කාර්ය සාධන හා ප්‍රගති වාර්තාව 2015 - 2016

සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශය

පටුන

කාණ්ඩ 1 – සෞඛ්‍ය , පෝෂණය

	පිටුව
1. හැඳින්වීම	**09 – 10**
2. අමාත්‍යාංශ දැක්ම සහ මෙහෙවර	**11**
3. 2015-2016 වසරේ සුවිශේෂී සාක්ෂාත් කර ගැනීම්	**12 - 21**
4. පොදු පැතිකඩ - (විස්තරාත්මක සාරාංශය)	**22 – 27**
5. සෞඛ්‍ය, පෝෂණ දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ආයතනික ව්‍යුහය	**28**
6. අමාත්‍යාංශ යටතේ ඇති ආයතන, ව්‍යාපාර හා වැඩසටහන්වල සාක්ෂාත් කර ගැනීම්	**29 - 112**
6.1 රෝග මර්දන වැඩසටහන	**29 - 57**
6.1.1 ලාදුරු මර්දන වැඩසටහන	29 - 30
6.1.2 බරවා මර්දන වැඩසටහන	30 - 32
6.1.3 මහජන සෞඛ්‍ය පශු වෛද්‍ය සේවා	33 - 34
6.1.4 මැලේරියා මර්දන ව්‍යාපාරය	35 - 36
6.1.5 ක්ෂය රෝග හා ලය රෝග පිළිබඳ ජාතික වැඩසටහන	36 - 37
6.1.6 ජාතික පිළිකා මර්දන වැඩසටහන	38 - 42
6.1.7 එච්.අයි.වී ඒඩ්ස් නිවාරණ වැඩසටහන	42 - 46
6.1.8 ඩෙංගු මර්දන ක්‍රියාකාරකම්	46 – 51
6.1.9 නිදන්ගත වකුගඩු රෝග ඒකකය	51 – 57

පිටුව

6.2 සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය සහ ආරක්ෂණය **58 - 78**
- **6.2.1** වසංගත රෝග සේවා 58 - 60
- **6.2.2** මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍ය සේවා 60 - 63
- **6.2.3** සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන හා ප්‍රවර්ධන සේවා 64 - 66
- **6.2.4** මානසික සෞඛ්‍ය සේවා 66 - 68
- **6.2.5** බෝනොවන රෝග ඒකකය 69 - 71
- **6.2.6** පාරිසරික සහ වෘත්තීය සෞඛ්‍ය ඒකකය 71 - 72
- **6.2.7** වතු සහ නාගරික සෞඛ්‍ය සේවා 72
- **6.2.8** නිරෝධායන සේවා 73 - 76
- **6.2.9** වැඩිහිටි, තරුණ, ආබාධිත හා අභ්‍යන්තරික අවතැන්වූවන් වෙනුවෙන් සේවා 76
- **6.2.10** ජාතික දුම්කොළ සහ මධ්‍යසාර පිළිබඳ අධිකාරිය 77 - 78

6.3 ප්‍රතිකාර සෞඛ්‍ය සේවා **79 - 91**

6.4 පෝෂණය **92 - 94**
- **6.4.1** පෝෂණ සම්බන්ධීකරණ අංශය 92
- **6.4.2** පෝෂණ අංශය 93
- **6.4.3** ත්‍රිපෝෂ වැඩසටහන 93 - 94

6.5 මුඛ සෞඛ්‍ය සේවා **95 - 97**

6.6 ජාතික රුධිර පාරවිලයන සේවය **98 - 102**

6.7 රසායනාගාර සේවා **103 - 112**
- **6.7.1** වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය 103 - 104
- **6.7.2** ජාතික ඖෂධ තත්ත්ව ආරක්ෂණ අධිකාරිය 104 - 107
- **6.7.3** වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනය 107 – 112

7. යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය **113 - 125**
- **7.1** ජීව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු සේවා 113 – 117
- **7.2** ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම් 118 - 120
- **7.3** විශේෂිත විදේශ ආධාර ව්‍යාපෘති 121 – 124
- **7.4** ප්‍රවාහන 124 – 125

8. මානව සම්පත් සංවර්ධනය **126 – 132**

9. සංස්ථා / මණ්ඩල **133 - 140**
- **9.1** රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව 133 - 134
- **9.2** රාජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන නීතිගත සංස්ථාව 134 - 136
- **9.3** විජය කුමාරණතුංග අනුස්මරණ රෝහල 137 -139
- **9.4** ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර රෝහල 140

	පිටුව
10. පුද්ගලික අංශයේ සෞඛ්‍ය සංවර්ධනය	**141 - 143**
11. ජංගම වෛද්‍ය සායන වැඩසටහන (සුව උදාන වැඩසටහන)	**144 - 145**
12. ජාතික සෞඛ්‍ය සංවර්ධන අරමුදල	**146 – 147**

කාණ්ඩ 11 – දේශීය වෛද්‍ය අංශය

	පිටුව
1. හැඳින්වීම	**151**
2. දේශීය වෛද්‍ය අංශයේ දැක්ම සහ මෙහෙවර	**152**
3. දේශීය වෛද්‍ය අංශයේ ප්‍රමුඛතා අංශ	**153**
4. දේශීය වෛද්‍ය අංශය හා ඒ යටතේ ඇති ආයතන	**154**
5. දේශීය වෛද්‍ය අංශයේ මූල්‍ය ප්‍රගතිය	**155**
6. දේශීය වෛද්‍ය අංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති/වැඩසටහන්වල ප්‍රගතිය	**156 - 161**
7. දේශීය වෛද්‍ය අංශයේ තොරතුරු තාක්ෂණ පිවිසුම	**162**
8. ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව	**163 - 185**
9. ශ්‍රී ලංකා ආයුර්වේද ඖෂධ සංස්ථාව	**186 - 189**
10. හෝමියෝපති වෛද්‍ය ක්‍රමය	**190 - 194**
10.1 හෝමියෝපති රෝහල	191 - 193
10.2 හෝමියෝපති වෛද්‍ය සභාව	193 - 194

ඇමුණුම්

1. ඇමුණුම් 1	**197 - 201**
2. ඇමුණුම් 2	**202 - 209**

කාණ්ඩ I

සෞඛ්‍ය, පෝෂණය

1. හැඳින්වීම

රජයේ සෞඛ්‍ය සේවාවන් කැබිනට් අමාත්‍යවරයෙකුගේ හා නියෝජ්‍ය අමාත්‍යවරයෙකුගේ අධීක්ෂණය හා මඟ පෙන්වීම යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ කාර්යය මණ්ඩලය පරිපාලන හා වෘත්තීය නිලධාරීන්ගෙන් සමන්විත වන අතර අතිරේක ලේකම්වරු සිව්දෙනෙක් සෞඛ්‍ය ලේකම් වෙත පරිපාලන කටයුතු සඳහා සහාය වෙති. සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් තුමා යටතේ විශේෂ විෂය පථය භාරව නියෝජ්‍ය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරුන් 17 දෙනෙකු සේවයේ යෙදී සිටින අතර ඔවුන් යටතේ ඇති විවිධ ව්‍යාපෘති හා ඒකක භාරව අධ්‍යක්ෂවරු කටයුතු කරති.

මානව ප්‍රජාවගේ සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණය හා ප්‍රවර්ධනය මධ්‍යම රජය යටතේ ඇති සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වගකීමකි. මෙහි ප්‍රධාන කාර්යයන් අතර ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය, වෛද්‍ය, හෙද,අතුරු වෛද්‍ය සේවා නිලධාරීන්ගේ අධ්‍යාපන හා පුහුණු කටයුතු, ශික්ෂණ හා විශේෂ රෝහල් වල පරිපාලනය හා රෝගී සත්කාර සේවාවන් අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාම, විශේෂිත වැඩසටහන් කළමනාකරණය සහ වෛද්‍ය උපකරණ හා ඖෂධ මහා පරිමාණයෙන් මිලදී ගැනීම ඇතුලත් වේ.

1989 වසරේදී පළාත් සභා පනත ක්‍රියාත්මක වීමත් සමග රේඛීය සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය ජාතික මට්ටමින් පළාත් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශ 8 ක් (පළාත් මට්ටමින්) ද පිහිටුවීමෙන් සෞඛ්‍ය සේවාවන් විමධ්‍යගත කරන ලදී. සෑම දිස්ත්‍රික්කයක් සඳහාම ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂවරයෙකු පත්වී සිටින අතර පළාත් සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂවරුන් නව දෙනාට පරිපාලන කටයුතු සඳහා ඔවුන්ගේ සහාය ලැබේ. සෑම ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ බල ප්‍රදේශයක් (දිස්ත්‍රික්කයක්) ම සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කොට්ඨාශ කිහිපයකින් සමන්විත වේ. නියමිත කොට්ඨාශය තුළ රෝග නිවාරණ හා සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන සේවාවන් සැපයීම අදාල සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යය මණ්ඩලය සතු වගකීම වේ.

සෙසු කලාපීය රටවල් හා අප රටේ දළ ජාතික නිෂ්පාදනය සමඟ සසඳා බලන විට සෞඛ්‍ය දර්ශක හා නිර්ණායකයන්ට අනුව ශ්‍රී ලංකාව සුවිශේෂී සෞඛ්‍ය තත්ත්වයක් හිමිකරගෙන සිටී. අනුක්‍රමික රජයන් විසින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද නිදහස් සෞඛ්‍ය සේවාව හා නිදහස් අධ්‍යාපනය වැනි සාමාජීය ප්‍රතිපත්ති මේ සඳහා මූලික වශයෙන් ඉවහල් විය. පූර්ව සාක්ෂාත් කරගැනීම් තවදුරටත් තහවුරු කිරීම් හා නව ප්‍රතිපත්ති අනුගමනය මගින් ශ්‍රී ලංකාවාසී ජනතාවගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය නගා සිටුවීම රජයේ ප්‍රතිපත්තිය වේ. සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තියේ පුළුල් අරමුණු පහත සඳහන් පරිදි වේ.

1. බෝ වන සහ බෝ නොවන රෝග හේතුවෙන් සිදුවන වැලැක්විය හැකි මරණ සංඛ්‍යාව අඩු කිරීමෙන් අපේක්ෂිත ආයු කාලය (Life Expectancy) තවදුරටත් වැඩි කිරීම.
2. රෝග නිවාරණය, සෞඛ්‍ය ගැටළු හා ආබාධිත තත්ත්වයන් අඩු කිරීම සහ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය තුලින් ජීවිතයේ ගුණාත්මක බව වැඩි දියුණු කිරීම.

මෙම අරමුණු සාක්ෂාත් කරගැනිම පිණිස හඳුනාගත් ක්ෂණික ක්ෂේත්‍ර පහත දැක්වේ.

(අ) ශ්‍රී ලංකාවේ ගම්බද දිළිඳු, ඌන සේවාලාභීන් මෙන්ම අවතැන් වූ පුද්ගලයන් සඳහා ප්‍රතිලාභ අත් වන අයුරින් නොමිලයේ ලබා දෙන සෞඛ්‍ය සේවාවන් හා රාජ්‍ය ස්වාවන් සමානාත්මකව ලබාදිය හැකි අයුරු තවදුරටත් සවිමත් කරගැනීම.

(ආ) සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රය තුළ මානව සම්පත් සමානාත්මකව බෙදී යන ලෙස ප්‍රමාණවත් අයුරින් සැපයීම හා වර්ධනය සඳහා දුරස්ථ, දුෂ්කර ප්‍රදේශයන්හි සේවය කරන්නන් සඳහා නේවාසික පහසුකම් ලබාදීම හා සේවය කිරීමට සුදුසු පරිසරයක් සකසා දීම.

(ඇ) නියමිත ගුණාත්මක භාවයෙන් යුතුව සේවා සැපයීම සඳහා ධනාත්මක ආකල්ප, ප්‍රමාණවත් දැනුම හා නිපුණතා මත ගොඩනැගුනු මානව සම්පත් සංවර්ධනය

(ඈ) පුහුණු හෙද හෙදියන් සංඛ්‍යාව වැඩි කිරීම.

(ඉ) සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය, බෝ වන හා බෝ නොවන රෝග නිවාරණය හා මර්දනය.

(ඊ) සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජීවන රටා ප්‍රවර්ධනය.

(උ) මූලික සහ ශික්ෂණ රෝහල් වල "තත්ත්ව කළමනාකරණ ඒකක" (QualityManagement Unit) ස්ථාපිත කිරීම තුළින් සෞඛ්‍ය සේවාවන්හි ගුණාත්මක භාවය වැඩි දියුණු කිරීම.

(ඌ) සෞඛ්‍ය තොරතුරු පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීම.

(එ) සෞඛ්‍ය සේවාවන්හි කාර්යක්ෂමභාවය, ඵලදායීතාවය හා වගකිව යුතු බව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා සංවිධාන ව්‍යුහය හා කළමනාකරණය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම.

(ඒ) සෞඛ්‍ය සම්පත් උපරිම වශයෙන් භාවිතා කරන බව සහතික කිරීම.

(ඔ) සෞඛ්‍ය සහ අනෙකුත් අංශ සංවර්ධනය අන්‍යෝන්‍ය වශයෙන් එකිනෙක මත යැපෙන බව හඳුනාගැනීම.

(ඕ) සෞඛ්‍ය සත්කාර සැපයීමේ ලා පෞද්ගලික අංශයේ ආයෝජන දිරි ගැන්වීම.

විවිධ වූ අභියෝගයන් හමුවේ වුවද ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය අංශයේ සාක්ෂාත් කරගැනීම් ජාත්‍යන්තර ඇගයීමට ලක්වී ඇති අතර, සමස්ථ සෞඛ්‍ය සත්කාරයන් ගුණාත්මකව සැපයීම සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකාව ආසියානු කලාපයේ විශිෂ්ඨතම ස්ථානයක් හිමිකරගෙන සිටී.

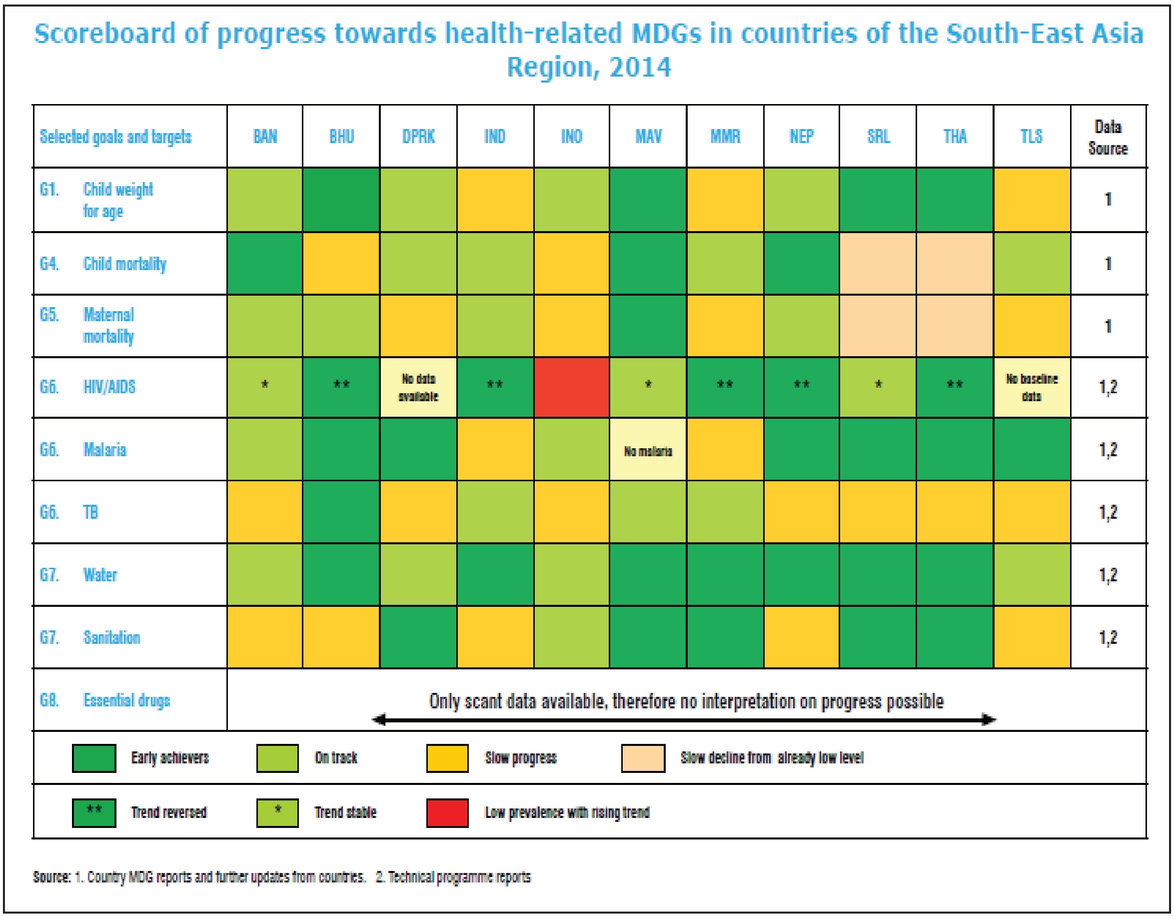

(මූලාශ්‍රය : අග්නිදිග ආසියාවේ රටවල් ගෝලීය සෞඛ්‍ය දර්ශකයන් සාක්ෂාත් කරගැනීම පිළිබඳ යථා දර්ශකය 2014) සෞඛ්‍ය ආශ්‍රිත ගෝලීය සෞඛ්‍ය දර්ශකයන් ළඟාකරගැනීම පිළිබඳ ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය - ප්‍රාදේශීය කාර්යාලය අග්නිදිග ආසියාව

2. අමාත්‍යාංශ දැක්ම සහ මෙහෙවර

දැක්ම

දේශයේ ආර්ථික, සාමාජීය, මානසික, හා අධ්‍යාත්මික සංවර්ධනය සඳහා දායක වන සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජාතියක් බිහිකිරීම.

මෙහෙවර

ජනතා අවශ්‍යතාවයට ප්‍රතිචාර දක්වමින්, සාමුහිකව ක්‍රියා කරමින්, පරිපූර්ණ, ඉහළම මට්ටමේ, ගුණාත්මක, සමාන, ඵලදායි සහ තිරසාර සෞඛ්‍ය සේවාවක් ශ්‍රී ලංකා වාසී ජනතාවට ලබා දීම මගින්, අත්කරගත හැකි ඉහළම සෞඛ්‍ය මට්ටමට ළඟාවීම.

3. 2015-2016 වසරේ සුවිශේෂී සාක්ෂාත් කර ගැනීම්

- **ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරිය පිහිටුවීම**

ගරු. සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය රාජිත සේනාරත්න මැතිතුමාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් ජාතික ඖෂධ අධිකාරි ශ්‍රවණාගාරයේදී ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරිය පිහිටුවන ලදී. මෙම අවස්ථාවේදී ගරු සෞඛ්‍ය ඇමතිතුමා ප්‍රකාශ කළේ " අනාගතයේදී රෝගීන්ට ඒවායේ වෙළඳ නාම වලින් තොරව ඖෂධ මිලදීගත හැකි අතර මේ අනුව ඖෂධවල නියම මිල දැනගත හැකිවනු ඇති බවත්ය".

ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරිය අත්‍යාවශ්‍ය ඖෂධ වල මිල අඩුකිරීම සඳහා මිල සූත්‍රයක් හඳුන්වා දී ඇති අතර ඒ අනුව අත්‍යාවශ්‍ය ඖෂධ 48 ක උපරිම සිල්ලර මිල ගැසට් නිවේදනයක් මඟින් ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත. (ඇමුණුම 01) අදාල සියළුම පාර්ශ්වයන් වෙත මෙම තීරණය ක්‍රියාවට නැංවීම අවධාරණය කර ඇත.

තවදුරටත් පිළිකා රෝගීන්ට ප්‍රතිකාර කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ආනයන ඖෂධ පිළිබඳ විශේෂ අවධානයක් යොමු කර ඇත. රෝගියෙකු වෙනුවෙන් රජයේ සෞඛ්‍ය ආයතන මඟින් ප්‍රතිපිළිකා ඖෂධ සැපයීම සඳහා වර්ෂයකට වෙන් කර තිබූ රු. මිලියන 1.5 සීමාව මේ වර්ෂයේ සිට ඉවත් කර ඇති අතර මේ වන විට එම ප්‍රති-පිළිකා ප්‍රතිකාරය සඳහා අවශ්‍ය සම්පූර්ණ මුදලම රජය විසින් සැපයීමට කටයුතු කර ඇත.

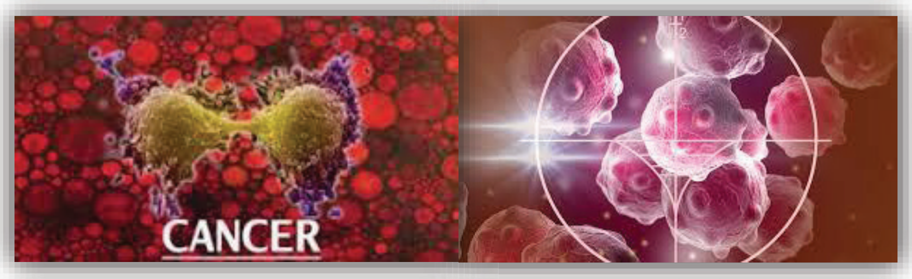

මෙයට අමතරව නව සමජීවී(Bio Similar) පිළිකා ඖෂධ හඳුන්වා දීමට කටයුතු කර ඇති අතර එහි මිල අඩුවීමේ ප්‍රතිඵල ඉදිරියේදී රෝගීන්ට සහ රජයට ලැබෙනු ඇත.

- **ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය ශ්‍රී ලංකාව මැලේරියාවෙන් තොර රටක් බව සහතික කරයි.**

දීර්ඝ කාලයක් පුරා ශ්‍රී ලංකාවේ පැතිරුනු රෝගයක් වන මැලේරියාව දිවයිනෙන් තුරන් කළ බවට 2016 සැප්තැම්බර් 6 වන දින ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය විසින් සහතික කිරීම ශ්‍රී ලංකාව ලැබූ විශිෂ්ඨ ප්‍රජා සෞඛ්‍ය කාර්ය සාධනයකි

"ශ්‍රී ලංකාවේ මෙම ජයග්‍රහණය සත්‍ය වශයෙන්ම සුවිශේෂී එකකි. 20 වන සියවස මැද භාගයේ ලංකාව මැලේරියාව බහුලව ආසාදිත රටවලින් එකක් වූ අතර මේ වන විට ශ්‍රී ලංකාව මැලේරියාවෙන් නිදහස්ය. එය රටේ නායකත්ව මගපෙන්වීම පිළිබඳ සාක්ෂියක් වන අතර ඉලක්කගත ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමෙන් විශිෂ්ට ප්‍රතිඵල ලබා ගත හැකි බවට හැගවීමකි. එසේම බිම් මට්ටමේ ප්‍රජාවේ මැදිහත් වීම සමාජයේ දායකත්වය මගින් මහජන සෞඛ්‍ය අංශයේ සංවර්ධයනක් අත්කර ගත හැකි බවට පෙන්වා දෙයි." යනුවෙන් ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ කලාප අධ්‍යක්ෂ වෛද්‍ය පූනම් කෙට්‍රපාල් සිං මහත්මිය ප්‍රකාශ කළාය.

- **වකුගඩු රෝග වැළැක්වීමේ ජාතික වැඩමුළුව**

සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍ය ගරු. වෛද්‍ය රාජිත සේනාරත්න මැතිතුමාගේ මූලිකත්වයෙන් 2015 දෙසැම්බර් 16 දින ගාලු මුවදොර හෝටලයේදී වකුගඩු රෝග වැළැක්වීමේ ජාතික විද්වත් කතිකාව ජනාධිපති කර්ය සාධන බලකාය විසින් ආරම්භ කරන ලදී.

- **ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය මගින් පිරිනමන 2015 ලෝක දුම්කොළ රහිත දින ත්‍යාගය සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් දිනා ගැනීම.**

ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ කලාප 6න් සෑම වසරකම දුම්කොළ පාලනය සඳහා කරන ලද දායකත්වය විශේෂ පුද්ගලයින් හෝ සංවිධාන ඇගයීමට ලක්කරනු ලබන අතර 2015 වසරේ " ලෝක දුම්කොළ රහිත දින ත්‍යාගය" ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය රාජිත සේනාරත්න මැතිතුමා වෙත ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය විසින් ප්‍රදානය කරන ලදී.

- **මතින් නිදහස් රටක්**

" මත්ද්‍රව්‍ය වලින් තොර රටක් " යන තේමාව යටතේ මත්ද්‍රව්‍ය නිවාරණ ජාතික වැඩසටහන හා මත්ද්‍රව්‍ය නිවාරණ මාසය 2015 ජූලි 9 වන දින ජාඇල නගර සභා පිටියේදී පවත්වන ලදී. මෙම අවස්ථාවට අතිගරු ජනාධිපති මෛත්‍රීපාල සිරිසේන මහතාද ගරු. සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍ය වෛද්‍ය රාජිත සේනාරත්න මහතාද සහභාගි වූහ.

- **ජපන් රජය විසින් රු. මිලියන 610ක් වටිනා වෛද්‍ය උපකරණ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය වෙත ලබා දෙන ලදී.**

2016 මාර්තු 2 වන දින නාරාහේන්පිට ජාතික රුධිර පාරවිලයන මධ්‍යස්ථානයේදී ජපන් රජය විසින් රු. 609,927,435 ක් වටිනා වෛද්‍ය උපකරණ තොගයක් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය වෙත ලබා දෙන ලද අතර මෙම උපකරණ, දිස්ත්‍රික් රෝහල්, මහ රෝහල් හා ශික්ෂණ රෝහල් වලට බෙදා දෙන ලදී.

- **වකුගඩු රෝග සත්කාර සේවා ශක්තිමත් කරලීම සඳහා රුධිර කාන්දු පෙරණ යන්ත්‍ර 70ක් හා වෑන් රථ 9ක් ලබා දීම.**

එකක් රු. 1,500,000 වටිනා රුධිර කාන්දු පෙරණ ඒකක 70 ක් මධ්‍යම පළාත, නැගෙනහිර පළාත, උතුරු මැද පළාත හා දකුණු පළාත යන වකුගඩු රෝගය බහුලව පැතිරී ඇති පළාත් වල සෞඛ්‍ය ආයතන අතර බෙදා හරින ලදී. එසේම වකුගඩු රෝගීන් හා එයට සම්බන්ධ සෞඛ්‍ය කාර්යය මණ්ඩලය ප්‍රවාහනය සඳහා යොදා ගැනීමට වෑන් රථ 9 ක් ලබා දුන් අතර ඒවා වකුගඩු රෝග පිළිබඳව සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කටයුතු සඳහාද යොදා ගැනීමට නියමිතය. මෙම වෑන් රථයක් රු. 8,000,000 වටිනාකමකින් යුක්ත වේ.

- **දෑස් නොපෙනෙනෙ වයෝවෘද්ධ පුද්ගලයින් සඳහා පෙනුම ලබාගැනිමට අවශ්‍ය සහාය ලබාදීම**

ශ්‍රී ලාංකිය වැඩිහිටියන් තම පවුලේ මෙන්ම සමාජීය සංවර්ධනය උදෙසා විශේෂ දායකත්වයක් සපයනු ලබන කොටසක් වේ. තම දෛනික කර්තව්‍යයන්හිදි දෑස් නොපෙනීම ඔවුන් මුහුණදෙන විශාල ගැටළුකාරි තත්වයක්වන අතර යැපෙන වැඩිහිටි ජනගහනය ප්‍රමාණාත්මක ඉහල අගයක් ගනු ලබයි.

වසර 2015 දී වයස අවුරුදු 40 වැඩි අන්ධ ජනගහනය ශ්‍රී ලාංකිය ජනගහනයෙන් 1.7% වන අතර, මේ අය අතුරින් වැඩි පිරිසක් වැඩිහිටියන්ය. පවතින තොරතුරු වලට අනුව එළඹෙන වසර 05 තුල කාචබද්ධ කිරිමේ අක්ෂි ශල්‍යකර්ම මිලියන 1.2 ක් සිදු කිරිමට අපේක්ෂිතය. මෙය ආසන්න වශයෙන් වසරකට ශල්‍යකර්ම 250,000 ක් පමණ වේ.

දැනට රජය මගින් කාච බද්ධ කිරිමේ ශල්‍ය කර්ම 80,000 ක් පමණ වසරකට සිදුකරනු ලබයි. මෙම ශල්‍ය කර්ම වලින් වැඩි ප්‍රමාණයක් සඳහා අවශ්‍ය කාච මිලදි ගැනීම සිදු කරනු ලබන්නේ රෝගීයා විසිනි. මේ නිසා රු.මි 1,200 ක් වැය කොට අක්ෂි කාච 120,000ක් රජය විසින් ලබාදීමට කටයුතු කර ඇති අතර අක්ෂි ශල්‍ය කර්ම සිදු කිරීමේදී රෝගියා හට වැයවන මුදල අවම වී ඇත.

- **හෘද රෝගීන්ට හෘද සැත්කම් සඳහා අවශ්‍ය වෑල්ව (Stents) නොමිලයේ ලබාදීම**

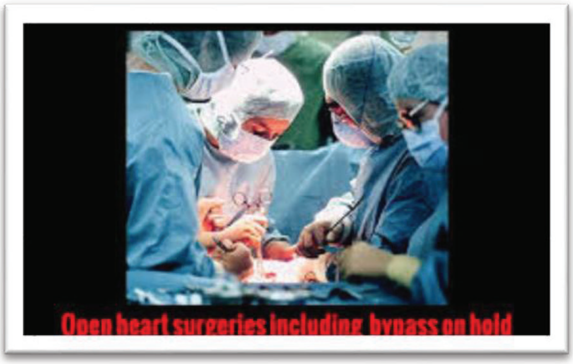

හෘදයාබාධ සහ බෝ නොවන රෝගයන්හි බලපෑම හේතුවෙන් අඩු වයසින් මිය යන සංඛ්‍යාව ඉහල ප්‍රතිශතයක් ගනී. බෝ නොවන රෝග තත්වයන් වළක්වා ගැනිම සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය මගින් පියවර රාශියක් ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන අතර රෝගි ජනතාවගේ ජීවන තත්වය ඉහල නැංවීමද වැගත්ය.

දැනට හෘදයාබාධ සඳහා කරනු ලබන ප්‍රතිකාරයන් අතර වඩාත්ම ප්‍රචලිත හා අවම හානිකර ප්‍රතිකාර ක්‍රමය වනුයේ Cardiac Stents ක්‍රමයයි. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය මගින් මෑතකදී රජයේ රෝහල් වල ඇති Cardiac Stents ප්‍රමාණය වැඩි කිරීමට පියවර ගන්නා ලදී. මේ යටතේ රුපියල් මිලියන 324ක් පමණ මුදලක් Stent මිලදී ගැනිම සඳහා වෙන් කර ඇති අතර එමගින් අවම වශයෙන් හෘද රෝගීන් 4,300 කට පමණ අවශ්‍ය ප්‍රතිකාර ලබාදීමට අවශ්‍ය කටයුතු කර ඇත.

- **රසායනාගාර සේවා ශක්තිමත් කිරීම**

ශ්‍රී ලංකාව තුළ බෝ නොවන රෝග වැඩි වීම බරපතල ගැටළුවක්ව පවතින බැවින් මෙම රෝගීන් හදුනා ගැනීම සඳහා රසායනාගාර පරීක්ෂණ අවශ්‍ය වේ. මේ නිසා රජය විසින් රසායනාගාර සේවය ශක්තිමත් කිරීමට ගත් මූලික පියවර තුළින් පුළුල් පරාසයක අත්‍යාවශ්‍ය පරීක්ෂණ රජයේ රෝහල් තුළින් ලබා දීමට පියවර ගැනීම මගින් රෝගියා විසින් දැරීමට සිදුවන වියදම අවම වී ඇත.

- **දුම්වැටි නිවාරණය පිළිබඳව ලෝක විශිෂ්ඨතා සම්මානය ප්‍රදානය කිරීම.**

දුම්වැටි නිවාරණය වෙනුවෙන් කරන ලද විශිෂ්ට සේවයට ගෞරව කිරීමක් ලෙස " දුම්වැටි නිවාරණය පිළිබඳව ගෝලීය විශිෂටතා සම්මානය" සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍ය ගරු. වෛද්‍ය රාජිත සේනාරත්න මහතාට ප්‍රධානය කරන ලදී. මෙම සම්මානය ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය විසින් පසුගියදා බත්තරමුල්ල වෝටර්ස් එජ් හෝටලයේ පැවති උත්සවයකදී පිරිනමන ලදී.

- **ආයුර්වේද " එක්ස්පෝ " 2015**

වාණිජ මණ්ඩලය විසින් සංවිධානය කරනු ලැබූ ආයුර්වේද " එක්ස්පෝ " 2015 ජාත්‍යන්තර ආයුර්වේද ප්‍රදර්ශනය සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍ය ගරු. වෛද්‍ය රාජිත සේනාරත්න මහතාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් හිල්ටන් රෙසිඩන්ට් හිදී පසුගියදා පැවැත්විණි. දින 3ක් පුරා පැවති ප්‍රදර්ශනය සඳහා සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශය, ශ්‍රී ලංකා අපනයන සංවර්ධන මණ්ඩලය, ආයෝජන මණ්ඩලය, ශ්‍රී ලංකා සංචාරක සංවර්ධන මණ්ඩලය, වාණිජ දෙපාර්තමේන්තුව හා වෙනත් ආයතන කිහිපයක් සම්බන්ධීකරණයෙන් දායක විය.

- **ශ්‍රී ලංකාව තුළ හදිසි ගිලන්රථ සෞඛ්‍ය සත්කාර සේවය**

ශ්‍රී ලංකා රජය විසින් ඉන්දියන් රජයේ දායකත්වයෙන්, "රෝහලට ඇතුලත් වීමට පෙර වෛද්‍ය සත්කාර" ගිලන්රථ සේවයක් ආරම්භ කර ඇත. මෙම සේවය ඉන්දියන් රජය විසින් පුද්ගලික හා රජයේ සහයෝගීත්වය සහිත GVK හදිසි කළමනාකරණය හා පර්යේෂණ ආයතනය(EMRT) එක්ව ශ්‍රී ලංකා ජනතාවගේ රෝහල් ගතවීමට පෙර හදිසි සෞඛ්‍ය සත්කාර අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කරයි.

මෙම ව්‍යාපෘතිය ඇමරිකා එක්සත් ජනපද ඩොලර් මිලියන 7.6 ක ප්‍රදානයක් වන අතර පළමු අදියර යටතේ ගිලන් රථ 88 ක් බස්නාහිර හා දකුණු පළාත් සඳහා සපයා ඇත.

- **සෞඛ්‍ය සත්කාරය පිළිබඳව නායකත්ව පුහුණු වැඩසටහන**

මෙම වැඩසටහන 2016 වර්ෂයේ මාර්තු 31 වනදා සිට අප්‍රේල් පළවනදා දක්වා කොළඹ බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ජාත්‍යන්තර සමරු ශාලාවේදී දින 2ක් පුරා පැවැත්වූ අතර සිංගප්පූරු සෞඛ්‍ය සේවය (Sing Health), ටෙස්මාසෙක් (Tesmasek) පදනම හා සෞඛ්‍ය පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශය හා ශ්‍රී ලංකා වෛද්‍ය පරිපාලකයන්ගේ ආයතනය හා එක්ව පැවැත්වූ ඒකාබද්ධ වැඩසටහනකි. මෙම වැඩසටහන මගින් ලංකාව පුරා සිටින සෞඛ්‍ය අංශ වල ප්‍රධානීන්ගේ නායකත්ව සංවර්ධනය සඳහා පුහුණු කරුවන් 250 ක් පමණ පුහුණු කරවන ලදී.

- **ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ අග්නිදිග ආසියානු කලාපයේ 69 වන සැසිවාරය**

පසුගිය කාලය මුළුල්ලේම ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය, ලෝක බැංකුව හා අනෙකුත් අධාර ප්‍රදාන ආයතන හා සහයෝගීතාවයෙන් මාතෘ හා ළමා පෝෂණය, බෝ නොවන රෝග වැළැක්වීම පාලනය සහ නව්‍යකරණය, ප්‍රතිඵල නියාමනය, ව්‍යාපෘති ඇගයීම, නිපුනතා නැංවීම ඇතුළුව සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍ර වැඩිදියුණු කිරීම සම්බන්ධව රජයේ සෞඛ්‍ය සැලැස්ම සඳහා දායක වී ඇත. මේ සම්බන්ධව ශ්‍රී ලංකාව ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ අග්නිදිග කලාපය සමඟ සමීපව කටයුතු කරයි. එම කලාපීය කමිටුව බංග්ලාදේශය, භූතානය, කොරියානු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජනරජය, ඉන්දියාව, ඉන්දුනීසියාව, මාලදිවයින, මියන්මාරය, නේපාලය, ශ්‍රී ලංකාව, තායිලන්තය හා නැගෙනහිර ටිමෝරය යන සමාජීය රටවලින් සමන්විතය.

මෙම කලාප සමුළුව ඒවායේ සෞඛ්‍ය වැඩසටහන් සහ මූලය පිළිබඳ සාකච්ඡා කිරීමට වාර්ෂිකව සාමාජික රටකදී රැස්වේ. මෙම වසරේදී එම සමුළුවේ 69 වන සැසිවාරය ශ්‍රී ලංකාවේ පැවති අතර ඒ සඳහා එම රටවල සෞඛ්‍ය ඇමතිවරුද ඇතුළුව රටවල් 15 කින් පැමිණි 200-250 ක පමණ නිලධාරී මණ්ඩලයක් සහභාගි විය.

❖ 2017 වසර තුළ සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ වැඩි ප්‍රතිලාභයක් ලබාගැනීම උදෙසා විශේෂ අවධානය යොමු කිරීමට බලාපොරොත්තු වන අංශයන්

1. අත්‍යවශ්‍ය ඖෂධ මිල අඩු කිරීම

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් ජාතික ඖෂධ ප්‍රතිපත්තිය සංශෝධනය කළ අතර එමගින් අත්‍යවශ්‍ය ඖෂධ මිල අඩු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පියවර ගන්නා ලදි. තව දුරටත් මෙම ක්‍රියවලිය මගින් සියළුම පාර්ශවකරුවන්හට, ජනතාවට සහන මිලට ඖෂධ ලබාදීම සඳහා අවශ්‍ය පෙළඹවීම සිදු කරනු ලබයි. මෙමගින් සෞඛ්‍ය සේවා ලබාගැනිම සඳහා රෝගී ජනතාව විසින් වැයකළ යුතු මුදල් ප්‍රමාණය අවම කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

2. සංක්‍රමණික සෞඛ්‍ය සේවා

ශ්‍රී ලංකාවේ ආර්ථික වර්ධනය උදෙසා සංක්‍රමිකයන් විශේෂකාර්ය භාරයක් ඉටුකරනු ලබයි. රටින් පිටතට මෙන්ම රට තුලට සිදු කරනු ලබන සංක්‍රමන අප රටේ ආර්ථිකයට විශාල බලපෑමක් සිදු කරනු ලබන අතර සෞඛ්‍ය ගැටළු රාශියක්ද ඇති කරනු ලබයි. වසර 2015 දි සංක්‍රමණ සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය ක්‍රියාවට නංවන ලදි.

ශ්‍රී ලංකාවේ රැඳී සිටිමට දිගු කාලින වීසා අයදුම් කරනු ලබන පුද්ගලයන්ට සෞඛ්‍ය තත්ත්ව ඇගයුම සඳහා විශේෂිත ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කිරීමට අපේක්ෂිතය. මෙමගින් අනාගතයේ අප රටේ මහජන සෞඛ්‍ය සේවාවන් වන මැලේරියා, ක්ෂය රෝග සහ එච් අයි වී වැනි ක්ෂේත්‍රයන්ට සංක්‍රමණිකයන් මගින් වන හානිය අවම කිරීමට බලාපොරොත්තුවේ.

3 . ජීවන රටාව වෙනස් කිරීමෙන් බෝ නොවන රෝගවළක්වා ගැනීම

රජයේ ප්‍රතිපත්තිය වනුයේ බෝ නොවන රෝග වළක්වා ගැනීම, කලින් හඳුනා ගැනීම හා නිසි ප්‍රතිකාර කිරීමයි. මේ සඳහා පරීක්ෂා කිරීම මගින් රෝගීන් කලින් හඳුනා ගැනීම සඳහා සුව දිවි මධ්‍යස්ථාන 842 ක් දිවයින පුරා ස්ථාපිත කරන ලදි. වසර 2017 සිට මෙම මධ්‍යස්ථාන තවදුරටත් සංවර්ධනය කර එමගින් සුව දිවියක් සඳහා අවශ්‍ය මාර්ගෝපදේශන ලබාදීම මගින් බෝ නොවන රෝග ව්‍යාප්තිය වැළැක්වීමට බලාපොරුත්තු වේ.

4. හදිසි ප්‍රතිකාර ලබාගැනීම සඳහා ඇති ප්‍රවේශයන් පුළුල් කිරීම

මෙම කර්තව්‍ය සාර්ථක කරගැනීම සඳහා දිවයින පුරා හදිසි අනතුරු ප්‍රතිකාර ඒකක 14 ක් පමණ ස්ථාපිත කිරීමට රජය බලාපොරොත්තු වේ. මෙයින් ඒකක 04 ක් දැනටමත් ඉදිවෙමින් පවතින අතර ඒකක 06 ක් ප්‍රසම්පාදන කටයුතු සිදුකරන අවස්ථාවේ පවතී. මෙම ආයතන ස්ථාපිත කිරීමෙන් හදිසි අනතුරු සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රතිකාර නිමිත වේලාවට ලබාදීම මගින් ආබාධ සංකූලතා හා මරණ වළක්වා ගැනිමට හැකියාව ලැබෙනු ඇත.

එසේම ඉන්දියානු රජයේ අනුග්‍රහය ඇතිව හදිසි අනතුරු ප්‍රතිකාර පුහුණු සෞඛ්‍ය සේවකයන් යොදාගනිමින් නිවසේ සිට රෝහලට රෝගීන් ප්‍රවාහනය කරන ගිලන් රථ සේවයක් ස්ථාපිත කරන ලදි. වසර 2017 දි මෙම ගිලන් රථ සේවාව තව දුරටත් පුළුල් කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

5. තෘතියික සත්කාර සේවා ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම

රෝගී සත්කාර සේවා සපයන ප්‍රාථමික රෝහල් හඳුනාගෙන ඒවා ශක්තිමත් කිරීමට සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය බලාපොරොත්තු වේ. එහිදි තමාට ආසන්නම රෝහලේ විශේෂඥ වෛද්‍යවරයෙකු නොමැති රෝගීන් සඳහා පවුලේ වෛද්‍යවරයෙකුගේ සේවය ලබාදීමට අවශ්‍ය කටයුතු සැලසීමට අදහස් කෙරේ.

මෙහි අරමුණ ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සේවාව වඩාත් කාර්යක්ෂමව යොදාගැනීමයි. ආරම්භයේදී 5,000 ක පමණ ජනතාවක් සඳහා එක් පවුලේ වෛද්‍යවරයෙකු පත්කිරීමට කටයුතු සිදුකරනු ඇත. එය

සිදුකිරීම සඳහා රටතුල ඇති සියළුම රෝහල් පර්ෂද වශයෙන් වර්ග කරනු ලබයි. මෙම රෝහල් පර්ෂද වශයෙන් වර්ගීකරණය වනුයේ විශේෂඥ ප්‍රතිකාර සහිත ප්‍රධාන රෝහලක් කේන්ද්‍ර කරගනිමින් ඒ ආසන්නයේ ඇති ප්‍රාථමික රෝහල් වල එකතුවෙනි. එහිදී මෙම රෝහල්වලට පැමිණිය යුතු රෝගීන්ට අදාල ප්‍රදේශයන්ද තීරණය කරනු ලබයි.

මෙම ක්‍රමය මගින් පහත පරිදි ප්‍රතිලාභ අත්කර ගැනීමට හැකියාව ලැබෙනු ඇත.

1- වඩා පහසුකම් සහිත බාහිර ප්‍රතිකාර අංශයක්, බෝ නොවන රෝග සඳහා අත්‍යවශ්‍ය ඖෂධ හා ප්‍රාථමික රසායනාගාර පරීක්ෂණ සිදු කිරීමට අවශ්‍ය පහසුකම් ප්‍රාථමික රෝහල් වලට ලබා දීමට හැකි වීම.
2- ප්‍රාථමික රෝහල් සඳහා මූලික හදිසි ප්‍රතිකාර ඇතුලත්වීම.
3- සෑමට පවුලේ වෛද්‍යවරයෙකුගේ සේවාව ලද හැකිවීම මෙන්ම දැනට ග්‍රාම නිලධාරී වසම් කිහිපයකට පමණක් සීමාවූ ප්‍රාථමික සත්කාර සේවාවා සඳහා වැඩි වෛද්‍යවරුන් ප්‍රමාණයක් ඇතුලත් කරගත හැකිවීම.
4- රෝගීන් විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන් වෙත යොමුකරවීමට අවස්ථාව සැලසීම මගින් අයහපත් ප්‍රතිඵළ ඇතිවීම වළක්වා ගත හැකි වීම.
5- එක් එක් රෝගියා වෙනුවෙන්ම පෞද්ගලික වෛද්‍ය වාර්තා ඇතිකරනු ලැබිය හැකි වීම.
6- සියළුම ප්‍රාථමික රෝහල්වල සුව දිවි මධ්‍යස්ථාන ආරම්භ කර දවස පුරා පවත්වාගෙන යන සේවාවන් මගින් රෝහල් සායනයන්ට සහභාගිවන පුද්ගලයන්ට බෝ නොවන රෝග ව්‍යාප්තිය වැලැක්වීම සම්බන්ධව අවශ්‍ය උපදෙස් ලබාදීමට ක්‍රියා කිරීමට හැකි වීම.
7- දුෂ්කර පළාත්වල සේවය කරනු ලබන සෞඛ්‍ය බලධාරීන්ට අවශ්‍ය නවාතැන් පහසුකම් එම සේවා ස්ථායන්හිම සැලසීම මගින් එම පළාත් ජනතාවට අවශ්‍ය සෞඛ්‍ය සේවාව අඛණ්ඩව ආරක්ෂාකාරීව ලබාදීම තහවුරු කිරීමට හැකි වීම.

4. පොදු පැතිකඩ – (විස්තරාත්මක සාරාංශය)

දර්ශකය	2005	2009	2012	2014
ජනවිකාස දර්ශක				
මුළු ජනගහනය	19,668	20,476	20,271	20,771
භූමි ප්‍රමාණය (වර්ග කිලෝමීටර)	62,705	62,705	62,705	62,705
ජනගහන ඝනත්වය (වර්ග කිලෝමීටරයට පුද්ගලයන්) ජනගහන වර්ධන අනුපාතය (%)	314 1.1	327 1.1	323 0.9	332 0.9
දළ උපත් අනුපාතිකය (ජනගහනය 1000 කට) දළ මරණ අනුපාතිකය (ජනගහනය 1000 කට)	18.83 6.6	18.0 6.2	17.5 6.0	16.9 6.2
නාගරික ජනගහනය (%) ස්ත්‍රී පුරුෂ අනුපාතය (කාන්තාවන් 100 ක්	14.6 97.9	16.3 95	18.3 94	18.2 93.8
ළමා ජනගහනය (වයස අවු 5) %	8.6	9.0	8.6	8.6
ප්‍රජනන වයසේ පසුවන කාන්තා කණ්ඩායම (වයස අවු 15-49 අතර) %	54.78	51.4	51.0	51.0
නිවාසලාභී ප්‍රතිශතය (පවුලක සමාජික සංඛ්‍යාව)	4.7	4.0	3.8	3.8
සමාජ ආර්ථික දර්ශක				
සමාජ සංවර්ධන දර්ශක	0.751	0.653	0.715	0.711
යැපීම් අනුපාතිකය එකතුව වැඩිහිටි (අවු 60 සහ 60 ට වැඩි) තරුණ (අවු 15 අඩු)	49.27 9.49 39.77	50.8 10.9 28.4	60.2 19.8 40.4	60.2 19.8 40.4
සාක්ෂරතා අනුපාතය එකතුව ස්ත්‍රී පුරුෂ	90.7 89.2 92.2	90.7 89.2 92.2	95.6 94.6 96.8	95.7 94.6 96.9
සෞඛ්‍ය හා පෝෂණ දර්ශක				
උපතේදී ආයු අපේක්ෂාව ස්ත්‍රී පුරුෂ	76.4 71.7	78.7 69.9	79.8 70.5	78.6 72
නවජ උපත් අනුපාතිකය (සජීව උපත් 1,000)- ප. සෞ. කා. තොරතුරු	8.4	7.3	6.8	6.2
ළදරු මරණ අනුපාතිකය (සජීව උපත් 1,000)	11.17	10.5	9.2	8.6
අවුරුදු 5 ට අඩු මරණ අනුපාතිකය (අවුරුදු 5ට අඩු ජනගහනයෙන් 1,000 කට)	13.39	12.1	12.1	12.2

දර්ශකය	2005	2009	2012	2014
ශ්‍රී ලංකාවේ විවාහක කාන්තාවන් සඳහා දරු උපත් සංඛ්‍යාව	1.9	2.2	2.6	2.4
මාතෘ මරණ අනුපාතිකය (සජීව උපත් 1,000)		40.2	37.7	32
සජීව උපත් 100 ක් සඳහා අඩු බර උපත් ප්‍රතිශතය - රජයේ රෝහල් වල %	17.6	17.2	16.3	16.0
අවු 5 ට අඩු අඩු බර ළමුන් ප්‍රතිශතයක් ලෙස (වයසට අනුව බර)	29.4	21.1	17.3	16.4
ක්ෂයවීම් (තීව්‍ර මන්දපෝෂණ - උස අනුව බර)	14	14.7	14	12.2
නිදන්ගත මන්දපෝෂණ (වයසට අනුව උස)	13.5	17.3	11.4	10.5
ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය ආවරණ දර්ශක				
පුහුණු නිලධාරීන් කරා යොමුවන ගර්භනී කාන්තාවන් ප්‍රතිශතය	96	98.6	98.6	98.6
රජයේ රෝහල්වල සජීව දරු උපත් ප්‍රතිශතය	92.2	92.2	95.6	94.6
ගැබ් ගැනීම් වලක්වන ඖෂධ ලබාගන්නා ප්‍රසව වයසේ පසුවන කාන්තාවන් ප්‍රතිශතය (%)				
නවීන ක්‍රම	49.5	52.5	52.5	52.5
සාම්ප්‍රදායික ක්‍රම	20.5	15.9	15.9	15.9
ආරක්ෂිත ජල පරිශීලන ජනගහනය (%)	68.4	89.1	80.5	81.1
සෞඛ්‍ය සම්පත්				
රජයේ සෞඛ්‍ය පිරිවැය දළ ජාතික නිෂ්පාදනයේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස %	1.85	1.41	1.2	1.62
රජයේ සෞඛ්‍ය පිරිවැය රාජ්‍ය මුළු වියදමේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස	5.4	3.86	4.1	5.96
ඒක පුද්ගල සෞඛ්‍ය පිරිවැය (රු)	2,215	3,298	4,392	7,497
ජනගහනය 100,000 වෛද්‍ය නිළධාරින්	51.9	67.2	78.6	84.8
ජනගහනයට අනුව වෛද්‍ය නිළධාරින්	1,927	1,491	1,278	1,179
ජනගහනය 100,000 දන්ත ශල්‍ය වෛද්‍ය නිළධාරීන්	4.9	5.1	6.0	6.5
ජනගහනය 100,000 හෙද නිළධාරීන්	101.4	153.0	180.3	185.1
ජනගහනය 100,000 පවුල් සෞඛ්‍ය සේවා නිළධාරීන්	24.9	26.3	28.6	28.7
රෝහල් සංඛ්‍යාව	608	642	621	622

දර්ශකය	2005	2009	2012	2014
රෝහල් ඇඳන් සංඛ්‍යාව	60,237	70,842	76,087	80,105
ජනගහනය 1000 රෝහල් ඇඳන් සංඛ්‍යාව	3.1	3.5	3.8	3.9
මධ්‍යම බෙහෙත් ශාලා සංඛ්‍යාව	413			
සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිළධාරි කොට්ඨාශ	286	303	337	338

උපුටා ගැනීම : වෛද්‍ය සංඛ්‍යා ලේඛණ අංශය – "වාර්ෂික සෞඛ්‍ය සඟරාව"

විස්තරය	2011	2014
ප්‍රතිශක්තිකරණ ආවරණය		
උපතේදී බීසීජී එන්නත ලබාදීම	94.8	91.00
මාස 6 දී පෙන්ටාවේලන්ට් එන්නත ලබාදීම	93.4	99.1
අවු 1 දී සරම්ප මැඩ පැවැත්වීම සඳහා වන එන්නත ලබාදීම	96.5	100
අවු 4 දී සරම්ප මැඩ පැවැත්වීම සඳහා වන එන්නත ලබාදීම	95.0	95.5
අවු 5 දී ගලපටල රෝගය සහ පිටගැස්ම වැළැක්වීම සඳහා වන ප්‍රතිශක්තිකරණ එන්නත ලබාදීම	95.1	80.5
අවු 13 දී වැඩිහිටි ගලපටල රෝගය සහ පිටගැස්ම වැළැක්වීම සඳහා වන ප්‍රතිශක්තිකරණ එන්නත ලබාදීම	66.6	87.9
පිටගැස්ම ආරක්ෂිත තත්වයට පත් ගර්භණී මව්වරු ප්‍රතිශතය	89.5	99.9
ගර්භයට සති 08 ට පෙර ලියාපදිංචි ගර්භණී මව්වරු ප්‍රතිශතය	72.6	75.4

සෞඛ්‍ය පහසුකම් සමීක්ෂණය 2011 , 2014

	2011		2014	
සැලකිය යුතු බෝවන රෝග තත්වයන්	ප්‍රමාණය	ජනගහනය 100,000	ප්‍රමාණය	ජනගහනය 100,000
සැලකිය යුතු බෝවන රෝග තත්වයන්				
වාර්තා වූ HIV තත්වයන්	145	0.72	228	1.10
වාර්තා වූ නව ක්ෂය රෝගී තත්වයන්	9,508	46.92	8,692	42.04
වාර්තා වූ ඩෙංගු රෝගී තත්වයන්	28,473	140.51	47,502	229.75
වාර්තා වූ ජලභීතිකා රෝගී තත්වයන්	41	0.20	19	0.09
වාර්තා වූ වෛරස් ආසාදිත සෙංගමාල රෝගී තත්වයන්	1,648	8.13		
වාර්තා වූ ලාදුරු රෝගී තත්වයන්	2,229	11.00		
වාර්තා වූ මී උණ රෝගී තත්වයන්	6,694	33.03	3,214	15.54

සෞඛ්‍ය පහසුකම්		
	2011	2014
ජනගහනය100,000 කට ඇඳන් සංඛ්‍යාව	354	
දැඩි සත්කාර ඒකක ඇඳන් සංඛ්‍යාව	587	523
ජනගහනය100,000 කට දැඩි සත්කාර ඒකක ඇඳන් සංඛ්‍යාව	2.90	2.52
සූතිකාගාර ඇඳන් සංඛ්‍යාව	1,387	1,451
දරුෑ උපත් 1,000කට සූතිකාගාර ඇඳන් සංඛ්‍යාව	3.57	58,404
වර්තමානයේ භාවිත ශල්‍යාගාර ඇඳන් සංඛ්‍යාව	437	498
පවතින ලේ බැංකු සංඛ්‍යාව	83	75
පැය 24 පුරා සේවාව සපයන ලේ බැංකු සංඛ්‍යාව	50	74
පවත්නා MRI ස්කෑන් යන්ත්‍ර සංඛ්‍යාව	4	5
පවත්නා CT ස්කෑන් යන්ත්‍ර සංඛ්‍යාව	22	21
පවත්නා එක්ස්රේ යන්ත්‍ර සංඛ්‍යාව	182	166
පවත්නා රුධිර කාන්දු පෙරණ ඒකක සංඛ්‍යාව	136	152
පවත්නා චිකිත්සීය වෙන්ටිලේටර යන්ත්‍ර සංඛ්‍යාව	479	580
පවත්නා ඉන්කියුබේටර (Incubators) යන්ත්‍ර සංඛ්‍යාව	613	570
ධාවන තත්වයේ පවත්නා ගිලන් රථ සංඛ්‍යාව	891	926

සෞඛ්‍ය අයවැය 2011 – 2016

වසර 2011 සිට 2016 දක්වා කාලය තුල සෞඛ්‍ය සඳහා වෙන් කර ඇත් ප්‍රතිපාදන වාර්තාගත අයුරින් ඉහල ගොස් ඇත. මෙම කාල සීමාව තුලදී 289.19% කින් මුළු සෞඛ්‍ය සඳහා වන ආයෝජනයේ වැඩිවීමක් දක්නට ඇත.

රු. මිලියන

වසර	2011	2012	2013	2014	2015	2016 ජුනි දක්වා
පුනරාවර්තන වෙන්කිරීම්	53,341	59,258	76,450	91,000	109,446	137,067
පුනරාවර්තන වියදම්	52,994	57,859	75,559	90,494	100,754	52,509
පුනරාවර්තන වියදම් %	**99.35**	**97.64**	**98.83**	**99.44**	**92.06**	**38.31**
මුලධන වෙන් කිරීම්	15,575	19,621	18,522	26,162	38,718	62,230
මුලධන වියදම්	10,360	13,647	17,435	21,628	29,488	6,396
මුලධන වියදම් %	**66.52**	**69.55**	**94.13**	**82.67**	**76.16**	**10.28**
සම්පූර්ණ වෙන්කිරීම් (පුනරාවර්තන + මුලධන)	**68,916**	**78,879**	**94,972**	**117,162**	**148,164**	**199,297**
සම්පූර්ණ වියදම (පුනරාවර්තන + මුලධන)	**63,354**	**71,506**	**92,995**	**112,122**	**130,241**	**58,905**
මුළු සෞඛ්‍ය පිරිවැය	**91.93**	**90.65**	**97.92**	**95.70**	**87.90**	**29.56**

මුළු සෞඛ්‍ය පිරිවැය 2011-2016 (රු. මි)

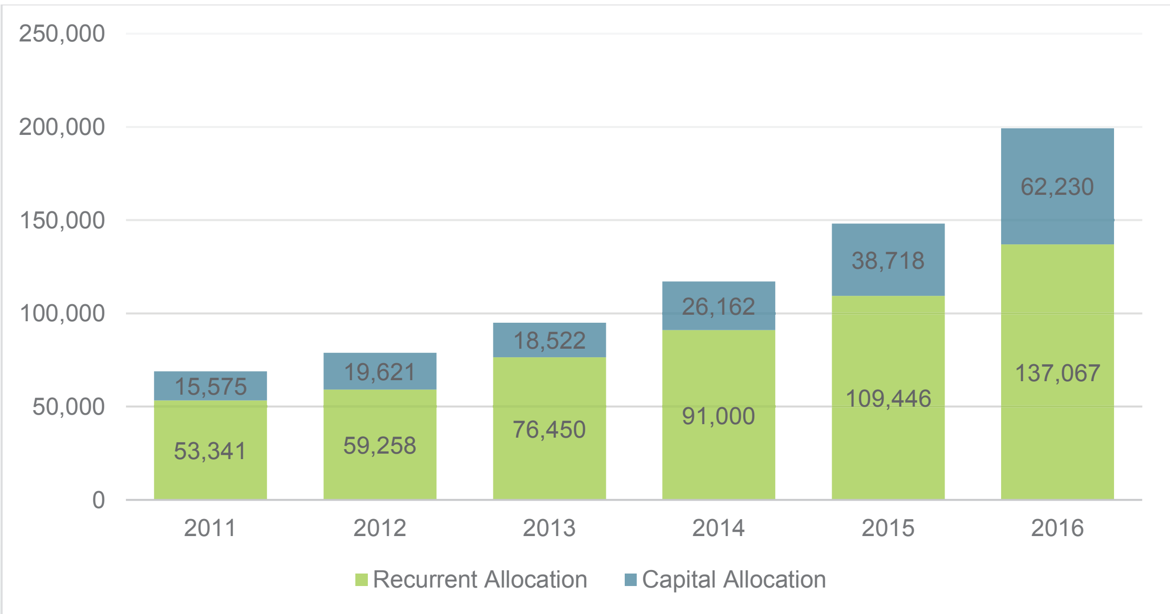

2014 සිට 2016 දක්වා පුනරාවර්තන වෙන්කිරීම් ප්‍රධාන සංචරකයන් පහත පරිදි වේ.

රුපියල් මිලියන

විස්තරය	2014	2015	2016
වෛද්‍ය සැපයීම්	34,915.45	40,000.00	45,000.00
පුද්ගලික සංචරක	42,680.79	56,050.84	58,268.30
අනිකුත් පුනරාවර්තන වියදම් *	13,403.76	13,395.41	33,799.20
එකතුව	**91,000.00**	**109,446.25**	**137,067.50**

- *අනිකුත් පුනරාවර්තන වියදම් සඳහා ප්‍රධාන වශයෙන් අයත් වනුයේ ගමන් වියදම්, සැපයීම්, ආහාර වියදම්, නිල ඇඳුම් දීමනා, විදුලි බිල්පත් සහ ජල බිල්පත් යනාදියයි.*

.

5. සෞඛ්‍ය, පෝෂණ දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ආයතනික ව්‍යුහය

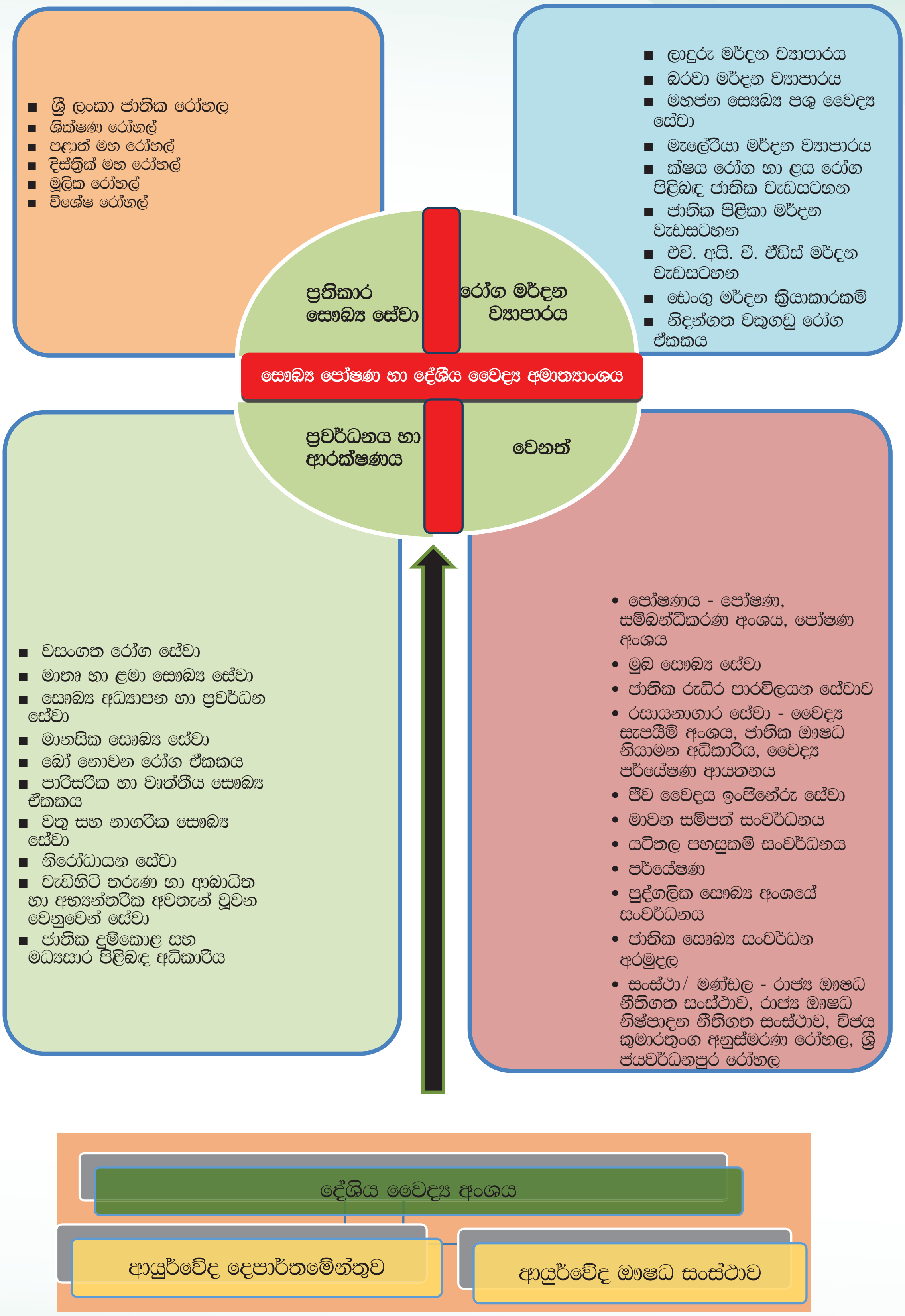

6. අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති ආයතන, ව්‍යාපාර හා වැඩසටහන්වල සාක්ෂාත් කර ගැනීම් .

6.1 රෝග මර්ධන වැඩසටහන්

6.1.1 ළාදුරු මර්ධන ව්‍යාපාරය

ළාදුරු මර්ධන ව්‍යාපාරයේ නිල වෙබ් අඩවිය විවෘත කිරීම

ළාදුරු මර්ධන ව්‍යාපාරයේ මූලික කාර්යභාරය වනුයේ ළාදුරු මර්ධන ක්‍රියාදාමය වෙනුවෙන් අවශ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සැලසුම්කරණය මෙහෙයුම් හා අධීක්ෂණ ක්‍රියාවලිය සිදුකිරීම, තොරතුරු පද්ධතිය ශක්තිමත් කිරීම හා කළමනාකරණය කිරීම මෙන්ම පුහුණු වැඩසටහන් තක්සේරු කරණයයි. ඉහත කාර්යයන් සඳහා ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ "තිරසාර ළාදුරු මර්ධන ක්‍රියාකාරකම් ඉදිරියට පවත්වාගෙන යාමට සහ ළාදුරු උවදුර තව දුරටත් අඩුකිරීම සඳහා වැඩිදියුණු කරන ලද ගෝලීය ක්‍රමෝපාය 2011 - 2015" මාර්ගෝපදේශකයක් ලෙස යොදා ගනී.

අදාල පාර්ශ්වයන් සමඟ හවුල් කාරීත්වය ගොඩනංවා ගැනීම හා ඒවා ඉදිරියට පවත්වාගෙන යාම සම්බන්ධීකරණය හා අවශ්‍ය ක්‍රියාකාරී සැලසුම් සඳහා සහයෝගය ලබා ගැනීමද මෙහි කටයුතු අතර වේ. එයට අමතරව ළාදුරු සායන හා හැඳල ළාදුරු රෝහල සෘජුව කළමනාකරණය කරනු ලබන්නේද ළාදුරු මර්ධන ව්‍යාපාරය මඟිනි.

ළාදුරු යනු නිදන්ගත බෝ වන රෝග ගණයට ගැනෙන ප්‍රතිකාර ලබා නොගතහොත් ඒ තුළින් ස්ථිර හා ක්‍රමවත්ව වර්ධනය වන ස්නායු හානියක් (අකර්මන්‍ය වීමක්) වන අතරම එහි නිත්‍ය ප්‍රතිඵලයක් ලෙසින් ගාත්‍රා, ඇස් හා මුහුණේ විරූපීතාවයන් ඇතිවිය හැකිය. ළාදුරු රෝගය නිශ්චිත රෝග පරීක්ෂණයක් තුළින් හඳුනා ගැනීම ප්‍රමාද වීමෙන්, ස්නායු ආබාධ ඇතිවීම වැඩිවන අතරම ආසාධිත තත්ත්වයන් පැතිරයාමේ අවධානමද වැඩි කරයි.

පසුගිය දශක දෙකක කාල සීමාව තුලදී ශ්‍රී ලංකාව ළාදුරු මුලිනුපුටා දැමීමේ ක්‍රියාවලිය තුල ඉහළ වර්ධනයක් අත්පත් කොට ගෙන ඇත. 1982 වර්ෂයේදී හඳුන්වා දුන් බහු ඖෂධ ප්‍රතිකාර ක්‍රමය සහ එහි ව්‍යාප්තිය කෙටි කාලයක් සඳහා යොදාගනු ලබන ඵලදායී රසායනික චිකිත්සාව සහ ළාදුරු රෝගයේ මූලික රෝග ලක්ෂණ පිළිබඳව ජනතාව දැනුවත් කිරීම සඳහා 1990 දී ක්‍රියාත්මක කරන ලද සමාජීය දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් සහ රෝගය පිළිබඳව පැතිර තිබූ දුර්මත ඉවත් කිරීම හේතුවෙන් 1995 දී ජාතික මට්ටමේ ළාදුරු තුරන් කිරීමේ ඉලක්ක සපුරා ගැනීමට හැකියාව ලැබුණි.

2001 වර්ෂයේදී ළාදුරු හා බැඳුනු සේවාවන් සාමාන්‍ය සෞඛ්‍ය සේවාව සමඟ එක් කිරීමත් සමඟම පළාත් හා දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමේ සෞඛ්‍ය සේවාවේ ළාදුරු රෝගය සම්බන්ධ ප්‍රතිකාරවලට ප්‍රවේශ වීමට

තිබූ ඉඩකඩ තවදුරටත් වර්ධනය විය. අද වන විට දිවයිනේ කුමන හෝ චර්ම රෝග සායනයක් තුලදී ළාදුරු සම්බන්ධයෙන් රෝග පරීක්ෂාවක් හා ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීමට හැකියාව ඇත. තව දුරටත් වැඩිදියුණු කළ රෝග පරීක්ෂාවක් තුලින් ස්පර්ශයෙන් ඇති වන නව රෝගීන් පිරික්සීම හා ක්ෂේත්‍ර මට්ටමේදී පසු විපරම් වැඩිදියුණු කිරීම තුළින් 2013 දී සිට ළාදුරු වාර්තා කළයුතු රෝගයක් ලෙස හැදින්වීම.

වර්ෂය	නව සිදුවීම් වාර්තා වීම ජනගහනය 100,000 අනුව	බහු බැක්ටීරියානු ප්‍රතිශතය	ළමා ප්‍රතිශතය	විරූපිතාවය ජනගහනය 100,000 අනුව
2001	12.1	35.0	11.0	1.06
2002	11.6	34.6	11.1	1.07
2003	10.0	37.4	11.5	0.82
2004	9.9	41.3	11.4	0.75
2005	9.0	41.5	10.5	0.62
2006	9.0	43.9	10.3	0.57
2007	10.0	44.8	10.0	0.60
2008	9.9	44.8	10.3	0.78
2009	9.1	47.6	9.9	0.58
2010	9.5	46.2	9.7	0.69
2011	10.6	48.2	10.7	0.72
2012	10.6	49.3	7.6	0.79
2013	9.6	48.8	9.2	0.65
2014	10.4	47.01	10.39	0.71
2015	9.43	53.81	11.28	0.94

ජාතික වශයෙන් ළාදුරු රෝගය තුරන්කිරීමේ මට්ටම අත්පත්කොට ගන්නා ප්‍රතිඵල වලින් පෙනී යන්නේ තවමත් ආසාදිත ප්‍රදේශ පවතින බවයි. එබැවින් එවැනි ප්‍රදේශ වල මර්දන කටයුතු වේගවත් කළ යුතු වේ.

6.1.2 බරවා මර්දන ව්‍යාපාරය

මෙය ශ්‍රී ලංකාවේ බරවා රෝගය පාලනය කිරීම හා වැළැක්වීම සඳහා වගකියනු ලබන ජාතික වැඩසටහන වේ. ශ්‍රී ලංකාව තුළ බරවා රෝගය බස්නාහිර, දකුණු හා වයඹ යන පළාත් තුනේ දිස්ත්‍රික්ක 8කට පමණක් සීමා වූ රෝගයක් බවට පත් වී ඇත. මෙම රෝගය සීමා වූ දිස්ත්‍රික්ක අතරින් දිස්ත්‍රික්ක 7 ක ප්‍රාදේශීය බරවා මර්දන ඒකක පිහිටුවා ඇත.

ස්ථිර විකලාංග බව හා විරූපි වීම් නිසා සමාජයෙන් පීඩාවට ලක්වන රෝග අතුරින් බරවා රෝගය ලෝකයේ ප්‍රධාන රෝගයක් වන අතර එමගින් සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයට බරපතල ගැටළු මතු කරයි. බරවා රෝගය හේතුවෙන් ස්ථිර හා දීර්ඝකාලීන විකලාංගතාවයන් ඇතිවේ. බරවා රෝග මර්දන ව්‍යාපාරය තම සේවාව තවදුරටත් පුළුල් කරමින් පරපෝෂිතයන් මර්දනය, වාහකයා පාලනය කිරීමත් බරවා රෝගය හේතුවෙන් අත්පා ඉදිමීම් හා බරවා ආශ්‍රිතව විද්‍යාමාන වන වෙනත් රෝග වලින් පෙළෙන රෝගීන්ගේ ජීවිත වල ගුණාත්මක භාවය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග සම්පාදනය කරනු ලබයි.

ශ්‍රී ලංකාව දකුණු ආසියාතික කලාපීය රටවල් අතරින් බරවා රෝගය තුරන් කළ පළමු රට ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු කරගෙන යනු ලබයි. මෙය සත්‍යාපනය කිරීම සඳහා ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයට අයත් විශේෂඥයන් තිදෙනෙකුගෙන් සමන්විත කණ්ඩායමක් ශ්‍රී ලංකාවට

පැමිනුණි. වර්ෂ 2015 දී මහජන සෞඛ්‍ය ගැටළුවක් වන බරවා රෝගය තුරන් කිරීමේ සහතිකය ලබා ගැනීම පිළිබඳව සලකා බැලීමට අවශ්‍ය වාර්තාව බරවා රෝග මර්දන ව්‍යාපාරය විසින් ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය වෙත ඉදිරිපත් කර ඇත. 2016 වර්ෂයේ ජූලි 21 වන දින ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය විසින් ශ්‍රී ලංකාව බරවා රෝගය තුරන් කළ රටක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කර ඇත.

වර්ෂ 1995 සිට 2015 දක්වා ශ්‍රී ලංකාවේ රෝගය ආවේණික දිස්ත්‍රික්කවල ක්ෂුද්‍ර බරවා අනුපාතය

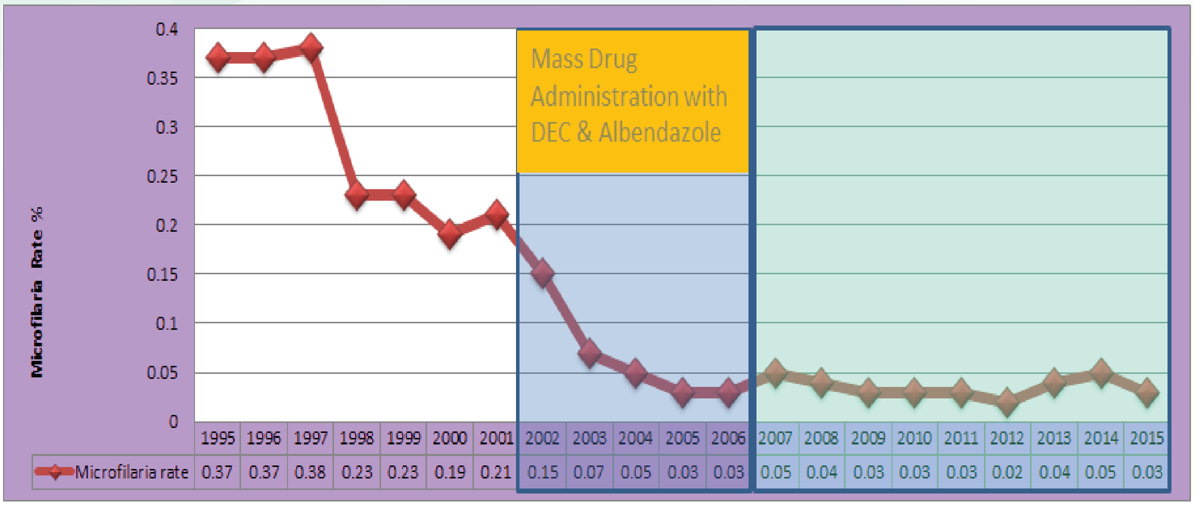

මෙම ප්‍රස්ථාරය මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ ක්ෂුද්‍ර බරවා අනුපාතය පෙන්වයි. එලෙසම මෙමගින් සමස්ත ඖෂධ පරිපාලන කාර්යක්ෂමතාව පෙන්නුම් කරයි.

ශ්‍රී ලංකාවේ රෝගය ආවේණික දිස්ත්‍රික්කවල රෝග වාහක මදුරු අනුපාතය (1995-2015)

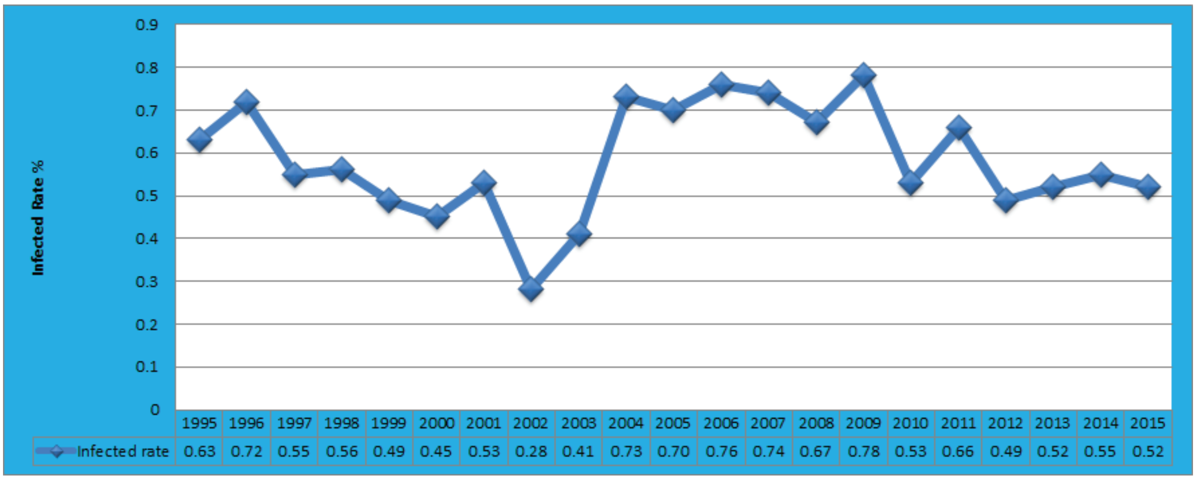

මෙම ප්‍රස්ථාරය මගින් පරිසරයේ රෝග වාහක මදුරු ගහනය පෙන්නුම් කරයි. බරවා රෝගයෙන් පෙළෙන පුද්ගලයෙකුගේ ලේ උරා බීමෙන් මදුරුවාට පරපෝෂිතයා සංක්‍රමණය වේ. එම නිසා අඛණ්ඩ මදුරු මර්දන ක්‍රියාවලියක් වැදගත් වේ.

2015 වසරේ ශ්‍රී ලංකාවේ ක්ෂුද්‍ර බරවා අනුපාතය

දිස්ත්‍රික්කය	පරීක්ෂා කරන ලද රුධිර පටල සංඛ්‍යාව	සාධනීය(පාරිතෝෂිතයන් සහිත) පටල සංඛ්‍යාව	ක්ෂුද්‍ර බරවා අනුපාතය %	ක්ෂුද්‍ර බරවා සංඛ්‍යාව	ක්ෂුද්‍ර බරවා ඝනත්වය
කොළඹ	46,304	2	0.004	27	225.05
ගම්පහ	50,412	6	0.01	19	52.79
කළුතර	72,033	12	0.02	124	172.26
බස්නාහිර පළාත	168,758	20	0.01	170	214.11
ගාල්ල	19,495	46	0.24	756	273.97
මාතර	81,798	19	0.02	95	104.41
හම්බන්තොට	5,456	4	0.07	119	395.91
දකුණු පළාත	106,749	69	0.06	970	234.35
කුරුණෑගල	49,134	6	0.01	84	233.38
පුත්තලම	11,669	1	0.01	9	150.03
උතුරු පළාත	60,803	7	0.01	93	221.47
එකතුව (රෝගය ආවේණික දිස්ත්‍රික්ක)	**336,310**	**96**	**0.03**	**1,233**	**214.11**
කෑගල්ල(රෝගය ආවේණික නොවන)	1,622	2	0.12	2	16.67
සබරගමුව පළාත (රෝගය ආවේණික නොවන)	1,622	2	0.12	2	16.67
ශ්‍රී ලංකාවේ (රෝගය ආවේණික නොවන)	**337,932**	**98**	**0.03**	**1,235**	**210.08**

ක්ෂුද්‍ර බරවා සාධන සිද්ධීන් 98න් B. malayi මදුරු විශේෂය සමග සාධනීය වූ සිද්ධීන් 4ක් වුනු අතර ඒවා ගම්පහ, පුත්තලම හා මාතර දිස්ත්‍රික් වලින් වාර්තා විය. වැඩිම ක්ෂුද්‍ර බරවා සාධනීය සිද්ධි (46) වැඩි හා ක්ෂුද්‍ර බරවා අනුපාතය (0.24) ගාල්ල දිස්ත්‍රික්කයෙන් වාර්තා විය. මෙම වර්ෂයේදී හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ පොදු බරවා සාදනීය සිද්ධීන් 4ක් වාර්තා වූ අතර ක්ෂුද්‍ර බරවා අනුපාතය 0.07% ක් විය.

6.1.3 මහජන සෞඛ්‍ය පශු වෛද්‍ය සේවාව

මිනිස් හා සත්ත්ව ජලභීතිකා තත්ත්වයන් වැළැක්වීම හා සතුන් මඟින් මිනිසාට බෝ වන අනෙකුත් රෝග ශ්‍රී ලංකාව තුළ පාලනය කිරීමට වගකීම දරණ ප්‍රධාන ආයතනය වන්නේ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය යටතේ පිහිටුවා ඇති මහජන සෞඛ්‍ය පශු වෛද්‍ය සේවා ආයතනයයයි.

ජලභීතිකාව හා මොළයේ උණ යනු ශ්‍රී ලංකාව තුළ මිනිසුන්ට ප්‍රධාන බලපෑමක් සිදු කරන සතුන් මඟින් බෝවන රෝග දෙකක් ලෙස හැඳින්විය හැක. ශ්‍රී ලංකාව තුල ජලභීතිකාව පතුරවන ප්‍රධාන මූලාශ්‍රය වන්නේ සුනඛයන්ය. ශ්‍රී ලංකාව තුළ දැනට ඇස්තමේන්තුගත කළ සුනඛ ගහණය ආසන්න වශයෙන් මිලියන 03 ක් පමණ වන අතර එයින් 20% ක් පමණ අයාලේ යන සුනඛයන් වේ. මොළයේ උණ (Japanese Encephalitis) රෝගය පැතිරීමට ඌරන් හේතුකාරක වේ. ගණනය කරන ලද ඌරන් ප්‍රමාණය 150,000 පමණ වන බව වාර්තා වී ඇත.

මානව ජලභීතිකා වැළැදීම් සිද්ධි වලින් 100% ක්ම මරණීය ප්‍රතිඵල අත්කර දෙන අතර 1975 දී ආරම්භ කරන ලද ජලභීතිකා මර්ධන කටයුතු වලින් මේ සඳහා අතිශය ප්‍රබල බලපෑමක් සිදු කෙරුණි.

වසර 1973 දී 377 ක් වූ ජලභීතිකා මරණ සංඛ්‍යාව වසර 2015 වන විට 24 ක්ව අඩු වූ අතර එය 2016 පළමු කාර්තුව වන විට 4 දක්වා අඩු විය.

ජලභීතිකාව දුරු කිරීමේ වැඩසටහනක් කළුතර ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය මඟින් ක්‍රියාත්මක කළ අතර එමඟින් එන්නත් කළ සුනඛ ප්‍රමාණය ආවරණය කිරීම හා ප්‍රදේශ තුළ රෝගයට එරෙහිව ප්‍රතිශක්තිය ඇති කිරීම මඟින් සුනඛයන් අතර ජලභීතිකාව අඩු කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ.

කාර්ය සාධනය	නිර්නායකය	2011	2012	2013	2014	2015
ජලභීතිකාවට එරෙහිව විශාල වශයෙන් සිදුකරනු ලැබූ එන්නත් කරණයන්	**ප්‍රතිඵල නිර්ණායකය**					
	ගෘහස්ථ වශයෙන් ජලභීතිකා රෝගයට අදාල එන්නත් ලබා දෙන ලද සුනඛයන් ප්‍රමාණය	**982,565**	**1,118,611**	**1,148,688**	**1,349,874**	**1,294,529**
	එන්නත් කරන ලද අයාලේ යන සුනඛ සංඛ්‍යාව	**132,343**	**130,479**	**175,781**	**150,278**	**4152,404**
	එන්නත් කරන ලද මුළු සුනඛ සංඛ්‍යාව	**1,115,399**	**1,260,310**	**1,350,561**	**1,533,032**	**1,446,933**
	එන්නත් කරන ලද බළලුන් සංඛ්‍යාව					**43,608**
සුනඛ ගැහැණුන් වන්ධ්‍යකරණය (උපත් පාලනය)	රසායනික ක්‍රම මඟින් සිදු කරන ලද උපත් පාලනය	**54,345**	**49,989**	**36,416**	**18,664**	**8,017**
	සැත්කම් මඟින් සිදුකරන ලද උපත් පාලනය කරන ලද සුනඛ සංඛ්‍යාව	**106,002**	**116,154**	**135,277**	**134,943**	**133,427**

කාර්ය සාධනය	නිර්ණායකය	2011	2012	2013	2014	2015
සියළු පාර්ශ්වයන් දැනුවත් කිරීම	සිදු කරන ලද පුහුණු වැඩසටහන් ගණන	**19**	**5**	**30**	**48**	**48**
අධීක්ෂණය හා සමාලෝචනය	සිදු කරන ලද සමාලෝචන රැස්වීම් ගණන	**02**	**02**	**04**	**04**	**04**
විශාල වශයෙන් සිදු කරන ලද දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් ගණන	ප්‍රදර්ශන කුටි නැරඹීමට පැමිණි ජන සංඛ්‍යාව	**373,789**	**537,500**	**588,400**	**1,548,000**	**22,704**
	මුද්‍රණය කර බෙදාහරිනු ලැබූ අත්පත්‍රිකා ප්‍රමාණය	**41,300**	**57,000**	**100,150**	**75,000**	**41,814**
	දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් තුළින් ආවරණය වූ පාසල් ළමුන් ගණන	**38,789**	**23,620**	**63,950**	**48,000**	**19,110**
	මාධ්‍ය සාකච්ඡා ගණන	**01**	**01**		**01**	**-**
උෟරන් එන්නත් කිරීම		**72,640**	**60,000**	**80,000**	**70,000**	**70,000**
	මානව ජලභීතිකා මරණ සංඛ්‍යාව	**41**	**38**	**28**	**19**	**24**
	100,000 ජනගහනයකට මානව ජලභීතිකා සිද්ධීන්	**0.2**	**0.19**	**0.14**	**0.1**	**0.12**

ශ්‍රී ලංකා රජයේ අරමුදලින් ලැබෙන ප්‍රතිපාදන පාදක කරගනිමින් පහත ප්‍රධාන ආයෝජනයන් ක්‍රියාත්මක කෙරුණි.

මානව ජලභීතිකා රෝගය වැළැක්වීම	වියදම (රු.මි.)	
	2015	2016 මැයි දක්වා
මානව ජලභීතිකා එන්නත්	237.5	95.7
මානව ජලභීතිකා ඉමියුනෝග්ලොබියුලින් (HRIG)	101.3	23.4
අශ්ව ජලභීතිකා ඉමියුනෝග්ලොබියුලින් (ERIG)	74.4	39.5
මුළු එකතුව	**413.2**	**158.6**

සතුන්ට වැළදෙන ජලභීතිකාව වැළැක්වීම	වියදම (රු.මි.)	
	2015	2016 මැයි දක්වා
සුනඛ ජලභීතිකා එන්නත	25.2	4.7
සුනඛ වන්ධ්‍යකරණය	192	52.0
මුළු එකතුව	**217.2**	**56.7**

6.1.4 මැලේරියා මර්දන ව්‍යාපාරය

මැලේරියා මර්දන ව්‍යාපාරය විසින් ජාතික මැලේරියා මර්දන ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීම, රටතුල මැලේරියාව පිළිබඳව ඇති තත්ත්වය අධීක්ෂණය කිරීම, පළාත්බද මැලේරියා මර්දන වැඩසටහන්වලට තාක්ෂණික මාර්ගෝපදේශයන් සැපයීම, පළාත්බද වැඩසටහන් සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ සැපයීම හා අන්තර් පළාත් සම්බන්ධීකරණය සහ මැලේරියා පාලනය හා ආශ්‍රිත පුහුණු පර්යේෂණ කටයුතු සම්බන්ධීකරණය සහ විදේශීය ආධාර සපයන ආයතන සමග සම්බන්ධව කටයතු කිරීම යනාදිය ඉටු කරනු ලබයි.

ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය විසින් පසුගිය සැප්තැම්බර් මස 06 වන දින (2016) ශ්‍රී ලංකාව මැලේරියාවෙන් තොර රටක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද අතර එය රටතුළ මහජන සෞඛ්‍ය අංශයේ කැපී පෙනෙන පිය සටහන් වනු නොඅනුමානය. ලෝකය පුරා මැලේරියා රෝගයේ බලපෑමට ලක් වූ රටවල් අතරින් ආසියානු ජාතීන්ද ප්‍රමුඛ වේ.

මාලදිවයිනට පසු දකුණු ආසියානු කලාපයේ මැලේරියාවෙන් තොර රටක් ලෙස එක්සත් ජාතීන් විසින් ප්‍රකාශිත දෙවන රට ශ්‍රී ලංකාවයි. ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයට අනුව පසුගිය අවුරුදු තුනහමාර පුරා දේශීයව මදුරුවන්ගෙන් රෝගය සංක්‍රමණය වූ රෝගීන් හඳුනා ගැනීමට නොහැකි වූ බැවින් මෙම සහතිකය ප්‍රධානය කිරීමට හේතු සාධක විය.

- රට තුළ නැවත මැලේරියා සම්ප්‍රේක්ෂණය වැළැක්වීම වෙනුවෙන් පුළුල් ලෙස ක්‍රියාත්මක වූ පරපෝෂිත ආවේක්ෂණ ඇතුළු පිට පළාත්වල ක්‍රියාත්මක වන ජංගම සායන 2,304ක් ක්‍රියාත්මක කළ අතර මහජනතාව අතරින් 153,459 දෙනෙකුගේ ලේ පටල පරීක්ෂා කිරීම සිදුකිරීම.
- ඉහත සඳහන් කරනු ලැබූ කාලය තුළ පරපෝෂිත ආවේක්ෂණයේ කොටසක් ලෙස මිලියන 1.14ක ජනගහනයක ලේ පටල පරීක්ෂාවක් සිදුකර මැලේරියා පරපෝෂිතයන් නොමැති බව තහවුරු කර ඇත.
- දේශීයව සම්ප්‍රේෂණය වන මැලේරියා රෝගීන් නොමැති වුවද මැලේරියාව ඇති රටවල සිට පැමිණෙන මැලේරියා පරපෝෂිත ආසාදනයට ලක්වූ විදේශීය සංක්‍රමණිකයන් මඟින් මැලේරියාව පැතිරීම ශ්‍රී ලංකාවට ගැටළුවක්ව පවතී. මේ නිසා රෝග ආවේක්ෂණය, රෝගීන් කලින් හඳුනාගැනීම හා අදාල රෝගීන්ට නියමිත ප්‍රතිකාර කිරීම නැවත රටතුළ මැලේරියා රෝගයට හිස එසවීම වැළැක්වීමට අවශ්‍ය තීරණාත්මක කරුණු වේ.

2000 - 2016 වර්ෂයේ මාර්තු දක්වා ශ්‍රී ලංකාව තුළ මැලේරියා සිදුවීම්

වර්ෂය	සිද්ධීන් සංඛ්‍යාව			සිදුවූ මරණ සංඛ්‍යාව
	දේශීයව සම්ප්‍රේක්ෂණය වූ	සංක්‍රමණික රෝගීන්	මුළු එකතුව	
2000			210,039	76
2001			66,522	53
2002			41,411	30
2003			10,510	4
2004			3,720	1
2005			1,640	-
2006			591	-
2007			198	1
2008	647	23	670	-

වර්ෂය	සිද්ධීන් සංඛ්‍යාව			සිදුවූ මරණ සංඛ්‍යාව
	දේශීයව සම්ප්‍රේක්ෂණය වූ	සංක්‍රමණික රෝගීන්	මුළු එකතුව	
2009	531	27	558	-
2010	684	52	736	-
2011	124	51	175	-
2012	23	70	93	-
2013	-	95	95	-
2014	-	49	49	-
2015	-	36	36	-
2016		15	15	-

6.1.5 ක්ෂය රෝග හා ළය රෝග මර්දනය පිළිබඳ ජාතික වැඩසටහන

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ අධ්‍යක්ෂ(ජාතික ක්ෂය රෝග හා ළය රෝග මර්දන වැඩසටහන) ප්‍රධානත්වය හොබවන ජාතික ක්ෂය රෝග පාලන හා ළය රෝග පිළිබඳ ජාතික වැඩසටහන විමධ්‍යගත ඒකකයකි. ක්ෂය රෝග පාලන හා ළය රෝග පිළිබඳ ජාතික වැඩසටහනේ ප්‍රධාන ඒකකය ක්ෂය රෝග සඳහා නිර්දේශිත රසායනාගාරය, මධ්‍යම ඖෂධ ගබඩාව, කොළඹ හා ගම්පහ දිස්ත්‍රික් ළය රෝග සායන හා කෝපායි පිහිටි දිස්ත්‍රික් රෝහලෙහි ළය රෝග වාට්ටුව ක්ෂය රෝග හා ළය රෝග මර්දනය පිළිබඳව ජාතික වැඩසටහනෙහි පරිපාලන විෂය පථයට පාත්‍ර වන ආයතන වේ. රසායනාගාර, ළය රෝග වාට්ටු හා ළය රෝග සායන ආදියේ ජාලගතවී ක්ෂය රෝග හා ළය රෝග මර්දනය පිළිබඳ ජාතික වැඩසටහන ප්‍රජාවට සේවාවන් සපයයි.

නේවාසිකව ප්‍රතිකාර අවශ්‍ය රෝගීන්හට අවශ්‍ය ප්‍රතිකාර ලබාදීම සඳහා විශේෂිතවූ වාට්ටු දිස්ත්‍රික්ක රෝහල් 13ක පිහිටුවා ඇති අතර වැලිසර පිහිටා ඇති ළය රෝග පිළිබඳව වූ ජාතික රෝහල මඟින්ද ලබාගත හැක. ක්ෂය රෝගය සඳහා නිර්දේශිත ජාතික රසායනාගාරයන් නුවර හා රත්නපුර නගරයන්හි පිහිටා ඇති අතර පළාත් රසායනාගාර (Culture Laboratories), දිස්ත්‍රික්ක ළය රෝග සායන රසායනාගාර හා 160කට වඩා පිහිටා ඇති අන්වීක්ෂක මධ්‍යස්ථාන මඟින් රෝගය හඳුනාගැනීමේ සේවාවන් ලබා දීම සිදු කරයි.

ක්ෂය රෝග හා ළය රෝග මර්දනය පිළිබඳ ජාතික වැඩසටහන

ඒකක	2015	2016 පළමු කාර්තුව දක්වා
1. වාර්තාගත මුළු ක්ෂය රෝගීන් සංඛ්‍යාව	9,575	2,302
a) නව රෝගීන්	8990	2163
b) නැවත රෝගය හටගන්නන්	303	84
2. පරීක්ෂා කරන ලද සම්පූර්ණ රෝගීන් සංඛ්‍යාව	216,539	41,991
3. සාධනීය රොගීන්ගේ සංඛ්‍යාව	4,745	1,164
4. ළය රෝහල් ගණන	1	1
5. ළය රෝග සායන ගණන	26	26
6. ළය රෝග වාට්ටු ගණන	13	11

ඒකක	2015	2016 පළමු කාර්තුව දක්වා
7. මුළු සේවක සංඛ්‍යාව		
a) වෛද්‍යවරුන් සංඛ්‍යාව	47	47
c) වෛද්‍ය නොවන සේවක සංඛ්‍යාව	136	136

මධ්‍යම ඒකකය, ජාතික ක්ෂය රෝග නිර්දේශිත රසායනාගාර හා කොළඹ හා ගම්පහ ළය රෝග සායන වල සේවකයන් ඇතුලත් වේ.

2010 -2015 වර්ෂ තුළ ගණනය කරන ලද ප්‍රධාන දර්ශක පහත පරිදි වේ.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ආවරණය කරන ලද (DOT) කලාව (%)	100	100	100	100	100	100
සිද්ධීන් හඳුනා ගැනීමේ අනුපාතය (සියළුම ක්ෂය රෝග ආකාරයන්)%	72.7	73.4				
සිද්ධීන් හඳුනා ගැනීමේ අනුපාතය (නව හා නැවත හට ගන්නා)%			65.4	66.9	66.1	68.4
ප්‍රතිකාර සාර්ථක වූ අනුපාතය (සාධනීය සෙම පරීක්ෂාවන් සඳහා) %	86.4	87.0	86.2	85.2	83.9	
පෙරනිම් අනුපාතය %	4.1%	4.7%	4.9%	5.4	5	
සුවවීමේ අනුපාතය %	82.9	83.5	81.1	79.3	78.3	
මරණ අනුපාතය %	6.6%	5.4%	5.5%	5.3	7.4	

6.1.6 ජාතික පිළිකා මර්දන වැඩසටහන

රට තුළ පිළිකා මර්දනය හා වැළැක්වීම පිළිබඳ වූ කේන්ද්‍රස්ථානය වන්නේ ජාතික පිළිකා මර්දන වැඩසටහනකි. මෙහි ප්‍රධාන වගකීම වන්නේ පිළිකා වැළැක්වීම හා මර්දනය පිළිබඳව ප්‍රතිපත්ති, සැලසුම් හා අධීක්ෂණය හා ඇගයීම සිදුකිරීම ඇතුළු පිළිකා රෝග ආවේක්ෂණය හා පිළිකා පිළිබඳ වූ පර්යේෂණ වල නියැලීමයි.

රජයේ පිළිකා ප්‍රතිකාර මධ්‍යස්ථාන වල ලියාපදිංචි වූ නව පිළිකා රෝගීන් සංඛ්‍යාව

පිළිකා ප්‍රතිකාර මධ්‍යස්ථාන	වර්ෂය							
	2008	*2009*	*2010*	*2011*	*2012*	*2013*	*2014*	*2015*
ජාතික පිළිකා ආයතනය - මහරගම	11,163	11,756	11,513	12,403	12,550	12,689	13,247	13,890
ශික්ෂණ රෝහල - නුවර	3,648	3,634	4,046	5,042	3,717	3,516	4,000	4,023
ශික්ෂණ රෝහල - කරාපිටිය	1,764	1,866	1,793	2,193	2,158	2,455	2,479	2,394
ශික්ෂණ රෝහල - යාපනය	412	479	659	055	1,048	1,061	1,032	1,100
	වර්ෂය							

පිළිකා ප්‍රතිකාර මධ්‍යස්ථාන	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
ශික්ෂණ රෝහල - අනුරාධපුර	712	551	641	698	803	850	1,114	1,300
පළාත් මහ රෝහල - බදුල්ල	753	794	858	1,430	2,152	2,203	1,527	2,285
ශික්ෂණ රෝහල - මඩකලපුව	විවෘත [illegible]	169	565	727	1,094	932	897	900
ශික්ෂණ රෝහල - කුරුණෑගල	538	804	806	1,174	1, 122	1,042	1,238	1,680
පළාත් මහ රෝහල - රත්නපුර	319	485	636	735	808	767	807	902
එකතුව	**19,309**	**20,538**	**21,517**	**25,457**	**25,452**	**25,515**	**26,341**	**28,474**

පිළිකා වැළඳෙන ශරීරයේ ප්‍රධාන ස්ථාන අනුව පිළිකා රෝගීන් සංඛ්‍යාව

ස්ථානය	වර්ෂය				
	2005	2006	2007	2008	2009
තොල්, මුඛ කුහරය හා ග්‍රසනිකාව	1240 (14.1)	1427 (16.0)	1415 (15.7)	1630 (18.1)	1773 (19.4)
ස්වාසනාලය හා ශ්වාසනාලිකා හා පෙනහළු	666 (7.7)	691 (7.9)	723 (8.3)	814 (9.3)	875 (10.0)
අන්නශ්‍රෝතය	498 (5.8)	486 (5.7)	530 (5.9)	664 (7.5)	656 (7.3)
මහාන්ත්‍රය හා ගුදමාර්ගය	388 (4.4)	371 (4.2)	409 (4.5)	477 (5.3)	489 (5.8)
වසාගැටිති	360 (3.9)	369 (3.9)	363 (3.8)	434 (4.6)	408 (4.3)
ශ්වරාලය	324 (3.7)	341 (3.9)	343 (3.9)	393 (4.4)	393 (4.4)

ස්ථානය	වර්ෂය				
	2005	2006	2007	2008	2009
ලියුකේමියා	313 (3.3)	329 (3.5)	332 (3.6)	344 (3.7)	378 (4.0)
පුරඃස්ථ ග්‍රන්ථි	303 (3.5)	321 (3.8)	305 (3.6)	396 (4.6)	381 (4.4)
හඳුනානොගත් මූලික ස්ථාන	257 (2.9)	303 (3.3)	326 (3.8)	423 (4.7)	404 (4.5)
මුත්‍රාශය					260 (2.9)
මොළය	171 (1.8)				
ආමාශය			224 (2.5)	239 (2.7)	

පිළිකා වැඩිවීමේ ප්‍රවණතාවයක් වාර්තා වී ඇති අයුරු පහත දැක්වෙන අතර වර්තමානයේ පිළිකා රෝගීන් ලියාපදිංචිය යාවත්කාලීන කර ඇත.

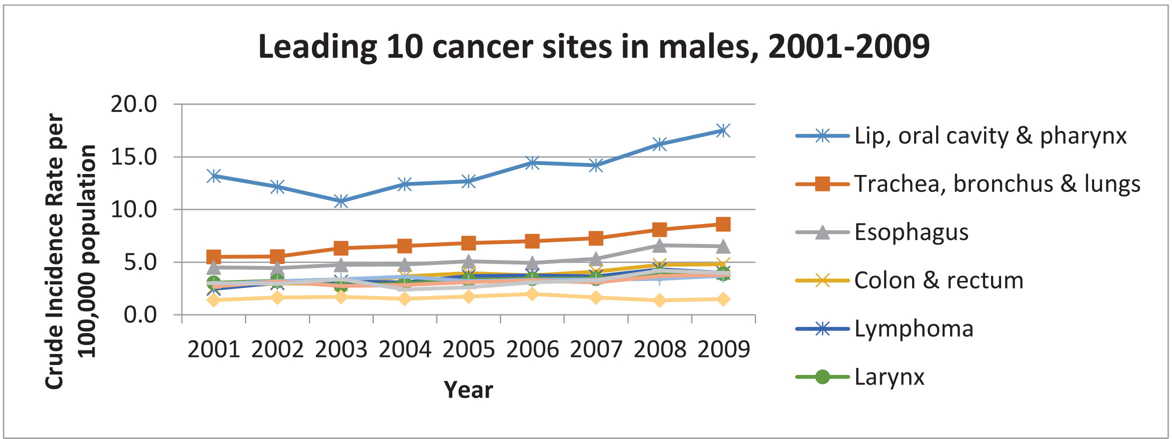

වැරදි ජීවන රටාව හා බැඳුනු අවදානම් සාධක වන දුම්කොළ(දුම්පානය හා නොවන වර්ග)බුලත් හැපීම, මධ්‍යසාර හා සෞඛ්‍යමය නොවන ආහාර පුරුදු පුරුෂයන් අතර පිළිකා බහුල වීමට හේතුවේ. එම නිසා පිළිකා වැළැක්වීමේ ක්‍රමවේදයන් ශක්තිමත් කිරීම.

පිළිකා වැළදෙන ශරීරයේ ප්‍රධාන ස්ථාන අනුව පිළිකා රෝගීන් සංඛ්‍යාව (ස්ත්‍රී)

ස්ථානය	වර්ෂය				
	2005	2006	2007	2008	2009
පියයුරු	1859 (18.3)	2102 (20.6)	1914 (18.8)	2220 (21.8)	2293 (22.2)
ගැබ්ගෙල පිළිකා	881 (8.9)	934 (9.6)	732 (7.4)	858 (8.6)	879 (8.7)
තයිරොයිඩ් ග්‍රන්ථිය	592 (5.6)	683 (6.4)	656 (6.1)	815 (7.4)	816 (7.4)
ඩිම්භකෝෂ	596 (5.9)	672 (6.7)	529 (5.3)	637 (6.2)	698 (6.8)
අන්නස්‍රෝතය	524 (5.5)	610 (6.4)	534 (5.6)	617 (6.4)	608 (6.2)
තොල්, මුඛ කුහරය හා ග්‍රසනිකාව	377 (3.8)	390 (4.0)	398 (4.0)	477 (4.8)	520 (5.2)
මහාන්ත්‍රය හා ගුදමාර්ගය	353 (3.6)	372 (3.8)	405 (4.1)	508 (5.2)	517 (5.5)
ගර්භාෂය	237 (2.4)	268 (2.8)	263 (2.7)	397 (4.1)	397 (4.1)
ලියුකේමියා	257 (2.8)	257 (2.8)	275 (2.9)		310 (3.2)
වසාගැටිති	243 (2.5)	251 (2.5)	257 (2.6)	288 (2.8)	

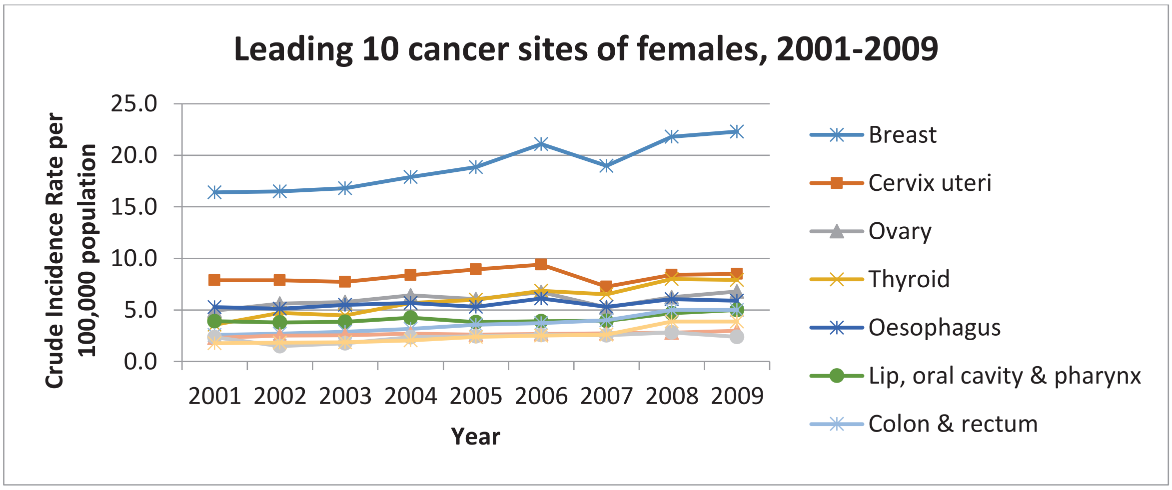

කාන්තාවන් අතර බහුල පිළිකා අතරින් පියයුරු පිළිකා කලින් හඳුනා ගැනීමෙන් (පියයුරු වෙනස්වීම් පිළිබඳව දැනුවත් කිරීම, ස්වයං පියයුරු පරීක්ෂාව හා සියළුම ස්ත්‍රීන් සඳහා සායනිකව පරීක්ෂා කිරීම හා දැඩි අවදානම් සහිත ස්ත්‍රීන් සඳහා මැමෝග්‍රෑෆ හා අල්ට්‍රාසවුන්ඩ් පරීක්ෂණ සිදුකිරීම) වළක්වා ගත හැකි අතර පැප් ස්මියර් පරීක්ෂාව මගින් ගැබ්ගෙල පිළිකා කලින් හඳුනාගැනීම සිදුකළ බැවින් එය තවදුරටත් ශක්තිමත් කිරීම සිදු කළ යුතුය.

පිළිකා කලින් හඳුනාගැනිම සඳහා වන ක්‍රමවේදයක් සහ පිළිකා නිවාරණ වැඩසටහන් වල අවශ්‍යතාවය පිළිකා නිවාරණ ප්‍රතිපත්තිය මගින් අවධාරණය කරනු ලැබ ඇත. එසේම පිළිකානිවාරණ මූලික ක්‍රමෝපායන සේවාවන්හි වැඩි දියුණුවක්ද එමගින් අපේකෂාකරනු ලබයි. බෝහෝ වළක්වා ගත හැකිවීලබි වගල සවභාවයසලකාබැලීමේදි එම පිළිකා බොහොමයක් බෝ

නොවන රෝගයන්හි අවදානම් සාධක මත ව්‍යාප්ත වූ ඒවා බව පෙනී යයි. මෙම තත්වය අවම කරලීම සඳහා ඍජු මැදිහත්මක් අවශ්‍ය වේ.(මත්ද්‍රව්‍ය නිවාරණය සඳහා මුලපිරීම, කායික ව්‍යායාම ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රවර්ධනය කිරීම, සෞඛ්‍ය සම්පන්න ආහාර රටාවකවකට හුරුවීම ආදිය තුලින් බෝ නොවන රෝග ව්‍යාප්තිය මෙන්ම පිළිකා තත්වයන්ද වළක්වා ගත හැක)

6.1.7 ජාතික ලිංගාශ්‍රිත රෝග පාලන / ඒඩ්ස් මර්දන වැඩසටහන

මානව ප්‍රතිශක්ති ඌනතා වෛරසය වැළැක්වීම පිළිබඳව නිර්ණායක ඇතුලත් පොත එළිදැක්වීම

ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික මට්ටමින් මානව ප්‍රතිශක්ති ඌනතා වෛරසයට හෙවත් ඒඩ්ස් රෝගයට වගකීමෙන් යුතුව ප්‍රතිචාර දක්වන ප්‍රධානතම රාජ්‍ය ආයතනය/ සංවිධානය වන්නේ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ යටතේ ඇති ජාතික ලිංගාශ්‍රිත රෝග පාලන ව්‍යාපාරයයි. අමාත්‍යාංශයේ පිහිටුවා ඇති විශේෂිත මහජන සෞඛ්‍ය වැඩසටහනක් වූ ජාතික ලිංගාශ්‍රිත රෝග පාලන ඒකකය මානව ප්‍රතිශක්ති ඌනතා වෛරසය පිළිබඳව වූ ජාතික ක්‍රමෝපායන් සැලසුම් කිරීම හා ඒඩ්ස් රෝගය පිළිබඳ ජාතික ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම හා සම්බන්ධීකරණය කිරීමේ වගකීම දරණු ලබයි.

වර්ෂ 2015 අවසාන වන විට පූර්ණ කාලීනව ක්‍රියාත්මක වන ලිංගාශ්‍රිත බෝවන රෝග පිළිබඳව වූ සායන 13ක් හා එහි ශාඛා 22 ක් ශ්‍රී ලංකාව තුළ පැවතුණි. මෙම සායන අතුරින් සායන 13කටම ඒඩ්ස් ප්‍රතිරෝධී ප්‍රතිකාර (ART) සේවාවන් සැපයීමට හැකියාවක් සහිත පරිපූර්ණ සායන විය.

ජාතික ලිංගාශ්‍රිත රෝග පාලන ඒකකය හැරුණු විට මෙම ART ප්‍රතිකාර පහසුකම් සපයන පිටත ආයතනය පිහිටා ඇත්තේ අංගොඩ උණ රෝහලේ පමණි (IDH). ජාතික ලිංගාශ්‍රිත රෝග පාලන ඒකකය මෙම සියළුම සායන සමඟ ජාලගත වී ඇත.

1987 ප්‍රථම ඒඩ්ස් රෝගියා ශ්‍රී ලංකාවෙන් වාර්තා වීමෙන් පසු 2015 වර්ෂයේ අවසාන වන විට හඳුනාගත් මුළු රෝගීන් සංඛ්‍යාව 2308 කි. 2015 වර්ෂය තුළ ජාතික ලිංගාශ්‍රිත රෝග පාලන /ඒඩ්ස් මර්දන ව්‍යාපාරයට වාර්තා වූ ඒඩ්ස් රෝගීන් සංඛ්‍යාව 235 ක් වේ. වාර්තා වූ මානව ප්‍රතිශක්ති ඌනතා රෝගීන් ප්‍රමාණයෙන් පෙන්නුම් කරනුයේ මෙම රොගීන් තවදුරටත් වැඩීමට ඇති නැඹුරුතාවයකි.

පසුගිය වසර 10 පුරා වාර්තා වූ රෝගීන් සංඛ්‍යාව තුළින් පෙන්නුම් කරනුයේ වාර්ෂිකව 147% වැඩිවීමකි. කෙසේ වෙතත් 2015 වර්ෂය තුළ පුරුෂ ස්ත්‍රී අනුපාතය 2:8:1 දක්වා වැඩිවිය. ශ්‍රී ලංකාවේ සාමාන්‍ය ජනගහනය අතර ඒඩ්ස් රෝගයෙහි ව්‍යාප්තිය < 0.1% බව ඇස්තමේන්තු කර ඇත. 2015

වර්ෂය තුල හදුනාගත් මානව ප්‍රතිශක්ති ඌනතා රෝගයෙන් පෙලෙන ලේ පරිත්‍යාගශීලීන් 20 න් 19 දෙනෙකුටම (95%)උපදේශන ඇතුළු සේවාවන් ජාතික ලිංගාශ්‍රිත රෝග මර්දන ව්‍යාපාරය විසින් සැපයීම.

ප්‍රධාන මාතෘ රෝහල් 2ක් වන කාසල් වීදියේ කාන්තා රෝහල සහ ද සොයිසා කාන්තා රෝහල ප්‍රමුඛ කොට මවගෙන දරුවාට ලිංගාශ්‍රිත රෝග සම්ප්‍රේෂණය වීම වැළැක්වීමේ පියවරයන් වඩාත් ප්‍රචලිත කිරීමට පියවර ගැනීම වස් 2000 වර්ෂයේ සිය ගර්භනී සායන වලදී මානව ප්‍රතිශක්ති ඌනතා වෛරසය හදුනා ගැනීමේ පරීක්ෂණ පැවැත්වීම. මෙම ගර්භනී සායන වල එච්. අයි. වී. ව්‍යාප්තිය සාමාන්‍ය ජනතාව අතර ව්‍යාප්තියෙහි දළ සංඛ්‍යාව ලෙස යොදාගත හැක.

කෙසේ වෙතත් මෙම රෝහල් දෙකෙන් පෙන්නුම් කරන පරිදි නාගරික ගර්භනී කාන්තාවන් හා ඔවුන්ගේ එච්. අයි. වී. ව්‍යාප්තිය සලකා බැලීමේදී එච්. අයි. වී. ව්‍යාප්තිය අඩු මට්ටමක පැවතිණි.

2015 වර්ෂයේ ඇස්තමේන්තු කරන ලද මානව ප්‍රතිශක්ති ඌනතා වෛරස රෝගීන් පිළිබඳව සංක්ෂිප්ත විස්තර පහත වගුවේ දැක්වේ.

- 2015 වර්ෂයේ එච්. අයි. වී. රෝගය සමඟ ජීවත් වූ ජනතාව - 4100
- 2015 වර්ෂයේ නව එච්. අයි. වී. ආසාදිතයන් ගණන - < 1000
- 2015 වර්ෂයේ ඒඩ්ස් ආසාදිත මරණ සංඛ්‍යාව - < 100
- 2015 දී ඇස්තමේන්තුගත එච්. අයි. වී. ව්‍යාප්තිය - < 0.1

2015 වර්ෂයේදී එච්. අයි. වී. පරීක්ෂණ

	එච්. අයි. වී. පරීක්ෂණ සඳහා යොදාගත් ලේ සාම්පල් වර්ග පිරික්සීම	සිදුකෙරුණු පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව	එච්. අයි. වී. සාධනීය සංඛ්‍යාව	සාධනීය සංඛ්‍යාවේ අනුපාතිකය
1.	ලේ දන්දෙන්නන් පිරික්සීම (ජාතික රුධිර පාරවිලයන සේවාවෙන් හා පුද්ගලික ලේ බැංකු)	399,500	20	0.01%
2.	පුද්ගලික රෝහල් හා රසායනාගාර	217,889	46	0.02%
3.	ගර්භනී මාතාවන්	279,196	11	0.004%
4.	ලිංගාශ්‍රිත බෝවන රෝග සායන සාම්පල	79,900	144	0.18%
5.	ත්‍රිවිධ හමුදාව	25,969	01	0.004%
6.	සිරමැදිරි වල කරන ලද වැඩසටහන්	11,382	03	0.03%
7.	ක්ෂය රෝග පිරික්සීම්	7,827	10	0.13%
	එකතුව	**1,021,663**	**235**	**0.02%**

2015 වර්ෂය අවසානයේදී මානව ප්‍රතිශක්ති ඌනතා වෛරසය සමඟ ජීවත් වන පුද්ගලයන් සංඛ්‍යාව 948 ක් වූ අතර ඔවුන්ගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වයට අවශ්‍ය රැකවරණය මෙම ආයතනය මඟින් ලබාදෙන අතර ඔවුන්ගෙන් පුද්ගලයන් 803 දෙනෙකුට ඒඩ්ස් ප්‍රතිරෝධී ප්‍රති-රිට්‍රෝ වෛරස් චිකිත්සාව සැපයීම සිදු කෙරුණි. 2015 වර්ෂය තුලදී මානව ප්‍රතිශක්ති ඌනතා වෛරසය වැළඳුනු රෝගීන් 235ක් හදුනා ගත් අතර එයින් පුද්ගලයන් 216 (92%) එච්. අයි. වී. ප්‍රතිකාර සේවා සපයන සායනයන්හි ලියාපදිංචි වී ඇත.

මානව ප්‍රතිශක්ති ඌනතා වෛරසය සමඟ ජීවත්වන පුද්ගලයන් හට ප්‍රතිරීට්‍රෝ වෛරස් (ART) ඇතුලත් පූර්ණ සේවාවක් මඟින් ඔවුන්ගේ රෝගී තත්ත්වයන් අඩුකරමින්, ජීවිතයේ ගුණාත්මක බව වැඩි කරන අතර තවදුරටත් රෝගය සංක්‍රමණය වීම වැළැක්වීමද සිදු කරයි. තවදුරටත් උපදේශණ සේවා පැවැත්වීම සහකරුවා දැනුවත් කිරීම හා ආවරණය සඳහා සහයෝගය දීම, ලිංගිකව සම්ප්‍රේෂණය වන ආසාදන, ක්ෂය රෝගය, සයිටොමෙගලෝ වෛරස (CMV), ටොක්සොප්ලස්මා, හෙපටයිටිස් B හා C ආසාදනයන් පිරික්සීම, බෝ නෙවන රෝග පිරික්සීම හා අදාල ඖෂධ (Cotrimoxazole prophylaxis- එච්.අයි.වී වැළඳුනු රෝගීන්ට හා ළදරුවන්ට දෙන ප්‍රතිකාරක) හා එන්නත්කරණය කිරීම(හෙපටයිටිස් B හා C එන්නත්) එයට අමතරව කාන්තාවන් සඳහා පවුල් සැලසුම් ක්‍රම අඛණ්ඩව පැප් පරීක්ෂාව (Pap smear screening) හා ගර්භනී සමයේදී මවගෙන් දරුවාට එච්. අයි. වී. වෛරසය සම්ප්‍රේෂණය වීම වැළැක්වීම ආදී සේවාවන් සපයයි. ශ්‍රී ලංකාව තුළ එච්. අයි. වී. ප්‍රති-රීට්‍රෝ වෛරස් චිකිත්සාව(ART) ලබා දෙන එකම ආයතනය වන්නේ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ඇති ජාතික ලිංගාශ්‍රිත රෝග පාලන ඒකකයයි.

2015 වර්ෂය තුල එච්. අයි. වී. වෛරසය සමඟ ජීවත් වූවන් 34 දෙනෙකු ජීවිතක්ෂයට පත්වූ අතර එයින් 32ක්ම ජීවිතක්ෂයට පත් වූයේ ඒඩ්ස් රෝගයෙන්ම වේ. මෙම මරණ අතර 25ක්ම 2015 වර්ෂයේ හඳුනාගත් රෝගීන් වන අතර ඔවුන් සියල්ලෝම පමාවී හඳුනාගත් රෝගීන් වේ.

2015 වර්ෂයේදී ලිංගිකව සම්ප්‍රේෂණය වන රෝග සායන වලින් ලැබුන වාර්තාව

රෝග නිර්ණය	පුරුෂ		ස්ත්‍රී		එකතුව	
	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%	සංඛ්‍යාව	%
ලිංගික හර්පීස්	1,218	22	1,727	21	2,945	21
කැන්ඩිඩයිසිස්	971	17	1,618	20	2,589	19
ගොනොකොකොල් බැක්ටීරියා නොවන ආසාදන	556	10	1,663	20	2,219	16
ලිංගික ඉන්නන්	1,147	20	858	10	2,005	14
බැක්ටීරියල් වැජිනොසිස් (Bacterial Vaginosis)	-	0	1,426	17	1,426	10
කල් ඉකුත් වූ සිපිලිස්	613	11	342	4	955	7
ගොනෝරියා	329	6	125	2	454	3
මුල් අවධියේ සිපිලිස්	125	2	55	1	180	1
ට්‍රයිකොමොනාසිස්	15	0	104	1	119	1
ක්ලැමිඩියා	35	1	31	0	66	0
මුල් අවධියේ සංජානීය සිපිලිස් රෝගය	3	0	4	0	7	0
කල්ගිය සංජානීය සිපිලිස් රෝගය	4	0	3	0	7	0
නව ජන්ම අන්ධතාවය(මවගේ ලිංගික රෝග හේතුවෙන්)	2	0	1	0	3	0
Chancroid	2	0	1	0	3	0
අනෙකුත් ලිංගිකව සම්ප්‍රේෂණය වන ආසාදන	466	8	192	2	658	5
ලිංගිකව සම්ප්‍රේෂණය වන ආසාදන වල එකතුව	**5,650**	**100**	**8,202**	**100**	**13,852**	**100**

2015 වර්ෂය තුළ ලිංගික සම්ප්‍රේෂණ රෝග සඳහා ලියාපදිංචි වූ නව රෝගීන් ගණන

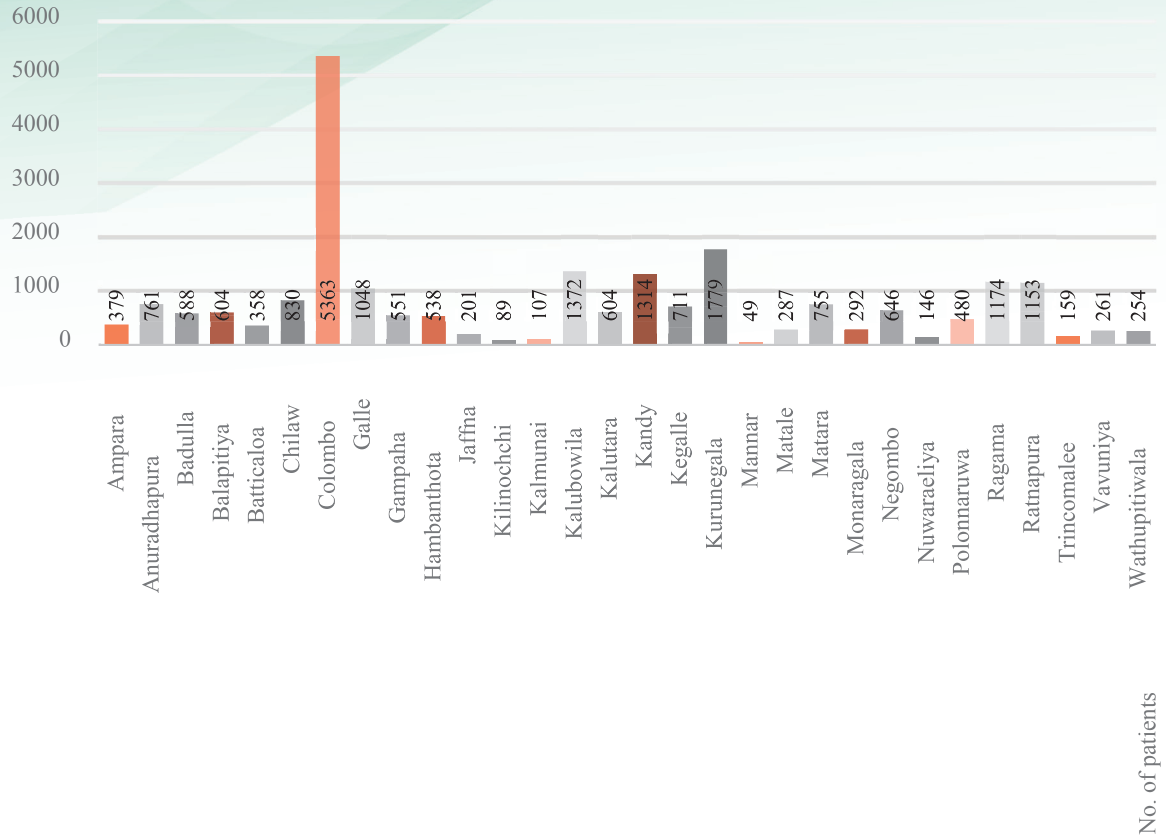

සිදු කරන ලද පැප් පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව - 2015

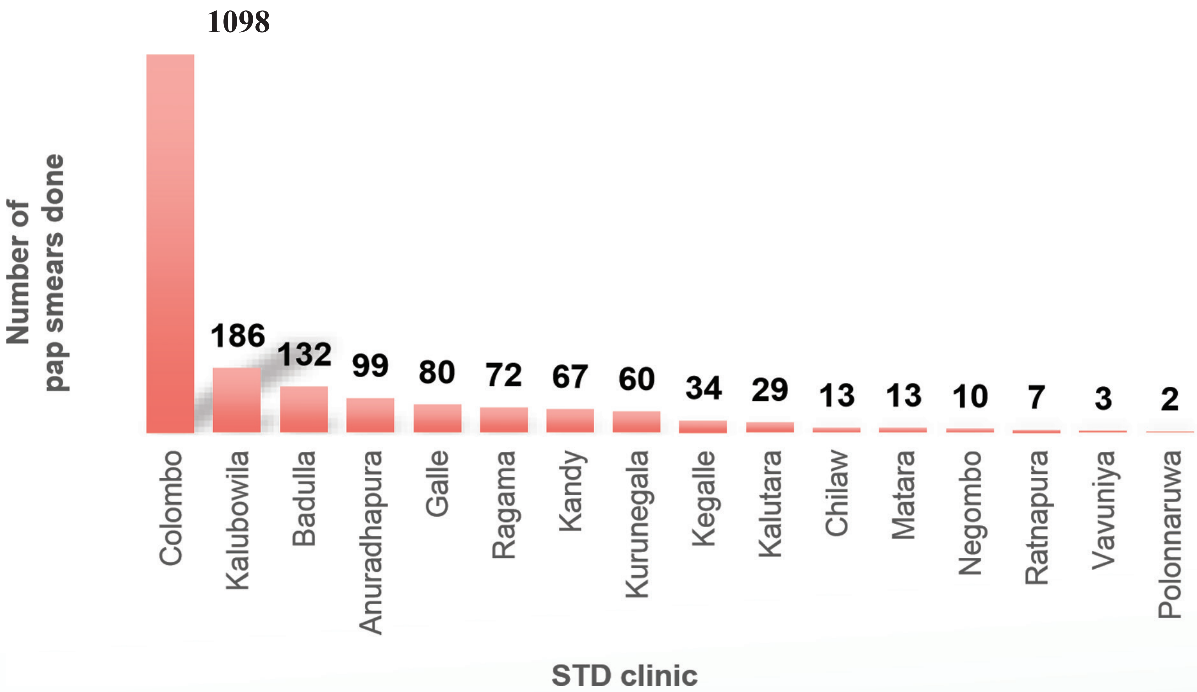

මවගෙන් ළදරුවාට එච්. අයි. වී. වෛරසය සම්ප්‍රේෂණය වීම තුරන් කිරීමේ වලංගුතාවය(නීතිමය පිළිගැනීම) පිළිබඳව 2015 වර්ෂය තුලදී ශ්‍රී ලංකාවේ තත්ත්වය

- සජීවී උපත් 100,000 කට එච්. අයි. වී. ළදරු ආසාදිතයන් ගණන 1.9 කි.
- සජීවී උපත් 100,000 කට සංජානීය සිපිලිස් සිද්ධීන් 3.8කි.

ඉලක්ක ක්‍රියාදාමයන්

1. පූර්ව ප්‍රසව රැකවරණ ආවරණය 95%ක් පමණ වීම.
2. එච්. අයි. වී. /සිපිලිස් පරීක්ෂණ සඳහා ගර්භනී කාන්තාවන් ලක් කිරීම 95%ක් හෝ එයට වැඩි ප්‍රමාණයකි.
3. එච්. අයි. වී. ශරීරගත වී ඇති ගර්භනී කාන්තාවන්හට ප්‍රති-රිට්‍රෝ වෛරසය ප්‍රතිකාර ආවරණය 90%ක් හෝ ඊට වැඩි වේ.
4. සිපිලිස් රෝග කාරක ශරීරගතවූ ගර්භනී කාන්තාවන්ට කරන ලද ප්‍රතිකාර ආවරණ 95% හෝ ඊට වැඩි වීම.

6.1.8 ජාතික ඩෙංගු මර්දන වැඩසටහන

ඩෙංගු පාලන වැඩසටහන් ශක්තිමත් කිරීම

රට තුළ ඩෙංගු රෝගය වැඩිවීමේ ප්‍රවනතාවය සැලකිල්ලට ගනිමින් 2005 වසරේ සිට ඩෙංගු මර්දන වැඩසටහනේ ජාතික කේන්ද්‍රස්ථානය ලෙස සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පිහිටි ඩෙංගු මර්දන ඒකකය සේවාවන් සපයයි. මෙම ඒකකය ප්‍රධාන වශයෙන්ම වගකීම දරණුයේ ජාතික මට්ටමින් විවිධ පාර්ශ්වකරුවන් සම්බන්ධීකරණය කරමින් ඩෙංගු මර්දනය හා වැළැක්වීම සඳහා වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීමත් ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය නිලධාරීන්ට එම ප්‍රදේශ තුළ ඩෙංගු මර්දනය හා වැළැක්වීමට අවශ්‍ය තාක්ෂණික හා මූල්‍යමය ආධාර ලබා දීමත්ය.

ජාතික ඩෙංගු මර්දන ඒකකයේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ ඩෙංගු රෝගය මර්දනය හා වැළැක්වීමයි. එවිට රට තුල එය තවදුරටත් ප්‍රධාන මහජන සෞඛ්‍ය ගැටළුවක් නොවනු ඇත. මේ අරමුණ සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා රෝග ආවේක්ෂණය වැඩිදියුණු කිරීම, සමෝධානයික වාහක කළමනාකරණය, යථාවත් අයුරින් රෝග කළමනාකරණයන්, අන්තර් ක්ෂේත්‍ර සම්බන්ධීකරණය හා නියම ආකාරයෙන් සමාජය දැනුවත් කිරීම, වසංගත අවස්ථාවන් පිළිබඳව අවධානය සහ පර්යේෂණයන්හි නියැලීම සිදු කිරීමයි.
ශ්‍රී ලංකාව තුළ ඩෙංගු රෝගය දශක කීපයක් තිස්සේ පැවතුනද පසුගිය දශක දෙක පුරා එය ශීඝ්‍ර ලෙස වර්ධනය වුනු අතර 1980-1990 වර්ෂ අතර ඩෙංගු මරණ අනුපාතිකය 9.9% විය. දැන් එම තත්ත්වය 0.2% දක්වා ශීඝ්‍රයෙන් පහත බැස ඇත. මෙම තත්ත්වයට ඩෙංගු රෝග පාලනය කිරීම

සඳහා රෝහල් කාර්ය මණ්ඩලයට පුළුල් පුහුණු වැඩසටහන් හා දැඩි සත්කාර ඒකක ස්ථාපිත කිරීම මඟින් ඩෙංගු රෝගීන් මනාව කළමනාකරණය කිරීමයි.

රෝගය මර්දනය කිරීම සඳහා පහත ක්‍රමෝපායික සැලසුම් ඉදිරිපත් කෙරුණි.

(1). රෝගීන් කළමනාකරණය

1.1. ඩෙංගු මරණ සංඛ්‍යාව හා රෝගීන් සංඛ්‍යාව අඩුකිරීම.

ඩෙංගු රෝගීන් හා මරණ

වර්ෂය	වාර්තා කළ රෝගීන්	මරණ	මරණ අනුපාතය
2014	47,502	97	0.20
2015	29,777	60	0.2
2016	15,637 (අප්‍රේල් දක්වා)	14	0.1

මරණ අනුපාතය = මරණ සංඛ්‍යාව : වාර්තා වූ රෝගීන් සංඛ්‍යාව

1.2 දැඩි සත්කාර ඒකක (HDU) ස්ථාපිත කිරීම
රටතුල පළාත් නවයම ආවරණය වන පරිදි ඩෙංගු දැඩි සත්කාර ඒකක 18ක් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා 2015 වර්ෂයේ රු. මිලියන 103 ප්‍රතිපාදන වෙන් කරන ලදී.

1.3 මූලික රෝහල් මට්ටම් දක්වා සියළුම රෝහල් සඳහා වෛද්‍ය උපකරණ බෙදාදෙන ලද අතර පහසුවෙන් ගෙන යා හැකි අල්ට්‍රාසවුඩ් ස්කෑනර් (Ultrasound Scanners) යන්ත්‍ර 15ක් ප්‍රධාන රෝහල් අතර බෙදා හැරීම මඟින් රෝගීන්ගේ තත්ත්වය කලින් හඳුනාගත හැකිවීම.

2. වාහක මර්දනය

2.1. වාහක මදුරු මර්දන ක්‍රියාකාරකම් - වැඩුනු මදුරුවා හා කීටයන් මර්දනය සඳහා තාක්ෂණික මැලතියන්, පෙස්ගාර්ඩ් හා ඇබටේ යන රසායනික ද්‍රව්‍ය මිලදීගෙන වැඩි අවදානම් සහගත ප්‍රදේශ වලට බෙදා හැරීම.

2.2. 2015 වර්ෂයේදී ගෙන යා හැකි ධූමායන යන්ත්‍ර 25ක් හා රථයක් ආධාරයෙන් ගෙනයන ධූමායන යන්ත්‍ර 5ක් මිලදීගත් අතර ඒවා වැඩි අවදානම් කලාපයේ සෞඛය වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාල වලට ලබාදුන් අතර තවත් ධූමායන යන්ත්‍ර 50ක් මිලදී ගැනීම සඳහා ඇනවුම් කර ඇත. 2016 වර්ෂය සඳහ තවත් ධූමායන යන්ත්‍ර 100ක් ගැනීම සඳහා ටෙන්ඩර් පරිපාටිය අනුගමනය කරමින් සිටී.

2.3. " මදුරු මර්දන සහකාරවරුන් " 1500ක් බඳවා ගැනීම සඳහා කැබිනට් පත්‍රිකාවක් සකස් කෙරීගෙන යන අතර එම පත්වීම් මඟින් සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාල මට්ටමින් නිවාස පරීක්ෂා කිරීම හා ජනතාව දැනුවත් කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ.

3. රෝග ආවේක්ෂණ පද්ධතිය

තෝරාගත් රෝහල් 55ක ඩෙංගු රෝගීන්ගේ සංඛ්‍යාව හා ඩෙංගු මරණ පිළිබඳ දත්ත ලබා ගැනීම සඳහා වෙබ් අඩවිය හරහා තොරතුරු දැනගැනීමේ පද්ධතියක් ස්ථාපනය කිරීම.

4. පර්යේෂණ

කොළඹ දිස්ත්‍රික්කය තුළ ඩෙංගු මර්දනය සඳහා BTI (ජෛව රසකාරක මර්දනය) යොදාගැනීමේ ශක්‍යතාවය හා සඵලතාවය ඇගයීම.

5. අධීක්ෂණය

සියළුම දැඩි අවදානම් කලාප ආවරණය කරමින් පිළිවෙමින් සතිපතා, මාස්පතා හා කාර්තුමය වශයෙන් පළාත් දිස්ත්‍රික්ක හා ප්‍රාදේශීය අන්තර් ආංශික කමිටු රැස්වීම් පැවැත්වීම.

දැඩි අවදානම් දිස්ත්‍රික්ක ඇතුලත්වන කොළඹ, ගම්පහ, කළුතර හා රත්නපුර යන දිස්ත්‍රික්කවල සමාලෝචන රැස්වීම් පැවැත්වීම.

විශේෂ අවස්ථා/ නවෝත්පාදන

1. සමාජ ප්‍රගමන හා අන්තර් ආංශික සම්බන්ධීකරණය

2015 වර්ෂයේදී මදුරු මර්දන සතියක් ප්‍රකාශයට පත්කිරීම මගින් අන්තර් මෝසම් වැසි සමය ආරම්භවීමට පෙර මදුරුවන් බෝවිය හැකි හා බෝවන ස්ථාන ඉවත් කිරීම සඳහා විවිධ වූ විශේෂිත මදුරු මර්දන වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
පරීක්ෂා කරන ලද මුළු පරිශ්‍ර සංඛ්‍යාව 1,717,332 වූ අතර එහිදී මදුරුවන් බෝවිය හැකි ස්ථාන 362,122 හමුවූ අතර ඩෙංගු මදුරු කීටයන් සහිත ස්ථාන 39,049 ක් විය. එය පහත වගුවේ සඳහන් කර ඇත.

2015 වැඩසටහන් ශාරංශය

Program	Dates	No. of premises visited	No. of potential premises	%	No. of premises with larvae	%	Number corrected	%	Notice	Legal Actions to be taken
Phase I	19 -21 Feb.	61,580	10,079	6.37	722	1.17	6,425	63.75	1,240	376
Phase II	4-6th June	66,884	12,821	19.17	1,644	2.46	9,238	72.05	2,277	681
Phase III	09-11 July	70,923	10,728	15.13	898	1.27	8,629	80.43	1,467	270
Phase IV	29-30 July	33,742	6,041	17.90	461	1.37	4,465	73.91	809	210
Phase V	12-14 Nov.	62,079	12,337	19.87	1,359	2.19	6,653	53.93	2,566	443
Phase VI	07-09th Dec.	53,281	8,731	16.39	1,101	2.07	6,104	69.91	2,112	505
Phase VII	21-23rd Dec.	59,668	8,628	14.46	986	1.65	5,576	64.63	2,437	398
Sub Total	WP Special Programs	**408,157**	**69,365**	**16.99**	**7,171**	**1.76**	**47,090**	**67.89**	**12,908**	**2,883**
Phase II	Kandy,Jaffna,Batticaloa,Trincomalee,Puttlum,Kurunegala,Rathnapura	45,557	11,654	25.58	1,294	2.84	5,476	46.99	1,019	310
NMCW1 -2015	28th March to April 01st	670,194	150,374	22.44	14,237	2.13	99,452	66.14	20,945	3,673
NMCW2- 2015	10th-16th Sept.	600,398	131,577	21.91	16,637	2.77	88,853	67.53	23,405	3,045
Total		1,724,306	362,970	21.05	39,379	2.28	240,871	66.36	58,277	9,911

ඩෙංගු මරණ අනුපාතය

දිස්ත්‍රික්කය	2014				2015				2016 ජූනි දක්වා			
	වාර්තා වූ සිද්ධීන්	%	මරණ	CFR%	වාර්තා වූ සිද්ධීන්	%	මරණ	CFR%	වාර්තා වූ සිද්ධීන්	%	මරණ	CFR%
කොළඹ නගර සභා බල ප්‍රදේශ	2,446	7.56	10	0.41	1,899	8.91	3	0.16	1,879	7.99	5	0.27
කොළඹ ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ	8,313	25.69	31	0.37	4,920	23.09	14	0.28	5,550	23.61	11	0.2
කොළඹ	10,759	33.25	41	0.38	6,819	32.01	17	0.25	7,429	31.61	16	0.22
ගම්පහ	5,687	17.57	12	0.21	2,996	14.06	2	0.07	2,123	9.03	5	0.24
කළුතර	2,106	6.51	0	0	1,079	5.06	1	0.09	1,467	6.24	6	0.41
මහනුවර	1,257	3.88	4	0.32	882	4.14	2	0.23	1,745	7.42	7	0.4
මාතලේ	359	1.11	1	0.28	349	1.64	0	0	322	1.37	1	0.31
නුවර එළිය	234	0.72	0	0	124	0.58	0	0	206	0.88	0	0
ගාල්ල	870	2.69	0	0	620	2.91	2	0.32	919	3.91	0	0
හම්බන්තොට	522	1.61	0	0	236	1.11	1	0.42	446	1.9	0	0
මාතර	477	1.47	1	0.21	302	1.42	0	0	573	2.44	2	0.35
යාපනය	885	2.73	0	0	1,287	6.04	1	0.08	1,372	5.84	1	0.07
කිලිනොච්චි	46	0.14	1	2.17	61	0.29	0	0	52	0.22	0	0
මන්නාරම	89	0.28	0	0	79	0.37	0	0	96	0.41	0	0
වවුනියා	105	0.32	0	0	103	0.48	0	0	167	0.71	0	0
මුලතිව්	86	0.27	0	0	119	0.56	0	0	120	0.51	0	0

දිස්ත්‍රික්කය	2014				2015				2016 ජූනි දක්වා			
	වාර්තා වූ සිද්ධීන්	%	මරණ	CFR%	වාර්තා වූ සිද්ධීන්	%	මරණ	CFR%	වාර්තා වූ සිද්ධීන්	%	මරණ	CFR%
මඩකලපුව	659	2.04	3	0.46	1,330	6.24	4	0.3	326	1.39	0	0
අම්පාර	127	0.39	0	0	51	0.24	1	1.96	119	0.51	0	0
ත්‍රිකුණාමලය	505	1.56	2	0.4	520	2.44	0	0	294	1.25	0	0
කුරුණෑගල	1,597	4.93	5	0.31	990	4.65	1	0.1	1,293	5.5	1	0.08
පුත්තලම	526	1.63	1	0.19	560	2.63	1	0.18	653	2.78	3	0.46
අනුරාධපුර	419	1.29	0	0	317	1.49	2	0.63	331	1.41	0	0
පොළොන්නරුව	416	1.29	0	0	176	0.83	0	0	231	0.98	0	0
බදුල්ල	532	1.64	1	0.19	430	2.02	0	0	391	1.66	0	0
මොනරාගල	221	0.68	1	0.45	154	0.72	0	0	191	0.81	1	0.52
රත්නපුර	2,428	7.5	8	0.33	799	3.75	2	0.25	1,465	6.23	0	0
කෑගල්ල	1,317	4.07	0	0	466	2.19	1	0.21	807	3.43	1	0.12
කල්මුනෙයි	133	0.41	0	0	456	2.14	1	0.22	367	1.56	0	0
එකතුව	**32,362**	**100**	**81**	**0.25**	**21,305**	**100**	**39**	**0.18**	**23,505**	**100**	**44**	**0.19**

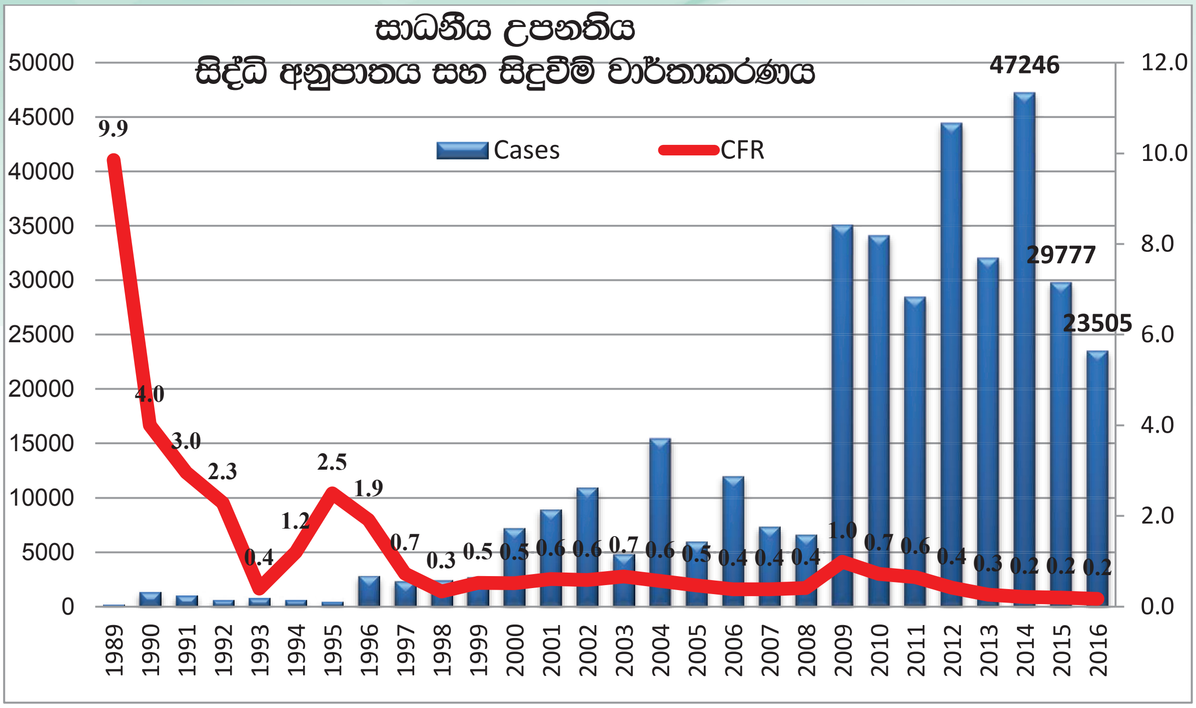

6.1.9 අවිනිශ්චිත මූලයන්ගෙන් හට ගන්නා නිදන්ගත වකුගඩු රෝග කළමනාකරණ වැඩ සටහන

නිදන්ගත වකුගඩු රෝගය විවිධ හේතු සාධක කරණ කොට ගෙන හටගන්නාවූ පුළුල්ව පැතිරුණු රෝගයකි. අවිනිශ්චිත මූලයක් සහිත නිධන් ගත වකුගඩු රෝග මුලින්ම හඳුනාගනු ලැබුවේ 90 දශකයේ මුල් භාගයේදී උතුරු මැද පළාතෙන් වන අතර එම රෝගය විෂ ධූලක හේතුවෙන් වකුගඩුවල සියුම් නාලිකා මියයාමේ තත්ත්වයකි.

එය අධිකරුධිර පීඩනය හෝ දියවැඩියාව හේතුකොට ගෙන ඇතිවන්නාවූ නිධන් ගත වකුගඩු රෝගයේ ව්‍යාධිජනක සහ කායික ලක්‍ෂණයන්ගෙන් වෙනස් කොට ඇත්තකි. මෙම රෝගය උතුරු මැද පළාත හැරුණුවිට තදාසන්න ප්‍රදේශ වන අම්පාර, කුරුණෑගල, මාතලේ, මුලතිව්, ත්‍රිකුණාමලය, වවුනියා සහ බදුල්ල දිස්ත්‍රික්ක වලින්ද හඳුනාගෙන තිබේ.

එබැවින් අවිනිශ්චිත මූලයන් සහිත නිදන්ගත වකුගඩු රෝගය, දියවැඩියාව, අධිකරුධිර පීඩනය, මුත්‍රාශය ආශ්‍රිතව ඇතිවන ගල්, වකුගඩු ඉදිමීම හෝ සර්ප විෂ හේතුවෙන් ඇතිවන්නාවූ වකුගඩු රෝගී තත්ත්වයෙන්ද වියුක්ත එකකි. ශ්‍රී ලංකාවේ මෙම රෝගයට හේතු සාධක අවිනිශ්චිතය. එසේවුවද අධික වශයෙන් කෘෂි රසායන භාවිතය, අධික වශයෙන් කැල්සියම් හා ෆ්ලෝරයිඩ් සහිත කඨින ජලය, ප්‍රමාණවත් නොවන පානීය ජලය හේතුවෙන් ඇතිවන විජලනය හා තාපයද, ජලයේ විවිධ රසායන ද්‍රව්‍ය පැවතිමේ/නොපැවතිමේ තත්ත්වයද යන හේතු සාධක මෙම රෝගයට දායක වේ.

වගුව 1: නිදන්ගත වකුගඩු රෝගීන්ගේ දිස්ත්‍රික් ව්‍යාප්තිය

දන්නා වැඩි අවදානම් ප්‍රදේශවල නිධන් ගත වකුගඩු රෝගින් 70,000 පමණ සිටිතැයි ගණන්බලා ඇති අතර මෙයින් බහුතරය උතුරු මැද පළාතෙන් වාර්තාවේ. ඒ අතර මැදවච්චිය, පදවිය, කැබිතිගොල්ලෑව, රජවැව, මැදිරිගිරිය, විල්ගමුව, ගිරාදුරුකෝට්ටේ, පදවිය සිරිපුර, ගෝමරන්කඩවල, දෙහිඅත්තකණ්ඩිය, පොල්පිතිගම සහ වැලිඔය සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරි කොට්ඨාසවල වැඩි රෝග ව්‍යාප්තියක් පවතී.

දිස්ත්‍රික්කය	2014	2015	2016
අම්පාර	493	389	468
අනුරාධපුර	8903	8412	8412
පොළොන්නරුව	3483	5018	5018
බදුල්ල	1010	943	943
කුරුණෑගල	561	1706	1660
මාතලේ	803	1706	1107
මොනරාගල	246	268	794
මුලතිව්	333	142	486
වවුනියා	163	1684	1933
ත්‍රිකුණාමලය	484	467	426
හම්බන්තොට	0	488	205
එකතුව	**16479**	**21223**	**21,452**

නිදන්ගත වකුගඩු රෝග සඳහා ප්‍රජා සුපරීක්ෂාව (Screening) 2008 දී ආරම්භ කල අතර නිධන් ගත වකුගඩු රෝගින් 21452 ක් දිවයිනේ සිටිතැයි හෙලිවිණි. මෙම දත්ත එම වර්ෂය තුල සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය මගින් සිදුකල සමීක්ෂණයකින් ලබාගෙන ඇත. මෙම රෝගය හේතුවෙන් රජයේ රෝහල් තුල මරණ 2000 ක් පමණ සිදුවී ඇත.

නිදන්ගත වකුගඩු රෝගය වැළැක්වීම සහ කළමනාකරණය පිළිබඳ උපාය මාර්ගික සැලසුම අනුව සෞඛ්‍ය, පෝෂණ දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශය මගින් ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග

වකුගඩු රෝගීන් හට අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීමට ක්‍රියා කරමින්

1. රෝග සුපරීක්ෂාව

1. වර්ෂ 2014 දී වැඩි අවධානම් ප්‍රදේශවල ප්‍රජාවේ 510,316 ක් සුපරීක්ෂා කෙරුනු අතර 2016 අගෝස්තු වන විට නව නිර්ණායක යටතේ සිදු කරනු ලැබූ සමස්ථ සංඛ්‍යාව 785,106 කි. 2016 වර්ෂය තුළ පමණක් 130,034 ක් සුපරීක්ෂාවට ලක්කොට තිබේ.

2. වැඩි අවධානම් ප්‍රදේශවල සුපරීක්ෂා පහසුකම් බල ගැන්වීම.
   - අ. එම ප්‍රදේශවල රෝග වැළැක්වීමේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා වෛද්‍ය නිලධාරීන් 18 දෙනෙකු පත්කිරීම.
   - ආ. මෙම ක්‍රියාකාරකම් වෙනුවෙන් ප්‍රවාහන කටයුතු සඳහා දැනට යොදවා ගෙන ඇති මගී වෑන්රථ 15ට අමතරව තවත් රථ 26 ක් ප්‍රවාහන සේවයට එක් කිරීම.
   - ඇ. පුළුල් ප්‍රජාමූලික රෝග සුපරීක්ෂා වැඩසටහන සඳහා ස්වයං ක්‍රියාකාරී (automated) ජීව රසායන විශ්ලේෂණ යන්ත්‍ර හා අනෙකුත් උපකරණ සහිත විද්‍යාගාර සේවය බලගැන්වීම.
   - ඈ. මෙම ප්‍රදේශවල නිලධාරීන් සඳහා නිපුනතා සංවර්ධන වැඩසටහන් වෘක්කවේදී විශේෂඥයින් මගින් පැවැත්වීම.

2. රෝග ප්‍රතිකාර කළමනාකරණය බලගැන්වීම

1. මේ සඳහා ආයතන වර්ග 4ක් වශයෙන් හදුනාගැනීම.
   - අ. ප්‍රාථමික සත්කාර ඒකක
   - ආ. වෘක්තවේදී විශේෂඥයින් පැමිණෙන මධ්‍යස්ථාන (Visiting)
   - ඇ. රුධිර කාන්දු පෙරණ පහසුකම් සහිත රෝහල්
   - ඈ. වෘක්තවේදී විශේෂඥ ඒකක

2. වැඩි අවදානම් ප්‍රදේශ වල රෝහල් වල සායන සේවා බලගැන්වීම
   - අ. එම ප්‍රදේශවල රෝග සායන මධ්‍යස්ථාන ගොඩනැංවීම.(වගුව 2)
   - ආ. අනෙකුත් සියළුම රෝහල් වලද පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම.

3. වැඩි අවදානම් ප්‍රදේශ වල රෝහල්වල විද්‍යාගාර පහසුකම් දියුණු කිරීම.
   - අ. පෙරකී රෝග කළමනාකරණ ආයතන සඳහා විද්‍යාගාර පහසුකම් වෙන් වෙන්ව හදුනා ගැනීම.
   - ආ. මිලදීගත් විද්‍යාගාර උපකරණ හදුනාගත් රෝහල් 29ක් වෙත බෙදාහැරීම.

4. ප්‍රතිකාර සේවා මට්ටම අනුව අවශ්‍ය ඖෂධ ලබාදීම.

5. වැඩි අවදානම් ප්‍රදේශ වල සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීන් සඳහා වෘක්කවේදී විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන් මගින් වැඩසටහන් පැවැත්වීම.

6. රුධිර කාන්දු පෙරණ සේවා බලගැන්වීම.
   - අ. මේ වන විට රුධිර කාන්දු පෙරණ යන්ත්‍ර 248 ක් රෝහල්වල ක්‍රියාත්මක වීම.(වගුව 3)
   - ආ. 2016 වන විට තවත් යන්ත්‍ර 381 යෙදවීම.
   - ඇ. රුධිර කාන්දු පෙරණ ඒකක වලට අවශ්‍ය කාර්ය මණ්ඩල සංස්ථාව හදුනාගෙන බඳවාගැනීම් සඳහා අදාල ආයතනවලට දැනුම් දෙන ලදී.

7. යාපනය, මඩකලපුව හා කරාපිටිය ශික්ෂණ රෝහල් වල හා බදුල්ල ත්‍රිකුණාමලය පළාත් මහරෝහල් සඳහා වෘක්කවේදී විශේෂඥයින් සහිත නව වෘක්ක ඒකක පිහිටවනු ඇත.

8. වෘක්ක බද්ධ කිරීමේ සේවා පහසුකම් බලගැන්වීම.
   ශ්‍රී ලංකා ජාතික රෝහලේ, මහනුවර, අනුරාධපුර හා පේරාදෙණිය ශික්ෂණ රෝහල්වල වෘක්ක බද්ධ කිරීම සඳහා පවතින පහසුකම් දියුණු කරනු ඇත. යාපනය හා කරාපිටිය ශික්ෂණ රෝහල්වල බද්ධකිරීමේ පහසුකම් ඇති කරනු ඇත.(වගුව 4)

වගුව 2: නව නිදන්ගත වකුගඩු රෝග සායන

	සායන ගොඩනැගිල්ල ඇති ස්ථාන	2016 වසරේ ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)	වගකීම	2016 අගෝස්තු දක්වා ප්‍රගතිය
1	**දිස්ත්‍රික් රෝහල මැදවච්චිය**	12	පළාත් සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ - උතුරු මැද පළාත	100% සම්පූර්ණ කර ඇත
2	**දිස්ත්‍රික් රෝහල හිඟුරක්ගොඩ**	15	පළාත් සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ - උතුරු මැද පළාත	60% සම්පූර්ණ කර ඇත
3	**මූලික රෝහල පදවිය**	37	සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරි	90% සම්පූර්ණ කර ඇත
4	**දිස්ත්‍රික් රෝහල අරලගන්විල**	34	සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරි	80% සම්පූර්ණ කර ඇත
5	**දිස්ත්‍රික් රෝහල බකමූණ**	46	සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරි	25% සම්පූර්ණ කර ඇත
6	**දිස්ත්‍රික් රෝහල හෙට්ටිපොල**	47	සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරි	50% සම්පූර්ණ කර ඇත
7	**දිස්ත්‍රික් රෝහල පදවි ශ්‍රී පුර**	37	සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරි	90% සම්පූර්ණ කර ඇත
8	**මූලික රෝහල දෙහිඅත්තකණ්ඩිය**	42	සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරි	15% සම්පූර්ණ කර ඇත
9	**මූලික රෝහල වැල්ලවාය**	42	සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරි	50% සම්පූර්ණ කර ඇත
10	**මූලික රෝහල තිස්සමහාරාමය**	50	සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරි	50% සම්පූර්ණ කර ඇත
11	**දිස්ත්‍රික් රෝහල මමදූව**	32	සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරි	100% සම්පූර්ණ කර ඇත
12	**දිස්ත්‍රික් රෝහල සම්පත් නුවර**	49	සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරි	25% සම්පූර්ණ කර ඇත
13	**මූලික රෝහල කැබිතිගොල්ලෑව**	45	සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරි	50% සම්පූර්ණ කර ඇත
14	**මූලික රෝහල මල්ලවි**	43	සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරි	35% සම්පූර්ණ කර ඇත
15	**මූලික රෝහල චෙට්ටිකුලම**	43	සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරි	50% සම්පූර්ණ කර ඇත
	එකතුව	574		

වගුව 3: රුධිර කාන්දු පෙරණ යන්ත්‍ර ව්‍යාප්තිය

පළාත	2013 වසරේ තිබූ යන්ත්‍ර ගණන	2015 වසර අවසානයේදී තිබූ යන්ත්‍ර ප්‍රමාණය	2016 වසර අවසාන වන විට ඇති යන්ත්‍ර ප්‍රමාණය	පුද්ගලික අංශය	2017-2018 වසර තුළ යන්ත්‍ර ස්ථාපිත කිරීමට නියමිත වකුගඩු ඒකක	2018 වසර අවසානයේදී තිබුණු යන්ත්‍ර සංඛ්‍යාව
උතුරු මැද පළාත	45	57	51	40	50 (National Centre at Polonnaruwa)	198
වයඹ පළාත	12	24	12	40		76
උතුරු පළාත	17	27	12	20	36 (ශික්ෂණ රෝහල - යාපනය)	95
ඌව පළාත	7	14	32	20	22 (පළාත් මහ රෝහල- බදුල්ල)	88
නැගෙනහිර පළාත	6	22	44	20	50 (දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල ත්‍රිකුණාමලය සහ ශික්ෂණ රෝහල මඩකලපුව)	136
දකුණු පළාත	9	13	11	20	35 (දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල හම්බන්තොට)	79
මධ්‍යම පළාත	23	35	46	40		121
බස්නාහිර පළාත	45	55	48	80		183
සබරගමුව පළාත	1	1	3	20		24
එකතුව	**165**	**248**	**259**	**300**	**193**	**1000**

වගුව 4 : සිදුකරන ලද වකුගඩු බද්ධකිරීම්

	වකුගඩු බද්ධ කිරීම් ගණන		
ස්ථාපිත මධ්‍යස්ථාන	2014	2015	2016
ශ්‍රී ලංකා ජාතික රෝහල	88	76	82
ශික්ෂණ රෝහල - මහනුවර	78	96	115
ශික්ෂණ රෝහල - පේරාදෙණිය	3	6	07
ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර මහ රෝහල	22	23	17
ශික්ෂණ රෝහල - අනුරාධපුර	11	17	11
වෘක්ක වේදය රුධිර කාන්දු පෙරණය බද්ධ කිරීමේ ජාතික මධ්‍යස්ථානය	105		

	වකුගඩු බද්ධ කිරීම් ගණන		
ස්ථාපිත මධ්‍යස්ථාන	2014	2015	2016
ශික්ෂණ රෝහල - කරාපිටිය	9	16	18
පළාත් මහ රෝහල - පොළොන්නරුව		**1 (2016)**	
නව මධ්‍යස්ථාන			
ජාතික වකුගඩු ඒකක මධ්‍යස්ථානය - පොළොන්නරුව	2018 වසර අවසානයේදී ව්‍යාප්තිය		
ශික්ෂණ රෝහල - යාපනය			
ශික්ෂණ රෝහල - කරාපිටිය (නව්‍යකරණය)	2016 වසර අවසානයේදී ව්‍යාප්තිය		

3. නිදන්ගත වකුගඩු රෝගය පිළිබඳ ආවේක්ෂණය

වැඩි අවදානම් ප්‍රදේශ සඳහා රෝග ආවේක්ෂණය හා රෝග ලියාපදිංචි කිරීමේ ලැයිස්තු හඳුන්වාදීම.

1. නිදන්ගත වකුගඩු රෝග ආවේක්ෂණ වැඩසටහන් සඳහා රැකවල් (sentinel) ස්ථාන 50ක් හඳුනා ගැනීම.
2. මෙම ස්ථාන පරිගණක උපකරණ සැපයීම මගින් බලගන්වන ආවේක්ෂණය කාර්යක්ෂම කිරීම.
3. එම ස්ථාන 50 රෝහල් ආවේක්ෂණ පද්ධතිය මගින් සියළු වකුගඩු රෝගීන්ගේ විධිමත් දත්ත එක්රැස් කිරීම.
4. අවදානම් ප්‍රදේශවල රෝගීන්ගේ නිවෙස් ග්‍රාම නිලධාරි වසම් මට්ටමින් සිතියම්ගත කිරීම.අනුරාධපුර, පොළොන්නරුව,ත්‍රිකුණාමලය(පදවි සිරිපුර) හා මුලතිව්(වැලිඔය)වල රෝගීන් 9000ට වැඩි ප්‍රමාණයක් GPS අධාරයෙන් ක්‍රමවත්ව සටහන් කිරීම. මෙම දත්ත භාවිතයෙන් රෝග කාරක හේතු සොයාගැනීම සඳහා අනෙකුත් සංවිධාන සමග සහයෝගීතාවයෙන් කටයුතු කිරීම ආරම්භ කිරීම.(උදා - මිනින්දෝරු දෙපාර්තමේන්තුව සමග)
5. ආවේක්ෂණ පද්ධතිය මගින් රෝගීන් හදුනා ගැනීමේදී ඔවුන්ගේ ප්‍රතිකාර සඳහා නිතිපතා සමාලෝචනද නිදන්ගත වකුගඩු රෝග පිළිබඳ අවදානම් කොට්ඨාස හඳුනාගැනීමට උපකාර වේ.
6. අවදානම් ප්‍රදේශවල ප්‍රජාමූල රෝගී ලියාපදිංචි ලැයිස්තු හා රෝග පිරික්සීම වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා සන්නිවේදන තාක්ෂණය බලගැන්වීම.
7. ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය සේවා කාර්යාලවල නිදන්ගත වකුගඩු රෝග ඒකක ඇතිකිරීමේ ක්‍රියාවලිය සංවර්ධනය කිරීම හා ඒ සඳහා පුහුණු වෛද්‍යවරුන් යෙදවීම.

4. ප්‍රජාවට බලය පැවරීම

රෝග වැළැක්වීම සඳහා පුරුදු බලගැන්වීම සඳහා සන්නිවේදන ක්‍රියාකාරකම් දියුණුකිරීම සම්බන්ධීකරණය (COMBI)

1. COMBI සැලසුම දියුණුකර ඇත.
2. අවශ්‍ය සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන සම්පත් දියුණු කර ඇත.

5. රෝගීන් සඳහා මූලාධාර සැපයීම.

පහත බලධාරීන් සඳහා මූලාධාර සැපයීම නිර්දේශ කරනු ලැබේ.

1. වෘක්කවේදී විශේෂඥයින්
2. කායික වෛද්‍ය විශේෂඥයින්

3. සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීන්, වෛද්‍ය ආයතන ප්‍රධානීන්, වෘක්කවේදී /කායිකවේදී විශේෂඥයින් විසින් රෝගයෙන් පෙලෙන බවට සහතිකය,)
4. ආයුර්වේද වෛද්‍ය විශේෂඥයින් රෝගීන් වෘක්කවේදී /කායිකවේදී විශේෂඥයින් යොමුකර රෝගයෙන් පෙළෙන බව හඳුනාගත යුතුවේ.
5. මූල්‍යාධාර සඳහා රෝගීන් අවම වශයෙන් පැය තුනක්වත් සායන සඳහා පැමිණිය යුතුවේ.
6. මූල්‍යාධාර අනුරාධපුර, පොළොන්නරුව, මාතලේ, ත්‍රිකුණාමලය, අම්පාර, කුරුණෑගල, මුලතිව් හා වවුනියාව යන දිස්ත්‍රික්කවල රෝගීන් සඳහා සමාජසේවා සුබසාධන හා සම්පත් සංවර්ධනය කිරීම් අමාත්‍යාංශයේ ජාතික ලේකම් විසින් සැපයෙන අතර බදුල්ල හා මොනරාගල දිස්ත්‍රික්කවලට අදාල පළාත්සභා වලින් සැපයෙනු ඇත.

6. හේතුසාධක මත පදනම් වෛද්‍ය ක්‍රම බලගැන්වීම

පූර්ණ ක්‍රියාකාරී පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානයක් මහනුවර, පේරාදෙණිය ශික්ෂණ රෝහල් පිහිටුවීම සඳහා සැලසුම් කිරීම.

දැනට පහත පර්යේෂණයන් ක්‍රියාත්මකයි.

1. ගෘහස්ථ උදරීය කාන්දුකරණ/පෙරණ වැඩසටහන.
2. නිදන්ගත වකුගඩු රෝගය සුපරීක්ෂාව සඳහා සුදුසු ජීව සලකුණු ඇගයීම.
3. නිදන්ගත වකුගඩු රෝගීන් කළමනාකරණය සඳහා පිරිවැය අධ්‍යයනය.

6.2 සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය හා ආරක්ෂණය

6.2.1 වසංගත රෝග විද්‍යා ඒකකය

එන්නත් මගින් වළක්වන රෝග ඇතුළුව බොහෝමයක් බෝවන රෝග වැළැක්වීමේ හා පාලනය කිරීමේ කේන්ද්‍රස්ථානය ලෙස කටයුතු කරන්නේ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ වසංගත රෝග විද්‍යා ඒකකයයි. ඊට අමතරව නිදන්ගත වකුගඩු රෝග ආවේක්ෂණයටත් ඒකකය යෙදී ඇත.

රෝග ආවේක්ෂණය, බෝවන රෝග පාලනය හා වැළැක්වීමේ ප්‍රධාන උපාය මාර්ගය වන බැවින් නිවැරදි වසංගත රෝග දත්ත සැපයීමේ වගකීම ඒකකය දරනු ලැබේ. එමෙන්ම නිවාරණය හා වැළැක්වීමට අදාල උපාය මාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීමේ සැලසුම් සංවර්ධනය හා මෙහෙයවීම හා ඇගයීමේ කටයුතු කරගෙන යාමටද වගකීම දරණු ලැබේ. ඵලදායී ජාතික ප්‍රතිශක්තීකරණ වැඩසටහන මගින් (NIP) මුළු රට තුළම එන්නත් මගින් වැළැක්විය හැකි රෝග සාර්ථකව පාලනය කොට ඇත. ජාතික ප්‍රතිශක්තීකරණ වැඩසටහනෙහි(NIP) කළමනාකරණ ඒකකය වන්නේ වසංගත රෝග විද්‍යා ඒකකයයි. ප්‍රතිශක්තීකරණයට අදාල ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධනය, ජාතික ප්‍රතිශක්තීකරණ වැඩසටහනට අදාල තීරණ ගැනීම, අළුත් එන්නත් හඳුන්වා දීම, එන්නත් හා පාරිභෝගික ද්‍රව්‍ය සැපයීම සඳහා සම්බන්ධීකරණය කිරීම හා ප්‍රතිශක්තිකරණ වැඩසටහනෙහි මෙහෙයවීම/ ඇගයීම සඳහා ප්‍රධාන භූමිකාව ඒකකය විසින් සිදු කරනු ලබයි.

ජාතික ප්‍රතිශක්තීකරණ වැඩසටහන(NIP)

- ජාතික ප්‍රතිශක්තීකරණ වැඩසටහන මගින් දිවයිනේ සියළුම කොටස්වල ගුණාත්මක ප්‍රමිතීන්ට අනුගත වෙමින් සියළුම ළමා අවධියේ එන්නත්කරණය 100% පවත්වාගෙන යාම. එන්නත් මගින් වළක්වන රෝග විශාල ලෙස පැතිරීමක් අදාල කාලයේදී වාර්තා නොවුණි. එන්නත් කිරීමෙන් පසුව ඇතිවන සංකූලතාවයන්ද ඉතාමත් හොඳින් මෙහෙයවීම සිදු කරන ලදී.
- ප්‍රතිශක්තීකරණය සඳහා ජාතික ප්‍රතිපත්තිය, ප්‍රතිශක්තීකරණයට අදාල සියළුම අංශයන්ගෙන් ආවරණය හා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ නීති අංශය මගින් ප්‍රතිශක්තීකරණ සේවාව පණතක් ලෙසට සකස් කිරීම හා ගැසට් කිරීම.
- එන්නත් පවතින උෂ්ණත්වය මෙහෙයවීම අධ්‍යයනය සිදු කරන ලදී.
- එන්නත් පවතින උෂ්ණත්වය ප්‍රස්ථාරගත කිරීම අධ්‍යයනය සම්පූර්ණ කරන ලදී.

රෝග ආවේක්ෂණය

2015 වසරේ හා 2016 වසරේ මුල් භාගය තුළ ප්‍රධාන වශයෙන් පැතිරී යන ලෙසට කිසිම වසංගත රෝග තත්ත්වයක් වාර්තා නොවුණි.

- වසංගත රෝග විද්‍යා ඒකකය මගින් ජාතික ප්‍රතිපත්තියට අනුගත වෙමින් අන්තර්ජාලය පදනම් කරගෙන " e-surveillance" " e-ආවේක්ෂණය" නමින් ජාතික බෝවන රෝග ආවේක්ෂණ පද්ධතියක් හඳුන්වා දෙන ලදී. කලින් පැවති කඩදාසි පදනම් කරගත් ජාතික බෝවන රෝග ආවේක්ෂණ පද්ධතිය වෙනුවට 2015 වසරේ ජනවාරි මස සිට මුළු දිවයින පුරාම මෙය ක්‍රියාත්මක කරන ලදී. මෙම නව ජාල පාදක ආවේක්ෂණ පද්ධතියක් මගින් බෝවන රෝග ආවේක්ෂණ දත්තවල විශාල ලෙස කාර්යක්ෂමතාවය හා නිවැරදිභාවය වැඩිදියුණු වීම නිසා මුළු දිවයිනෙහිම බෝවන රෝග ඵලදායී ලෙස පාලනය හා නිවාරණය සඳහා ආධාර විය. මුළු දිවයිනේම සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී බල ප්‍රදේශ ආවරණය වන ලෙසට වර්තමානයේ පද්ධතිය හොඳින් ක්‍රියාත්මක වන අතර සියළුම දිස්ත්‍රික්කවල 98% සම්පූර්ණ කොට ඇති අතර වැඩි දිස්ත්‍රික්ක ප්‍රමාණයක 90% ප්‍රමාණයක් ආවරණය වී ඇත.

පෝලියෝ තුරන් කිරීමේ වැඩසටහන/ සරම්ප, රුබෙල්ලා හා සහජ රුබෙල්ලා සහ ලක්ෂණය තුරන් කිරීම (Congenital Rubella Syndrome).

වර්ෂ 1993 සිට ශ්‍රී ලංකාව පෝලියෝ මුළු මනින්ම තුරන් කොට ඇති අතර ගිණිකොණ දිග ආසියානු කලාපයම පෝලියෝ මුළුමණින්ම තුරන්කොට ඇති බව ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය මගින් ප්‍රකාශයට පත් කොට ඇත.

" වසර 2018 දී මුළුමණින්ම පෝලියෝ වලින් තොර ලෝකයක් " යන අරමුණු පෙරදැරිව ජාතික සෞඛ්‍ය අධිකාරීන්, ජගත් සෞඛ්‍ය කටයුතු සඳහා මුල පුරන්නන්, විද්‍යාත්මක ප්‍රවීණයන්ගෙන්, අධාර කරන්නන් හා අනෙකුත් පාර්ශ්ව කරුවන්ගේ උපදේශකත්වය මගින් (ජගත් පෝලියෝ තුරන් කිරීමේ ආරම්භකයන්) Global Polio Eradication Initiative(GPEI) මගින් පෝලියෝ තුරන් කිරීම හා 2013-2018 පෝලියෝ අවසන් කිරීමේ උපාය මාර්ගික විස්තෘත දීර්ඝ කාලීන සැලැස්ම සකස් කරන ලදී.

ඩෙංගු උණ/ ඩෙංගු රක්තපාත උණ

- ඩෙංගු ශ්‍රී ලංකාවට බොහෝ ආවේණික රෝගයකි. වැඩිදියුණු කරන ලද රෝග කළමනාකරණය මගින් මරණ අනුපාතය 2015 වසරේදී 0.2% අඩු කොට ඇත. වසර 2015 දී 2016 දී ජාතික මදුරු මර්ධන සතිය ප්‍රකාශයට පත්කොට විශේෂයෙන්ම බස්නාහිර පළාතේ බොහෝ උග්‍ර ලෙසට පැතිරී ඇති දිස්ත්‍රික්ක උග්‍ර අවදානම් ප්‍රදේශ ලෙසට ඉලක්ක කොට සාර්ථකව පවත්වාගෙන යන ලදී. මෙම වැඩසටහන් වලදී මිලියන 2කට ආසන්න නිවාස, ආයතන, වැඩබිම් යනාදිය පරීක්ෂා කරන ලදී. මධ්‍යම මට්ටමේ හා දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමේ තාක්ෂණික කණ්ඩායම් මගින් කටයුතු මෙහෙයවන ලදී.
- බොහෝ දේශීය හා අන්තර්ජාතික ප්‍රවීණයන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් ඩෙංගු පිළිබඳ අන්තර්ජාතික සමුළුවක් පවත්වන ලදී. සමුළුවට අමතරව එය උසස් මට්ටමේ උපදේශාත්මක මෙවලමක් ලෙසට යොදාගන්නා ලදී.

ලෙප්ටොස්පයිරෝසිස් (මී උණ) Leptospirosis පාලනය.

- මී උණ (ලෙප්ටොස්පයිරොසිස්) පාලනය හා වැළැක්වීමේ කටයුතු සඳහා සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරි මට්ටමින් සම්බන්ධීකරණ රැස්වීම් සඳහා වසංගත රෝග විද්‍යා ඒකකය මග පෙන්වීම කරනු ලබයි.
- සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරි කාර්යාල සඳහා මුද්‍රිත ද්‍රව්‍ය, වාර්තා හා චිත්‍රපට බෙදා දීමට කටයුතු යොදා ඇත.
- ලෙප්ටොස්පයිරෝසිස් සඳහා සායනික කළමනාකරණයට අවශ්‍ය මාර්ගෝපදේශ ලබාදීම අවසන් කොට ඇත.
- ලංකාව තුළ විශේෂ ආවේක්ෂණය සාර්ථකව සිදු කොට ඇත. වී ගොවිතැන සිදුකරන සමයේ නොකඩවා මාසයක් පමණ මාධ්‍ය ව්‍යාපාරයක් කරගෙන යන ලදී.
- ජාල පාදක වූ සෞඛ්‍ය කඳවුරු වන සත්ව දෙපාර්තමේන්තුව පශු වෛද්‍ය පීඨය හා (DAPH) සත්ව නිෂ්පාදන නාම සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව දක්වා පුළුල් කිරීම.

ජාතික කුරුළු උණ (National Avian) Pandemic
ඉන්ෆ්ලුවන්සා පෙරසූදානම් වැඩසටහන - ඉන්ෆ්ලුවන්සා ආවේක්ෂණය

සෘතුමය වෙනස්වීම් තත්වයකදී ඇති විය හැකි වසංගත තත්වයන්ට සූදානම් වන ආකාරයට වැඩිදියුණු කළ ආවේක්ෂණ පද්ධතියක් මගින් Influenza (ඉන්ෆ්ලුවන්සා) තත්ත්වය මෙහෙයවන ලදී. සත්ව නිෂ්පාදන හා සෞඛ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවේ සහභාගීත්වය ඇතිව ආවේක්ෂණ පද්ධතිය මෙහෙයවන ලදී.

එබෝලා සහ මැදපෙරදිග ශ්වසන සින්ඩ්‍රෝමය හෙවත් කොරෝනා වෛරසය(මර්ස්කෝ වෛරසය - MERS Cov)

පිළිවෙලින් බටහිර අප්‍රිකානු කලාපයේ හා මැද පෙරදිග රටවලට ප්‍රධාන වශයෙන් බලපෑ වසංගත තත්ත්වයකින් පැතිරි යන ඉබෝලා හා මර්ස්කෝ වෛරසය (MERS Cov) ශ්‍රී ලංකාවට තර්ජනාත්මකව බල පෑ හැකි බොහෝ බරපතල රෝග තත්ත්වයන් දෙකකි. පසුව සඳහන් කළ මර්ස්කො වෛරස රෝගය මෑතකදී දකුණු කොරියාවටද උවදුරු මට්ටමකින් බලපෑම් ඇති කෙරුණි. මෙතෙක් ශ්‍රී ලංකාව තුළ මෙම රෝග තත්ත්වයක් දැනට වාර්තා වී නොමැත.

6.2.2 මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍ය වැඩසටහන

පාසැල් සෞඛ්‍ය හා සුවනාරී සායන වැඩසටහනද ඇතුළුව රට තුළ මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍ය හා පවුල් සැලසුම් සඳහා ප්‍රතිපත්ති සැලසුම්, සම්බන්ධීකරණය හා මෙහෙයවීම සඳහා වගකීම දරනු ලබන්නේ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යංශයයි. මෙම භූමිකාවේදී කාර්යංශය මගින් රටතුළ පර්යන්ත ඒකක වල ඵලදායී ලෙස වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා මෙන්ම අන්තර්ජාතික ආයතන මගින් මූල්‍යාධාර සපයන විශේෂ වැඩසටහන් වලටත් අවශ්‍ය උපදෙස් හා මගපෙන්වීම සිදු කරයි. පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යංශය වර්තමාන හා අනාගත අභියෝග වලට මුහුණ දීමට අවශ්‍ය කරන මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍ය සේවාවන් ප්‍රශස්ථ අන්දමින් ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය විද්‍යාත්මක සාක්ෂි මත පදනම් වූ ක්‍රමයක් සඳහා පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යංශය අඩිතාලම් දමා ඇත.

කාර්ය සාධන දර්ශක

දර්ශකය	2009	2010	2011	2012	2013	2014
මාතෘ මරණ අනුපාතය	සජීව උපත් 100,000 කට 40.2	සජීව උපත් 100,000 කට 31.1	සජීව උපත් 100,000 කට 32.5	සජීව උපත් 100,000 කට 37.7	සජීව උපත් 100,000කට 32.5	සජීව උපත් 100,000කට 32.0
සජීව උපත් 1000 කට නව ජන්මයින්ගේ මරණ අනුපාතය	7.3	7.9	7.6	6.8	6.5	6.2
සජීව උපත් 1000 කට ළදරු මරණ අනුපාතය	10.5	10.6	10.2	9.2	8.8	8.6
පූර්ව ප්‍රසව රැකවරණය ලබන සති 08 කට පෙර ලියාපදිංචි මව්වරුන් අනුපාතය %	66%	69.8%	72.6%	75.2%	75.4%	76.2%
ආයතනික උපත් ප්‍රතිශතය %	99.7%	99.8%	99.9%	99.9%	99.9%	99.7%
බාලවයස්කාර ගර්භනී අනුපාතය	6.5%	6.5%	6.1%	6.0%	5.3%	4.9%

දර්ශකය	2009	2010	2011	2012	2013	2014
අඩු බර ළමුන්ගේ ප්‍රතිශතය% වසර 1-2 අතර වසර 2-5 අතර	10.2% 24.4% 35.5%	7.7% 21.1% 30.8%	7.5% 19.5% 26.8%	7.3% 18.0% 23.7%	7.6% 16.9% 23.3%	7.0% 16.1% 21.0%
වෛද්‍ය පරීක්ෂණ සිදු කරන ලද පාසැල් ප්‍රතිශතය %	88.9%	93.7%	94.9%	94.8%	94.2%	92.7%
පවුල් සැලසුම් ආවරණ ප්‍රතිශතය(නවීන ක්‍රම භාවිතය)	53.8%	54.9%	56%	54.0%	55.4%	56.2%
පවුල් සැලසුම් ක්‍රම අවශ්‍ය මුණ නොගැසුන විවාහක යුවළ %	8.5%	8.0%	7.5%	7.3%	7.1%	7.2%

මූලාශ්‍රය - පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යංශය වාර්ෂික වාර්තාව

2015 සාක්ෂාත් කර ගැනීම්

මාතෘ සෞඛ්‍ය

- උපතින්ම බරපතල හෘද රෝග වැළඳුනු නව ජන්ම ළදරුවන් සෙවීම දියත් කිරීම හා එය සහජ අධිතයිරොයිඩතාවය සඳහා හා අනෙකුත් දිස්ත්‍රික්ක සඳහාද පුළුල් කිරීම.
- මධ්‍යම මට්ටමේ ස්ථානගත වී ඇති ඇඳන් කළමනාකරණය මගින් ස්නායු දැඩි සත්කාර ඒකකයේ ඇඳන් හිස්ව තබා ගැනීම එය පළාත් මහ රෝහල් හා ශික්ෂණ රෝහල් වල ඇති නව ජන්ම දැඩි සත්කාර ඒකක සඳහාද ආරම්භ කොට සම්බන්ධ කිරීම.
- මධ්‍යම ඇඳන් කළමනාකරණය පද්ධතිය සඳහා ඕනෑම අවස්ථාවක හදිසි ඇමතුම් ලබාගත හැකි (Hot Line) සන්නිවේදන පද්ධතියක් ව්‍යවස්ථාපිත කොට ඇත. මෙම නව ජන්ම දැඩි සත්කාර ඒකක වල නව ජන්ම ආවේක්ෂණ පද්ධතියක් දියත් කොට ඇත.
- වසර 2025 සිට 2035 දක්වා තිරසාර සංවර්ධන ඉලක්ක (SDG) ළඟා කර ගැනීමට සෑම නව ජන්ම ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සංවර්ධනය හා පරතරයන් හඳුනා ගැනීමට බාධක විශ්ලේෂණය හා 2015 දී අලුත් උපත් රැකවරණ වැඩසටහන වැඩිදියුණු කිරීමට විසඳුම් යෝජනා ඉදිරිපත් කිරීම.

ළමා සෞඛ්‍ය

1. වසර 2015-2020 දක්වා ශ්‍රී ලංකාවේ ළදරු හා බාල ළමුන් සඳහා ආහාර දීමේ ජාතික ක්‍රමෝපාය, අදාල සියළුම සෞඛ්‍ය හා සෞඛ්‍ය නොවන පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා මාර්ගෝපදේශ සැපයීමට මුද්‍රණය කරන ලදී. මව්කිරි හා වෙළඳපොල නිර්දේශිත නිෂ්පාදන වල ප්‍රවර්ධනය, ආරක්ෂණය හා අධාර සඳහා ශ්‍රී ලංකා සංකේතය නැවත සකස් වෙමින් පවතී.
2. වසර 5ට අඩු ළමුන් සඳහා පූර්ව ළමාවියේ සංවර්ධනය මෙහෙයවීම සඳහා පද්ධතියක් හදුන්වා දීම මහජන සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය මඟින් කරගෙන යන ලද අතර මෙහිදී භාවිතා කිරීමට ගන්නා ආකෘති පත්‍ර නියමු පරීක්ෂණයක් මඟින් පරීක්ෂා කරන ලදී.
3. "ළමා අවධියේ සෑදෙන පොදු අසනීප" සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පුත්තලම, කළුතර, කොළඹ හා පොළොන්නරුව යන දිස්ත්‍රික්ක වලදී පවත්වන ලදී.

පාසල් සෞඛ්‍ය

1. පාසල් ළමුන් සඳහා සෞඛ්‍යමත් ආහාර ප්‍රවර්ධන සේවාව ශක්තිමත් කරන ලදී. ආපනශාලා චක්‍රලේඛය හා පාසැල් ආපනශාලා සඳහා ආහාර සපයන්නන්ට අදාල ටෙන්ඩර් ලියකියවිලි සංශෝධනය කරන ලදී. ප්‍රාථමික පාසැල් ළමුන් ඉලක්ක කොට ගෙන "සතිපතා යකඩ ෆෝලික් අම්ල අතිරේකය" පෝෂණ පණිවිඩ අඩංගු (සෞඛ්‍යමත් හා සෞඛ්‍යමත් නොවන ආහාර වර්ග ලැයිස්තු ඇතුලත්) අත් පත්‍රිකා පාසැල් ළමුන් සඳහා බෙදා හරින ලදී.
2. ජීවන නිපුණතා, ශාරීරික අධ්‍යාපනය හා ලිංගික හා ප්‍රජනන සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපනය පිළිබඳව ගුරුවරුන් 1,800 ක් සඳහා ජාතික අධ්‍යාපන ආයතනයේ සහභාගීත්වය ඇතිව පුහුණු වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී.
3. පාසැල් හැර යන නව යෞවන වියේ පසුවන තරුණ තරුණියන් විශේෂයෙන්ම ඉලක්ක කොට ගෙන සිදුකරන යෞවනෝදයේ සෞඛ්‍ය සඳහා තාක්ෂණික උපදෙස් සපයන සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ මූලිකත්වයෙන් යෞවන වියේ සෞඛ්‍ය සඳහා තාක්ෂණික උපදේශක කමිටුව මාස 03කට වරක් පැවැත්වීම.

නව යෞවන වියේ සෞඛ්‍ය

1. සෞඛ්‍ය ඒකකය පුළුල් කොට "තරුණ සෞඛ්‍ය වැඩසටහනට" සම්බන්ධ කිරීම හා තරුණ මිතුරු සෞඛ්‍ය (YFHS) සේවාව ලෙසට නැවත සකස් කොට රෝහල් තුල පටන් ගන්නා ලදී. පළමු පියවර ලෙසට YFHS මධ්‍යස්ථාන බස්නාහිර හා දකුණු පළාත්වල YFHS මධ්‍යස්ථාන ව්‍යවස්ථාපිත කිරීම හා නැවත පණ ගැන්වීම කරන ලදී. මෙයට සමගාමීව YFHS මධ්‍යස්ථාන වල කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා පුහුණු කරන්නන් පුහුණු කිරීමේ දින 03ක වැඩ සටහනක් හා රෝහල් කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා දිනක දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පවත්වන ලදී. තවදුරටත් පවුල් සෞඛ්‍ය නිළධාරීනියන්ගේ යෞවන හා ප්‍රජනන සෞඛ්‍ය පිළිබඳ දැනුවත්භාවය වැඩිදියුණු කිරීමට කටයුතු යොදන ලදී.

පවුල් සැලසුම්

පවුල් සැලසුම් සඳහා සෞඛ්‍ය සේවාව ශක්තිමත් කිරීමට පහත පියවරයන් ගන්නා ලදී.

1. සිංහල ඉංග්‍රීසි භාෂා දෙකෙන්ම පවුල් සැලසුම් ක්‍රම සඳහා වාර්තාමය නාට්‍ය නිෂ්පාදනය කරන ලදී.
2. පසුව ප්‍රසව IUD නිවේක්ෂණය (ලූප ඇතුලත් කිරීම) ක්‍රියාත්මක කිරීම ශක්තිමත් කරන ලදී.
3. ශ්‍රී ලංකාවේ රෝහල් හා ක්ෂේත්‍රය යන දෙකෙහිම පවුල් සැලසුම් සායනවල මානව සම්පත හා යටිතල පහසුකම් ගැන තක්සේරුකරණයක් සිදු කිරීම.
4. ජාතික පවුල් සැලසුම් වැඩසටහන නැවත පරීක්ෂා කිරීම ආරම්භ කිරීම හා සමාලෝචන රැස්වීම් 8ක් පැවැත්වීම.

කාන්තා සෞඛ්‍ය

ලිංගිකත්වය මුලික කරගෙන ඇතිවන හිංසනය වැළැක්වීම සඳහා පහත කාර්යයන් සිදු කරන ලදී.

1. නැවත මිතුරු වීම සේවාව (මිතුරු පියස) මධ්‍යස්ථානය නමින් රෝහල් 10ක මධ්‍යස්ථාන ඇති කරමින් සේවාව සැපයීම තව දුරටත් පුළුල් කිරීම. මිතුරු පියසේ කාර්ය මණ්ඩලයේ අත්දැකීම්, හොඳ පුහුණුව, ඔවුන්ගේ සොයා ගැනීම්, අභියෝග හා ඒවා ජයගන්නා ආකාරය යන අත්දැකීම් හුවමාරු කර ගැනීමට වැඩමුළු පවත්වන ලදී.
2. සෑම දිස්ත්‍රික්කයකම සුවනාරී සායනික සේවාව ශක්තිමත් කිරීම හා සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරි බල ප්‍රදේශවල ජනගහනය 15,000කට සුවනාරී සායන 1ක් බැගින් කාන්තාවන්ගේ ප්‍රජනන සෞඛ්‍ය සම්බන්ධ ගැටළු වලට සුවනාරී සායන ආරම්භ කරන ලදී. සුවනාරී සායන සඳහා පැමිණීමේ වැදගත්කම මැයෙන් සෞඛ්‍ය නොවන කාර්ය මණ්ඩල සඳහා විශේෂ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් දිස්ත්‍රික්ක 3ක පවත්වන ලදී. 2014 වසරේ ගැබ්ගෙල පිළිකා ආවරණය වැඩ සටහනේ කාර්ය සාධනය ඇගයීම හා හොඳම කාර්යය සිදු කිරීම සඳහා ත්‍යාග ප්‍රදානය ලෙසට BMICH හිදී ත්‍යාග ප්‍රදානෝත්සවයක් පවත්වන ලදී.

ප්‍රජනන සෞඛ්‍ය - කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය

ප්‍රජනන සෞඛ්‍ය - කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය(RH - MIS) සමාලෝචනය හා දිවයින පුරාම ක්‍රියාත්මක කිරීම සිදු කරන ලදී.

අධීක්ෂණය, මෙහෙයවීම හා නැවත පරීක්ෂා කිරීම

1. ප්‍රාදේශීය පරිපාලන, මහජන සෞඛ්‍ය හෙදි නිලධාරිනිය, දිස්ත්‍රික් පරිපාලන මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක හා වැඩසටහන් සැලසුම් (PPO/PPA/SSO)නිලධාරීන් සඳහා වාර්ෂික සමාලොචන වැඩසටහන් පැවැත්වීම.
2. පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යංශයේ කාර්ය මණ්ඩලයේ සහභාගීත්වයෙන් සියළුම දිස්ත්‍රික්කවල වාර්ෂිකව ජාතික මාතෘ හා ළමා සෞඛ්‍ය සමාලෝචන වැඩසටහන් පවත්වන ලදී. මෙම සමාලෝචන වලදී සෑම සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරි බල ප්‍රදේශයකම කාර්ය සාධනය ඇගයීම කරන ලද අතර ප්‍රශ්න සඳහා ඇති විසදුම්ද නිර්දේශ කරන ලදී.

6.2.3 සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යංශය

සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යංශය ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපනය, සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය හා සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය සම්බන්ධව තොරතුරු සන්නිවේදනය පිළිබඳ විශිෂ්ටත්වයේ කේන්ද්‍රස්ථානයයි. එහි මූලික පරමාර්තය ආර්ථික, සමාජීය, මානසික හා අධ්‍යාත්මික යහපැවැත්මට දායක වන නිරෝගිමත් ජාතියක් ගොඩනැංවීමට උරදීමයි.

කාලයක් පුරා ලබාගත් ජයග්‍රහණ අතුරෙන් ප්‍රධානතම වන්නේ ප්‍රජාවගේ ජීවන තත්ත්වයේ ගුණාත්මක බව උසස් කිරීම සඳහා ප්‍රජාව බලගැන්වීම හා එක්රැස් කිරීමට දායක වීම සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන සිද්ධාන්ත හරහා සිදු කිරීමට හැකි වීමයි.

සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කාර්යයන් උසස් තත්ත්වයෙන් පවත්වා ගැනීම සඳහා විවිධ කාණ්ඩ සඳහා සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යංශයේ පොදු අරමුණු සහ තාක්ෂණික නිර්දේශ සපයනු ලැබේ. සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යංශය විසින් සිදුකරන මාධ්‍ය දැනුවත් කිරීම තුළින් ප්‍රජාව දැනුවත් වීමත් එමගින් ඔවුන්ගේ ජීවන ක්‍රමය වෙනස් වී යහපත් සෞඛ්‍ය තත්ත්වයක් ඇති වීමත්, සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යංශය වසර ගණනාවක් පුරා සිදු කෙරෙන අති විශිෂ්ට කර්තව්‍යයක් වන අතර එය සියළු දෙනාගේ ඇගයීමට භාජනය වී ඇත.

2015 සිට 2016 ජූනි දක්වා ලබාගන්නා ලද ප්‍රධාන සාක්ෂාත් කර ගැනීම්

සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනයට අයත් උපායමාර්ග, සැලසුම්, තාක්ෂණික මාර්ගෝපදේශ හා පුහුණු කිරීමේ module (මොඩියුලයක්) සංවර්ධනය කිරීම, ක්‍රියාත්මක කිරීම හා ඇගයීම.

- ප්‍රජනන සෞඛ්‍ය සඳහා සන්නිවේදන උපාය මාර්ගයක් දියත් කිරීම.
- බෝ නොවන රෝග වැළැක්වීම සඳහා සන්නිවේදන උපාය මාර්ගයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- පෝෂණය සඳහා සංශෝධනය කරන ලද සන්නිවේදන උපාය මාර්ගයක් නිම කිරීම.
- මව්වරුන්ගේ උපකාරක කණ්ඩායම් මාර්ගෝපදේශ දියත් කිරීම.

ප්‍රතිපත්ති වෙනසක් සඳහා සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනයට උපදේශණය

මහජනයාගේ යහපැවැත්ම හා සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය සඳහා ප්‍රතිපත්තිමය වෙනස්කම් ඉලක්ක කොට ගෙන විවිධ මට්ටම් වල වෙනත් පාර්ශ්වකරුවන් සඳහා උපදේශණය පැවැත්වීම සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යංශය මඟින් සිදුකරනු ලබන ප්‍රධාන සන්නිවේදන උපාය මාර්ග වලින් එකකි. ශ්‍රී ලංකාව වේගවත් කාර්මීකරණ අවස්ථාවක සිටින රටක් ලෙසට නගර සංවර්ධනයේදී හා නගර සැලසුම් කරණයේදී ජනතාව සඳහා සෞඛ්‍යමත් යටිතල පහසුකම් හා පරිසරය ගොඩනැගීම සඳහා සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යංශය උපදේශනයේ කොටස් කරුවන බවට පත්වී ඇත. මුළුමණින්ම ගත් විට සියළුම සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සඳහා සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යංශය උපදේශණය - සියළුම කටයුතු සඳහා සෞඛ්‍ය ලෙස සලකමින් කටයුතු කරමින් පවතී.

මහජනයා දැනුවත් කිරීම හා සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය ප්‍රමුඛ කිරීමට චර්යාත්මක වෙනස්කම් ඇති කිරීම සඳහා සන්නිවේදනය

- ඩෙංගු, බෝ නොවන රෝග, දුම්කොළ හා මද්‍යසාර නිවාරණය සඳහා රූපවාහිනියේ හා ගුවන්විදුලියේ වාර්තා වැඩසටහන් සංවිධානය කිරීම.
- කාලීන සෞඛ්‍ය ප්‍රශ්න සඳහා ජන මාධ්‍යයෙහි නියලුන ජනතාව දැනුවත් කිරීමට හා දින පදනම් කරගෙන සිදු කරන විශේෂිත සෞඛ්‍ය ප්‍රශ්න සඳහා දින පදනම් කිරීම සඳහා සම්මන්ත්‍රණ පැවැත්වීම.(වාර්ෂිකව මාධ්‍ය සම්මන්ත්‍රණ 30)

- අන්තර්ජාතික සෞඛ්‍ය ප්‍රදර්ශනය "Medicare" හි සක්‍රීය සහභාගීත්වය හා පැනනැගී ඇති සෞඛ්‍ය ප්‍රශ්න කෙරෙහි මහජනතාව දැනුවත් කිරීම, සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය හා සෞඛ්‍ය චර්යාත්මක වෙනස්කම්.
- 2016 මාර්තු මසදී කළුතර ජාතික සෞඛ්‍ය විද්‍යායතනයේදී ("Oral Health for General Health") "සෞඛ්‍ය සඳහා මුඛ සෞඛ්‍ය" ලෙසට මහජනයා දැනුවත් කිරීම හා සක්‍රීය සහභාගීත්වය ඇතිව ලෝක මුඛ සෞඛ්‍ය දිනය සැමරීම.
- මහරගම තරුණ මධ්‍යස්ථානයේදී තරුණ පාර්ලිමේන්තු සාමාජිකයින් සඳහා සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය හා ලෙඩ රෝග සඳහා පරීක්ෂා කිරීම (ආවරණය) Screening සඳහා සෞඛ්‍යය කඳවුරක් පැවැත්වීම.

සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන ද්‍රව්‍ය සංවර්ධනය

- නිදන්ගත වකුගඩු රෝගය සඳහා අත්පත්‍රිකා හා පෝස්ටර් මුද්‍රනය කර බෙදා හැරීම.
- ප්‍රජනන සෞඛ්‍ය සඳහා මුද්‍රිත ද්‍රව්‍ය මුද්‍රනය කර බෙදා හැරීම.
- නිදන්ගත වකුගඩු රෝගය සඳහා CD බෙදා හැරීම.
- දුම්කොළ නිවාරණය සඳහා අත්පත්‍රිකා මුද්‍රනය කර බෙදා හැරීම.
- පොදු මහජන සෞඛ්‍ය ප්‍රශ්න උදා - ඩෙංගු, බෝ නොවන රෝග, හා මහාමාර්ගයේ රථවාහන අනතුරු හා තුවාල වැළැක්වීම සඳහා විද්‍යුත් සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන ද්‍රව්‍ය සංවර්ධනය.
- තරුණ වියේ දුම්කොළ ඖෂධ හා මධ්‍යසාර වැළැක්වීම සඳහා වීඩියෝ චිත්‍රපට නිෂ්පාදනය කිරීම - (Video clips.)

සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන වටපිටාවන් සංවර්ධනය.

ගෘහස්ථ පරිසරය හා රෝහල්, පෙර පාසැල්, පාසැල්, ගම් නගර හා සේවාස්ථානයන් සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන වටපිටාවන් ලෙසට සංවර්ධනය කිරීම සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යංශය මඟින් කරගෙන යනු ලබන සියළුම පාර්ශ්වයන් මඟින් අගය කරනු ලබන තවත් එක් සාර්ථක වැඩසටහනකි.

- අන්තර් ආංශයික සහයෝගීතාවය ඇතිව රටෙහි සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන පෙර පාසැල් සංවර්ධනය කිරීම තෝරාගත් රෝහල්, සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන ආදර්ශ රෝහල් ලෙසට සංවර්ධනය කිරීම.

සෞඛ්‍ය රැකවරණය සපයන් පුද්ගලයන් හා අනෙකුත් සෞඛ්‍ය කෙරෙහි කැමැත්තක් ඇති ඒවායේ නිරතවී සිටින අයගේ සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය පිළිබඳ ධාරිතා සංවර්ධනය.

- ගම් මට්ටමින් "Mother Support Groups (MSG) මව්වරුන් සහයෝගය දෙන කණ්ඩායම්" ස්ථාපිත කිරීම තුලින් ප්‍රජාවේ අනෙක් අංශ සමග සහයෝගයෙන් හා නායකත්වය ඇතිව වැඩ කිරීමෙන් පවුල්වල හා ළමුන්ගේ පෝෂණය හා යහපැවැත්ම වැඩිදියුණු කිරීම.
- ප්‍රජාවන් තුල ස්වේච්ඡා කණ්ඩායම් සවිබලකරණය, වතු ප්‍රජාවන් සඳහා පෝෂණ වැඩිදියුණු කිරීම.
- දුම්බීම හා මධ්‍යසාර භාවිතය කෙරෙහි යොමුවී ඇති තරුණ කණ්ඩායම් ජීවන නිපුනතා, දිනපතා ජීවිතයේදී අභියෝගයන් සාර්ථකව ජයගන්නා ආකාරය කෙසේද යන්න සංවර්ධනය කරමින් ඒ කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන අළුත් මාදිලියේ වැඩසටහන් හඳුන්වා දීම.
- නිදන්ගත වකුගඩු රෝගයට ගොදුරු වී ඇති ප්‍රදේශ වල මහජන සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලයේ දැනුම වැඩිදියුණු කිරීම. තරුණ කණ්ඩායම් සඳහා විෂය පිළිබඳ විද්‍යාත්මක දැනුම ලබා දීමට ප්‍රජනන සෞඛ්‍ය වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන්වල පර්යේෂණ හා මෙහෙයවීම /ඇගයීම

- ගර්භනී මව්වරුන් තුළ මුඛ සෞඛ්‍ය සාක්ෂරතාවය පිළිබඳ පර්යේෂණ.
- සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන පෙර පාසැල් සංවර්ධනය හා විද්‍යාත්මක සමුළුවල ඉදිරිපත් කිරීම පිළිබඳ පර්යේෂණ.

- සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යංශයේ සෞඛ්‍ය සේවාව (සුවසැරිය මහජන සෞඛ්‍ය වෙබ් අඩවිය හා පැය 24/7 ඇමතුම් මධ්‍යස්ථාන භාවිතා කිරීම පිළිබඳ පර්යේෂණ.
- දිස්ත්‍රික්ක පළාත් හා ජාතික මට්ටමින් සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන් වරින්වර මෙහෙයවීම හා ඇගයීම.
- දිස්ත්‍රික්ක පළාත් හා ජාතික මට්ටමින් සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන පෙර පාසැල් සංවර්ධන වැඩසටහන් මෙහෙයවීම හා ඇගයීම.

6.2.4 මානසික සෞඛ්‍ය වැඩසටහන

2005 වර්ෂයේදී ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද ජාතික මානසික සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තියේ සඳහන් කර ඇති පරිදි පරිපූර්ණ ප්‍රජාපාදක මානසික සෞඛ්‍ය සේවාවක් ලබා දීම මඟින් මානසික යහ පැවැත්ම ප්‍රවර්ධනය, මානසික රෝග වැළැක්වීම, ප්‍රතිකාර කිරීම හා පුනරුත්ථාපනය සඳහා ලබාදෙන සේවාවන් දියුණු කිරීමටද කටයුතු යොදා ඇත. 2016-2025 වර්ෂ සඳහා මානසික සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය සංශෝධනය කොට කෙටුම්පත් කර ඇත.

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ මානසික සෞඛ්‍ය ඒකකයේ ප්‍රධාන කාර්යභාරය වනුයේ ශ්‍රී ලංකාවේ මානසික සෞඛ්‍ය සඳහා අවශ්‍ය පනත්, ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීමයි. තවද ශ්‍රී ලංකාවේ මානසික සෞඛ්‍ය අවශ්‍යතා හඳුනාගැනීම සඳහා ඒ හා සම්බන්ධ සියළුම පාර්ශ්වයන් හා

එක්ව වැඩ කිරීම හා දිස්ත්‍රික් මට්ටමින් ජාතික මානසික සෞඛ්‍ය සේවාව ඇගයීමට ලක් කිරීම අඛණ්ඩව සිදු කෙරේ.

ජාතික මානසික සෞඛ්‍ය වැඩසටහනේ ප්‍රධාන ක්‍රමෝපායන්

- මානසික යහපැවැත්ම ප්‍රවර්ධනය
- ප්‍රමිතියකින් යුත් රෝගී සත්කාර සේවාවන් ලබා දීම
- සියදිවි හානි කර ගැනීම් වැළැක්වීම
- මත්ද්‍රව්‍ය හා මධ්‍යසාර වලින් සිදුවන හානිය වැළැක්වීම
- හිංසනය වැළැක්වීම
- යටිතල පහසුකම් හා මානව සම්පත් සංවර්ධනය
- මානසික සෞඛ්‍ය වැඩ සටහන නියාමනය හා ඇගයීම

වසර 2015 හා 2016 පවත්වන ලද ප්‍රධාන කාර්යයන්.

1. මානසික සෞඛ්‍ය ජාතික ප්‍රතිපත්තිය හා උපාය මාර්ග සැලැස්ම කෙටුම්පත් කිරීමට කටයුතු කිරීම හා ඊට සමගාමීව කැබිනට් අනුමැතිය ලබා ගැනීමට කටයුතු කිරීම.
2. ආපදාවන්ට ගොදුරු වූවන් හා මානසික සෞඛ්‍ය කාර්යමණ්ඩලයේ මානසික යහපැවැත්ම ආරක්ෂණය හා ප්‍රවර්ධනය හා ධාරිතා සංවර්ධන වැඩසටහන් සංවර්ධනය කිරීම.
3. මානසික සෞඛ්‍ය සේවාව වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා සේවාවේ පවතින පරතරයන් ඒ සඳහා යෙදිය යුතු ප්‍රතිකර්ම හඳුනාගැනීම අර්ථවත් ද්විපාර්ශ්වික සාකච්ඡා සඳහා පළාත් හා මධ්‍යම රජය අතර උපදේශන රැස්වීම් පැවැත්වීම.
4. ලෝක මානසික සෞඛ්‍ය දිනය ඔක්තෝම්බර් 10. 2015 වසරේ තේමාව වූයේ මානසික සෞඛ්‍යයේ අභිමානය.
5. ලෝක සියදිවි හානි කර ගැනීම වැළැක්වීමේ දිනය සැප්තැම්බර් 10. 2015 වසරේ තේමාව වූයේ ජීවිත බේරාගැනීම හා ඒ කෙරේ ළඟා වීම.

6. සියදිවි හානි කර ගැනීම වැළැක්වීමේ ජාතික ක්‍රමෝපාය සකස් කිරීම කෙටුම්පත් තත්ත්වයේ පවතී.
7. මධ්‍යසාර(ඇල්කොහොල්) පාලනය සඳහා ජාතික ප්‍රතිපත්තිය සංවර්ධනය කිරීම හා ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ (WHO) මූලස්ථානයේ හා SEARO අග්නිදිග ආසියානු කලාපීය කාර්යාලයේ තාක්ෂණික සහයෝගය ඇතිව 2016 වසරේ අගෝස්තු මස 4 හා 5 යන දින වලදී මධ්‍යසාර(ඇල්කොහොල්) සමුළුව පැවැත්වීම දියත් කිරීම.
8. හිංසනය වැළැක්වීම - හිංසනය වැළැක්වීම පිළිබඳ මහජනතාව දැනුවත් කිරීමට විවිධ වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

ලෝක මානසික සෞඛ්‍ය දිනය සැමරීම" 2015 ඔක්තෝම්බර් 10 වසරේ තේමාව ප්‍රචාරණය " මානසික සෞඛ්‍ය අභිමානය"

දැනට සිදු කෙරෙමින් පවතින ව්‍යාපෘති විස්තර

ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය

ව්‍යාපෘති විස්තරය	මුළු වියදම	2015.12.31 දිනට භෞතික ප්‍රගතිය	2015.12.31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රගතිය
මානසික රෝග ව්‍යාප්තිය ප්‍රතිකාර පරතරය හා රටෙහි සියළුම මානසික සෞඛ්‍ය සේවාව සපයන්නන්ට ප්‍රතිඵල ව්‍යාප්ත කිරීම.	780,000.00	ඊළඟ දෙවර්ෂය සඳහා දිගු කරන ලදී.	623,604.25
දිස්ත්‍රික්ක වල මානසික රෝග විශේෂඥවරුන් පුහුණු කිරීම හා දිස්ත්‍රික් මානසික සෞඛ්‍ය වැඩසටහනේ කේන්ද්‍රස්ථානය වන මානසික සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීන් පහුණු කිරීම හා මහජන සෞඛ්‍ය සේවාව සපයන්නන් හා අනෙකුත් සෞඛ්‍ය ආයතනවල බාහිර රෝගී ප්‍රතිකාර අංශයේ වෛද්‍ය නිලධාරීන් යොමු කිරීම මූලික කළමනාකරණය පුහුණු කිරීම.	416,000.00	අවසන් කර ඇත.	415,398.67
2015 ලෝක මානසික සෞඛය දිනය පැවැත්වීම.	637,294.30	අවසන් කර ඇත.	601,086.14
2015 ලෝක මානසික සෞඛය දිනය සඳහා සෞඛ්‍ය පණිවුඩ විසුරුවා හැරීම.	475,000.00	අවසන් කර ඇත.	475,000.00
2015 ලෝක සියදිවි නසා ගැනීම වැළැක්වීමේ දිනය පැවැත්වීම.	1,378,301.00	අවසන් කර ඇත.	1,323,919.99

ව්‍යාපෘති විස්තරය	මුළු වියදම	2015.12.31 දිනට භෞතික ප්‍රගතිය	2015.12.31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රගතිය
2015 ලෝක සියදිවි නසා ගැනීම වැළැක්වීමේ දිනය සඳහා සෞඛ්‍ය පණිවුඩ විසුරුවා හැරීම.	225,000.00	අවසන් කර ඇත.	225,000.00
2015 ජාතික මානසික සෞඛ්‍ය සංසදය පැවැත්වීම.	308,447.14	අවසන් කර ඇත.	306,256.40
(IEC) තොරතුරු අධ්‍යාපනික සන්නිවේදන ද්‍රව්‍ය සංවර්ධනය සඳහා පුහුණු කිරීම.	100,000.00	අවසන් කර ඇත.	100,000.00

ශ්‍රී ලංකා රජයේ අරමුදල් - GOSL

ව්‍යාපෘති විස්තරය	මුළු වියදම	2015.12.31 දිනට භෞතික ප්‍රගතිය	2015.12.31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රගතිය
මානසික සෞඛ්‍ය පෝස්ටර් සංවර්ධනය කිරීම.	190,120.00	අවසන් කර ඇත.	190,120.00
දිස්ත්‍රික්කවල මානසික සෞඛ්‍ය සායනවලට පරිගණක මිලදී ගැනීම.	1,997,760.00	අවසන් කර ඇත.	1,997,760.00
සෙනරත්පුර රෝහලේ මානසික සෞඛ්‍ය ඒකකය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම.	732,904.88	අවසන් කර ඇත.	664,560.17
මන්නාරම් දිස්ත්‍රික් මහ රෝහලේ මානසික සෞඛ්‍ය ඒකකය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම.	450,000.00	අවසන් කර ඇත.	225,000.00
මානසික සෞඛ්‍ය ඒකකය සඳහා අවශ්‍ය ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම.	90,890.00	අවසන් කර ඇත.	90,890.00
පානදුර ප්‍රජා මානසික සෞඛ්‍ය මධ්‍යස්ථාන ඉදිකිරීම - 2 වන පියවර	1,633,530.12	අවසන් කර ඇත.	1,072,839.66
මාවතගම දිස්ත්‍රික් රෝහලේ මානසික සෞඛ්‍ය පුනරුත්ථාපන ඒකකය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම.	1,785,000.00	අවසන් කර ඇත.	1,579,066.19
කහවත්ත දිස්ත්‍රික් රෝහලේ මානසික සෞඛ්‍ය අතරමැදි රැකවරණ ඒකකය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම.	5,000,000.00	අවසන් කර ඇත.	2,500,000.00
රිදියගම රුහුණු සුව නිවසෙහි කාන්තා මානසික රෝගීන්ට නැවතී ප්‍රතිකාර ගන්නා ඒකකය ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීම.	5,749,400.00	අවසන් කර ඇත.	4,944,182.13
මිනුවන්ගොඩ/පුත්තලම/නුවරඑළිය පුනරුත්ථාපන මධ්‍යස්ථාන වලට අවශ්‍ය දෑ මිලදී ගැනීම.	1,672,670.00	අවසන් කර ඇත.	1,281,879.00
මානසික සෞඛ්‍ය පත්‍රිකා හා පොත් සංවර්ධනය කිරීම.	2,475,000.00	අවසන් කර ඇත.	2,475,000.00
මානසික සෞඛ්‍ය සමාලෝචන හා ක්ෂේත්‍ර මෙහෙයවීම.	75,194.29	අවසන් කර ඇත.	45,598.56

6.2.5 බෝ නොවන රෝග වැඩසටහන

බෝවන රෝග නිවාරණ වැඩසටහනට නායකත්වය දීම.

බෝ නොවන රෝග ව්‍යාපෘතියේ ප්‍රවිශ්ඨයක් සමඟ සමාජ ආර්ථික වයස්ගත රෝග නිවාරණයේත් හා ප්‍රජාසංවර්ධනයේ ඇතිවූ පෙරලියත් සමඟ පසුගිය දශක කිහිපයේ ශ්‍රී ලංකාවේ ජීවිත අපේක්ෂක කාලය ඉමහත්ව වර්ධනය වී ඇත.

රජයේ රෝහල්වල සංඛ්‍යා ලේඛන දර්ශකයන්ට අනුව 2008 වර්ෂයේ වාර්ෂික මරණ අනුපාතය 71% දක්වා පහත වැටීමට ප්‍රබල හේතුවක් වී ඇත්තේ බෝ නොවන රෝග අංශයේ නිවාරණ අංශයේ මැදිහත් වීමය. බෝ නොවන රෝග සියල්ල අතරින් හෘදය රෝග, දියවැඩියාව, පිළිකාව, නිදන්ගත ස්වසන ආබාධ වැනි රෝගය වර්තමානයේ මරණ ප්‍රමාණය රෝගාතුර බව දුබලතාවය පිළිවෙලින් 29.6%, 9.4%,3.9% සහ 8.5% දක්වා ගණනය කර ඇත. රටෙහි දීර්ඝකාලීන හා තීව්‍ර බෝ නොවන රෝග වැළැක්වීම හා පාලනයෙහි ජාතික කේන්ද්‍රස්ථානය වන්නේ බෝ නොවන රෝග ඒකකයයි. මෙම ඒකකයෙහි කටයුතු ක්‍රියාත්මක කිරීම හා සම්බන්ධීකරණය කිරීම හා පළාත් හා ප්‍රාදේශීය සෞඛ්‍ය අධිකාරීන් මඟින් ඉටු කරයි.

බෝ නොවන රෝග වැළැක්වීම හා පාලනය සඳහා පවත්වන ලද ප්‍රධාන කටයුතු

බෝ නොවන රෝග ප්‍රතිපත්තිය හා අරමුණ වන්නේ ඉදිරි වසර 10 තුළදී වාර්ෂිකව සිදුවන (අවුරුදු 65ට වඩා අඩු)පරිණත නොවූ මරණ සංඛ්‍යාව 2% ට අඩු කිරීමයි. ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනයේ බෝ නොවන රෝග අවදානම් සාධක හා ඒ සඳහා උපාය මාර්ග ආවරණය වනසේ සකස් කොට ඇත. දුම්බීම, මධ්‍යසාර, ස්ථූලතාවය, සෞඛ්‍යමත් නොවූ ආහාර වේල් හා ක්‍රියාකාරී නොවන ලෙස එක්තැන්වී සිටින ජීවන රටාව බෝ නොවන රෝග නිවාරණය සඳහා ජීවන චක්‍රය ගත කරගෙන යාමේදී අවශ්‍ය වන ජීවන රටාවේ විවිධ හැඩ ගැසීම් ගැන සැලකිල්ලට භාජනය කෙරෙන මැදිහත්වීම් සිදු කරමින් බෝ රෝග නිවාරණය කිරීම.

බෝ නොවන රෝග ආදි කල්පිත නිවාරණය සඳහා පැවැත්වූ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකම්

අළුත උපන් දරුවකු අනාගතයේදී බෝ නොවන රෝග වලින් තොරව ජීවත් වීමේ ඉලක්කය ඇතිව, ශ්‍රී ලංකාව ඉතාමත් සාර්ථක ලෙස ගුණාත්මකව පූර්ව ප්‍රසව රැකවරණය සැපයීම හා විශිෂ්ඨ ලෙස මව්කිරි වලින් පෝෂණය කිරීම ප්‍රවර්ධනය හා ඌනපූර්ණ පෝෂණය සැපයීම ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

- පහත දේ ඉලක්ක කර ගෙන දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වන ලදී.
    - පෙර පාසල් ගුරුවරු හා දෙමාපියන්
    - පාසැල් ගුරුවරුන් හා දෙමාපියන්
    - ප්‍රජා කණ්ඩායම් හා වැඩකරන ජනතාව
    - යුධ හමුදාව

- සෞඛ්‍යමත් බන්දේසි තරඟය හා ප්‍රධාන සූපවේදීන් අතර බන්දේසි තරඟය.
- බෝ නොවන රෝග ඉලක්ක කර ගෙන රූපවාහිනී වෙළඳ දැන්වීම් හා ගුවන්විදුලි වැඩසටහන් මාස 3ක් පවත්වන ලදී.
- පහත දැක්වෙන ප්‍රතිපත්තිමය තීරණ ගන්නා ලදී.
    - පාසැල් ආපනශාලා වල සෞඛ්‍යමත් ආහාර බහුල කිරීම තහවුරු කිරීමට සෞඛ්‍යමත් ආපනශාලා ප්‍රතිපත්තිය.
    - පාසැල් ළමුන් සඳහා ආහාරවේල් සැලසුම මගින් ඔවුන් පාසැලට සෞඛ්‍යමත් ආහාර පමණක් රැගෙන ඒම.
    - පාසැල් ළමුන් සඳහා විනාඩි 30ක ශාරීරික ක්‍රියාකාරකම් හඳුන්වා දීම.
    - පාසැල් විෂය මාලාවට බෝ නොවන රෝග වලට අදාල විෂය කරුණු ඇතුලත් කිරීම.
    - ප්‍රධාන විභාග සඳහා බෝ නොවන රෝග වලට අදාල ප්‍රශ්න ඇතුලත් කිරීම.

තරුණ කණ්ඩායම බෝ නොවන රෝග වැළැක්වීම කෙරෙහි යොමු කිරීම දැක්ම ඇතිව සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය, තරුණ කටයුතු හා නිපුනතා සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය හා ජාතික තරුණ සේවා සභාව එක්ව අවබෝධතා ගිවිසුමක් අත්සන් කිරීම.
තරුණ ජනතාව යොමු කිරීමේ අදහසින් පහත කටයුතු සිදු කරන ලදී.

- තරුණ සභාවේ ජාතික මට්ටමේ නායකයින් පුහුණු කිරීම.
- තරුණ සභා වල සාමාජිකයන් පුහුණු කිරීම.
- ජාතික තරුණ බලඇණියේ සාමාජිකයන් පුහුණු කිරීම.
- 2016 දී දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමේ එක වැඩසටහනක් සෑම දිස්ත්‍රික්කයකම පවත්වා තරුණ සංගම් සාමාජිකයින් පහුණු කිරීමට තීරණ ගන්නා ලදී.

ප්‍රාථමික නිවාරණය

- රටපුරා නිරෝගී ජීවන රටාවක් ඇතිකිරීමේ මධ්‍යස්ථාන -(Healthy Lifestyle Centers - HLCs) 820 ක් පමණ ව්‍යවස්ථාපිත කොට වයස අවුරුදු 40-65 අතර පෙනුමින් නිරෝගී ලෙස පෙනෙන ජනතාව ආවරණය කොට ඇත. වයස අවුරුදු 35ට වැඩි නිරෝගී ලෙස පෙනෙන ජනතාව වයස අවුරුදු 20 - 35 අතර අවදානම් තත්ත්ව ඇති අයද අනාගතයේදී ආවරණය කිරීමට තීරණය කොට ඇත. නිරාහාරව රුධිරගත සීනි මට්ටම(FBS) රුධිර පීඩනය උස හා බර මැනීමට පහසුකම් සලසා ඇත. ශරීර ස්කන්ධ දර්ශකය(BMI) හා හෘද රුධිර වාහිනී අවදානම් තත්ත්වද මෙහිදී අගයනු ලැබේ. ඉදිරියේදී රුධිරයේ සමස්ථ කොලෙස්ටරෝල් (total cholesterol) මට්ටම සායන වලදී මැනීමටද හැකි වනු ඇත. මීට අමතරව 2016 වසරේ සිට මෙම ආවරණ පැකේජයට(screening package) පැප් ස්මියර් (Pap smear) යෝනි මාර්ග හා ගැබ්ගෙල පිළිකා ආවරණය හා පියයුරු පරීක්ෂාවද ඇතුලත් කරනු ලැබේ.

ද්විතීක නිවාරණය

- බෝ නොවන රෝග (NCD) කළමනාකරණය වැඩිදියුණු කිරීමට අවශ්‍ය පහසුකම් ලබා ගැනීමට සමහර රෝහල් වලට අරමුදල් සපයා ඇත.

සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලයේ ධාරිතා සංවර්ධනය

- දිස්ත්‍රික්කවල කේන්ද්‍රස්ථාන පුහුණු කිරීම(වෛ.නි./බෝ.නොවන රෝග) (MO/NCD).
- ශාරීරික ක්‍රියාකාරකම් ප්‍රවර්ධනය සඳහා පුහුණු කරුවන් පුහුණු කිරීම.
- දුම්කොළ, මධ්‍යසාර හා වෙනත් ආදේශකයන්ට ඇබ්බැහිවීම් පාලනය සඳහා උපදේශකයින් පුහුණු කිරීම.
- ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සංරක්ෂණයේදී බෝ නොවන රෝග (NCD) කළමනාකරණය පුහුණු කිරීම.

- පළාත් නවයෙහිම පෝෂණ වැඩසටහන්වල පුහුණු කරුවන් පුහුණු කිරීම.

බහු ආංශික වශයෙන් යොමුවීම්

බෝ නොවන රෝග අංශය අනෙකුත් අදාල අමාත්‍යාංශ, අධිකාරීන් හා දෙපාර්තමේන්තු සමග සහයෝගයෙන් වැඩ කරමින් බෝ නොවන රෝග වලට අදාල ප්‍රතිපත්තීන් ඔවුන්ගේ ක්‍රියාකාරී සැලසුම් වලට ඇතුලත් කොට ඒ මගින් ඔවුන් මගින් සිදු කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාකාරකම් ඔවුන් ලවා ඉටු කරවයි. ඉලක්ක ළඟා කර ගැනීමේ අරමුණ ඇතිව වැඩ කරන කණ්ඩායම් (කව) පිහිටුවීම හා අනෙකුත් විශ්ව විද්‍යාල, විද්‍යාල(colleges) සමග සහයෝගයෙන් අදාල ලිපි ලේඛන සකස් කිරීම. අනෙකුත් අමාත්‍යාංශවල අධිකාරීවල හා දෙපාර්තමේන්තුවල ඉහළ හා මධ්‍යම මට්ටමේ කළමණාකරුවන් සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම හා අනෙකුත් අමාත්‍යාංශවල කේන්ද්‍රස්ථාන හඳුනාගෙන එහි සේවකයන් අතර නිරෝගී ජීවන රටාවන් ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

6.2.6 පාරිසරික හා වෘත්තීය සෞඛ්‍ය

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ඇති පාරිසරික හා වෘත්තීය සෞඛ්‍ය ඒකකය පාරිසරික සෞඛ්‍යයට අදාලව අදාල අමාත්‍යාංශ හා අනෙකුත් ආයතන සමග සම්බන්ධීකරණය, ප්‍රාදේශීය හා මධ්‍යම මට්ටමින් යටිතල පහසුකම් ශක්තිමත් කිරීම, පාරිසරික සෞඛ්‍ය ප්‍රශ්න සඳහා මහජන සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කිරීම, දිස්ත්‍රික්ක මට්ටමින් වෘත්තීය සෞඛ්‍ය ඒකක ස්ථාපිත කිරීම, කාර්මික අංශය ඇතළුව ඉලක්කගත දැඩි අවදානම් සහිත කණ්ඩායම් සඳහා වෘත්තීය සෞඛ්‍ය දැනුවත් කිරීමේ හා පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන් සඳහා වගකීම් දරණු ලැබේ.

පාරිසරික සෞඛ්‍ය ප්‍රධාන සාක්ෂාත් කර ගැනීම්

(අ) ප්‍රධාන සාක්ෂාත් කරගැනීම් ලැයිස්තුව

1. පාරිසරික සෞඛ්‍ය ගැටළු හා ඒ සඳහා පිළියම් සඳහා මහජන සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය පුහුණු කිරීම.
2. පාරිසරික සෞඛ්‍ය සඳහා ප්‍රතිපත්ති හා මාර්ගෝපදේශ සංවර්ධනය ආරම්භ කිරීම.
3. රෝහල්වල සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ කටයුතු ශක්තිමත් කිරීම.
4. පාරිසරික හා සෞඛ්‍ය සඳහා පර්යේෂණ සිදු කිරීම.

(ආ) සිදු කරන ලද කටයුතු

1. දිස්ත්‍රික්ක හා පළාත් වල මහජන සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය පාරිසරික සෞඛ්‍ය සඳහා පුහුණු කිරීම.(වැඩසටහන් 05ක් පවත්වන ලදී. එක් වැඩසටහනක සහභාගිවන්නන් 30ක්-40ක් පමණ) පාරිසරික සෞඛ්‍ය, වායු දූෂණය හා සෞඛ්‍ය සංඝට්ටන, දේශගුණික විපර්යාස හා සෞඛ්‍ය සංඝට්ටන, ආපදා කළමනාකරණය, සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණය යන විෂයන් ආවරණය වන පරිදි පවත්වන ලදී.
2. රසදිය හා විද්‍යුත් අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ පද්ධති රෝහල් තුළ ආරම්භ කිරීම.
3. "පාරිසරික සෞඛ්‍ය වැඩසටහන් හා ප්‍රශ්ණ" ගැන අන්තර් ආංශික සහයෝගීතාවය.
4. ලෝක බැංකු අරමුදල් වලින් ඇතිකරන ලද ව්‍යාපෘති/ සෞඛ්‍ය අංශය සංවර්ධන ව්‍යාපෘති 11 හි (සෞඛ්‍ය ආරක්ෂණ අපද්‍රව්‍ය කළමනාකරණ කටයුතු) ක්‍රියාකාරී සැලැස්ම සකස් කිරීම.

වෘත්තීය සෞඛ්‍ය හා සුරක්ෂිතතාවය

(අ) ප්‍රධාන සාක්ෂාත් කර ගැනීම් ලැයිස්තුව

1. වෘත්තීය සෞඛ්‍ය හා සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීම.
   සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීන් හා මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරුන්(PHI) ,නිවාරණ සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලය, බිම් මට්ටමේ සේවය කරන අය සඳහා වෘත්තීය සෞඛ්‍ය නව පුහුණු කිරීම් පවත්වන ලදී. එහිදී වෘත්තීමය සෞඛ්‍ය ගැටළු ඇති ක්ෂේත්‍රයන් එමෙන්ම කුඩා පරිමාණ කර්මාන්ත කරුවන්ගේ ප්‍රශ්ණ යනාදිය ගැන සොයා බැලුණි.
2. නගර සභාවේ පිරිසිදු කරන අය මෙන් සමාජයේ කොන් වී සිටින සේවකයන් වෙනුවෙන් වෘත්තීය සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය සඳහා අම්පාර දිස්ත්‍රික්කයේ වෘත්තීය සෞඛ්‍ය හා සුරක්ෂිතතාවය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩමුළු පැවැත්වීම.

6.2.7 වතු හා නාගරික සෞඛ්‍ය

අනෙකුත් ප්‍රදේශ හා සමානව ලබා දෙන මහජන සෞඛ්‍ය හා සත්කාර සේවා වල ගුණාත්මක භාවය වැඩිදියුණු කිරීම. නාගරික ජනගහනය නිවාරණ ප්‍රවර්ධනය සඳහා සෞඛ්‍ය මැදිහත්වීම ශක්තිමත් කිරීම.වතු ප්‍රජාවට ලබා දී ඇති සත්කාරක හා මහජන සෞඛ්‍ය සේවාවල ගුණාත්මක බව වැඩිදියුණු කිරීම, නාගරික ප්‍රදේශ වල ජාතික හා පළාත් පාලන අධිකාරීන් යටතේ සපයන සෞඛ්‍ය සේවාවන් අතර සම්බන්ධයක් ඇති කිරීම හා නාගරික ජනගහනයට සපයන මහජන සෞඛ්‍ය සේවාවන් ශක්තිමත් කිරීමයි.

සාක්ෂාත් කර ගැනීම්

- පළාත් 5ක සනීපාරක්ෂක පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීමට වතුවලට වැසිකිළි කාමර ලබා දීම.
- මධ්‍යසාර හා දුම්කොළ භාවිතය නිවාරණය.
- වතු අංශයේ බෝ නොවන රෝග වැළැක්වීම පිළිකා සඳහා ආවරණය.
- වතු අංශයේ ජීවන නිපුනතා වැඩ සටහන් ක්‍රියාත්මක කිරීම.
- වතු අංශයේ තරුණ ස්වේච්ඡා සේවකයන් සඳහා ආපදා කළමනාකරණ වැඩසටහන.

6.2.8 නිරෝධායන සේවාව

ශ්‍රී ලංකාව ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ සාමාජික රටක් ලෙසට 2005 අන්තර්ජාතික සෞඛ්‍ය නීති වලට(IHR) වලට අනුකූලව කටයුතු කිරීමට නීතිමය වශයෙන් බැඳී සිටින අතර අන්තර්ජාතික සංචාරවලදී හා වෙළඳාමේදී මිනිසාට හානිකර ලෙඩරෝග රටතුලට ඇතුළු වීමේ හැකියාවක් ඇති ලෙඩරෝග වැළැක්වීම හා පාලනය කිරීමට(IHR) අන්තර්ජාතික සෞඛ්‍ය නීති ක්‍රියාත්මක කිරීමට බැඳී සිටී. මෙම ඒකකය ප්‍රධාන වශයෙන්ම සැලකිල්ලට භාජනය කරන්නේ රෝග නිරෝධායන හා නිවාරණ පිළිබඳ 1897 නියෝගය හා අන්තර් ජාතික සෞඛ්‍ය නියෝග IHR 2005 ක්‍රියාත්මක කිරීමටයි.

අන්තර්ජාතික වෙළඳාමේදී හා සංචාරයේදී මහජන සෞඛ්‍යය සුරක්ෂිතතාවයට සිදුවිය හැකි තර්ජන වලට සාමූහිකව ප්‍රතිචාර දැක්වීමට සූදානම්ව හා පරීක්ෂාකාරීව සිටිමින් වඩාත් සුරක්ෂිත ලෝකයක් සඳහා (IHR 2005) අන්තර්ජාතික සෞඛ්‍ය රෙගුලාසි 2005න් අපේක්ෂා කරයි. IHR 2005 ට අනුව සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ නිරෝධායන ඒකකය හා වසංගත රෝග විද්‍යා ඒකකය ජාතික අන්තර්ජාතික සෞඛ්‍ය රෙගුලාසි කේන්ද්‍රස්ථානය ලෙසට ඕනෑම අවස්ථාවක ප්‍රවේශ විය හැකි කේන්ද්‍රස්ථාන ලෙසට නිල වශයෙන් වෙන්කොට ඇත.

පහත සඳහන් විමධ්‍යගත ඒකක නිරෝධායන ඒකකය මඟින් පාලනය කරනු ලබයි.

- වරාය සෞඛ්‍ය කාර්යාලය, කොළඹ වරාය
- වෛද්‍ය පර්යේෂණායතනයේ ඇති සහකාර වරාය සෞඛ්‍ය නිලධාරී කාර්යාලය(එන්නත් සඳහා පමණි)
- කටුනායක ගුවන් තොටුපොළ සෞඛ්‍ය කාර්යාලය
- ගාල්ලේ පිහිටි සෞඛ්‍ය කාර්යාලය
- හම්බන්තොට රාජපක්ෂ අන්තර්ජාතික ගුවන් තොටුපොළේ ඇති කාර්යාලය
- මත්තල වරාය සෞඛ්‍ය කාර්යාලය
- ත්‍රිකුණාමලය වරාය සෞඛ්‍ය කාර්යාලය

2015 වසරේ එක් එක් ඒකක වලින් කරන ලද කටයුතු වල සාරාංශය පහත දැක්වේ

මත්තල මහින්ද රාජපක්ෂ ගුවන්තොටුපොලේ හා කටුනායක බණ්ඩාරනායක ජාත්‍යන්තර ගුවන්තොටුපොළ සෞඛ්‍ය කාර්යාල මඟින් සිදු කළ ක්‍රියාකාරකම් - 2015

ක්‍රියාකාරකම්	කටුනායක	මත්තල
1. කහ උණ සමීක්ෂණය		
1.1 නිකුත් කළ වලංගු සහතික පත්‍ර	412	
1.2 වලංගු සහතිකපත් නොමැතිව වාර්තා වීම්	-	
1.3 වලංගු සහතික නොමැති හා හුදෙකලා වූ සංඛ්‍යාව		
2. නිරෝධනය කළ ගුවන්යානා		
2.1 මෙරටට පැමිණි ගුවන්යානා සංඛ්‍යාව	26,400	436(දේශීය 14)
2.2 නිරෝධායනයට ඉදිරිපත් කළ ගුවන්යානා සංඛ්‍යාව	24,108	19
2.3 නිරෝධායනය කළ ගුවන්යානා සංඛ්‍යාව	21,989	

ක්‍රියාකාරකම්		කටුනායක	මත්තල
3. නිරෝධායනය කළ ගුවන් මගීන් සංඛ්‍යාව			
3.1 පැමිණි මගීන් සංඛ්‍යාව		4,266,643	විදේශීය 1,202 දේශීය 1,544
3.2 පිටත් වූ මගීන් සංඛ්‍යාව			
4. නිදහස් කල මෘත ශරීර			
4.1 නිදහස් කළ මෘත ශරීර සංඛ්‍යාව		472	
4.2 පශ්චාත් මරණ පරීක්ෂණ සඳහා අධිකරණ වෛද්‍ය නිලධාරි වෙත නිදහස් කළ ගණන		25	
4.3 සියදිවි හානි කර ගැනීම් සම්බන්ධයෙන් චොදනා ලද ගණන		24	
4.4 අනෙකුත් රෝග සම්බන්ධ සමීක්ෂණ		-	
5. අනෙකුත් ආසාදිත රෝගයන්හි ආවේක්ෂණය		Nil	
6. ගුවන්තොටුපොල සනීපාරක්ෂාව			
6.1 සනීපාරක්ෂක පහසුකම් පරීක්ෂණ ගණන		153	32
6.2 ආහාර පාලන පනත යටතේ පරීක්ෂා කරන ලද ආහාර සාම්පල් ගණන		12	F/B08 IF/B02
6.3 හඳුනාගත් සාවද්‍ය සංඛ්‍යාව			01
6.4 හඳුනාගත් සාවද්‍ය සංඛ්‍යාව	චෝදනා කල	00	02
	අවවාද කල	00	06
7. අනෙකුත් සෞඛ්‍ය ක්‍රියාකාරකම්			
7.1 රේගුවෙන් සිදු කරන ලද ආහාර යොමු කිරීම. a. මගින් b. ආහාර		631 1905	
7.2 කාර්ය මණ්ඩලයට කරන ලද සෞඛ්‍ය පිළිබඳ දේශණ		118	157
7.3 වෛද්‍ය පරීක්ෂණ වැඩසටහන්			02
7.4 රෝග සඳහා පරීක්ෂා කිරීමේ වැඩසටහන්			63
7.5 ඩෙංගු මර්ධන වැඩසටහන්			12
7.6 රෝග වාහක පාලන වැඩසටහන්			17
7.7 වෘත්තීය සෞඛ්‍ය ක්‍රියාකාරකම්			11
7.8 සේවාස්ථ පුහුණු වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව/විශේෂ වැඩසටහන්			05
8.පරිසර සනීපාරක්ෂාව පිළිබඳ		00	
8.1 බැක්ටීරියා විද්‍යාත්මක විශ්ලේෂණය සඳහා ගන්නා ලද ජල සාම්පල ගණන		67	13
8.2 වාර්ථා වූ දූෂිත සාම්පල ගණන		28	01
8.3 පානීය ජලය සඳහා පරීක්ෂා කරන ලද RCL ස්ථාන සංඛ්‍යාව			68

ක්‍රියාකාරකම්	කටුනායක	මත්තල
8.3 මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක විසින් සොයාගන්නා ලද මදුරුවන් බෝවන ස්ථාන සංඛ්‍යාව		83
8.4 මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක විසින් සොයාගන්නා ලද පිළවුන් සංඛ්‍යාව		27
8.5 මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක විසින් නිවැරදි කරන ලද පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව		26
8.6 විමර්ෂණය කරන ලද පරිසර දූෂණ පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව		02
8.7 ගැටළු සමථයකට පත් කරන ලද සංඛ්‍යාව		05
9.ආනයනය කරන ලද ආහාර පරීක්ෂණ		
9.1 ආහාර අයිතම සංඛ්‍යාව		02
9.2 ආහාර අයිතම ප්‍රමාණය - කරවල		කි. ග්‍රෑම් 1,450
- උම්බලකඩ		කි. ග්‍රෑම් 100

කොළඹ කොටුව, ගාල්ල කොටුව හා හම්බන්තොට රාජපක්ෂ අන්තර්ජාතික වරාය කාර්යාලය හා ත්‍රිකුණාමල වරාය සෞඛ්‍ය කාර්යාලය මඟින් කරන කටයුතු වල සාරාංශය

දර්ශකය	කොළඹ වරාය	ගාල්ල වරාය	හම්බන්තොට වරාය	ත්‍රිකුණාමල වරාය
පැමිණි නෞකා ගණන	4,289		289	134
කහ උණ සඳහා ලබා දුන් එන්නත් ගණන	79	37	-	28
නිකුත් කරන ලද සහතික ගණන	231		-	06
පරීක්ෂා කරන ලද පුද්ගලයන් සංඛ්‍යාව	03		-	-
පුහුණු කරන ලද උපාධිධාරීන් සංඛ්‍යාව	-		-	-
නෞකා සනීපාරක්ෂාව පිළිබඳ නිදහස් කිරීම සඳහා සහතික නිකුත් කිරීම.		22		
වෛද්‍ය සිසුන් විසින් පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව		08		
හෙදි සිසුන් විසින් පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව		01		
පවත්වන ලද ජලභීතිකා පාලන වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව		01		
මළ සිරුරු සංඛ්‍යාව		03		

කොළඹ වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනයේ සහකාර වරාය සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරි මඟින් සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම් වල සාරාංශය

වර්ෂය	කහ උණ එන්නත්	මෙනෙන්ජිකොකොල් එන්නත්	මුඛ මාර්ගයෙන් දෙන පෝලියෝ එන්නත්
2015	3,915	1,691	1,683

6.2.9 තරුණ වැඩිහිටි හා ආබාධිත පුද්ගලයින්ගේ රැකවරණය

ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රධාන සෞඛ්‍ය සැලැස්මට අනුව රෝග නිවාරණය හා සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය හා සෞඛ්‍ය පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම තුළින් වැඩිහිටි හා ආබාධිත අයගේ තත්ත්වය වැඩිදියුණු කිරීම හා යෞවන වයස් තත්ත්වය වැඩිදියුණු කිරීම.

සාක්ෂාත් කර ගැනීම්

- රුපියල් මිලියන 7.1ක් වැය කොට ත්‍රිකුණාමලය දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල, අම්පාර මහ රෝහල, අනුරාධපුර ශික්ෂණ රෝහල හා හලාවත දිස්ත්‍රික් මහ රෝහලෙහි වාට්ටු සහ සායන ප්‍රතිසංස්කරණය හා උපකරණ මිලදී ගෙන වැඩිහිටි රැකවරණය සඳහා පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම.
- හැඳල රුපියල් මිලියන 40ක් වෙන් කොට වැඩිහිටි රැකවරණය සපයන ආකෘති ඒකකයක් ප්‍රතිස්ථාපනය කිරීම.
- රුපියල් මිලියන 12ක් වෙන්කොට ජාතික මානසික සෞඛ්‍ය ආයතනය කරාපිටිය ශික්ෂණ රෝහල, රත්නපුර පළාත් මහ රෝහල, බදුල්ල පළාත් මහ රෝහල, නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල, මහරගම පිළිකා ආයතනය යන ආයතනයන්හි දැනට පවතින වාට්ටු වැඩිහිටි මිතුරු වාට්ටු බවට පත් කිරීම. දැනට එම කටයුතු ක්‍රියාත්මක වේ.
- තරුණ තරුණියන් අතර දැනුම, ආකල්ප හා ජීවන නිපුනතා වැඩිදියුණු කිරීම හා තරුණ ප්‍රශ්ණ අඩු කිරීම හා ඔවුන්ගේ යහපැවැත්ම වැඩිදියුණු කිරීම.
- මිලියන 37ක් වැය කොට කරාපිටිය ශික්ෂණ රෝහල, යාපනය ශික්ෂණ රෝහල හා මඩකලපුව ශික්ෂණ රෝහලෙහි වාට්ටු තැනීම, වැසිකිළි සායන හා උපකරණ මිලදී ගැනීම හා ආබාධිත අයගේ රැකවරණය සලසන පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම.
- රුපියල් මිලියන 1.5ක් වැය කොට රාගම පුනරුත්ථාපන රෝහලෙහි හා කුරුණෑගල ශික්ෂණ රෝහලෙහි ආබාධිත අයට පහසු වන සේ වැසිකිළි පුනරුත්ථාපනය කිරීම හා උපකරණ මිලදී ගැනීම.
- රුපියල් මිලියන 40ක් වෙන් කොට රාගම පුනරුත්ථාපන රෝහලෙහි, කරාපිටිය ශික්ෂණ රෝහලෙහි, කුරුණෑගල පළාත් මහ රෝහලෙහි, රත්නපුර පළාත් මහ රෝහලෙහි, බදුල්ල පළාත් මහ රෝහලෙහි, අනුරාධපුර ශික්ෂණ රෝහලෙහි, යාපනය ශික්ෂණ රෝහලෙහි, මඩකලපුව ශික්ෂණ රෝහලෙහි හා කළුබෝවිල ශික්ෂණ රෝහලෙහි යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය කිරීම සඳහා දැනට කටයුතු කරගෙන යමින් පවතී.
- රුපියල් මිලියන 2.5ක් වැය කොට අවශ්‍ය රෝහල් වලට පුනරුත්ථාපන උපකරණ සැපයීම හා ඒවා දැනට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී.

6.2.10 දුම්කොළ හා මධ්‍යසාර සඳහා ජාතික අධිකාරිය (NATA)

2006 වසරේ අංක 27 දරණ පණත ක්‍රියාත්මක කිරීමක් ලෙසට 2007 වසරේ ජාතික දුම්කොළ හා මධ්‍යසාර අධිකාරිය ව්‍යවස්ථාපිත කරන ලදී. මෙම පණතේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ අපගේ අනාගත පරම්පරාව දුම්කොළ හා මධ්‍යසාර භාවිතය නිසා ඇතිවන ප්‍රතිවිපාක වලින් ආරක්ෂා කර ගැනීමට දුම්කොළ හා මධ්‍යසාර පාලනය සඳහා නීති සම්පාදනය කර ක්‍රියාත්මක කිරීමයි.

ජාතික දුම්කොළ හා මධ්‍යසාර අධිකාරියේ වගකීම වන්නේ තක්සේරු කිරීම තුළින් දුම්කොළ හා මධ්‍යසාර මගින් වන හානිය ඉවත් කිරීම, දුම්කොළ හා මධ්‍යසාර නිෂ්පාදනය, පරිභෝජනය හා අලෙවිකරණය හා නිෂ්පාදනය පිළිබඳව මෙහෙයවීමයි.

පහත ඉලක්ක සාක්ෂාත් කර ගැනීමේ අභිලාෂයෙන් පහත සඳහන් ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරන ලදී.

1. දුම්කොළ භාවිතයට නවකයින් යොමුවීම වැළැක්වීම	අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශයේද සහභාගීත්වයෙන් දුම්කොළ වලින් ඇතිවන සෞඛ්‍යමය හානිය පිළිබඳව ළමුන් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්. දුම්කොළ සමුළුව, ජාතික මට්ටමේ උපදේශන හා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්. GYTS ක්‍රියාත්මක කිරීම. රූපමය අනතුරු ඇඟවීම් ප්‍රදර්ශනය කිරීම. නව අන්තර්ජාල වෙබ් අඩවියක් එළි දැක්වීම.
2. දුම්කොළ සැපයුම පහත හෙළීම	නව බදු පනතක් සෑදීම සඳහා ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම. (ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය සමඟ කරනු ලබන, දුම්කොළ මිල පිළිබඳ අධ්‍යයනය) දුම්කොළ නිෂ්පාදනයන්හි නීති විරෝධී වෙළඳාම තුරන් කිරීම. ජාතික දුම්කොළ හා මධ්‍යසාර අධිකාරිය, FCTC, WHO, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය හා අනෙක් අමාත්‍යාංශ එක්ව ප්‍රාදේශීය රැස්වීම් පැවැත්වීම. වැඩමුළුව ගාළු මුවදොර හෝටලයේදී පැවැත්වුණු අතර ගිණිකොණ දිග ආසියානු කලාපයේ බොහෝ රටවල් මෙම වැඩමුළුවට සහභාගි විය. 2016 මැයි 31 වන දින BMICH හිදී WNTD සැමරුමේදී ජනාධිපතිතුමාට හා සෞඛ්‍ය ඇමතිතුමාට දුම්කොළ බදු ව්‍යාපෘති යෝජනාව පිළිගැන්වීම. බදු ව්‍යාපෘති යෝජනාව සඳහා කැබිනට් පත්‍රිකාව සකස් කිරීම හා කැබිනට් අනුමැතිය ලබා ගැනීමට කටයුතු සැලැස්වීම.
3. දුම්කොළ භාවිතාවෙන් මිදීම සඳහා උනන්දු කරවීම	දුම්කොළ තුරන් කිරීමේ වැඩසටහන් බලගැන්වීම. මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක වරුන්ගේ උපදේශන හැකියාව වැඩිදියුණු කිරීමේ වැඩසටහනක් ක්‍රියාත්මක කිරීම. දුම්කොළ විරහිත ගම්මාන ඇති කිරීම.
4. ජාතික දුම්කොළ හා මධ්‍යසාර අධිකාරි පනත ක්‍රියාවට නැංවීම	බලයලත් නිලධාරීන් හා අධිකරණ නිලධාරීන් සහභාගි කරවන වැඩමුළු මගින් NATA ක්‍රියාවට නැංවීමේදී ඇතිවන ගැටළු සහ ඒ පිළිබඳ ප්‍රතිකර්ම හඳුනා ගැනීම. NATA පනත ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී ඇතිවන ප්‍රශ්න සඳහා සියළුම මහේස්ත්‍රාත්වරුන්ට වැඩමුළුවක් පැවැත්වුන අතර ඉහළ උසාවියේ විනිශ්චයකරුවන් සඳහාද වැඩමුළුවක් පැවැත්වීමට කටයුතු යොදා ඇත. ප්‍රවීන විද්වත් කණ්ඩායමක් හා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශ නිළධාරීන් NATA පනතේ සංශෝධන නැවත පරීක්ෂා කරන ලදී. NATA පනතේ යෝජිත අවශ්‍ය සංශෝධන සිදු කොට කැබිනට් මණ්ඩලයට ඉදිරිපත් කිරීම සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ නීති අංශයට භාර දෙන ලදී.

5. මධ්‍යසාර වලින් ඇතිවන හානිය වැළැක්වීම	බහු ආංශයික මධ්‍යසාර නිවාරණ වැඩසටහන යටතේ කිලිනොච්චි දිස්ත්‍රික්කයේ ප්‍රජා වෛද්‍ය නිළධාරීන් හා කාර්යමණ්ඩලය නියමු වැඩසටහනක් සේ පුහුණු කරන ලදී.
6. දුම්රහිත දුම්කොළ ගැටළු පිළිබඳ අවධානය යොමුකිරීම	දුම් රහිත දුම්කොළ වලින් සිදුවන සෞඛ්‍ය හානි වැළැක්වීම සඳහා වන ප්‍රතිපත්ති සහ භාවිතයන් පිළිබඳ උපදෙස් සම්පාදනය සඳහා දුම්රහිත දුම්කොළ පිළිබඳ අතුරු කමිටුවක් ස්ථාපිත කිරීමට NATA තීරණය කොට තිබේ. පූජ්‍ය පක්ෂය අතර දුම්කොළ වලින් ඇතිවන හානිය අඩු කිරීම සඳහා බුද්ධශාසන අමාත්‍යාංශය සමග වැඩකටයුතු කරන ලදී. දුම්වැටි නොවන දුම්කොළ (Smokeless Tobacco.) පිළිබඳව ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානය පවත්වන ලද සමුළුවක් සඳහා සහභාගි වීම.
7. පර්යේෂණ හා තොරතුරු පද්ධති	සෞඛ්‍යමය මැදිහත්වීම පිළිබඳව තාක්ෂණික ඇගයුම් අධ්‍යයන. ශ්‍රී ලංකාව තුළ දුම්කොළ හා මධ්‍යසාර පවතින තත්ත්වය පිළිබඳ අධ්‍යයනය සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය හා ADIC ආයතනය හා එක්ව පිළියෙල කිරීම.
8. NATA කාර්යාලය හා යටිතල පහසුකම් බලගැන්වීම.	කාර්ය මණ්ඩල පත් කිරීම. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයෙන් වාහන ලබාගැනීම. කාර්යාල පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම. උපකරණ හා ලිබඩු මිලදී ගැනීම.

මහජන සෞඛ්‍ය ප්‍රශ්නයක් ලෙස දුම්කොළ හා මධ්‍යසාර තුරන් කිරීම සඳහා ඉහත ක්‍රියාකාරකම් රජයේ කඩිනම් වැඩපිළිවෙල යටතේ අනුගත කරන ලදී.

6.3 ප්‍රතිකාර සෞඛ්‍ය සේවා

රෝගී සත්කාරක සේවා ආයතන සංවිධානය වී ඇත්තේ ඒවා මගින් සපයනු ලබන වෛද්‍ය සේවාවන් වල තත්ත්වය අනුව හා එම වෛද්‍ය ආයතන වල ප්‍රමාණය අනුවය. මෙම වෛද්‍ය ප්‍රතිකාරක ආයතන ප්‍රාථමික, ද්විතියික හා තෘතීයික මට්ටම් වල පවතී. ප්‍රාථමික ප්‍රතිකාරක මධ්‍යස්ථාන වල සිට ශික්ෂණ රෝහල් හා ජාතික රෝහල දක්වා මෙම වෛද්‍ය සේවා ආයතන ව්‍යාප්තව ඇත.

ප්‍රතිකාර සේවාවේ විශේෂ අවස්ථා

- ජාතික රෝහල - රෝගීන්ගේ පහසුව ඉලක්ක කරගත් සායන ක්‍රමවේදයක් ස්ථාපිත කරන ලදි. මේ යටතේ සායනයන්ට සහභාගිවීම සඳහා රෝගීන්ට පහසු දින හා වේලාවන් ලබාදීම සිදු කරනු ලබන අතර ඔවුන්ගේ වාරය ඩිජිටල් යන්ත්‍රයක ආධාරයෙන් පැහැදිලිව දර්ශනය කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්නා ලදි

- ජාතික රෝහල - සියළු පහසුකම් වලින් ජාතික රෝහල - සියළු පහසුකම් වලින් සමන්විතව බාහිර රෝගී අංශය වෙනත් තැනක ස්ථාපිත කරන ලද අතර එහි රෝගීන් වෙනුවෙන් විද්‍යුත් අංකන ක්‍රමයක්, දෘශ්‍ය මාධ්‍ය සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපනික මෙවලම් සහ නව සායන පොත් රෝගීන් වෙනුවෙන් ලබාදීමට ක්‍රියා කරන ලදි. එසේම රෝගීන්ට රැඳී සිටීම සඳහා ස්ථානයක්, පානිය ජල පහසුකම්, අවශ්‍ය ස්ථාන සොයාගැනීමට භාෂා 03 න්ම නිරූපිත මාර්ග උපදේශන ක්‍රමයක් මෙන්ම මුළුමනින්ම වායු සමීකරණය කරන ලද රෝගීන්ගේ පහසුව ඉලක්ක කරගත් ඖෂධ නිකුත් කිරීමේ ස්ථානයන්ද ස්ථාපිත කරන ලදි.

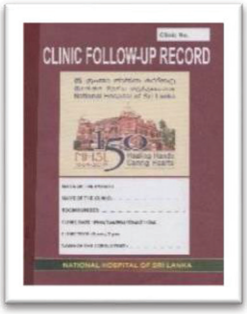

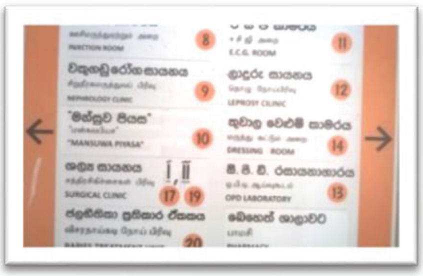

- ජාතික රෝහල - බාහිර රෝගී අංශයේ සිට වයෝවෘද්ධ සහ ගමන් අපහසුතා ඇති රෝගීන් වෙනත් වාට්ටු වලට, එක්ස් කිරණ සහ රසායානාගාර වාර්තා ආදිය ලබාගැනීමට අදාල ස්ථානයන්ට ප්‍රවාහනය කිරීම සඳහා විදුලි කෝෂ මගින් ක්‍රියාත්මක වන කුඩා කාර් රථ යොදවන ලදි.

- ජාතික රෝහල - රෝගී හිතකර පරිසර පද්ධතියක්ද සමගින් තදාසන්න කොරිඩෝ සහ අනිකුත් යාබද ගොනැගිලිවලට පිවිසුම් පහසුකම් ද සමගින් සමස්ථ රෝහල් භූමියම අලංකාරව සකස් කරන ලදි.

- ජාතික රෝහල - රෝගී ආරක්ෂාව වැඩි කිරීම සඳහා Fiber optic cable පද්ධතිය භූගතව ස්ථාපනය කිරීම.

- ජාතික රෝහල - මහජනතාව, අභ්‍යන්තර රෝහල් කාර්ය මණ්ඩලය සහ අනිකුත් රෝහල් කාර්ය මණ්ඩලය අතර අවශ්‍ය තොරතුරු සම්බන්ධීකරණය කිරීම සඳහා නාභිගත තොරතුරු පද්ධතියක් ආරම්භ කරන ලදි.

- ජාතික රෝහල - වර්ගීකරණය කරන ලද කසල නිසි පරිදි බැහැර සඳහා පාදයෙන් ක්‍රියා කළ හැකි පියන සහිත කසල එකතු කිරීමේ භාජන ස්ථානගත කරන ලදි.

- ජාතික රෝහල - දෑත් පිරිසිදු කිරීම, දෑත් ස්වස්ථාව මෙන්ම සාමාන්‍ය සහ සායනික කසල කළමනාකරණය සම්බන්ධව වෛද්‍ය නිලධාරීන්, හෙද සොයුරියන්, අතුරු වෛද්‍ය සේවා නිළධාරීන්,සෞඛ්‍ය සහායකයන් සහ පිරිසිදුකිරීමේ සේවාවේ නියුතු කාර්ය මණ්ඩල දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පවත්වන ලදි.

- ජාතික රෝහල- සායනික රෝගීන්ට තත්ත්වයෙන් උසස් ගුණාත්මක සේවාවක් ලබාදීමේ අරමුණින් පෙර පැවති බාහිර රෝගී අංශ ගොඩනැගිල්ල සියළු පහසුකම් සහිතව අළුත් වැඩියා කිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදුකරමින් පවති.

- ජාතික රෝහල - අපස්මාර රෝගීන්ට අවශ්‍ය තෘතියික සත්කාර සේවා ලබාදීමේ අරමුණින් ආදර්ශ සේවා මධ්‍යස්ථානයක් වශයෙන් ජාතික රෝහලේ අපස්මාර ඒකකය වැඩි දියුණු කරනු ලදුව ප්‍රතිකාර කටයුතු ආරම්භ කිරීමට සුදානම් තත්ත්වයේ පවති.

- රෝගීන් ඇතුලත් වීමේ තොරතුරු පරිගණක ගත කිරීම සහ රෝගීන්ට වාඩිවීමේ පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම ශ්‍රී ලංකා ජාතික රෝහල විසින් ආරම්භ කරන ලදී.

- ශ්‍රී ලංකා ජාතික රෝහල විසින් ඉන්ද්‍රියන් බද්ධ කිරීමේ ශල්‍ය කර්මය සාර්ථකව නිම කළ අතර පළමු ජාත්‍යන්තර සමුළුව පවත්වන ලදී.

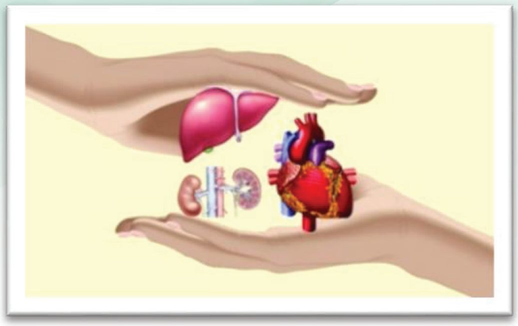

- බලශක්ති සංරක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය
  ප්‍රථම වරට ශ්‍රී ලංකා ජාතික රෝහල විසින් බලශක්ති විගණනයක් ප්‍රධාන ගොඩනැගිලි තුනක පවත්වන ලදී. තවද බලශක්ති සංරක්ෂණය සඳහා ධාරිතා සංවර්ධන බැංකුවක් ස්නායු ඒකකයේ පවත්වන ලදී.

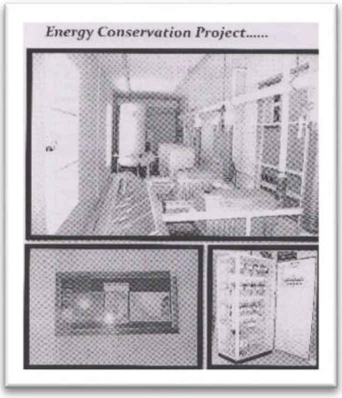

- සම්පූර්ණයෙන් වෙන්වූ දකුණු අතක් සාර්ථකව නැවත බද්ධ කිරීමට කරාපිටිය ශික්ෂණ රෝහලේ වෛද්‍යවරුන් සමත් විය.

- කරාපිටිය ශික්ෂණ රෝහලේ වෛද්‍යවරුන් විසින් එකට බද්ධ වූ නිවුන් දරුවන් ශල්‍ය කර්මයකින් සාර්ථකව වෙන් කරන ලදී.

- යාපනය ශික්ෂණ රෝහලේ විශේෂඥ වෛද්‍යවැන් විසින් මොළයේ ශල්‍යකර්ම සාර්ථකව ආරම්භ කරන ලදී.

- පේරාදෙණිය ශික්ෂණ රෝහලේ විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන් විසින් පැය 3 ක සාර්ථක ශල්‍යකර්මයකින් පසු මුහුණ හරහා ඇණී ගොස් තිබූ යකඩ කූරක් සාර්ථකව ඉවත් කරන ලදී.

- පොළොන්නරුව ශික්ෂණ රෝහලේ වකුගඩු බද්ධ කිරීම ආරම්භ කරන ලදී.

- ශ්‍රී ලංකා ඖෂධ සංස්ථාව විසින් ජාතික රෝහලට වෛද්‍ය උපකරණ තොගයක් පරිත්‍යාග කරන ලදී.

- 2014 -2015 වාර්ෂික ඵලදායිතා සම්මාන උත්සවයේදී මොණරාගල දිස්ත්‍රික් රෝහල විසින් තුන්වන ස්ථානය දිනා ගන්නා ලදී.

- මොනරාගල දිස්ත්‍රික් මහ රෝහලේ වෛද්‍ය නිළධාරි නිල නිවාස අළුත්වැඩියා කිරීම

- කුරුණෑගල ශික්ෂණ රෝහලේ නව ක්‍රීඩා වෛද්‍ය ඒකකය, නව මෘත ශරීරාගාරය හා ලේ බැංකුව විවෘත කරන ලදී.

- දකුණු කොළඹ ශික්ෂණ රෝහලේ නව ලේ බැංකුව විවෘත කරන ලදී.

- කරාපිටිය ශික්ෂණ රෝහල සඳහා මහල් 10කින් සමන්විත නව වෛද්‍ය වාට්ටු සංකීර්ණයක් ආරම්භ කරන ලදී.

- කරාපිටිය ශික්ෂණ රෝහලේ නව මාතෘ රෝහලේ ඉදිකිරීම් ආරම්භ කරන ලදී.

- මඩකලපුව ශික්ෂණ රෝහලේ නව පිළිකා ඒකකය නව පරිපාලන ඒකකය විවෘත කිරීම සහ ස්නායු ක්ෂිතීය ඒකකය සඳහා මුල් ගල තැබීම.

- ශ්‍රද්ධා රූපවාහිනී ඒකකය මගින් සංවිධානය කරන ලද අක්ෂි සායනය අගලවත්තේදී පැවැත්වීම.

- අම්පාර දිස්ත්‍රික් මහ රෝහලේ නව මානසික සහ කායික පුනරුත්ථාපන ඒකකය විවෘත කිරීම.

- මාතර දිස්ත්‍රික් මහ රෝහලේ නව ආඝාත ඒකකයක් විවෘත කිරීම.

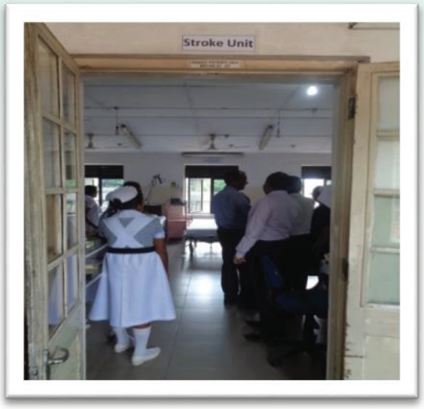

- පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික් මහ රෝහලේ නව ලේ බැංකුවක් සහ හෘද රෝග ඒකකයක් විවෘත කිරීම.

ප්‍රතිකාර සෞඛ්‍ය සේවා ආයතන විස්තරය						
	2011		2014		2015	
	ප්‍රමාණය	ඇඳන් ප්‍රමාණය	ප්‍රමාණය	ඇඳන් ප්‍රමාණය	ප්‍රමාණය	ඇඳන් ප්‍රමාණය
ශික්ෂණ රෝහල්	21	21,350	21	21,945	21	21,895
ප්‍රාදේශිය මහ රෝහල්	3	4,203	3	4,264	3	4,836
දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල්	18	10,423	18	10,189	19	11,419
මූලික රෝහල් - A වර්ගය	26	8,306	22	7,315	25	6,837
මූලික රෝහල් - B වර්ගය	41	6,458	47	7,333	50	7,676
දිසා රෝහල් - A වර්ගය	46	4,763	39	4,645	70	7,220
දිසා රෝහල් - B වර්ගය	134	8,732	131	8,952	141	9,502
දිසා රෝහල් – C වර්ගය	311	7,168	318	7,884	281	6,951
ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සත්කාර ඒකක	476	271	485	196	475	445
වෙනත්				714		
එකතුව	**1,076**	**71,674**	**1085**	**73,437**	**1,085**	**76,781**

- රෝහල් අනුව වර්ග කරන ලද තොරතුරු - ඇමුණුම 2

පහසුකම් විස්තරය	2011	2014
ප්‍රතිකාර ලබාගත් සම්පූර්ණ බාහිර රෝගීන් සංඛ්‍යාව (ප්‍රාථමික සෞඛ්‍ය සත්කාර ඒකක හැර)	46,284,056	42,269,096
දන්ත ඒකක මගින් ප්‍රතිකාර ලබාගත් සම්පූර්ණ බාහිර රෝගීන් සංඛ්‍යාව	2,363,637	2,402,546
රෝහල් සායන වෙත පැමිණි සංඛ්‍යාව	19,657,793	20,157,110
ප.ව 4-8 දක්වා කාලය තුල ප්‍රතිකාර ලබාගත් සම්පූර්ණ බාහිර රෝගීන් සංඛ්‍යාව	446,797	2,897,871
රෝහල්වලට ඇතුලත් වු සම්පූර්ණ රෝගීන් සංඛ්‍යාව	6,667,417	6,140,614
රෝහල්වල දන්ත ඒකක වලට ඇතුලත් වු සම්පූර්ණ රෝගීන් සංඛ්‍යාව		1,033,436
සිදුකරන ලද දරු ප්‍රසුති සංඛ්‍යාව (ආධාරක)		126,442
සිදුකරන ලද දරු ප්‍රසුති සංඛ්‍යාව (සාමාන්‍ය)		227,559
සිදුකරන ලද සිසේරියන් සැත්කම් දරු ප්‍රසුති සංඛ්‍යාව	114,460	111,921
සිසේරියන් සැත්කම් දරු ප්‍රසුති සංඛ්‍යාව මුළු දරු ප්‍රසුති සංඛ්‍යාවේ ප්‍රතිශතයක් ලෙස	28.76%	24.02%
සිදුකරන ලද සැත්කම් සංඛ්‍යාව	933,331	1,022,941
සිදුකරන ලද ප්‍රධාන සැත්කම් සංඛ්‍යාව	305,573	396,534
සිදුකරන ලද හෘද උරස් ශල්‍ය සැත්කම් සංඛ්‍යාව	5,128	2,100
සිදුකරන ලද හෘද සැත්කම් සංඛ්‍යාව		4,356
සිදුකරන ලද ස්නායු ශල්‍ය සැත්කම් සංඛ්‍යාව	9,429	9,269
රෝහල් මගින් සිදුකරන ලද රසායනාගාර පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව	38,510,729	26,738,030
බාහිර රෝගී අංශ මගින් සිදුකරන ලද රසායනාගාර පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව	5,264,290	7,834,475
සිදුකරන ලද CT පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව	153,196	284,786
සිදුකරන ලද එක්ස් රේ පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව	2,693,372	3,144,271
සිදුකරන ලද ECG පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව	2,342,482	2,556,929
	60,107	117,047

6.4 පෝෂණය

රට මුහුණ දෙන්නාවු විවිධ පෝෂණ ගැටළු හමුවේ බහුවිධ වු පෝෂණ ක්‍රියාකාරකම්හි නියැලෙන නොයෙකුත් අමාත්‍යාංශයන් අතුරින් සෞඛ්‍ය පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශයද අතිශය වැදගත් මෙහෙවරක නියැලෙනු ලබයි.

6.4.1 පෝෂණ සම්බන්ධීකරණ අංශය

ශ්‍රී ලාංකික ජනතාවගේ පෝෂණ තත්ත්වය නගා සිටුවීමට සියළුම පාර්ශ්ව කරුවන්ගේ සම්බන්ධීකරණයෙන් දැරිය යුතු පරිශ්‍රමයක් බව හදුනාගෙන ඇත. එම නිසා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පෝෂණ සම්බන්ධීකරණ අංශය, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය තුල ඇති ආයතන වන පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යංශය, සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යංශය, වෛද්‍ය පර්යේෂණායතනය, බෝ නොවන රෝග ඒකකය, ආහාර පාලන අංශය, පෝෂණ අංශය, තරුණ, වැඩිහිටි හා ආබාධිත ඒකකය, පළාත් අධිකාරීන්, අනෙකුත් අමාත්‍යාංශ හා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන වල සිදුකරන පෝෂණ හා ඊට අදාල කාර්යයන් සම්බන්ධීකරණයට අවශ්‍ය ජාතික පෝෂණ ප්‍රතිපත්තිය හා මාර්ගෝපදේශයන් සකස් කිරීමට අවශ්‍ය පියවරයන් ගන්නා ලදි.

පෝෂණ සම්බන්ධීකරණ අංශය මගින් ඉටුකරන ලද ප්‍රධාන ව්‍යාපෘතීන්හි ප්‍රගතිය

ව්‍යාපෘති විස්තරය	මුළු පිරිවැය (රු.මි)	භෞතික ප්‍රගතිය 2015.12.31	මූල්‍ය ප්‍රගතිය 2015.12.31
1. *දිස්ත්‍රික් පෝෂණ ක්‍රියාකාර සැලැස්ම*	18.30	100%	95%
2. පෝෂණ දර්ශක ආශ්‍රයෙන් මුල් ළමාවිය සංවර්ධන වැඩසටහන – පෙර පාසල් ගුරුවරුන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන බදුල්ල හාලි ඇල හල්දුම්මුල්ල සහ වැලිකන්ද - පුහුණු කරුවන් පුහුණු කිරීමේ වැඩසටහන අනුරාධපුර සහ යාපනය දිස්ත්‍රික්ක වල - අනුරාධපුර දිස්ත්‍රික් සංස්ථාපන වැඩසටහන	953,213.22 349,737.37 147,160.00 **1,450,110.59**	100%	100%
3. පෝෂණය සම්බන්ධව දනුවත් කිරීමේ සහ ආහාර ප්‍රදර්ශන වැඩසටහන	ඒකාබද්ධ අරමුදල් ප්‍රතිපාදන 153,930.90	90%	90%
4. පෝෂණ ආවේක්ෂණ පද්ධතිය ස්ථාපිත කිරීම	86,000.00	100%	100%
5. ජාතික පෝෂණ මාසය අනුග්‍රහය යුනිසෙෆ් අනුග්‍රහය ලෝක ආහාර අරමුදල	726,000.00 392,000.00 **1,118,000.00**	100%	100%

6.4.2 පෝෂණ අංශය

ශ්‍රී ලංකාවේ ජීවත්වන ජනතාවගේ පෝෂණ තත්ත්වය වැඩිදියුණු කිරීමේ වගකීම දරනු ලබන්නේ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පෝෂණ අංශයයි. මෙම අංශය ජාතික පෝෂණ වැඩසටහන් හා ප්‍රතිපත්ති සැදීම සඳහා කේන්ද්‍රස්ථානය ලෙස ක්‍රියා කරයි. විවිධ වර්ගයේ සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩල සඳහා පෝෂණ හා පෝෂණය සම්බන්ධ සේවාස්ථ පුහුණු වීම් ලබාදීම පෝෂණ අංශය යටතේ සිදුවේ. අන්තර්ජාතික ආයතන වල මූල්‍යමය ආධාර ලබාගෙන විශේෂ ව්‍යාපෘති ක්‍රියාත්මක කරමින් මුළු දිවයින පුරාම සපයන සේවාව ශක්තිමත් කිරීම හා ආධාර කිරීම සඳහා තොරතුරු දියුණු කිරීම හා සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කටයුතු දියුණු කිරීම සඳහා සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන සන්නිවේදන ද්‍රව්‍ය දියුණු කිරීම මෙම අංශයේ කාර්ය භාරය අතර වේ. මෙම කාර්යය වඩාත් විධිමත්ව සාක්ෂාත් කරගනු පිණිස පෝෂණ අංශය මගින් මෑතකදී ආහාර චක්‍රය පදනම් කරගත් උපදේශන මාලාවක් ප්‍රකාශයට පත්කරන ලදි.

මෙම උපදේශණ මාලාව සෞඛ්‍ය ආරක්ෂිත ආහාර රටාවක් සඳහා විද්‍යාත්මකව නිර්දේශ කරන ලද්දකි. මෙමගින් විවිධාංගිකරණයෙන් යුතුව ආහාර පාන ලබාගැනීමටත් පෝෂ්‍යදායි දේශිය හා සාම්ප්‍රදායික ආහාර පාන කෙරෙහි ජනතාව වැඩි වශයෙන් යොමුකරවිමටත් අවශ්‍ය නිසි මාර්ගෝපදේශනය නොමඳව සපයා ඇත.

පෝෂණ තත්ත්වයෙන් හීනවූ ආහාරපාන කෙරෙහි වන නැඹුරුව අඩුකරවා ස්වයං පාලනයකින් යුතුව ආහාර ලබාගැනිමට අවශ්‍ය දැනුම ජනතාවට ලබාදිම තුලින් ජනතාවගේ පෝෂණ තත්වය වඩාත් ප්‍රශස්ථ මට්ටමක් කරා ළඟා කරවීමට ආහාර චක්‍රය පදනම් කරගත් උක්ත මාර්ගෝපදේශන සංග්‍රහය උපකාරී වනු ඇත.

6.4.3 ත්‍රිපෝෂ වැඩසටහන

වසර 1987 සිට සී ටි එස් සේවා සමාගම යටතේ පැවති ත්‍රිපෝෂ ව්‍යාපෘතියේ කළමනාකාරීත්වය කැබිනට් තීරණයක් මගින් 2010/09/17 වන දින සිට ශ්‍රී ලංකා ත්‍රිපෝෂ ආයතනය නමින් පූර්ණ රාජ්‍ය සමාගමක් බවට පත්කරන ලදි.

සියළුම ගර්භනී මව්වරුන් කිරිදෙන මව්වරුන් (ළදරුවාට මාස 06 ක් ගතවන තුරු) සහ මන්ද පෝෂණ තත්ත්වයන්ගෙන් පෙළෙන මාස 6 සිට අවුරුදු 5 දක්වා දරුවන්ට පෝෂ්‍යදායි අතිරේක ආහාරයක් වශයෙන් ත්‍රිපෝෂ ලබාදීම තුලින් ශ්‍රී ලංකාවේ මන්ද පෝෂණය තුරන් කිරීම මෙම ක්‍රියාවලියේ අරමුණයි.

නව කළමනාකාරීත්වය යටතේ 2011/01/07 වන දින සිට සාමාජිකයන් 07 දෙනෙකුගෙන් යුත් අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයකින් සමන්විතව නව කළමනාකාරීත්වය සිය කටයුතු ආරම්භ කරන ලදි.

වසර 2015 දි ශ්‍රී ලංකාව තුල ත්‍රිපෝෂ හිමිකම් ලාභීන් මිලියන 1.3 පමණ වු අතර මෙම ඉල්ලුමෙන් 90% ප්‍රමාණයක් ප්‍රශස්ථ පරිදි සපුරාලීමට හැකියාව ලැබිණ.

Year	Master Bags	750g Packets
2007	259,369	7,781,070
2008	258,369	7,751,070
2009	480,281	14,408,430
2010	395,021	11,850,630
2011	512,947	15,388,410
2012	490,452	14,713,560
2013	502,263	15,067,890
2014	621,062	17,369,880

CTC Management

MOH

6.5 මුඛ සෞඛ්‍ය සේවා

දන්ත හනුක ශල්‍ය වෛද්‍ය දිනය සමරමින්

වසර 1915 දී පමන ආරම්භ කරන ලද මහජන මුඛ සෞඛ්‍ය සේවාව මේ වනවිට සිය සේවයේ ශතකයට ළගාවෙමින් සිටී. බලපත්‍රලාභි එක් ඇපොතිකරී දන්ත වෛද්‍ය වරයෙකුගෙන් ආරම්භ කරන ලද මෙම සේවාව මේ වනවිට තෘතියික සත්කාර විශේෂඥ සේවාවන්ද සමගින් සිය සේවා ජාලය මුඛ සෞඛ්‍ය සේවා ඒකක 500 ක් පමණ දක්වා ව්‍යාප්ත කිරීමට සමත්ව ඇත.

මේ වනවිට දන්ත ශල්‍ය වෛද්‍යවරු 1574 ක්, දන්ත වෛද්‍ය විශේෂඥවරු 63 ක්, පාසල් දන්ත චිකිත්සකවරු 433 ක් පමණ රාජ්‍ය සේවයේ යෙදී සිටිති. මූලික මුඛ සෞඛ්‍ය සේවාවන් සැපයීම වෙනුවෙන් දන්ත ශල්‍ය වෛද්‍යවරුද, විශේෂිත මුඛ රෝග ප්‍රතිකාර ලබාදීමට මුඛ හනුක ශල්‍ය වෛද්‍යවරුන්ද දන්ත සංරක්ෂණ ප්‍රතිකාර සඳහා දන්ත වෛද්‍ය විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන්ද අවශ්‍ය දායකත්වය සපයනු ලබයි. විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන් සිටින අනෙකුත් රජයේ රෝහල් වලද අවශ්‍ය සේවාවන් සපයනු ලැබේ. අනෙකුත් ප්‍රාදේශිය රෝහල් සහ පාසල් දන්ත සායන මගින් ප්‍රාථමික හා ද්විතියක මුඛ සෞඛ්‍ය සේවා සපයනු ලැබේ.

භෞතික සම්පත් සංවර්ධනය

වසර 2016 මුඛ සෞඛ්‍ය සේවාවේ මං සලකුණු තැබූ වසරක් බවට පත් කරමින් මහල් 09 කින් යුත් නව දන්තායතන ගොඩනැගිල්ලේ පළමු අදියර නිම කොට ජනතා අයිතියට පත් කරන ලදි. මෙම ව්‍යාපෘතිය සම්පූර්ණයෙන් නිම කිරීම සඳහා රුපියල් මිලියන 694 මුදලක් ඇස්තමේන්තු කොට ඇති අතර පළමු අදියර යටතේ බාහිර රෝගී අංශය, හදිසි ප්‍රතිකාර ඒකකය, දන්ත මුඛ හණුක ශල්‍ය ඒකකය, විශේෂඥ දන්ත ංසරක්ෂණ ඒකක 02 ක් සහ මුක සෞඛ්‍ය නිවාරණ ඒකකයක් ප්‍රතිකාර කටයුතු සඳහා විවෘතව පවති.

නව දන්තායතනය මගින් විශිෂ්ඨත්වයේ ආදර්ශමත් ආයතනයක් ලෙසින් මුඛ සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයට අදාලව සියළුම තෘතික සත්කාරක සේවා සපයනු ඇති අතර මෙහි කටයුතු වඩාත් විධිමත්ව සපයාදීමට අත්‍යවශ්‍ය උපකරණ වන කෝන් බීම් සී. ටී ස්කෑන් යන්ත්‍රයක්, දන්ත එක්ස් කිරණ යන්ත්‍ර 10 ක් අධි පීඩන පීවානුහරණ යන්ත්‍ර, පාසල් දන්ත චිකිත්සක පුටු 15ක් ආදි උපකරණ සපයාදීම මගින් ජනතාව වෙත උසස් ගුණාත්මක තත්වයේ දන්ත සේවාවන් ලබාදිමට අපේක්ෂිතය.

ජංගම මුඛ සෞඛ්‍ය සේවාවන්

කොළඹ දන්තායතනයෙහි පිහිටුවා ඇති ජංගම දන්ත ඒකකය අවශ්‍ය ඉල්ලීම් පරිදි දිවයින පුරා මුඛ සෞඛ්‍ය සේවාවන් සැපයීම කරනු ලබයි. ප්‍රදේශිය දන්ත ශල්‍ය වෛද්‍යවරුන්ගේ අධීක්ෂණය යටතේ දිස්ත්‍රික්ක 10 ක දන්ත ඒකකයන්හි ජංගම දන්ත සායන සේවාවන් සපයන වාහන යොදවා ඇත.

මුඛ සෞඛ්‍ය සායන කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය සියළු නවීන පහසුකම් වලින් සමන්විත ජංගම දන්ත සායන බස්රථ 07 ක් දන්ත සෞඛ්‍ය සේවා ප්‍රවර්ධනය සඳහා මිලදී ගන්නා ලදි. මේ සඳහා සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය මගින් රුපියල් මිලියන 100 ක පමණ මුදලක් වැය කරන ලදි. මෙම බස්රථ 07 දිස්ත්‍රික්ක 07 ක් සඳහා ලබාදී දුෂ්කර ප්‍රදේශයන්හි ජනතාවගේ මුඛ සෞඛ්‍ය වර්ධන කටයුතු සඳහා ඉමහත් දායකත්වයක් ලබාදෙන ලදි.

මහජන සෞඛ්‍ය දන්ත වෛද්‍ය සේවා ක්‍රියාකාරකම්

මුඛ සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය යටතේ හදුනාගත් ප්‍රධාන මහජන සෞඛ්‍ය ක්‍රියාකාරකමක් වශයෙන් දන්ත වෛද්‍ය සේවා ප්‍රවර්ධනය සහ දන්ත ව්‍යාධි නිවාරණය පිළිබඳව මහජනතාව දැනුවත් කිරීම දැක්විය හැක. දන්ත ෆ්ලොරොසියාවෙන් ආරක්ෂාවීම හා දන්ත ෆ්ලෝරොසියාව නිවාරණය සම්බන්ධවඅවශ්‍ය මෙවලම්ද සමගින් දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් දිස්ත්‍රික්ක 08 ක ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්නා ලද අතර ශ්‍රී ලංකාවේ දන්ත ෆ්ලෝරොසියාව වැඩි වශයෙන් ව්‍යාප්තව ඇතැයි සැලකෙන පොළොන්නරුව, අනුරාධපුරය, කුරුණෑගල, රත්නපුර, මාතලේ, වවුනියාව, මොණරාගල, පුත්තලම සහ හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයන්හි මෙම වැඩසටහන පැවත්වීමට කටයුතු කළ අතර මෙම කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ මිලදී ගැනිමට රුපියල් මිලියන 3 ක පමණ මුදලක් 2016 වසර සඳහා වෙන් කරන ලදි.

4 වන ජාතික මුඛ සෞඛ්‍ය සමීක්ෂණය

පෙරදිග ආසියාවේ ක්‍රමික ජාතික මුඛ සෞඛ්‍ය සමීක්ෂණ පවත්වන රටක් වශයෙන් ශ්‍රී ලංකාව හැඳින්විය හැක. මේ වන විට 1984, 1994, සහ 2002/2003 යන වර්ෂයන් සඳහා ජාතික මුඛ සෞඛ්‍ය සමීක්ෂණයන් 03 ක් පවත්වා ඇත.

ප්‍රජාව අතරින් 10,000 ක පමණ නියැදි ඉලක්ක කරගනිමින් සිව්වන ජාතික මුඛ සෞඛ්‍ය සමීක්ෂණය වසර 2015 මධ්‍ය භාගයේදී ආරම්භ කරන ලද අතර වසර 2016 දී අවසන් කිරීමට නියමිතය. මෙහි වාර්තාව වසර 2017 දී ප්‍රකාශයට පත්කිරීමට බලාපොරොත්තු වේ.

පාසල් දන්ත වෛද්‍ය සේවාව

සෞඛ්‍ය පෝෂණ හා දේශිය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශය, අධ්‍යාපන අමාත්‍යාංශය සමග සහයෝගීතාවයෙන් පාසල් දන්ත සෞඛ්‍ය සේවාවන් වැඩි දියුණු කරලීමේ අරමුණින්, රුපියල් මිලියන 250 ක වියදමින් නව පාසල් දන්ත සෞඛ්‍ය මධ්‍යස්ථාන 25 ක් ඉදිරිකිරීමට අවශ්‍ය කටයුතු ආරම්භ කරන ලද අතර, පවත්වාගෙන යනු ලැබූ දන්ත සෞඛ්‍ය මධ්‍යස්ථානයන් ප්‍රතිසංස්කරණය කිරීමටද කටයුතු කරන ලදි.

එමෙන්ම, පාසල් දන්ත සේවයෙහි කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය කැපී පෙනෙන අන්දමින් පසුගිය වසර වලදී වැඩිදියුණු වී ඇත. රෝග දර්ශක වාර්තා වලට අනුව වයස අවුරුදු 12 ට අඩු පාසල් සිසුන් දත් දිරායාමේ රෝගයට භාජනය වීම සැලකිය යුතු අයුරින් අඩු වි ඇත. ළමුන් ෆ්ලොරයිඩ් අඩංගු දන්තාලේපන පාවිච්චි කිරීමට යොමුවීම මෙන්ම පාසල් දන්ත සේවාවන් වඩාත් ශක්තිමත් වීම මෙලෙස දත් දිරා යාම අඩුකිරීම සඳහා දායක වි ඇත. දිස්ත්‍රික් දන්ත සේවා සමාලෝචන වැඩසටහන්වලදී හෙලි වන ආකාරයට පාසල් දන්ත සේවාවෙහි ඉලක්ක කණ්ඩායමෙන් 60% වඩා වැඩි ප්‍රමාණයක් නීරෝගී මුඛ සෞඛ්‍ය තත්වයකින් පැවතීම යහපත් තත්වයකි.

6.6 ජාතික රුධිර පාරවිලයන සේවාව

ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික රුධිර පාරවිලයන සේවාව සෞඛ්‍ය පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන රජය සතු විශේෂිත ව්‍යාපාරයකි. එසේම සමස්ථ රටටම රුධිරය සහ රුධිර නිෂ්පාදන සපයනු ලබන එකම සැපයුම්කරු වශයෙන් ක්‍රියාත්මක වන අතර සියළු රජයේ රෝහල් වල මෙන්ම බොහොමයක් පුද්ගලික රෝහල් සඳහාද රුධිර අවශ්‍යතා සැපයීමට ක්‍රියාකරනු ලබයි. ආරෝග්‍යශාලා පදනම් කරගත් ලේ බැංකු 98 ක් ජාතික රුධිර මධ්‍යස්ථානය සමග සෘජු මෙහෙයුම් සම්බන්ධතා පවත්වාගෙන යන අතරතුර පර්ෂද 19 කට වෙන්ව බෙදී ගොස් ඇති අතර මෙහිදී ලේ බැංකු භූගෝලීය වශයෙන් බෙදී ගොස් ඇත. එක් පර්ෂදයකට අයත් එක් ප්‍රධාන පෙලේ ලේ බැංකුවක් එම ගොනුවේ ප්‍රධාන මධ්‍යස්ථානය ලෙසින් ක්‍රියාත්මක වේ. (නව පර්ෂද මූලස්ථාන 02ක් වසර 2015 දී හම්බන්තොට සහ පේරාදෙණියේ ස්ථාපිත කරන ලදි)

ජාතික රුධිර පාරවිලයන සේවාව රුධිර පරිත්‍යාගශීලීන්ගෙන් ලැබෙන සහයෝගය මත රඳා පවතින අතර මොවුන් ස්වේච්ඡාවෙන් ඉදිරිපත්ව රුධිරය දන්දීම සිදු කරයි. රුධිරය එක් රැස් කිරීමේ ක්‍රම වේදය ගෘහස්ථ රුධිර එක් රැස් කිරීම සහ ජංගම රුධිර එක්රැස් කිරීම ලෙසින් කොටස් ද්විත්වයකින් සමන්විත වේ. එක්රැස් කරනු ලැබූ රුධිරය පරීක්ෂාවට ලක්කොට අවශ්‍ය සංචරකයන් වෙන්කොට උසස් තත්වයන් යටතේ ගබඩා කොට තබාගනු ලබයි. එම රුධිර නිෂ්පාදනයන් සායනික හා ශල්‍ය අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් අදාල ඉල්ලීම් පරිදි නිකුත් කිරීමට කටයුතු කරනු ලබයි. ජාතික රුධිර පාරවිලයන සේවාව සතුව උසස් තත්ව පාලන පද්ධති ක්‍රමවේදයක් පවතින අතර එය සමස්ත රුධිර අවශ්‍යතා ඉතා ක්‍රමවත්ව සැපයීමට මහත් රුකුලක්ව පවති.

කාර්ය සාධනය

1. හම්බන්තොට සහ පේරාදෙණිය ලෙස පර්ෂද පද්ධති ක්‍රමවේදය සඳහා නව පර්ෂද මධ්‍යස්ථාන 02 ක් හඳුන්වා දෙන ලදි – හම්බන්තොට මධ්‍යස්ථානයට රෝහල් 03 ක් සහ පේරාදෙණිය මධ්‍යස්ථානයට රෝහල් 06 ක් ඇතුලත්ය.

2. රාගම පර්ෂද මධ්‍යස්ථානයට නව රෝහල් 02 ක් (මිනුවන්ගොඩ සහ මීරිගම) ඇතුලත් කරන ලදී.

සම්පූර්ණ රුධිර එක්රැස් කිරීම	395,500
සංරචක සකස් කිරීම	
රුධිර පට්ටිකා	220,335
නැවුම් ශිත ප්ලස්මා(FFP)	344,091
හිමෝප්ලවාංග (Cryo)	81,824

වාර්ෂික රුධිර එක් රැස්කිරීම් සැසඳීම

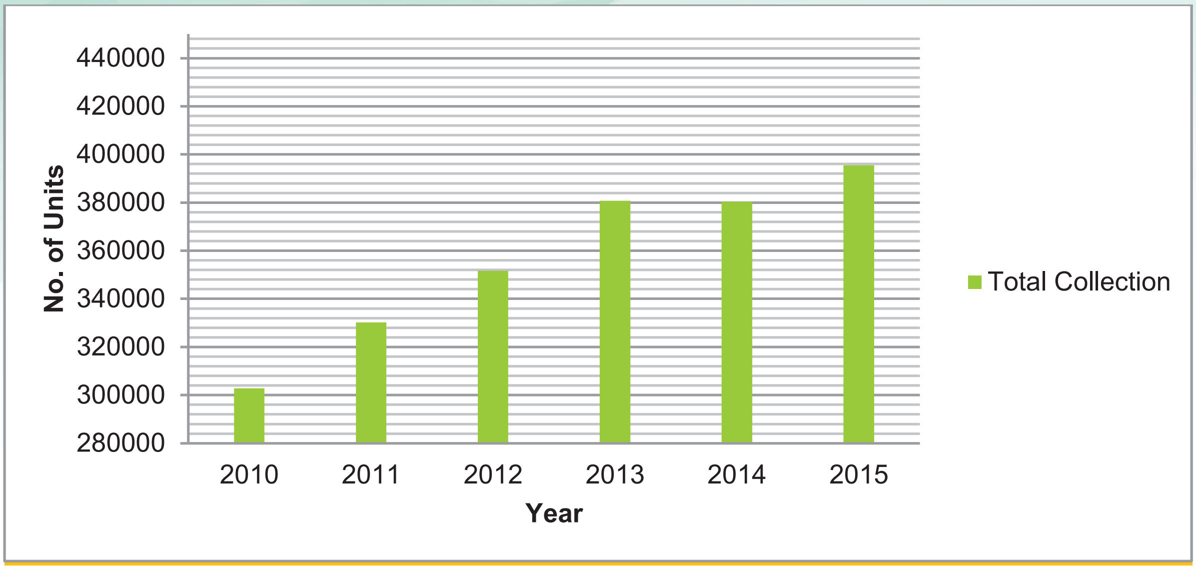

සංරචක සකස් කිරීම පෙර වර්ෂ හා සැසඳීම

	2011	2012	2013	2014	2015
ආර් සී සී	335,746	361,149	380,760	379,774	393,348
රුධිර පට්ටිකා	179,315	199,489	189,879	220,335	313,726
එෆ් එෆ් පී	294,910	319,869	282,231	344,091	344,788

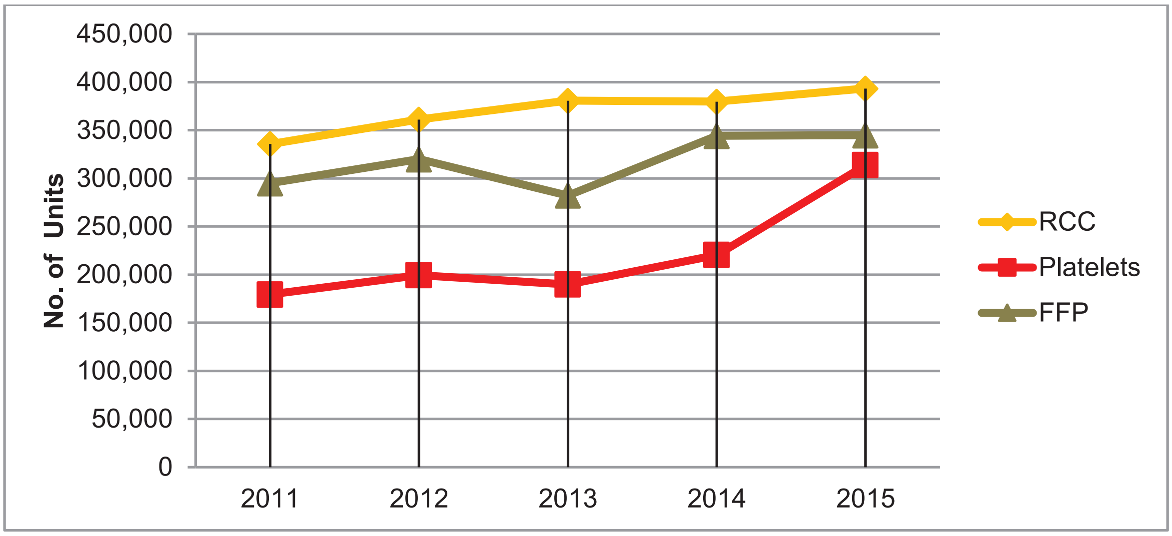

එච් එල් ඒ රසායනාගාරයේ කාර්ය සාධනය

ජාතික රුධිර පාරවිලයන මධ්‍යස්ථානයේ පිහිටි HLA රසායනාගාරය අවයව බද්ධයන් සඳහා අවශ්‍ය දෙමුහුන් ගැලපීම සිදුකරන ලංකාවේ ඇති එකම රසායනාගාරයයි.

.

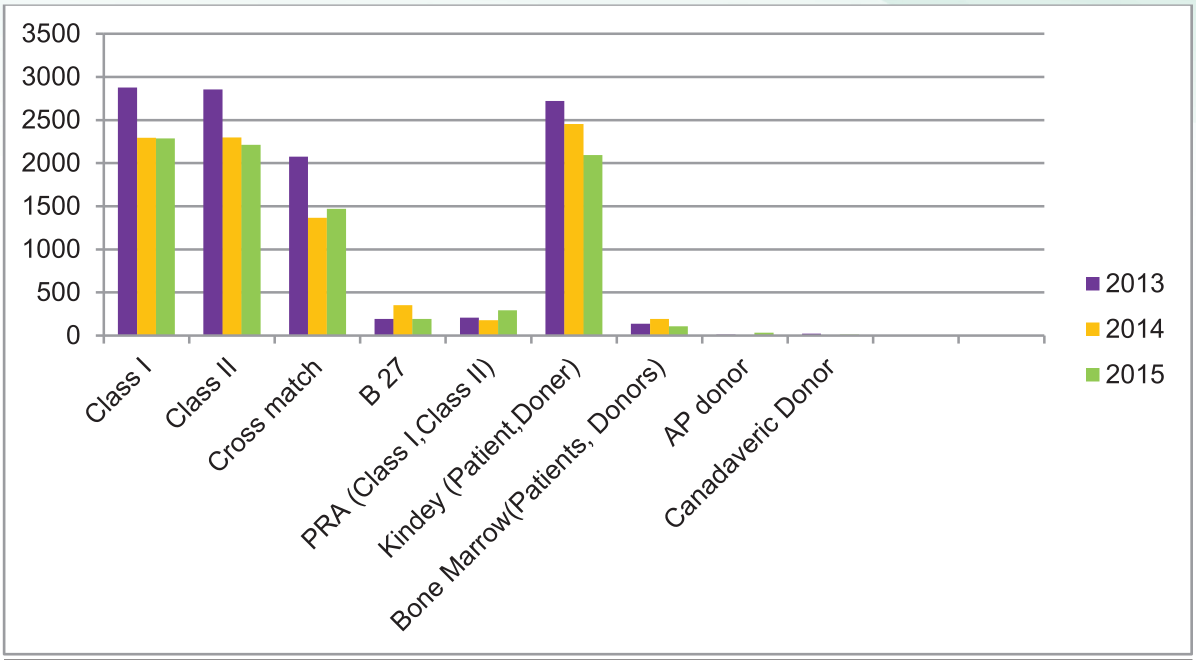

ප්‍රතිශක්ති නිර්දේශ රසායනාගාරයේ කාර්ය සාධනය

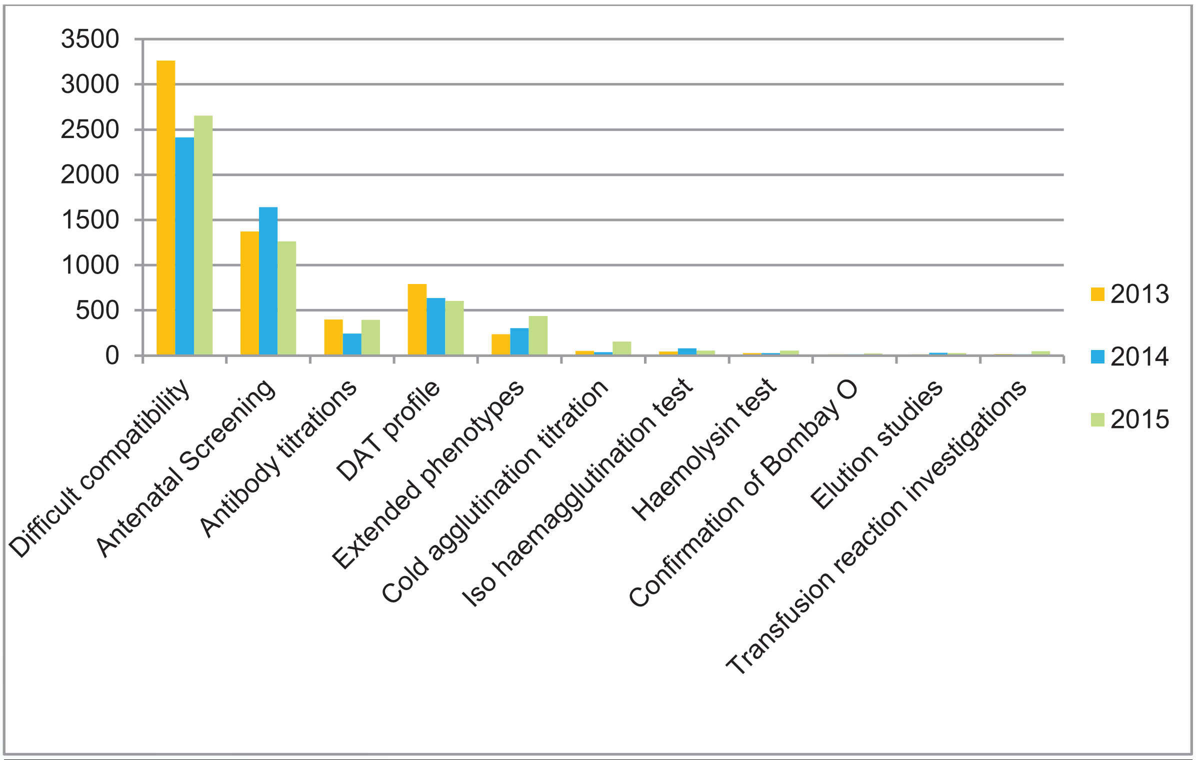

ප්‍රතිකාරක රසායනාගාරයේ සංඛ්‍යා ලේඛණ

ප්‍රතිකාරක සකස්කිරීම් සංඛ්‍යා ලේඛණ සන්සන්දනය

ප්‍රතිකාරක සකස්කිරීම්	2012	2013	2014	2015
පී බි එස් ක්‍රියාකාරී ද්‍රවණ (ලීටර)	5510	5730	5565	7785
පී බි එස් නිත්‍ය ද්‍රවණ (ලීටර)	520	610	620	810
Alsevers නිරාකරණය	108	116	148	172
ප්‍රතිදේහ සෛල නිරාවරණය	73114	66390	39255	45650
ප්‍රතිදේහ A1 (මිලිලීටර)	1030	837.5	482.5	775
ප්‍රතිදේහ H (මිලිලීටර) (ml)	80	247.5	327.5	475
A1 සෛල A1 (මිලිලීටර)	19280	21980	28275	37625
B සෛල (මිලිලීටර)	19280	21980	28275	37625
O සෛල (මිලිලීටර)	19280	21980	28275	37625

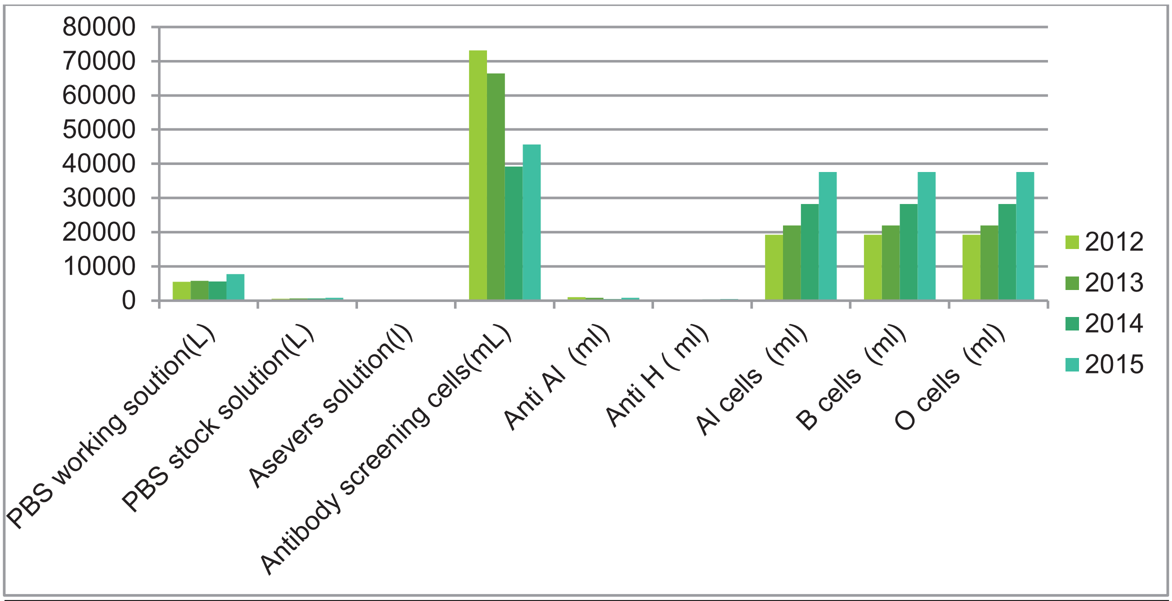

ජාතික රුධිර පාරවිලයන මධ්‍යස්ථානයේ නියුක්ලෙයික් අම්ල NAT පරීක්ෂණ පහසුකම් ව්‍යාපෘතිය

හැදින්වීම

නෙදර්ලන්ත රජයේ ආධාර යටතේ මෙම ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කරන ලදි. මෙමගින් ඉදුරාම ජාන සුපරීක්ෂණය කළ හැකිය.

මෙහිදි පරිත්‍යාගශීලි රුධිරයේ ඇති වෛරස් හඳුනාගනිම අති සාර්ථකව සිදුකළ හැක. රුධිර දායකයාට මෙන්ම ප්‍රතිග්‍රාහකයාටද එකසේ ප්‍රයෝජනවත් සේවාවකි.

(උදා. එච් අයි වී වෛරසය, සෙංගමාලය B වර්ගයේ වෛරසය සහ සෙංගමාලය C වර්ගයේ වෛරසය ආදිය).

ජාතික රුධිර පාරවිලයන මධ්‍යස්ථානයේ නියුක්ලෙයික් අම්ල පරීක්ෂණ පහසුකම් ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මතක කිරීම තුලින් ඇති වාසි

අදාල යටිතල පහසුකම් සදහා වැයවන අධික පිරිවැය යටතේ වුවද නියුක්ලෙයික් අම්ල පරීක්ෂණ පහසුකම් ව්‍යාපෘතිය මගින් පහත වාසි අත්පත් කරගත හැකිය

- පරිත්‍යාගශීලි රුධිරයේ ප්‍රතිදේහ ප්‍රකාශයට පැමිණීමට පෙර වෛරස් ආසාදන ඇත්නම් හඳුනාගැනිම තුලින් සුරක්ෂිතතාව තහවුරු කළ හැක.
- රුධිර ප්ලස්මා විභාජනයට අවශ්‍ය ජාත්‍යන්තර අවශ්‍යතා සම්පූර්ණ කළ හැකිය
- ප්‍රතිදේහ පරීක්ෂා ක්‍රමවේදයේදි හඳුනාගත නොහැකි වන විකෘතිතා, විචල්‍යතා හඳුනාගැනිමට පහසුය

නියුක්ලෙයික් අම්ල පරීක්ෂණ පහසුකම් ව්‍යාපෘති ප්‍රගති වාර්තාව - 2015 දෙසැම්බර් 31 දක්වා

යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය සහ කාර්ය මණ්ඩල පුහුණුකටයුතු

- නියුක්ලෙයික් අම්ල පරීක්ෂණ පහසුකම් රසායනාගාරයේ උපකරණ ස්ථාපිත කිරීම 2013 දෙසැම්බර් මාසයේදි සිදුකරන ලදි
- මෙහෙයුම් නිලධාරින් 04 දෙනෙකු සදහා පුහුණු සැසිවාර පැවැත්වීමෙන් අනතුරුව පරීක්ෂාවන්ට ලක්කිරිම 2014 පෙබරවාරි මාසයේදි ආරම්භ කරන ලදි.

පරීක්ෂණ සාරාංශය

- ගෘහස්ථ රුධිර එක් රැස් කිරීම සහ ජංගම රුධිර එක්රැස් කිරීම මගින් එක්රැස්කරගත් රුධිර සාම්පල සදහා නියුක්ලෙයික් අම්ල පරීක්ෂණ සිදුකරන ලදි

- සිදුකරන ලද සම්පූර්ණ පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව - 118,916
- පරීක්ෂාවට ලක්කරන ලද සාම්පල සංඛ්‍යාව - 105,600

6.7. රසායනාගාර සේවා

6.7.1 වෛද්‍ය සැපයුම් අංශය

දිවයින පුරා පිහිටි සියළුම රජයේ වෛද්‍ය ආයතන වෙතට සියළුම ඖෂධ, ශල්‍ය ද්‍රව්‍ය, පර්යේෂණාගාර ද්‍රව්‍ය, විකිරණශීලී ද්‍රව්‍ය හා මුද්‍රිත පෝරම සැපයීම සඳහා වගකීම දරණු ලබන මධ්‍යම සංවිධානය වන්නේ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පිහිටි වෛද්‍ය සැපයීම් අංශයයි.පෞද්ගලික අංශයද ඇතුළුව ලංකාවේ සියළුම රෝහල් වලට වේදනා නාශක ඖෂධ සපයන එකම ඒකකය වන්නේ වෛද්‍ය සැපයීම් අංශයයි. මේ සන්දර්භය තුළ වෛද්‍ය සැපයීම් අංශයේ ප්‍රධාන කෘත්‍යයන් වන්නේ ආයතන වලට ඖෂධ සැපයීම් සඳහා ඖෂධ ඇස්තමේන්තු කිරීම, ඇණවුම් කිරීම, මිලදී ගැනීම, ගබඩා කිරීම, මෙහෙය වීම, බෙදා හැරීම හා ගිණුම්ගත කිරීමයි. වෛද්‍ය සැපයීම් අංශයේ ප්‍රධාන මිලදී ගැනීමේ නියෝජිතායතනය වන රාජ්‍ය ඖෂධ සංස්ථාව (SPC) හරහා ඖෂධ මිලදී ගනු ලැබේ. මීට අමතරව ඖෂධ සැපයීම් ඒකකයේ ඇති මිලදී ගැනීම් අංශයෙන් හදිසි අවස්ථාවලදී අවශ්‍ය තෝරාගත් ඖෂධ කිහිපයක් දේශීය මිලදී ගැනීම්ද පෞද්ගලික අංශයෙන් දේශීය නිෂ්පාදිත ඖෂධ මිලදී ගනු ලැබේ. රජයේ සෞඛ්‍ය ආයතන වෙතට ඖෂධ බෙදා හරින තෙක් ගබඩා කරනු ලබන මධ්‍යම ඒකකය වන්නේද ඖෂධ සැපයුම් ඒකකයයි. කොළඹ මධ්‍යම බෙහෙත් ගබඩාව ඇතුළු දිස්ත්‍රික්ක 26ක පිහිටි ප්‍රාදේශීය බෙහෙත් ගබඩා 26කින් යුත් ජාලයක් ලෙසට ස්ථාපිත වී ඇත.

ප්‍රධාන ගොඩනැගිල්ලේ පිහිටි මධ්‍යම ඖෂධ ගබඩාව තොග ගබඩා 18කින්, අංගොඩ පිහිටි තොග ගබඩා 3කින්,වැල්ලවත්තේ පිහිටි තොග ගබඩා 5කින්,කොටිකාවත්තේ පිහිටි එක තොග ගබඩාවකින්,දිගන පිහිටි තොග ගබඩාවකින් හා වැලිසර පිහිටි තොග ගබඩාවකින් සමන්විත වේ.

වසර 2014 - 2016 ඖෂධ සඳහා වෙන් කළ මුදල

රු මිලියන

විස්තරය	2014	2015	2016
SPC, SPMC මිලදී ගැනීම්	25,250	26,000	27,000
වසංගත රෝග විද්‍යා ඒකකය (එන්නත්)	500	500	550
පවුල් සෞඛ්‍ය කාර්යංශය	680	680	700
පිළිකා ප්‍රතිකාර ඖෂධ	1,500	1,650	1,500
වෛද්‍ය සැපයීම් ඒකකය , හෝස් යනාදිය	6,985	11,170	15,250
එකතුව	**34,915**	**39,000**	**45,000**

2014 වසරේ හා 2015 ජූනි දක්වා ළඟා කර ගත් ප්‍රධාන ජයග්‍රහණ

1. වෛද්‍ය සැපයුම් කළමනාකරණ තොරතුරු පද්ධතිය ස්ථාපිත කර එය 2015 වසර වන විට මුළුමණින්ම ක්‍රියාකාරී වීම.
2. 2014 වසර හා 2015 තුල දිස්ත්‍රික්ක 22 ක වෛද්‍ය සැපයීම් කළමනාකරණය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන් පැවැත්වීම.
3. ඖෂධ තොග අවසන් වීම අවම කිරීම සඳහා රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාවේ සහ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ නියෝජිතයන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් සතිපතා සැපයුම් තත්ත්ව විවරණ රැස්වීම් පැවැත්වීම.
4. කළුතර, මාතර, ගාල්ල, හම්බන්තොට, කොළඹ, ගම්පහ, කෑගල්ල, මඩකලපුව යන දිස්ත්‍රික්කයන්හි තත්ත්වය අවසන් වූ වෛද්‍ය සැපයුම් අපහරණය කිරීමේ ක්‍රියාකාරී සැලසුමක් ක්‍රියාත්මක කළ අතර එය අනාගතයේදී අනෙකුත් දිස්ත්‍රික්ක වෙතද සිදුකරනු ලැබේ.

5. වෛද්‍ය සැපයීම් අංශයේ ප්‍රධාන ගොඩනැගිල්ලේ වහලය මත නව පරිපාලන සංකීර්ණයක් ගොඩනැගීමේ කටයුතු ආරම්භ කරන ලද අතර එහි පළමු අදියරෙහි ගොඩනැගීම් කටයුතු 2014 දී සම්පූර්ණ කළ අතර ඉතිරි කටයුතු 2016 වසරේදී සම්පූර්ණ කිරීමට නියමිතය.
6. ශීත ගබඩා පහසුකම්, ඩිජිටල් උෂ්ණත්ව පාලක හා අධීක්ෂණ ක්‍රමය යොදා සංවර්ධනය හා වෙනස්කිරීම් කරන ලද අතර එම කටයුත්ත සම්පූර්ණ කිරීම නිසා ඖෂධ හා එන්නත් වල ශීත දාමය පවත්වා ගැනීම පැය 24 පුරාම විශ්වාසනීයවත් ආරක්ෂකවත් ආවේක්ෂණය හා අධීක්ෂණය කරගත හැකි වීම.
7. සියළුම දිස්ත්‍රික්කවල ආයතනයන්හි ඖෂධ හා ප්‍රතිකාර කමිටු හඳුන්වා දීමේ වැඩමුළු සංවිධානය කරන ලදී. මෙමගින් මේ වන විට ආයතන 80 ක ක්‍රියාකාරී ඖෂධ හා ප්‍රතිකාර කමිටු තිබෙන අතර ඒවායින් නිතිපතා වාර්තා ලැබේ.
8. වැලිසර රෝහල් පරිශ්‍රය තුල වෛද්‍ය සැපයීම් අංශය සඳහා වර්ග අඩි 40,000 ක ගබඩා පහසුකම් ඇතිකර ගැනීමට අරමුදල් හා අවශ්‍ය භූමිය ලබාගන්නා ලදී.
9. වෛද්‍ය සැපයුම් අංශයේ ප්‍රධාන ඖෂධ ගබඩා සංකීර්ණයේ වායු සමනය කිරීම සඳහා වන ක්‍රියාකාරකම් ආරම්භ කරන ලදී. සියළුම සැලසුම් හා ප්‍රසම්පාදන සඳහා අවශ්‍ය ලියකියවිලි සම්පූර්ණ කර ඇත. 2016 වසර නිමවීමට පෙර ටෙන්ඩරය පිරිනැමීමට බලාපොරොත්තු වේ.

6.7.2. ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරිය (NMRA)

වසර 2015 අංක 05 - පාර්ලිමේන්තු පනත යටතේ ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරිය ස්ථාපිත කරන ලදී. එන්නත්, ජීව විද්‍යාත්මක නිෂ්පාදන, වෛද්‍ය උපකරණ හා නිෂ්පාදන ඇතුළු ඖෂධ පාලනය කිරීමේ රාමුව සඳහා නීතිමය බලතල මෙම පණතින් ලබාදී ඇත. මෙම පණතේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ සියළුම අවශ්‍ය ඖෂධ, වෛද්‍ය උපකරණ හා අදාල නිෂ්පාදන ලංකාව තුළ සාර්ථකව හා සුරක්ෂිතව හා පිළිගත හැකි ප්‍රමිතියකින් වීම තහවුරු කිරීම බාධාවකින් තොරව සැපයීම තහවුරු කිරීමයි. 2015 ජූලි මස 01 වෙනි දින සිට මෙම පණත ක්‍රියාත්මක කරන ලදී.

අධිකාරියේ වගකීම

- ඖෂධ, ඖෂධ උපකරණ හා නිෂ්පාදන හා අනෙකුත් අංශ වලට අදාල ලියාපදිංචියේ නියාමනය හා පාලනය, බලපත්‍ර ගැනීම, නිෂ්පාදනය හා ආනයනය.
- ජාතික ඖෂධ ප්‍රතිපත්තියට අනුකූල වන පරිදි සායනික අත්හදා බැලීම් පැවැත්වීම.
- ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරියේ අංශ ව්‍යවස්ථාපිත කිරීම.
- (ඖෂධ නියාමන අංශය, ඖෂධ උපකරණ නියාමන අංශය, ආසන්න නිෂ්පාදන නියාමන අංශය හා සායනික අත්හදා බැලීම් නියාමන අංශය)
- ජාතික උපදේශාත්මක මණ්ඩලයක් ව්‍යවස්ථාපිත කිරීම.

කාර්යසාධනය

නියාමන අංශය

ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරියෙන් නිකුත් කරන ලද ලියාපදිංචි සහතික සංඛ්‍යාව (2016/01 -2016/08)

ලියුම් මිටි වර්ග	අනුමත	ප්‍රතික්ෂේප කළ
අළුත් රසායනික වර්ග	10	21
අළුත් ස්ථිර මාත්‍රා සංයෝගය	Nil	4
අළුත් බේත් ප්‍රමාණය පිළිබඳ පෝරම	1	Nil
ජීව රෝග නාශක නිෂ්පාදනය	37	6
එන්නත්	14	2

විශේෂ නිෂ්පාදන පිළිබඳ ලියුම් තොග ඇගයීම – 01/01/2016 සිට 08/09/2016 දක්වා

මාසය	බෙහෙත්	වෛද්‍ය සේවා	CP	මුළු එකතුව
ජනවාරි	208	230	4	442
පෙබරවාරි	282	320	2	604
මාර්තු	250	271	7	528
අප්‍රේල්	187	128	2	317
මැයි	278	335	0	613
ජූනි	449	244	3	696
ජූලි	334	318	14	666
අගෝස්තු	345	186	11	542
එකතුව	**2333**	**2032**	**43**	**4408**

සීමාවාසික වෛද්‍යවරුන් සඳහා පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන් 2016 ජනවාරි මස සිට 2016 සැප්තැම්බර් මස දක්වා

	ජනවාරි	පෙබරවාරි	මාර්තු	අප්‍රේල්	මැයි	ජූනි	ජූලි	අගෝස්තු	සැප්තැම්බර්
පුහුණු වන්නන් සංඛ්‍යාව	0	2	0	0	24	5	0	12	
විශ්ව විද්‍යාලය	0	ජයවර්ධනපුර	0	0	පේරාදෙණිය	කොළඹ	0	කොතලාවල ආරක්ෂක විශ්ව විද්‍යාලය	කොතලාවල ආරක්ෂක විශ්ව විද්‍යාලය

නෛතිකව වලංගු කරන කොටස

- නිර්දේශිත බලපත්‍ර කුඩා සංඛ්‍යාවන්ගෙන්, තොග වශයෙන් හා ප්‍රවාහනය

  තොග වශයෙන් නිකුත් කරන ලද බලපත්‍ර – 654

  පොඩි ප්‍රමාණයන්ගෙන් බෙහෙත් විකුණන ඖෂධසල් සඳහා නිකුත් කළ බලපත්‍ර – 2831

  ප්‍රවාහනය සඳහා නිකුත් කළ බලපත්‍ර – 3390

- NMRA පණත මගින් චෝදනාවට ලක්කළ විස්තර

  චෝදනා ෆයිල් කරන ලද ආහාර හා ඖෂධ පරීක්ෂක සංඛ්‍යාව - 96

  වැරදිකරුවන් ලෙසට තහවුරු වූ සංඛ්‍යාව - 83

  පොරොත්තුවෙන් සිටින සංඛ්‍යාව - 16

  දඩගසා අය කරගත් මුළු එකතුව - රු. මි. 4.10

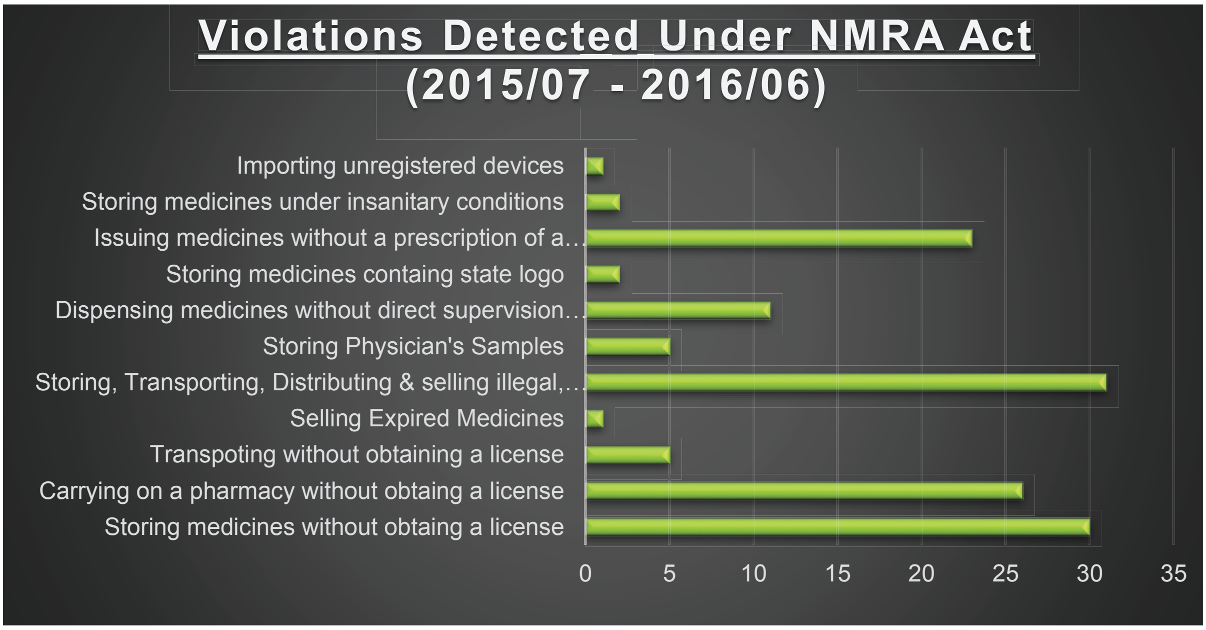

- **පවත්වන ලද දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්**

	Target Group	සහභාගි වූ සංඛ්‍යාව
01	ෆාමසි හිමියන්(දිවයින පුරා)	2404
02	ආහාර හා ඖෂධ පරීක්ෂකවරුන් හා අවසරලත් නිලධාරීන්	40
03	සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී	32

- **අනෙකුත් කාර්යයන්**

  විමර්ෂණය කරන ලද මහජන පැමිණිලි - 43

  විනාශ කරන ලද සංඛ්‍යාව අධීක්ෂණය හා නිර්දේශිත - 41

අදායම් වාර්තාව – (2016/01 සිට 2016/08 දක්වා)

මාසය	ශුද්ධ ලාභය රු.මි.	භාණ්ඩාගාර ප්‍රදානයන් රු.මි.	මුළු ආදායම් වාර්තාව (රු.මි.)
ජනවාරි	7.33	-	7.33
පෙබරවාරි	8.09	8.00	16.09
මාර්තු	8.57	-	8.57
අප්‍රේල්	7.05	-	7.05
මැයි	9.79	8.10	17.89
ජූනි	14.40	-	14.40
ජූලි	13.25	-	13.25
අගෝස්තු	13.28	9.25	22.53

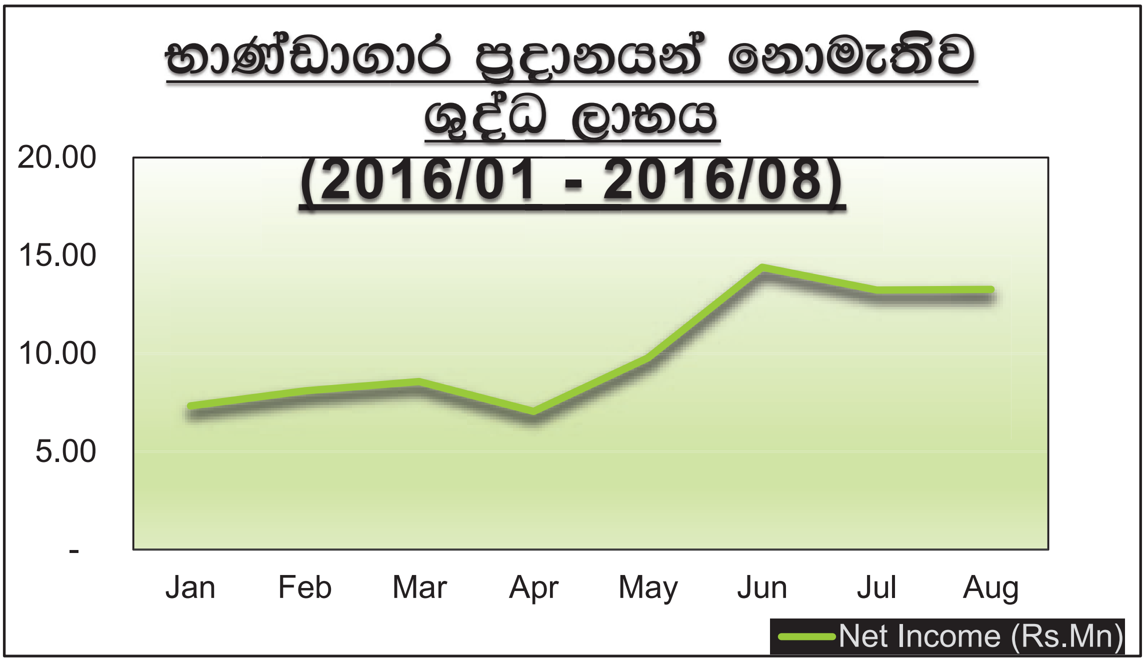

6.7.3. වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනය

වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනය ජෛව විද්‍යාත්මකව හා ආශ්‍රිත ක්ෂේත්‍රයන්ගේ පර්යේෂණ සඳහා ධාරිතාවය ඇති ප්‍රමුඛතම ආයතනය වශයෙන් රටේ සෞඛ්‍ය හා සහජීවනය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා කැපවී ක්‍රියා කරයි. පර්යේෂණ හා පුහුණු මගින් දැනුමේ දියුණුවට දක්වන දායකත්වය වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනයේ අභිමානයයි.

වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනය බැක්ටීරියානුවේදය, වෛරස වේදය, දිළීර වේදය, පරපෝෂිත වේදය, කීට විද්‍යාව, ප්‍රතිශක්ති විද්‍යාව, පටකව්‍යාධි වේදය, රුධිර වේදය, ජෛව රසායනය, පෝෂණය, ඖෂධ වේදය, ස්වාභාවික නිෂ්පාදන හා සත්ත්ව විද්‍යාව ආදී ක්ෂේත්‍ර ගණනාවක පර්යේෂණ පවත්වයි. එය සත්ත්ව විද්‍යාව හා ඖෂධ පර්යේෂණ ආදී නවීන විද්‍යාව යොදා සිදුකරන පර්යේෂණ සඳහාද දායකත්වය සපයයි. පසුගිය වසර කිහිපය තුළ භාණ්ඩාගාරයෙන් ලැබුණු පර්යේෂණ

දීමනාව වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනය තුළ පර්යේෂණවල දියුණුවට ඉමහත් දායකත්වයක් දැක්වීය. මෙම අරමුදල් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ සියළුම පර්යේෂකයන් වෙත ලබා දෙයි.

පරපෝෂි විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තු

විද්‍යාගාර පරීක්ෂණ

	සංඛ්‍යාව
ටොක්සොප්ලාස්මා - ELISA IgG	1555
ටොක්සොප්ලාස්මා - ELISA IgM	1555
ටොක්සොප්ලාස්මා - ELISA IgG/ IgM TORCH	415
ටොක්සොප්ලාස්මා - ELISA IgG/ IgM STD	83
ජටොක්සොකාරා - ELISA IgG	355
FFAT- බරවා ප්‍රතිදේහ පරීක්ෂාව	553
පණුවන් හදුනා ගැනීම	35
Sputum for oocysts of *Pneumocystis jiroveci*	38
Special staining for Cryptosporidium oocysts	59
ආහාර සඳහා පරපෝෂිතයන්	16
බරවා ප්‍රතිදේහජනක (antigen) පරීක්ෂාව	11
මැලේරියා ප්‍රතිදේහජනක පරීක්ෂාව	17
ලීෂ්මානියා (Leishmania) හදුනා ගැනීම	03
AOC	63
ඇමීබා සඳහා CSF	01
අක්මා සැරව ගෙඩි පරීක්ෂාවෙ / amoeba	04
	සංඛ්‍යාව
පටපණුවන් සඳහා පැය 24 අසූචි සාම්පල පරීක්ෂාව	04
පටපණුවන් ඛණ්ඩනය	05
Hydatid cyst and cystic fluid	03

කීට විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව

වෙනත් සාම්පල වර්ග සඳහා රසායනාගාර පරීක්ෂා

වර්ගය	සාම්පල සංඛ්‍යාව	පරීක්ෂා
මදුරු දඟර - Coils	35	105
මදුරු මැට් - Mats	5	75
මදුරු වාෂ්පීකරණ	11	264
ක්‍රිමි වර්ග	4	192
ඉසින දියර - Sprays	4	12
පිළවු - Larvicides (රසායානාගර / ක්ෂේත්‍ර)	5	240
මැසි ඇම - Fly baits	1	3
මදුරු විකර්ශිත මදුරු දැල්	1	9
විකර්ශිත පරිමාව	1	20
කෘමි හඳුනාගැනීම	30	30
එකතුව		**950**

සමීක්ෂණ සංඛ්‍යාව

වර්ගය	සංඛ්‍යාව	
ගෙයින් ගෙට(කැළණිය, පිළියන්දල, හංවැල්ල, මොරටුව, නුගේගොඩ, ජාඇල)	පරීක්ෂා කළ නිවාස සංඛ්‍යාව	සමීක්ෂණ සංඛ්‍යාව
	8218	84
ආයතනය (ශ්‍රී ලංකා පාබල හමුදාව රත්මලාන, ශ්‍රී ලංකා පාබල හමුදාව කටුනායක, කොළඹ වරාය, ජාතික රෝහල, රිජ්වේ ආර්යා ළමා රෝහල)	ආයතන සංඛ්‍යාව	සමීක්ෂණ සංඛ්‍යාව
	6	28
අනෙකුත් (අනුරාධපුර - පූජා නගරය, රත්නපුර, ඇහැලියගොඩ, බලංගොඩ - මැණික් පතල්, රත්නපුර- කෘමීන් පිළිබඳ සමීක්ෂණ, අම්බලන්ගොඩ - ටයිපස් උණ පිළිබඳ සමීක්ෂණ, වලිකඩ බන්ධනාගාරයේ - ඇඳ මකුණන් සමීක්ෂණය)	4	
එකතුව	**116**	

වෛරස විද්‍යා පිළිබඳ දෙපාර්තමේන්තුව

දැනට කරමින් පවතින ආවේක්ෂණය,

ලෝක රසායනාගාර ආවේක්ෂණ වැඩසටහන (පෝලියෝ, ඉන්ෆ්ලුවන්සා)
ප්‍රාදේශීය රසායනාගාර ආවේක්ෂණ වැඩසටහන (සරම්ප හා රුබෙල්ලා, JE හා රොටා වෛරසය)
ජාතික රසායනාගාර ආවේක්ෂණ වැඩසටහන (ඩෙංගු, හෙපටයිටිස්, VDPV සහ EV)

2015 ප්‍රතිදාන

2015 තුළදී ලැබුණු මුළු සාම්පල සංඛ්‍යාව	: 29,909
2015 වසරේ පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව	: 52
සිදුකරන ලද පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව	: 49,953

ප්‍රතිශක්තිකරණ විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුව (Immunology)

උපයෝගීතා විස්තර - 2015 වසරේදී කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්

	පරීක්ෂා වර්ගය	විමර්ශන සංඛ්‍යාව
1	න්‍යෂ්ටික ප්‍රතිදේහ	1338
2	ද්වි ජාන DNA (Double stranded)	222
3	උත්පාදක ප්‍රෝටීන	18
4	ඍජු ප්‍රතිශක්තිකරණ පටක පරීක්ෂාව	273
5	මස්තු ප්‍රතිශක්තිකරණය - G	796
6	මස්තු ප්‍රතිශක්තිකරණය - M	789
7	මස්තු ප්‍රතිශක්තිකරණය - A	792
8	සමපූරක C3,C4	2060
9	නයිට්‍රජන ටෙට්‍රෝසෝලියම් අවකරණය	168
10	ශීතජනක පරීක්ෂාව	16
11	වසා සෛල උපකුලකය	655
12	හෘද ප්‍රතිදේහ - IgM	115
13	හෘද ප්‍රතිදේහ - IgG	188
14	පිටගැස්ම -IgG	131
15	මස්තු ට්‍රිප්ටේස්	53
16	විශේෂිත IgE	199
17	ප්‍රතිදේහ තුයිරොයිඩ - IgG	32

දිලීර විද්‍යාව පිළිබඳ දෙපාර්තමේන්තුව

කරන ලද මස්තුවේදී (seriological) පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව - 14

1. " **මූලික වෛද්‍ය දිලීර විද්‍යාව** " පිළිබඳ අත්පොතක් එළිදක්වන ලදී.

දිලීර වෛද්‍ය විශේෂඥ වෛද්‍ය ප්‍රිමාලි ජයසේකර විසින් රචනා කරන ලද " මූලික වෛද්‍ය දිලීර විද්‍යාව " පිළිබඳ අත්පොතක් මුද්‍රණය කර බෙදා හරින ලදී. එය එළි දැක්වීමේ පළමු වැඩසටහන පැවැත්වුණි.

බැක්ටීරියා විද්‍යාව පිළිබඳ දෙපාර්තමේන්තුව

1. අළුත් පරීක්ෂණ කිහිපයක් හදුන්වා දෙන ලදී.
2. කරන ලද පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව - 07
3. සිදුකරන ලද පර්යේෂණ ප්‍රකාශන හා ඉදිරිපත් කිරීම් සංඛ්‍යාව - 03
4. ජාතික හා අන්තර්ජාතික වශයෙන් ඉදිරිපත් කරන ලද පර්යේෂණ ප්‍රකාශන - 13

ජලභීතිකාව සඳහා යොමු කරන ලද රසායනාගාර හා එන්නත් ඒකකය - වෛද්‍ය පර්යේෂණායතනය

සිදුකරන ලද ක්‍රියාකාරකම්

පශ්චාත් මරණ පරීක්ෂණ වලදී හදුනාගත් ජලභීතිකාව - සත්ව

ලැබුණ ලද සාම්පල සංඛ්‍යාව – 1306

පරීක්ෂා කරන ලද සාම්පල ගණන - 1236

පරීක්ෂණ වර්ගය	පරීක්ෂා කරන ලද සංඛ්‍යාව	ජලභීතිකාව ඇතැයි වාර්තා වු සංඛ්‍යාව
ඍජු තැවරුම් පරීක්ෂාව	1236	189
බරවා ප්‍රතිදේශ	981	421
ICT	34	15
මී ආක්‍රමණ	-	-
අණුක – ආවේණික PCR	-	-
පරීක්ෂාව සඳහා නුසුදුසු තත්වයේ පසුවු සාම්පල සංඛ්‍යාව	70	
ලැබුණ සම්පූර්ණ සාම්පල	1236	605

පශ්චාත් මරණ පරීක්ෂණයේදී හදුනා ගන්නා ලද ජලභීතිකාව - මානව

Type of test	Number tested	Number positive for rabies
FAT	25	23
Molecular – Conventional PCR	-	-
ICT	02	01
Total	25	24

රක්තවේදී දෙපාර්තමේන්තුව

උපයෝගිතා විස්තර - 2015 වසරේදී පහත පරීක්ෂණ සිදු කරන ලදී.

Test	No
Platelet Function Tests- ADP	466
Platelet Function Tests- Arachnoid acid	223
Platelet Function Tests- Collagen	233
Platelet Function Tests- Ristocetin	466
HPLC- Thalassemia testing	3735
Hemoglobin Electrophoresis	88
Sickling Test	38
Blood Methemoglobin Assay	25
Full Blood Count	2200
Retic Count	07
Golf Ball Preparation Test	20
Blood Picture	3806
Prothrombin time	52
APTT	52
Thrombin Time	52
Fibrinogen	23
vonWillebrand Antigen	49
vonWillebrand Activity	49
Factor V111	52

ඖෂධ විද්‍යා දෙපාර්මේන්තුවේ පහත පරීක්ෂණ සිදු කරන ලදී.

Laboratory Assessment	Number of Tests - 2015
24 hour Urinary VMA	1352
24 hour Urinary 5HIAA	22
Tacrolimus level	1288
Cyclosporine level	674
Gentamycin Level	52
Medical Clinic / once a week	>300 patients
CME Lectures	01
Training Programs	For BSC Pharmacy Students

7. යටිතල පහසුකම් සංවර්ධනය

ඉහළ සෞඛ්‍ය දර්ශක සාක්ෂාත් කර ගැනීමටත් මිනිසුන්ගේ ජීවිත සෞඛ්‍ය සම්පන්න කිරීමටත් යටිතල පහසුකම් වැඩි දියුණු කිරීම අත්‍යාවශ්‍ය සාධකයක් බව සෞඛ්‍ය බලධාරීන් විසින් හඳුනාගෙන ඇත. පසුගිය වර්ෂ කිහිපය තුළ රටේ සෞඛ්‍ය යටිතල පහසුකම් සඳහා නිරන්තර ආයෝජනයක් තුළින් ප්‍රතිලාභ හිමිකර ගනිමින් ක්‍රමික වැඩි දියුණුවක් ලබාගෙන ඇත. ඒ සඳහා වෛද්‍ය උපකරණ, ප්‍රවාහන පහසුකම් සහ ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීම ඇතුලත් වනු ඇත.

සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ සියළුම මට්ටම්වල එනම් ප්‍රාථමික, මූලික, මහ, දිස්ත්‍රික් සහ තෘතීක රෝහල්වල උසස් හා කාර්යක්ෂම සේවයක් නිරන්තර ලබා දීමට රටේ සීඝ්‍ර දියුණුවක් සහ සමෘද්ධියක් ළඟා කර ගැනීමටත් අත්‍යාවශ්‍ය වනු ඇත. රටේ ප්‍රධාන සෞඛ්‍ය සේවය ලබා දෙන්නා ලෙස රජය නිරන්තරයෙන් ක්‍රියා කරන අතර පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය අංශය සෞඛ්‍ය සඳහා කරනු ලබන ආයෝජනය සැලකියයුතු ලෙස වැඩි වී ඇත.

2015 - 2016 දී ගුණාත්මක සේවයක් ලබා දීමටත් වැඩිදියුණු කිරීමටත් පියවර ගන්නා අතරතුර තව දුරටත් රජය විසින් නව සෞඛ්‍ය ව්‍යාපෘති ගණනාවක් ජනතාවගේ සෞඛ්‍ය සම්පන්න භාවය වැඩි දියුණු කිරීම සඳහා නිරන්තරව ක්‍රියාත්මක කරයි. ගොඩනැගිලි ඉදිකිරීමට අමතරව සෞඛ්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ වෛද්‍ය උපකරණ මිලදී ගැනීම සඳහාද රජය විසින් කටයුතු කර ඇත.

7.1 වෛද්‍ය උපකරණ

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති ජීව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු සේවා අංශයේ ප්‍රධාන කාර්යයන් අතර රේඛීය අමාත්‍යාංශය යටතේ ඇති රෝහල් සඳහා අවශ්‍ය වෛද්‍ය උපකරණ මිළදී ගැනීම, ස්ථාපනය කිරීම හා ක්‍රියාකාරී තත්ත්වයේ පවත්වාගෙන යාම මූලික වේ. පළාත් සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශ මගින් කෙරෙන ඉල්ලීම අනුව එම ආයතන සඳහා තාක්ෂණික සහයෝගිතා ලබාදීම ද සිදු කෙරේ.

වෛද්‍ය ඉංජිනේරු සේවා අංශයේ ප්‍රධාන කාර්යයන් සහ වගකීම් පහත පරිදි දැක්විය හැක.

1. වෛද්‍ය උපකරණ මිලදී ගැනීමග
2. වෛද්‍ය උපකරණ නඩත්තුව සහ අළුත්වැඩියාව
3. කාර්මික ශිල්පීන් පුහුණුව
4. වෛද්‍ය උපකරණ හා සම්බන්ධ දේශිය සහ විදේශිය තාක්ෂණික විද්වතුන් සැපයීම

ජීව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු සේවා අංශයේ ප්‍රධාන ශාඛාව කොළඹ පිහිටා ඇති අතර එය උපකරණ අලුත්වැඩියා කිරීමේ වැඩපොළ පහසුකම්, නව උපකරණ හා අමතර කොටස් ගබඩාව හා පරිපාලන අංශ වලින් යුක්ත වේ. වෛද්‍ය උපකරණ ලේඛනය කළමනාකරණය කිරීම (Medical Equipment Inventory Management System) සඳහා මෘදුකාංග ක්‍රමවේදයක්ද මෙම අංශය විසින් හඳුන්වා දී ඇත.
වෛද්‍ය උපකරණ කළමනාකරණය කිරීම සඳහා ජීව වෛද්‍ය ඉංජිනේරුවරුන් 7, සුපරීක්ෂක 42, තාක්ෂණවේදීන් 43ක් මේ සඳහා යොදවා ඇත.

ප්‍රාදේශීය ජීව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු ඒකකයක් දකුණු පළාතේ ස්ථාපනය කර ඇති අතර එය අධීක්ෂණය කරනු ලබන්නේ කරාපිටිය ශික්ෂණ රෝහලට අනුයුක්ත කර ඇති ජීව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු විසිනි. රෝහල් පදනම් කර ගනිමින් නඩත්තු අංශ 22ක් ඇතුලත් වන අතර වෛද්‍ය උපකරණවල නඩත්තු පිරිවැය අවම කරගැනිමට ජීව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු ඒකකය කැපව සිටි.

ජීව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු සේවය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා ඉංජිනේරුවරුන් බඳවා ගැනීමේ ක්‍රමවේදයක් සහ නව ප්‍රාදේශීය ඒකක ස්ථාපනය කිරීම සඳහාද ක්‍රියාකරනු ලබයි.

පේරාදෙණිය විශ්ව විද්‍යාලයේ සහ සර් ජෝන් කොතලාවල ආරක්ෂක විශ්ව විද්‍යාලයේ ඉගෙනුම ලබන උපාධිධාරී ඉංජිනේරුවරුන් සඳහා කාර්මික පුහුණු පහසුකම් ලබා දෙනු ඇත.

2015 සහ 2016 වසර මුල් කාර්තුවේ ප්‍රධාන සාක්ෂාත් කරගැනීම්

රු.මි.

	විස්තරය	පිරිවැය රු.මි.
1	අනුරාධපුර ශික්ෂණ රෝහලට MRI ස්කෑන් යන්ත්‍රයක් ලබාදීම	225
2	මොනරාගල මහ රෝහල, පේරාදෙණිය ශික්ෂණ රෝහල, කෑගල්ල මහ රෝහල, වැලිසර ලය රෝහල, ත්‍රිකුණාමලය මහ රෝහල සහ කොළඹ ළමා රෝහල යන රෝහල් සඳහා ස්කෑන් යන්ත්‍ර 06 ක් ලබාදීම	350
3	කොළඹ ජාතික රෝහල,මහ නුවර සහ පේරාදෙණිය ශික්ෂණ රෝහල් සහ බදුල්ල මහ රෝහල සඳහා මැමෝග්‍රැපි යන්ත්‍ර ලබාදීම	140
4	පේරාදෙණිය සිරිමාවෝ බණ්ඩාරනායක ළමා රෝහලට කෘතිටකරණ උපකරණ ලබාදීම	135
5	කොළඹ ජාතික රෝහල මහරගම අපේක්ෂා රෝහල කරාපිටිය ශික්ෂණ රෝහලයන රෝහල් සඳහා ගැමා කැමරා ලබාදීම	126
6	අම්පාර, කෑගල්ල මහ රෝහල් සහ තංගල්ල මූලික රෝහලට එක්ස්රේ යන්ත්‍ර ලබාදීම	12
7	රුධිර කාන්දු පෙරණ යන්ත්‍ර 37 ලබාදීම	56
8	ශල්‍යාගාර උපකරණ ලබාදීම (ශල්‍ය ලාම්පු 45, ශල්‍යාගාර මේස 64, විකලාංග ශල්‍යාගාර මේස 9, පාරතාපන යන්ත්‍ර(Diathermy)164	286
9	රේඛීය අමාත්‍යාංශය යටතේ පවතින රෝහල් වල දැඩි සත්කාර ඒකක සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ ලබාදීම	146
10	අක්ෂි ශල්‍ය උපකරණ සැපයීම	206
11	රේඛීය අමාත්‍යාංශය යටතේ පවත්නා රෝහල් සඳහා අධික්ෂන උපකරණ ලබාදීම	95
12	ප්ලාස්ටික් ශල්‍ය සැත්කම් සඳහා අවශ්‍ය ශල්‍ය අන්වීක්ෂ ලබාදීම (ජාතික රෝහලට සහ කරාපිටිය ශික්ෂණ රෝහලට)	42
13	රෝහල් මධ්‍යම ජීවානුහරණ සැපයුම්කරණ ඒකක ශක්තිමත් කිරීම සඳහා අවශ්‍ය උපකරණ ලබාදීම (රෝහල් 20 ක් සඳහා අධි පීඩන ජීවානුහරණ යන්ත්‍ර ලබාදීම)	103
14	අනුරාධපුර ශික්ෂණ රෝහල, පළාත් මහ රෝහල රත්නපුර, දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල කෑගල්ල, යාපනය ශික්ෂණ රෝහල, සහ දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල නුවරඑළිය යන රෝහල් සඳහා Highend Echocardiography Machines උපකරණ ලබා දීමට කටයුතු කිරීම.	60
15	ජපන් ආධාර යටතේ Ultrasound scanners, Multi parameter monitors , ECG Recorders and Defibrillators උපකරණ ලබා දීමට කටයුතු කිරීම.	500
16	ශ්‍රී ලංකා ජාතික රෝහල සඳහා Digital Fluoroscopy පද්ධතියක් හඳුන්වා දීම.	90

	විස්තරය	පිරිවැය රු.මි.
17	ශ්‍රී ලංකා ජාතික රෝහල සඳහා Biplane Angiography උපකරණය ලබා දීම.	150
18	කරාපිටිය ශික්ෂණ රෝහල සඳහා Lithotripter උපකරණය ලබා දීම.	61
19	කරාපිටිය ශික්ෂණ රෝහල සඳහා හෘද රෝග අධීක්ෂණ ඒකකයක් හඳුන්වා දීම. (Monitoring System for Cardiothoracic unit)	59
20	ශ්‍රී ලංකා ජාතික රෝහල සඳහා Neuro Navigator උපකරණය ලබා දීම.	103
21	රිජ්වේ ආර්යා ළමා රෝහල සඳහා Heart Lung උපකරණය ලබා දීම.	35
22	යාපනය ශික්ෂණ රෝහල සඳහා උපකරණ ලබා දීම. (Neurosurgical operating table, Mayfield head fixuater, High speed drill system & Ultrasonic aspirator.)	32
23	මඩකලපුව ශික්ෂණ රෝහල සඳහා උපකරණ ලබා දීම. (Neurosurgical operating table, Mayfield head fixuater, High speed drill system & Ultrasonic aspirator.)	32

රේඛීය අමාත්‍යාංශය යටතේ පිහිටි රෝහල් වල තෝරාගත් වෛද්‍ය උපකරණ උපයෝගිතාවය

අංක.	රෝහල	එම් ආර් අයි	සී ටී	එක්ස් රේ	දැඩි සත්කාර ඒකක වෙන්ටිලේටර	මැමෝග්‍රැපි	කොබෝල්ට් 60	අධි පීඩන ජීවානුහරණ	එකෝ මැෂින්	කැතීටකරණ උපකරණ
1	ජාතික රෝහල	02	02	09	63	01		13	10	02
2	සිරිමාවෝ බණ්ඩාරණායක ළමා රෝහල	01	01	01	16			04	02	01
3	රත්නපුර ප්‍රාදේශිය මහ රෝහල		01	01	13			06	01	
4	ශික්ෂණ රෝහල - කළුබෝවිල		01	03	16			07	01	
5	ශික්ෂණ රෝහල - යාපනය		01	02	21	01	01	04	02	01
6	කාසල්වීදියේ කාන්තා රෝහල			01	14			04	01	
7	අනුරාධපුර මහ රෝහල	01	01	03	42		01	07	01	
8	මාතර මහ රෝහල		01	03	20			04	01	
9	ශික්ෂණ රෝහල - කරාපිටිය	01	01	03	54	01	01	09	03	02
10	හම්බන්තොට මහ රෝහල		01	01	06			03	01	
11	ශික්ෂණ රෝහල - මහමෝදර				06			03	02	
12	ලය රෝහල - වැලිසර		01	03	10			03		

අංක.	රෝහල	එම් ආර් අයි	සී ටී	එක්ස් රේ	දැඩි සත්කාර ඒකක වෙන්ටිලේටර	මැමෝග්‍රෑම්	කොබෝල්ට් 60	අධි ශබ්ද ස්කෑනර්	එකෝ මැෂින්	කැතීටකරණ උපකරණ
13	ශික්ෂණ රෝහල - කුරුණෑගල		01	03	10			05	01	01
14	ද සොයිසා කාන්තා රෝහල			01	06			03		
15	ශික්ෂණ රෝහල - මහනුවර	01	01	05	56	01	02	04	04	01
16	ශික්ෂණ රෝහල - පේරාදෙණිය		01	02	20	01		06	01	
17	පිළිකා රෝහල - මහරගම		01	02		03	03	02	01	
18	දිස්ත්‍රික් රෝහල- හලාවත			01	16			03	01	
19	දිස්ත්‍රික් රෝහල- පොළොන්නරුව		01	03	17	01		03	01	
20	දිස්ත්‍රික් රෝහල- ත්‍රිකුණාමලය		01	01	15			02		
21	ශික්ෂණ රෝහල - මඩකලපුව		01	02	20			04	01	
22	දිස්ත්‍රික් රෝහල- මොනරාගල		01	01	07			02		
23	අෂ්රොෆ් අනුස්මරණ මූලික රෝහල			01	10			02		
24	මූලික රෝහල - කල්මුණේ			01	03			02		
25	මූලික රෝහල - අක්කරෙයිපත්තු			01	02			02		
26	මහ රෝහල - අම්පාර		01	02	05			05	01	
27	මහ රෝහල - ගම්පොල			01	03			02		
28	මහ රෝහල - කළුතර		01	03	06			03	01	
29	ජාතික අක්ෂි රෝහල							02		
30	ප්‍රාදේශිය රෝහල - බදුල්ල		01	03	25	01	01	06	01	
31	ප්‍රාදේශිය රෝහල - කෑගල්ල		01	03	10			03	01	
32	මහ රෝහල - නුවරඑළිය			02	08			02	01	
33	ළමා රෝහල - බොරැල්ල		01	03	37			06	02	01
34	ශික්ෂණ රෝහල - රාගම		01	03	26			06	01	

අංක.	රෝහල	එම් ආර් අයි	සී ටී	එක්ස් රේ	දැඩි සත්කාර ඒකක වෙන්ටිලේටර	මැමෝග්‍රැෆි	කොබෝල්ට් 60	අධි පීඩන ජීවාණුහරණ	එකෝ මැෂින්	කැතීටකරණ උපකරණ
35	අයි ඩි එච් රෝහල - අංගොඩ			01	01			01		
36	මුලික රෝහල - මුල්ලේරියාව			01				01		
37	ජාතික සෞඛ්‍ය විද්‍යායතනය - කළුතර			01						
38	පුනරුත්ථාපන රෝහල - රාගම			01	01					
	එකතුව	**05**	**23**	**71**	**585**	**08**	**09**	**134**	**41**	**09**

වෛද්‍ය උපකරණ නඩත්තු පිරිවැය

	අමතර කොටස් /රු	සේවා සහ නඩත්තු /රු	එකතුව /රු
2015.01.01-2015.12.31	203,433,272.77	694,418,273.86	897,851,546.63
2016.01.01-2016.06.07	11,975,640.00	230,593,170.38	242,568,810.38

7.2 ඉදිකිරීම්

රේඛීය අමාත්‍යාංශය යටතේ පවත්නා රෝහල් වල අවශ්‍යතා වෙනුවෙන් සිදුකරන ලද පහත සඳහන් නව ඉදිකිරීම් කටයුතු, සේවා සැපයීම් කටයුතු සහ නඩත්තු සේවා වෙනුවෙන් අවශ්‍ය වගවීම් කටයුතු සිදුකරන ලද්දේ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයීය සැපයීම් සේවා අංශයයි.

ජාතික සෞඛ්‍ය විද්‍යායතනයේ නව හෙද විදුහල් ගොඩනැගිල්ල විවෘත කිරීම

ඒකාබද්ධ අරමුදලින් ප්‍රතිපාදන සපයන ලද ව්‍යාපෘති

වසර 2015 සහ පසුගිය අවසාන 6 මස තුලදී ආරම්භ කරන ලද නව ව්‍යාපෘති

ව්‍යාපෘතිය	සම්පූර්ණ ව්‍යාපෘති පිරිවැය රු.මි	වසර 2015 සඳහා වෙන් කිරීම රු.මි	වසර 2016 සඳහා වෙන් කිරීම රු.මි
ද සොයිසා කාන්තා රෝහලේ නව ළදරු ජන්ම ඒකකය විස්තාරණය කිරීම සඳහා යෝජිත ව්‍යාපෘතිය	325.40	50	100
විශේෂිත මාතෘ හා ළදරු රෝහලක් වශයෙන් කළුතර දිසා රෝහල සංවර්ධනය කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය	4,750		1,100
අමාත්‍යාංශ ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම	3,897	10	800
අනුරාධපුර කුරුණෑගල සහ යාපනය රෝහල් වල තත්වය උසස් කිරීම (අයවැය යෝජනා)			1,750
ජංගම රෝහල සංවර්ධනය (අයවැය යෝජනා)			150
තෙලිප්පලෙයි නුවර සහ මාතර නව පිළිකා රෝහල් 03 ක් ඉදිකිරීම (අයවැය යෝජනා)			1,000
රෝහල් ආරක්ෂණ පූර්ව හදිසි ගිලන්රථ සේවා (අයවැය යෝජනා)			455.55

ක්‍රියාත්මකව පවතින විශේෂිත ව්‍යාපෘති

ව්‍යාපෘතිය	සම්පූර්ණ ව්‍යාපෘති පිරිවැය (රු.මි)	වසර 2015 සඳහා වෙන් කිරීම (රු.මි)	වසර 2016 සඳහා වෙන් කිරීම (රු.මි)
ආයුර්වේද ඖෂධ සංස්ථාව වැඩි දියුණු කිරීම	180		80
රේඛීය අමාත්‍යාංශය යටතේ පවත්නා රෝහල් වල හදිසි ප්‍රතිකාර ඒකක වැඩි දියුණු කිරීම	9,525	700	500
කොළඹ ජාතික රෝහලේ බාහිර රෝගී අංශයේ පරිගාමී ආරක්ෂණ මධ්‍යස්ථාන සංවර්ධනය කිරීම (ඒකාබද්ධ අරමුදල් සහ චීන රජයේ ආධාර යටතේ)	14,600	2,850	1,980
කළුතර දිසා රෝහලේ බාහිර රෝගී සංකීර්ණය සහ සායනික ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම 2 වන අදියර	240.30	50	100
අක්ෂි රෝහලේ බාහිර රෝගී සංකීර්ණය සහ සායනික ගොඩනැගිල්ල පුළුල් කිරීම 2 වන අදියර	241.90	100	100
ද සොයිසා කාන්තා රෝහලේ නව ළදරු ජන්ම ඒකකය විස්තාරණය කිරීම සඳහා යෝජිත ව්‍යාපෘත	325.40	50	100
දකුණු කොළඹ ශික්ෂණ රෝහලේ සහශ්‍රක වාට්ටු සංකීර්ණය ඉදිකිරීම	900	80	300
කුරුණෑගල ශික්ෂණ රෝහලේ මාතෘ වාට්ටු සංකීර්ණය ඉදිකිරීම 2 වන අදියර	914.94	201.58	300
මුල්ලේරියාව ඖෂධ ගබඩාව ඉදිකිරීම (ඉතිරි වැඩ කොටස)	305	20	150
රාගම ශික්ෂණ රෝහලේ හදිසි අනතුරු ඒකකය සහ වාට්ටු සංකීර්ණය ඉදිකිරීම	1,125.40	251.25	300
පොළොන්නරුව දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල සංවර්ධනය කිරීම	260.80	128.15	250
කරාපිටිය ශික්ෂණ රෝහල සංවර්ධනය කිරීම	1,024	35	100
ජාතික රෝහලේ අපස්මාර ඒකකයේ වැඩ කටයුතු	4,598	2,089.50	1,745
ගාල්ල කරාපිටිට හෙල්මට් කෝල්මාතෘ රෝහල ඉදිකිරීම (ඒකාබද්ධ අරමුදල් සහ ජර්මන් රජයේ ආධාර මත)	4,480	338.74	1,050
නෙදර්ලන්ත රජයේ සහාය මත හම්බන්තොට සහ නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල් සංවර්ධනය කිරීම	21,250	5,728.32	1,050
නෙදර්ලන්ත රජයේ සහාය මත ජාතික රුධිර පාරවිලයන සේවාවේ කටයුතු ආදර්ශන මධ්‍යස්ථානයක් වශයෙන් උසස් කිරීම	4,669.90	1,127.23	680
නෙදර්ලන්ත රජයේ සහාය මත ජාතික රුධිර පාරවිලයන සේවාව යටතේ පවතින ප්‍රාදේශීය ලේ බැංකු ඉදිකිරීම සහ තත්වයෙන් උසස් කිරීම	4,090	2140.69	550
විශිෂ්ඨ සෞඛ්‍ය සේවා සපයන රෝහලක් වශයෙන් ළමා රෝහල නවීකරණය කිරීම	320	665	320

වසර 2015 දි සහ 2016 මුල්මාස 6 තුලදි පහත සදහන් ව්‍යාපෘති ඉදිකිරීම් කටයුතු නිම කරන ලදි

රු.මි

නවීන ප්‍රතිකාර ක්‍රම සහ පහසුකම් සහිතවතු ආදර්ශන මධ්‍යස්ථානයක් වශයෙන් මහරගම පිළිකා රෝහලේ නව වාට්ටු සංකීර්ණය ඉදිකිරීම (රසාවි ව්‍යාපෘතිය)	2,063
දන්ත ආයතනය සංවර්ධනය කිරීම - අදියර 1	733.79
රාගම ශික්ෂණ රෝහලේ හදිසි අනතුරු ඒකකය සහ වාට්ටු සංකීර්ණය ඉදිකිරීම - දෙවන අදියර	144
රත්නපුර දිස්ත්‍රික් මහ රෝහලේ හදිසි අනතුරු ඒකකය ඉදිකිරීම	502.86
කාසල් වීදියේ කාන්තා රෝහලේ බාහිර රෝගී සංකීර්ණය සහ සායනික ගොඩනැගිලි සංකීර්ණය ඉදිකිරීම	269.46
කොළඹ ළමා රෝහලේ හෘද උරස් ශල්‍ය ඒකකය ඉදිකිරීම	222
කොළඹ ළමා රෝහලේ ස්නායු ඒකකය වකුගඩු රෝග ඒකකය සහ විකලාංග ඒකක වල කොටසක් ඉදිකිරීම	53.25
කොළඹ ළමා රෝහලේ බාහිර රෝගිසායන ගොඩනැගිල්ල සහ අවදානම් ආරක්ෂණ ඒකක ගොඩනැගිල්ල ප්‍රති සංවිධානය කිරීම	44
වෛද්‍ය වාට්ටු සංකීර්ණය - නුවර	493.45
කෑගල්ල ප්‍රාදේශිය මහ රෝහලේ ශල්‍යාගාර සංකීර්ණය ඉදිකිරීම	325
කල්මුණේ මූලික රෝහලේ බාහිර රෝගී ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම	37.36
මොනරාගල දිස්ත්‍රික් මහ රෝහලේ බාහිර රෝගී සායනය සහ වාට්ටු සංකීර්ණය ඉදිකිරීම	364.40
කුරුණෑගල ශික්ෂණ රෝහලේමාතෘ වාට්ටු සංකීර්ණය 2 වන අදියර ඉදිකිරීම	191.65
පොලොන්නරුව මහ රෝහලේ සිව් මහල් වාට්ටු සංකීර්ණය ඉදිකිරීම	351
කළුතර දිස්ත්‍රික් මහ රෝහලේ සායන ගොඩනැගිල්ල පළමු අදියර ඉදිකිරීම	89.18
මඩකලපුව ශික්ෂණ රෝහලේ පිළිකා රෝගී වාට්ටු සංකීර්ණය ඉදිකිරීම - දෙවන අදියර	151.61

7.3 විශේෂිත විදේශ ආධාර ව්‍යාපෘති

❖ නෙදර්ලන්ත ආධාර යටතේ හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල සංවර්ධනය කිරීම

පසුබිම

හඳුනාගත් දිස්ත්‍රික්ක 3කින් වේගවත් සංවර්ධනයක් සඳහා යන ගමනේදී හම්බන්තොට තෝරා ගන්නා ලද එක් දිස්ත්‍රික්කයකි. ඉදි කරන ලද වරාය, ගුවන්තොටුපොල, ජාත්‍යන්තර ක්‍රිකට් ක්‍රීඩාංගනය, ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ ශාලාව සහ නවීකරණ කරන ලද මාර්ග පද්ධතිය සමග හම්බන්තොට වඩා ජනාකීර්ණ වී ඇත. මේ සමග සෞඛ්‍ය සේවාවන්ට ඇති ඉල්ලුම වැඩි වී ඇති අතර එම නිසා සෞඛ්‍ය පද්ධතිය වැඩිදියුණු කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.

දැනට පවතින රෝහල හයලක්ෂයකට පමණ ජනතාවට සේවය සලසන අතර ඉන් වැඩි පිරිසක් අඩු ආදායම් ලබන ගොවීන්ය. දැනට පවතින රෝහලේ අඩුපාඩු රාශියක් පවතින නිසා නෙදර්ලන්ත රජයේ ආධාර යටතේ නව භූමියක නව රෝහලක් ඇති කිරීමට ආධාර මුදල් වෙන් කරන ලදි.

නව හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල

නව රෝහල තට්ටු 10 ක ගොඩනැගිල්ලක් සමග යුරෝ 46,842,156.91 (ආසන්න වශයෙන් රු. මිලියන 6,792) මුදලකින් ගොඩනැන්වීමට සැලසුම් කරන ලදී. එය ඇඳන් 850 ක් සමග නවීන උපාංග වලින් සමන්විත වේ. එයට වාට්ටු, දැඩිසත්කාර ඒකක, බාහිර රෝගී අංශ, හදිසි ප්‍රතිකාර ඒකක, ශල්‍යාගාර සායන පහසුකම්, ලේ බැංකු ගබඩා පහසුකම්, අධිකරණ වෛද්‍ය නිලධාරි ඒකක, ඖෂධාගාර, දන්ත සායන ඒකක, සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන ඒකක, වෛද්‍ය සහ අනෙකුත් හෙද කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා නවාතැන් පහසුකම්ද ඇතුලත්ය. නව රෝහල ඉදිකිරීම් 2013 ජනවාරි ආරම්භ කරන ලද අතර 2017 මාර්තු මස අවසන් වන විට වැඩ කටයුතු නිමකිරීමට නියමිතය. 2016 වර්ෂය සැප්තැම්බර් මස අවසන් වන විට 95% කටයුතු නිමකිරීමට හැකිවී ඇත.

නව හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික් රෝහලේ ආකෘති සැලැස්ම

නව දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල හම්බන්තොටෙහි ආකෘතිය

❖ නෙදර්ලන්ත ආධාර යටතේ නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල සංවර්ධනය කිරීම

පසුබිම

අවුරුදු 100 කට පෙර ගොඩනංවන ලද මෙම රෝහල නුවරඑළිය දිස්ත්‍රික්කයේ හත්ලක්ෂයක් පමණ ජනතාවට සේවය සලසයි. පසුගිය දශක කිහිපය තුළ රෝහල් භූමියේ පවතින ඉඩකඩ මදිකම නිසා මෙහි දියුණුව ඇණහිට ඇත. දැනට පවතින භූමිය අක්කර 09 කි. හැටන්, මස්කෙලිය, නොර්ට්න්බ්‍රිජ්, වැලිමඩ, වලපනේ, හඟුරන්කෙත සහ පුස්සැල්ලාව යන කොට්ඨාස වල වතු ජනතාව මෙයින් සේවය ලබා ගනී. කඳුකර ප්‍රදේශයක් නිසා මෙහි ගමනාගමනයට බාධා ඇත. එම නිසා නව රෝහලක් ඇති කිරීමට මෙම ආධාර මුදල යොදා ගැනීමට සැලසුම් කරන ලදී.

නව ඉදිකිරීම්

සය මහල් නව ගොඩනැගිල්ල සඳහා යුරෝ 39,649,042.75 (ආසන්න වශයෙන් රු. මිලියන 6,686) අනුමත කරන ලදී. නව රෝහල ඇඳන් 650කින් යුතු වන අතර නවීන උපාංග වලින් සමන්විතය. එයට වාට්ටු, දැඩිසත්කාර ඒකක, බාහිර රෝගී අංශ, හදිසි ප්‍රතිකාර ඒකක, ශල්‍යාගාර සායන පහසුකම්, ලේ බැංකු ගබඩා පහසුකම්, අධිකරණ වෛද්‍ය නිලධාරී ඒකක, ඖෂධාගාර, දන්ත සායන ඒකක, සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන ඒකක, වෛද්‍ය සහ අනෙකුත් හෙද කාර්ය මණ්ඩලය සඳහා නවාතැන් පහසුකම්ද ඇතුලත්ය. නව රෝහල ඉදිකිරීම් 2013 ජනවාරි ආරම්භ කරන ලද අතර 2017 මාර්තු මස අවසන් වන විට වැඩ කටයුතු නිමකිරීමට නියමිතය. 2016 සැප්තැම්බර් මස වන විට 94% ක වැඩ කටයුතු අවසන් කර ඇත.

❖ නෙදර්ලන්ත ආධාර යටතේ පර්යන්ත ලේ බැංකු ඇති කිරීම සහ නවීකරණය කිරීම

ජාතික රුධිර පාරවිලයන සේවාව සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය යටතේ පවතින ආයතනයකි. එම ආයතනය කොළඹ ජාතික රුධිර මධ්‍යස්ථානයේ පිහිටුවා ඇත. මීට අමතරව එමගින් ලංකාව කොටස් 15 කට බෙදා රෝහල් 60 ක් තුල පර්ෂද රුධිර මධ්‍යස්ථාන පිහිටුවා ඇත. එම කලාප 15 කළමනාකරණ හා තාක්ෂණ කටයුතු එම කලාප මඟින්ම සිදු කරනු ලබයි. ජාතික රුධිර පාරවිලයන සේවාව ලංකාවේ රුධිරය සහ රුධිර කොටස් සියළුම රජයේ සහ පෞද්ගලික රෝහල් වෙත සපයන එකම ආයතනයයි.

ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ නිර්දේශ මත ජාතික රුධිර පාරවිලයන සේවාව,

- රුධිර පාරවිලයනය අවශ්‍ය රෝගීන්ට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට රුධිරය සහ රුධිර කොටස් ලබාදීම.
- ආරක්ෂිත රුධිරය සහ රුධිර කොටස්
- ආරක්ෂිත හා නිසි ආකාර රුධිරය හා රුධිර කොටස් භාවිතය සහතික කරයි.

එනමුත් පර්යන්ත ලේ බැංකු වල රුධිරය නියමිත තත්ත්ව යටතේ ගබඩා කිරීමට අවශ්‍ය ප්‍රමාණයට මූලික උපකරණ ඉඩකඩ සහ පහසුකම් නොමැති කම ගැටළුවකි. ඊට අමතරව ජංගම රථවල හිගකම ලේ කඳවුරු පැවැත්වීමටත් බාධාවකි. මීට අමතරව උතුරු නැගෙනහිර පළාත් තුලත් ලේ බැංකු පිහිටුවීම අත්‍යාවශ්‍ය කරුණකි. එම නිසා මෙම ගැටළු අවම කරගැනීමේ පරමාර්ථයෙන් නෙදර්ලන්ත රජයේ ආධාර යටතේ මෙම ව්‍යාපෘතිය ආරම්භ කරන ලදී.

මූලික අපේක්ෂිත වියදම යුරෝ 21,237,254 (ආසන්න වශයෙන් රු. මිලියන 3,460) ව්‍යාපෘතිය 2013 වසරේ මෙම ව්‍යාපෘතියේ කටයුතු ආරම්භ කරන ලද අතර 2016 දෙසැම්බර් මස නිම කිරීමට නියමිතව ඇත. 2016 සැප්තැම්බර් මස වන විට මෙම ව්‍යාපෘතියේ 99.9% ක පමණ කටයුතු අවසන් කර ඇත.

කිලිනොච්චි ලේ බැංකුව විවෘත කිරීම

මුලතිව් ලේ බැංකුව විවෘත කිරීම

නව ගොඩනැගිලි සහ උපකරණ මගින් නවීකරණය වන ලේ බැංකු

ඒ කොටස	බී කොටස
1. දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල - ත්‍රිකුණාමලය	1. දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල - කිලිනොච්චි
2. ශික්ෂණ රෝහල - රාගම	2. මූලික රෝහල - කල්මුණේ දකුණ
3. ශික්ෂණ රෝහල - පේරාදෙණිය	3. පළාත් මහ රෝහල (ශික්ෂණ) - කුරුණෑගල
4. පළාත් මහ රෝහල -රත්නපුර	4. දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල - මුලතිව්
5. දිස්තත්‍රික් මහ රෝහල වවුනියාව	5. දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල - හලාවත
6. මහ රෝහල - කළුතර	6. මූලික රෝහල - මහඔය

	7. මූලික රෝහල - පදවිය
	8. මූලික රෝහල - දෙහිඅත්තකණ්ඩිය
	9. දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල - පොළොන්නරුව
	10. මූලික රෝහල - මාරවිල
	11. මූලික රෝහල -තංගල්ල
	12. මූලික රෝහල - කුලියාපිටිය
	13. මූලික රෝහල - මහියංගනය

නව රසායනාගාර උපකරණ මගින් නවීකරණය වන ලේ බැංකු

1. මධ්‍යම පළාත	ශික්ෂණ රෝහල මහනුවර, දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල නුවරඑළිය, මූලික රෝහල ගම්පොළ, දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල නාවලපිටිය, දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල මාතලේ, මූලික රෝහල දඹුල්ල, මූලික රෝහල දික්ඔය, මූලික රෝහල රිකිල්ලගස්කඩ
2. නැගෙනහිර පළාත	දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල අම්පාර, ශික්ෂණ රෝහල මඩකලපුව, මූලික රෝහල අක්කරෙයිපත්තු, මූලික රෝහල කල්මුණෙයි(උතුර), මූලික රෝහල කන්තලේ, මූලික රෝහල කින්නියා, මූලික රෝහල සමන්තුරෙයි
3. උතුරු මැද පළාත	ශික්ෂණ රෝහල අනුරාධපුර, මූලික රෝහල තඹුත්තේගම, මූලික රෝහල මැදිරිගිරිය
4. වයඹ පළාත	ශික්ෂණ රෝහල කුරුණෑගල, මූලික රෝහල නිකවැරටිය, මූලික රෝහල දඹදෙණිය, මූලික රෝහල පුත්තලම, ප්‍රාදේශීය රෝහල කල්පිටිය
5. උතුරු පළාත	ශික්ෂණ රෝහල යාපනය, දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල මන්නාරම, මහ රෝහල මුලතිව්, මූලික රෝහල පේදුරුතුඩුව
6. සබරගමුව පළාත	දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල කෑගල්ල, මූලික රෝහල කරවනැල්ල, මූලික රෝහල මාවනැල්ල, මූලික රෝහල බලන්ගොඩ, මූලික රෝහල ඇඹිලිපිටිය, මූලික රෝහල කහවත්ත
7. දකුණු පළාත	ශික්ෂණ රෝහල කරාපිටිය, ශික්ෂණ රෝහල මහමෝදර, දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල හම්බන්තොට, දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල මාතර, මූලික රෝහල බලපිටිය, මූලික රෝහල ඇල්පිටිය, මූලික රෝහල තිස්සමහාරාම, මූලික රෝහල කඹුරුපිටිය, ප්‍රාථමික වෛද්‍ය සත්කාර ඒකකය කඹුරුගමුව
8. ඌව පළාත	පළාත් මහ රෝහල බදුල්ල, දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල මොනරාගල, මූලික රෝහල දියතලාව, මූලික රෝහල බිබිල, මූලික රෝහල වැල්ලවාය, මූලික රෝහල සියඹලාණ්ඩුව
9. බස්නාහිර පළාත	CIM- පිළිකා රෝහල මහරගම මූලික රෝහල අවිස්සාවේල්ල, මූලික රෝහල හෝමාගම, දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල මීගමුව, දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල ගම්පහ, මූලික රෝහල වතුපිටිවල, මූලික රෝහල හොරණ, මූලික රෝහල පානදුර, ජාතික රෝහල කොළඹ, කේතුමතී(මාතෘ රෝහල), කාසල් වීදියේ කාන්තා රෝහල, ජාතික රෝහල - ස්වසන රෝග වැලිසර, මූලික රෝහල මුල්ලේරියාව, රිජ්වේ ආර්යා ළමා රෝහල, කොළඹ දකුණ ශික්ෂණ රෝහල(කළුබෝවිල), ද සොයිසා කාන්තා රෝහල, හදිසි අනතුරු සේවා - ජාතික රෝහල

7.4 ප්‍රවාහන සේවා

ප්‍රවාහන ඒකකය

සෞඛ්‍ය ආයතන සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රවාහන පහසුකම් සැපයීම සෞඛ්‍ය අමාත්‍යංශ ප්‍රවාහන අංශයේ ප්‍රධාන වගකීම වේ. මෙම ඒකකය අංශ 03 ක් කේන්ද්‍ර කොට ගනිමින් සිය සේවාවන් ඉටු කරනු ලබයි.

- මුල්ලේරියාවේ පිහිටුවා ඇති වාහන සේවා ඒකකය
- වාහන අලුත් වැඩියා කටයුතු කිරීමේ ඒකකය (ජීව වෛද්‍ය ඉංජිනේරු සේවා අංශය යටතේ පිහිටුවා ඇත)

ප්‍රවාහන අංශය සඳහා ඉහත ඒකක පිහිටුවීමේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙස අක්‍රමිකතා වලක්වා ගැනීමටත් වියදම් අඩුකිරීම සහතික කිරීමටත් හැකියාව ලැබී ඇත. සෞඛ්‍ය අමාත්‍යංශය සතු වාහන පිළිබඳ විස්තර පහත වගුවේ සදහන් වේ.

වාහන වර්ගය	පෙර 2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	එකතුව
ගිලන් රථ	529	26	52	43	52	30	12	-	250	87	-			1,081
ඩබල් කැබ්	267	13	65	-	58	9	-	92	-	-	5	35		544
කාර්	48	-	-	-	-	-	-	5	-	-	-		3	56
ලොරි	110	-	10	-	-	-	-	-	-	-	-			120
වෑන්	84	-	2	7	-	3	-	9	-	-	17		48	170
මිනි වෑන්	-	-	-	30	-	-	-	-	-	-	-			30
බවුසර්	9	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			9
ජීප්	78	27	13	4	-	1	-	-	-	-	2	2		127
බස්	59	-	5	11	1	-	-	-	-	-	-			76
Ref.Lorries	2	-	2	3	4	-	-	-	10	-	-			21
ත්‍රී රෝද රථ	49	-	-	3	1	-	-	-	-	-	-			53
B/C Vehicles	7	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			7
වෑන්(ජංගම)	33	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-			34
එක්ස් කිරණ වාහන	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			1
මගී වාහන	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	10			20
යතුරුපැදි	1010	-	-	-	-	125	-	140	150	-	-		5	1,430
ට්‍රැක්ටර	2	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-			2
එකතුව	2297	66	149	101	117	168	12	246	410	87	34	37	56	3,781

8 මානව සම්පත් සංවර්ධනය

හෙද පුහුණුව සඳහා 1100 ශිෂ්‍යාවන් බඳවා ගැනීම

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ අධ්‍යාපන, පුහුණු හා පර්යේෂණ ඒකකය නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ ජනරාල් (අධ්‍යාපන, පුහුණු හා පර්යේෂණ) විෂය පථය යටතේ ක්‍රියාත්මක වේ. ප්‍රතිපත්ති සූත්‍රකරණය, පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික මාර්ගෝපදේශනය, සියළු සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩළය සඳහා (වෛද්‍ය නිලධාරීන් හා දන්ත ශල්‍ය වෛද්‍යවරුන් සඳහා වන මූලික උපාධි වැඩසටහන් හැර) මූලික පුහුණු වැඩසටහන් සම්බන්ධීකරණය කරනු ලබන කේන්ද්‍රීය ස්ථානය වනුයේ මෙම අංශයයි. තවද සෞඛ්‍ය කාර්ය බලකාය වෙනුවෙන් සංවිධානය කරනු ලබන ධාරිතා සංවර්ධන පුහුණු වැඩසටහන් මෙන්ම සේවාස්ථ පුහුණු වැඩසටහන් සඳහාද වගකීම දරනු ලබන්නේ මෙම අංශයයයි. මෙයට අමතරව සෞඛ්‍ය අංශ සම්බන්ධ පර්යේෂණ හා ප්‍රතිපත්ති සංවර්ධනය සඳහාද අධ්‍යාපන, පුහුණු හා පර්යේෂණ අංශය සිය වගකීම් දායකත්වය ලබාදේ.

වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනය සහ ජාතික සෞඛ්‍ය විද්‍යායතනය මෙම අංශය යටතට ගැනෙන තවත් ආයතන දෙකකි. මෙම ආයතනයන් මගින් සිදු කරනු ලබන කටයුතු වල සම්බන්ධීකරණය සහ තාක්ෂණික සුපරීක්ෂණ වගකීමද අධ්‍යාපන, පුහුණු හා පර්යේෂණ අංශය සතුය.

සෞඛ්‍ය අංශයේ මානව සම්පත් ධාරිතා හා නිපුණතා සංවර්ධනය උදෙසා ශ්‍රී ලංකා වෛද්‍ය සභාව, විශ්වවිද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිෂන් සභාව සහ අනෙකුත් අදාල දේශිය විද්වත් හා වෘත්තීය ආයතන හා සංවිධාන සමග එක්ව කටයුතු කරනු ලබන අතර තාක්ෂණවේදය පිළිබඳ ආසියානු ආයතනය, සිංගප්පූරුවේ ටැන් ටොන් සෙක් රෝහල සහ දකුණු කොරියාවේ ඉන්ජේ විශ්ව විද්‍යාලය ආදි ජ්‍යාතන්තර ආයතන සමගදකටයුතු කරනු ලබයි.

-

මානව සම්පත් විස්තරය

සේවා ගණය	2011		2014		2015	
	ප්‍රමාණය	ජනගහනයට අනුපාතය	ප්‍රමාණය	ජනගහනයට අනුපාතය	ප්‍රමාණය	ජනගහනයට අනුපාතය
වෛද්‍ය විශේෂඥ	1,486	13,363	1,575	13,127	1960	10,597
කායික රෝග විශේෂඥ	192	105,540	178	116,151	251	82,753
ළමා රෝග විශේෂඥ	140	144,741	141	146,631	190	109,321
ප්‍රසව වෛද්‍ය	135	150,102	117	176,709	162	128,216
සාමාන්‍ය ශල්‍ය වෛද්‍ය	112	180,926	126	164,087	169	122,905
උගුර කණ නාසය ශල්‍ය වෛද්‍ය	41	494,237	43	480,814	45	461,578
අක්ෂි ශල්‍ය වෛද්‍ය	54	375,254	46	449,456	57	364,403
විකිරණවේදී වෛද්‍ය	71	285,405	90	229,722	103	201,660
හෘද රෝග වෛද්‍ය	36	562,881	45	459,444	52	399,442
මුඛ හා හනුක ශල්‍ය වෛද්‍ය	33	614,052	28	738,393		
මනෝ චිකිත්සක වෛද්‍ය	46	440,516	41	504268	78	266,295
අධිකරණ වෛද්‍ය විශේෂඥ	28	723,704	34	723,704		
වෛද්‍ය නිළධාරී	11,062	1,832	14,256	1,832	17,939	1,169
දන්ත ශල්‍ය වෛද්‍ය	1,243	16,302	1248	16,302	1,314	15,273
කොට්ඨාශ සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිළධාරී	281	72,113	335	61,716		
හෙද නිළධාරී	28,785	704	31376	658	31,535	665
පරිපූරක අතුරු වෛද්‍ය (PSM)	4,531	4,472	4,531	4,472		
මහජන සෞඛ්‍ය හෙද සොයුරි	289	70,117	247	83,704	258	81,263
කොට්ඨාශ සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිළධාරී කාර්යාල සඳහා අනුයුක්ත කර ඇති මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂකවරු	1,234	16,421	1,234	16,421	1,244	16,653

සේවා ගණය	2011		2014		2015	
	ප්‍රමාණය	ඇබෑර්තු ප්‍රමාණය	ප්‍රමාණය	ඇබෑර්තු ප්‍රමාණය	ප්‍රමාණය	ඇබෑර්තු ප්‍රමාණය
කොට්ඨාශ සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරී කාර්යාල සඳහා අනුයුක්ත කර ඇති පවුල් සෞඛ්‍ය සේවිකා	5,676	3,570	8,523	2,425	5,820	3,602
සෞඛ්‍ය සහායක (කණිෂ්ඨ සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩළ)	35,892	565	42,477	486		

1. මූලික පුහුණු පාඨමාලා සඳහා ඇතුළත්වීම්

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පරිපාලන අංශය, අධ්‍යාපන, පුහුණු හා පර්යේෂණ අංශය හා සැලසුම් අංශය එක්ව පහත සඳහන් සේවා ගණයන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් පවත්වන ලදි.

	සේවා ගණය	පුහුණුව සඳහා බඳවාගත් ප්‍රමාණය		සාර්ථකව පුහුණුව අවසන් කළ ප්‍රමාණය
		2015	**2016**	**2015/16**
1.	හෙද නිලධාරී	3619	786	1895
2.	රසායනාගාර තාක්ෂණවේදී	225		123
3.	ඖෂධවේදී	296		99
4.	භෞත චිකිත්සක	67		69
5.	වෘත්තීය චිකිත්සක	45		19
6.	විකිරණවේදී	64		47
7.	පවුල් සෞඛ්‍ය සේවිකා	210	750	360
8.	මහජන සෞඛ්‍ය පරීක්ෂක	193		271
9.	කීට විද්‍යා සහකාර	14		19
11.	බන්තුරේඛණ ශිල්පි	82		40
12.	ඊ ඊ ජී කාර්මික	24		17
13.	අක්ෂි තාක්ෂණවේදී	38		32
16.	ඖෂධ සංයෝජක	740	17	408
17.	දන්ත කාර්මික	2		5
18.	පාසල් දන්ත චිකිත්සක	31		25
19.	මහජන සෞඛ්‍ය රසායානාගාර කාර්මික	21	100	21
21.	ඍජු නේත්‍රාංශ හා අංග ආදේශක	7		-
22.	රෝහල් උපස්ථායක	289		-

1.1 අනුස්ථාපන වැඩසටහන්

පහත සේවා ගණයන් සඳහා සහ මාසික අනුස්ථාපන වැඩසටහන් ශ්‍රී ලංකා විශ්ව විද්‍යාල වල උපාධිධාරීන් මගින් පවත්වන ලදි.

සේවා ගණය	ප්‍රමාණය
හෙද නිලධාරි	118
රසායනාගාර තාක්ෂණවේදී	150
ඖෂධවේදී	78
භෞතික චිකිත්සක	131
විකිරණවේදී (රෝග විනිශ්චය)	30
විකිරණවේදී (රෝග නාශක)	05

2. සෞඛ්‍ය සේවා දෙපාර්තමේන්තු ධාරිතා සංවර්ධනය

අවශ්‍ය මූල්‍ය හා තාක්ෂණික දායකත්වය ලබාදෙමින් සෞඛ්‍ය අංශයේ සේවාස්ථ පුහුණු වැඩසටහන් කළමනාකරණය සඳහා ප්‍රධාන දායකත්වයක් අධ්‍යාපන, පුහුණු හා පර්යේෂණ අංශය විසින් ලබාදෙනු ලබන අතර, ආයතනික අවශ්‍යතාවය මත වසර 2015/16 දි සෞඛ්‍ය බලකායේ අංශ ගණනාවක් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන් සංවිධානය කරන ලදි. පුහුණු යෝජනා සමාලෝචනය කොට ආයතනයන්හි පුහුණු අවශ්‍යතා හඳුනා ගැනීමටත් ඒවා සඳහා අරමුදල් අනුමත කරදීමටත් අදාල පුහුණු වැඩසටහන් මෙහෙයුම් හා අධීක්ෂණය කිරීමටත් අවශ්‍ය දායකත්වය මෙම අංශය මගින් ලබාදේ.

2.1 සේවාස්ථ පුහුණු වැඩසටහන්

(අ) අධ්‍යාපන පුහුණු හා පර්යේෂණ ඒකකය මගින් පවත්වන ලද පුහුණු වැඩසටහන්

අධ්‍යාපන, පුහුණු හා පර්යේෂණ අංශය මගින් විවිධ අංශයන්හි සේවයේ නියුතු සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩල සඳහා සෞඛ්‍ය ආයතනයන්හි ප්‍රධානීන් මගින් ඉල්ලුම් කරනු ලබන පුහුණු වැඩසටහන් ක්‍රමිකව පවත්වනු ලබයි. හෙද නිලධාරීන් සඳහා පශ්චාත් උපාධි පාඨමාලා සංවිධානය කරනු ලබයි.

දේශීය පුහුණු වැඩසටහන්

- 2015 වසරේ සහ 2016 ජූනි මස දක්වා අධ්‍යාපන, පුහුණු හා පර්යේෂණ ඒකකය මගින් ක්‍රියාත්මක කරන ලද පුහුණු වැඩසටහන් පහත පරිදි වේ.

සේවා ගණය	පුහුණු වැඩසටහන	සහභාගිවූ සංඛ්‍යාව
වෛද්‍ය නිලධාරී	යහ සීමාවාසික වැඩසටහන	1200
	භාෂා දැනුම වර්ධනය (දෙමළ)	200
	සමීක්ෂණ ධාරිතාව	290
	තියුණු විෂ කළමනාකරණය	1200
	අධීක්ෂණ කළමනාකාරීත්වය	60
හෙද පාලිකා	සෞඛ්‍ය කාර්ය සහායක සඳහා පුහුණු කරන්නන් පුහුණු කරවන වැඩසටහන	80
හෙද සොයුරිය	තියුණු විෂ කළමනාකරණය	215
හෙද උපදේශකවරු	උපස්ථායක සේවාව සඳහා පුහුණු කරන්නන් පුහුණු කරවන වැඩසටහන	80
හෙද නිලධාරී	තියුණු විෂ කළමනාකරණය	150
වෛද්‍ය නිලධාරී	NICS Training	364

සේවා ගණය	පුහුණු වැඩසටහන	සහභාගිවූ සංඛ්‍යාව
	ඩෙංගු කළමනාකරණය	1600
	විෂ ශරීරගතවීම් සඳහා ප්‍රථමාධාර	1100
රසායනාගාර තාක්ෂණවේදී	අධීක්ෂණ කළමනාකාරීත්වය	175
ඖෂධවේදී	අධීක්ෂණ කළමනාකාරීත්වය	110
දුරකථන ක්‍රියාකරු	දුරකථන ක්‍රියාකරුවන් සඳහා පුහුණු වැඩසටහන	178
කළමනාකාර සහකාර සහ සංවර්ධන නිළධාරි	විෂ ශරීරගතවීම් සඳහා ප්‍රථමාධාර	650
විශේෂ වැඩසටහන්		
පුස්තකාල භාවිතා කරන්නන් (ආයුර්වේද අධ්‍යාපන පීඨය/ *කොළඹ වෛද්‍ය පීඨය/ පේරාදෙණිය වෛද්‍ය පීඨය / සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය / සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කාර්යංශය වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනය)*	පුස්තකාල භාවිතා කරන්නන් දැනුවත් කිරීම	75
වෛද්‍ය නිලධාරි / හෙද නිලධාරි / හෙද උපදේශක, මහජනසෞඛ්‍ය හෙද උපදේශක / අධීක්ෂණ පවුල් සෞඛ්‍ය සේවිකා	පුහුණු කරන්නන් සඳහා ධාරිතා සංවර්ධනය සහ ඉගෙනුම් ක්‍රමවේද	610
පවුල් සෞඛ්‍ය සේවිකා	පුහුණු කරන්නන් සඳහා ධාරිතා සංවර්ධනය	466
නිවාස භාරකාරිනි	සේවාස්ථ පුහුණුව	50
මැහුම් සේවිකා	මූලික පුහුණුව	29

පශ්චාත් මූලික පුහුණු වැඩසටහන්

පශ්චාත් මූලික පුහුණු පාඨමාලා වශයෙන් ළමා හෙද පුහුණුව හා හදිසි ප්‍රතිකාර ආරක්ෂණය සම්බන්ධව පුහුණු වැඩසටහන් හෙද නිලධාරීන් 41 දෙනෙකු සඳහා පවත්වන ලදි. එසේම හෙද නිලධාරීන් 187 දෙනෙකු සඳහා වාට්ටු කළමනාකරණය සහ අධීක්ෂණය සම්බන්ධයෙන් පුහුණු පාඨමාලාවක්, 525 දෙනෙකු සඳහා දැඩි සත්කාර ඒකක පුහුණු පාඨමාලාවක්, 572 ක් සඳහා පවුල් සෞඛ්‍ය සේවා සහ මානසික සෞඛ්‍ය සේවා පුහුණු පාඨමාලාවන් පවත්වන ලදි. ඒ අනුව හෙද නිලධාරීන් 864 දෙනෙකු සඳහා පශ්චාත් මූලික පුහුණු පාඨමාලා පවත්වා ඇත.

විදේශිය පුහුණු වැඩසටහන්

දේශිය පුහුණු වැඩසටහන් වලට අමතරව සෞඛ්‍ය කාර්ය මණ්ඩලයේ ධාරිතා සංවර්ධනය සඳහා අධ්‍යාපන, පුහුණු හා පර්යේෂණ ඒකකයේ සම්බන්ධීකරණයෙන් විදේශිය පුහුණු අවස්ථා රැසක් ද ලබාදෙන ලදි. තවද විදේශිය පුහුණු අවස්ථා වැඩි දුරටත් ව්‍යාප්ත කර පුහුණු ආකෘතිය මූලික කරගෙන ව්‍යාපෘතිමය වශයෙන් පුහුණු කණ්ඩායම් තෝරා පුහුණු හවුල්කාරීත්වයක් අනුව යමින් විදේශිය පුහුණුව සඳහා නිවැරිදි කණ්ඩායම් යොමුකරවීමට පියවර ගන්නා ලදි.

රට	පුහුණු වැඩසටහන	කණ්ඩායම	සහභාගිවූ සංඛ්‍යාව	කාල සීමාව
සිංගප්පූරුව	පුහුණු කරන්නන් සඳහා ධාරිතා සංවර්ධනය	වෛද්‍ය නිලධාරීන්, මූලික පුහුණු පාසල්වල උපදේශවරු	27	සති 01
	සායනික නායකත්ව පුහුණුව	වෛද්‍ය පරිපාලකයන්, වෛද්‍ය නිලධාරීන්, හෙද නිලධාරීන්, හෙද උපදේශකයන්, ඖෂධවේදී	39 (ආයතන 12)	සති 02
	වෘද්ධවේද හෙද සත්කාර සේවය	හෙද නිලධාරීන්	16	සති 04
	කළමනාකරණ පුහුණුව	හෙද නිලධාරීන්	20	සති 02
කොරියාව	MSc. In Nursing in (Nursing Tutors)	හෙද විදුහල්පතිවරු සහ උපදේශක	06	අවු 02
තායිලන්තය	සෞඛ්‍ය අධ්‍යාපන කළමනාකරුවන් සඳහා තොරතුරු තාක්ෂණ කළමනාකරණ පුහුණුව	වෛද්‍ය නිළධාරී	10	සති 02

(B). සේවාස්ථ පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා ප්‍රතිපාදන වෙන්කිරීම

සේවාවේ ගුණාත්මක භාවය වැඩි දියුණු කිරීමේ අරමුණ ඇතිව අධ්‍යාපන, පුහුණු හා පර්යේෂණ ඒකකය පලාත් හා රේඛිය අමාත්‍යාංශය මගින් පාලනය වන සෞඛ්‍ය ආයතන වෙත පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා මූල්‍යමය දායකත්වය සපයනු ලබයි. 2015 වසර සඳහා රුපියල් මිලියන 45 ක් වෙන් කරන ලද අතර 2015 වසරේදී සේවාස්ථ පුහුණු වැඩසටහන් 306 ක් සඳහා රුපියල් මිලියන 57.6 ක මුදලක් වෙන් කරන ලදි.

2.2 පුහුණු අවශ්‍යතා විශ්ලේෂණය (TNA)

ඒකක කළමනාකරුවන් මගින් හඳුනාගත් අවශ්‍යතා පදනම් කර ගනිමින් සෞඛ්‍ය ආයතන සඳහා වන පුහුණු අවශ්‍යතා විශ්ලේෂණය 2015 වසර සඳහා සිදුකරන ලදි. ඒ අනුව ප්‍රධාන පුහුණු ක්ෂේත්‍ර 05 ක් හඳුනාගන්නා ලදි.

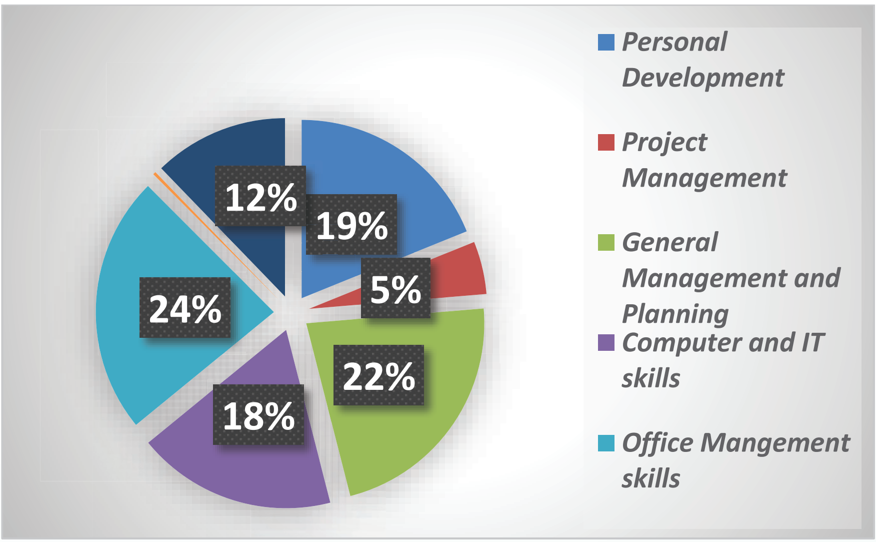

මෙම විශ්ලේෂිත ප්‍රතිඵල පදනම් කරගෙන අධ්‍යාපන පුහුණු හා පර්යේෂණ ඒකකය සියළු සම්පත් ඒකරාශි කොට ජාතික සහ සේවා මට්ටම් වල අවශ්‍යතාවයට සරිලන පරිදි පුහුණු වැඩසටහන් පැවැත්වීමට සැලසුම් කර ඇත. වැඩි ඉල්ලුම සඳහා මූලිකත්වය ලබාදෙමින් මුදල් වෙන්කරදීමටත් බහු වෘත්තීමය සංවර්ධනය ඉලක්ක කරගනිමින් පුහුණු වැඩසටහන් දියත් කිරීමටත් කටයුතු කරනු ඇත.

3. පර්යේෂණ

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ අධ්‍යාපන, පුහුණු හා පර්යේෂණ ඒකකය ජාතික සෞඛ්‍ය පර්යේෂණ සංසදය හා එක්ව සෞඛ්‍ය පර්යේෂණ නංවාලීම සඳහා අවශ්‍ය වගකිව යුතු දායකත්වයක් ලබාදේ. අරමුදල් ලබාගැනීමට ඒකකය වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලබන පර්යේෂණ යෝජනා වල ඇති යෝග්‍යතාවය පරීක්ෂා කරනු ලබන අතර ඒ සඳහා අනුමත යෝජනා වලට අවශ්‍ය ආධාර ප්‍රදානය සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ඒකාබද්ධ අරමුදලින් සපයනු ලැබේ.

පර්යේෂණ වල ප්‍රතිඵල අනුව ක්‍රියාත්මක කිරීමට සුදුසු පර්යේෂණ තෝරාගනු ලබන අතර එම පර්යේෂණ සෞඛ්‍ය පර්යේෂණ සංසදය හරහා ඒවා තීරණය කරනු ලබන සහ ප්‍රතිපත්ති සැලසුම් කරන්නන් අතර සෞඛ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සැකසීමේදී භාවිතා කිරීම සඳහා බෙදා හරිනු ලැබේ. වෛද්‍ය වෘත්තිකයින් අතර පර්යේෂණ සඳහා ඇති උනන්දුව වැඩිදියුණු කිරීම පිණිස පර්යේෂණ යෝජනා ලිවීමේ වැඩමුළු පවත්වනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය පර්යේෂණ සඳහා ප්‍රමුඛත්වයක් දී ක්‍රියාකරනු ලබන අතර පර්යේෂකයින් හට මාර්ගෝපදේශකයක් වශයෙන් සෞඛ්‍ය පර්යේෂණ ප්‍රමුඛතා නමින් ප්‍රකාශයක් ප්‍රසිද්ධියට පත්කරන ලදි.

දැනට මෙම ඒකකය ජාතික සෞඛ්‍ය පර්යේෂණ සභාවක් ස්ථාපිත කිරීමේ ක්‍රියාවලියේ අවසන් කටයුතු සිදුකරමින් පවතින අතර එය සෞඛ්‍ය පර්යේෂණ සම්බන්ධයෙන් කේන්ද්‍රස්ථානය වශයෙන් ක්‍රියා කරනු ඇත. තවද, මෙම ඒකකය ජාතික පර්යේෂණ කටයුතු පිළිබඳ ප්‍රධාන මණ්ඩල සමඟ මෙරට සඳහා සෞඛ්‍ය පර්යේෂණ ප්‍රතිපත්ති සකස් කිරීමේ නියැලි සිටි.

පර්යේෂණ දීමනා ගෙවීම් (2015 සහ 2016 ජූනි දක්වා)

කළමනාකරණ සේවා චක්‍රලේඛ 44 සහ 45 අනුව වසර 2011 දී විධායක ශ්‍රේණියේ නිලධාරීන් සඳහා පර්යේෂණ දීමනා ලබාදීමට ආරම්භ කරන ලදි. අරමුදල් සහ පර්යේෂණ දීමනා ලබාගැනීමට ඒකකය වෙත ඉදිරිපත් කරනු ලබන පර්යේෂණ යෝජනාවල ඇති යෝග්‍යතාවය පරීක්ෂා කිරීමට සෞඛ්‍ය ලේකම්ගේ සභාපතිත්වයෙන් යුත් පර්යේෂණ අනු කමිටුවක් ස්ථාපිත කර ඇති අතර අධ්‍යක්ෂවරුන් තිදෙනෙක් එහි සාමාජිකයන් ලෙස කටයුතු කරනු ලබයි.

1. ඒකකය වෙත ලද පර්යේෂණ යෝජනා ප්‍රමාණය (2015 සහ 2016 ජූනි දක්වා) 297
2. පර්යේෂණ දීමනා ලබාදීමට සුදුසු ඒවා ලෙස අනුමැතිය ලද ව්‍යාපෘති (2015 සහ 2016 ජූනි දක්වා) 228

9 . සංස්ථා මණ්ඩල සහ කළමනාකරණ ආයතන

9.1 රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව

රාජ්‍ය සහ පෞද්ගලික වෙළඳපලට උසස් තත්ත්වයෙන් සහතික කළ බටහිර ඖෂධ හා ශල්‍ය පාරිභෝජන ද්‍රව්‍ය සාධාරණ මිලට ආනයනය කිරීම, බෙදාහැරීම හා විකිණීම අරමුණු කර ගෙන 1959 අංක 47 දරණ රාජ්‍ය සංස්ථා පනත යටතේ රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව ස්ථාපනය කර ඇත. ඊට අමතරව ඊට අමතරව බෙදාහැරීමේ කටයුතු පදනම් කරගෙන නිෂ්පාදනය හා නැවත ඇසුරුම්කරණ කටයුතු වලද නිරත වේ.

2015 හා 2016 වර්ෂය තුළ සංස්ථාව විසින් සිය මෙහෙයුම් කටයුතු ලාභදායීව ඉටු කර ඇත්තේ රාජ්‍ය සංස්ථාවකින් කළයුතු කාර්යභාරය මැනවින් වටහා ගනිමිනි.

මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵල

2015 වර්ෂය තුළ රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව 8.75% විකුණුම් වර්ධනයක් ළඟා කරගෙන ඇත. 2015 වර්ෂය තුළ වාර්තාගත මුළු පිරිවැටුම රු. මිලියන 24,467 වූ අතර එයින් රුපියල් මිලියන 5,290 පෞද්ගලික අංශයෙන්ද රුපියල් මිලියන 19, 176 වෛද්‍ය සැපයීම් අංශයේ අලෙවි කටයුතු වලින්ද ලැබී ඇත.

බදු ගෙවීමට පෙර මෙහෙයුම් කටයුතු වලින් ලද මුළු ලාභය රුපියල් මිලියන 1230 ක් වූ අතර එයින් රුපියල් මිලියන 579 ක් පෞද්ගලික අංශයෙන්ද රුපියල් මිලියන 651 ක් සඳහා වෛද්‍ය සැපයීම් අංශයේ දායකත්වද දක්වා තිබේ.

බදු හා ලාභාංශ ලෙස රුපියල් මිලියන 610 ක් වසර තුළ ගෙවා ඇති අතර එයින් මිලියන 100ක් භාණ්ඩාගාරයට ගෙවා ඇත.

2016 වර්ෂයේ මුල් කාර්තුව තුළ සංස්ථාව විසින් රුපියල් මිලියන 4,180 ක මුළු පිරිවැටුමක් වාර්තා කර ඇති අතර එයින් රුපියල් මිලියන 1,460 ක් පෞද්ගලික වෙළඳපල කටයුතු වලින් රුපියල් මිලියන 2,719 ක් වෛද්‍ය සැපයීම් අංශයේ කටයුතු වලින්ද එකතු වී ඇත. රුපියල් මිලියන 143 ක් බදු පෙර ලාභය ලෙස 2016 වර්ෂයේ පළමු කාර්තුව තුළ වාර්තා වී ඇත.

මානව සම්පත්

2015 වර්ෂය වන විට විවිධ ශ්‍රේණිවලට අයත් මුළු සේවක සංඛ්‍යාව 871 ක් වූ අතර 2016 වර්ෂයේ බඳවා ගැනීම් යටතේ 89 දෙනෙකුට නව රැකියා අවස්ථා උදා කර දී ඇත.

නිෂ්පාදන ධාරිතාවය පුළුල් කිරීම.

නිෂ්පාදන කටයුතු පුළුල් කිරීම සඳහා නව ගොඩනැගිල්ලේ ඉදිකිරීම් කටයුතු 2016 වර්ෂයේ ආරම්භ කරන ලදී. ඉදිරියේදී ජීවනී, අත්මේස් වැනි නිෂ්පාදන ධාරිතාවය වැඩි කර ගැනීමට හැකිවේ.

සංවර්ධන ව්‍යාපෘති

ප්‍රධාන වැඩසටහන/ව්‍යාපෘතිය	අරමුදල්	වෙන් කර ඇති ප්‍රතිපාදන මුදල රු.	දැනට පවතින තත්ත්වය
රාජ්‍ය ඔසු සල නව ගොඩනැගිල්ල , කොළඹ 07	රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව	106,305,200.00	90% ක වැඩ අවසන් කර ඇත.
නුවර ශාඛාව (දුම්රිය ගොඩනැගිල්ල)	රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව	5,701,507.75	වැඩ අවසන් වෙමින් පවතී
අවිස්සාවේල්ල රාජ්‍ය ඔසු සල ගොඩනැගිල්ල	රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව	11,776,419.52	වැඩ අවසන් කර ඇත.

9.2 රාජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන නීතිගත සංස්ථාව

නව රාජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන නීතිගත සංස්ථාවේ නව අලෙවිහල විවෘත කිරීම.

1957 අංක 49 දරණ කාර්මික සංස්ථා පනත යටතේ වර්ෂයේදී රජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන නීතිගත සංස්ථාව 1987 දී ආරම්භ කරන ලදී. අත්‍යාවශ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන කරමින් ශ්‍රී ලාංකීය ජනතාවගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය නැංවීම සඳහා වසර 26 ක් තිස්සේ රාජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදනය කිරීමේ වගකීම දරයි. ප්‍රමිතිගත සංයෝජන 67ක් සංස්ථාව සතුවන අතර එයින් 47 ක් සංස්ථාව විසින්ම සංවර්ධනය කරන ලද සංයෝජන වේ.

සංස්ථාව සතුවන ප්‍රධාන කාර්යයන් වන්නේ,

1. ඖෂධ නිෂ්පාදනය, සකස් කිරීම, ගබඩා කිරීම, ඇසිරීම හා නැවත ඇසිරීම.
2. ඖෂධ නිෂ්පාදන ක්‍රියාවලිය සඳහා අවශ්‍ය තාක්ෂණික සහය ලබාදීම.
3. ඖෂධ විද්‍යාව හා ඖෂධ සම්බන්ධ පර්යේෂණ හා ප්‍රමිතිගත කිරීම සිදු කිරීම.
4. ඖෂධ අලෙවි කිරීම.

බ්‍රිතාන්‍ය ඖෂධ සංගමය හා ඇමරිකා එක්සත් ජනපද ඖෂධ සංගමයන්හි අවශ්‍යතාවන් සපුරාලීමට අමතරව සියළුම නිෂ්පාදන වෙළඳපලට නිකුත් කිරීමට ප්‍රථම සංස්ථාව විසින් පිරිවිතරවලට ගැලපෙන බව තහවුරු කළ යුතු වේ. මෙම ක්‍රමවේදය ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයෙන් කර ඇති " හොඳ නිෂ්පාදන පුරුදු" (Good Manufacturing Practices) අවශ්‍යතාවන්ට අනුකූල වීමද සිදුවේ.

2015 වර්ෂය තුළ ඉටුකළ කාර්යයන්

- **ඉටු කරන ලද කාර්යයන් පිළිබඳ කෙටි විස්තරයක්**

රාජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන සංස්ථාව ගුණාත්මකව, කාර්යක්ෂමව නියමිත ප්‍රමිතීන් යටතේ ඖෂධ වෛද්‍ය සැපයීම් අංශයට අලෙවි කරමින් 2015 වර්ෂය තුළදී ලබා ගත් ඉලක්ක පහත පරිදි වේ.

විකුණුම් හා කාර්යය සාධනය

රු.(මිලියන)

විකුණුම්	2,054
මෙහෙයුම් ලාභය	364
බදු පෙර ශුද්ධ ලාභය	414
බදු පසු ශුද්ධ ලාභය	262

වර්ෂය තුල නිෂ්පාදන ධාරිතාවය– 2028.682 ඒකක(මිලියන).

	පෙති වර්ග	ඒකක(මිලියන)
1	පැරසිටමෝල් බී.පී. මිලි ග්‍රෑම් 500	350.25
2	ප්‍රෙඩ්නිසිලෝන් බී.පී. මිලි ග්‍රෑම් 5	196.00
3	සැල්බියුටමෝල් බී.පී. මිලි ග්‍රෑම් 2	171.20
4	මෙට්ෆෝමින් බී.පී. මිලි ග්‍රෑම් 500	108.50
5	Famotidine Tablets USP20mg	95.34
6	ෆෝලික් ඇසිඩ් මිලි ග්‍රෑම් 1	90.00
7	ඩික්ලොපෙනිස් සෝඩියම් බී.පී. මිලි ග්‍රෑම් 50	84.5
	එකතුව	**1095.79**

	කරල්	ඒකක(මිලියන)
1	ඇමොක්සලීන් බී.පී. මිලි ග්‍රෑම් 250	186.133
2	ක්ලොස්ඇසිලින් බී.පී. මිලි ග්‍රෑම් 250	87.10
3	ඇමොක්සලීන් බී.පී. මිලි ග්‍රෑම් 500	12.716
4	Cloxacillin Capsules BP 500mg	24.35
5	ඉන්ඩොමෙතෙසින් මිලි ග්‍රෑම් 25	17.00
	එකතුව	**327.299**

විකුණුම් ජාලය

විකුණුම් ඒකක	වටිනාකම(රු.මි.)	%
සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය	1487.34	72.39
රාජ්‍ය ඖෂධ නීතිගත සංස්ථාව	1.41	0.068
රාජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන නීතිගත සංස්ථාවේ සෘජු බෙදා හැරීම් ජාලය මගින්	565.64	27.53
එකතුව	**2054.39**	

සංවර්ධන කාර්යයන්

- **කර්මාන්තශාලාව වැඩිදියුණු කිරීම.**

පාරිභෝගිකයා පදනම් කරගෙන පහසු ඇසුරුම් ක්‍රමයක් ලබා දීම සඳහා අධිවේගී ඇසුරුම් යාන්ත්‍රණයක් නිෂ්පාදන අංශයට එක් කරන ලදී.

- **නිෂ්පාදන ධාරිතාවය වැඩිදියුණු කිරීම.**

රාජ්‍ය ඖෂධ නිෂ්පාදන සංස්ථාවේ නිෂ්පාදන ධාරිතාවය වැඩිදියුණු කිරීමට විවිධ ආධාර ලබා දී ඇත. 2017 වර්ෂයේ මෙහි වැඩකටයුතු අවසන් වූ පසු නිෂ්පාදන ධාරිතාවය පෙති සහ කරල් මිලියන 3500 කට ඉහළ යනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ. මෙම ව්‍යාපෘතිය යටතේ නව යන්ත්‍ර සූත්‍ර මිලදී ගැනීම, දැනට තිබෙන ගොඩනැගිලි අළුත්වැඩියා කිරීම, නව ගබඩා ඉදිකිරීම හා ඖෂධ නිෂ්පාදන සඳහා අවශ්‍ය අමුද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම අපේක්ෂා කෙරේ.

- **වර්ෂය තුළ අළුතෙන් නිෂ්පාදනය වන ඖෂධ**

✓ Losartan Potassium Tablet BP 50mg
✓ Gliclazide Tablets BP 40mg
✓ Metronidazole Tablets USP 200mg
✓ Domperidone Tablets BP 10mg

වර්ෂය තුල ළඟා කරගත් කාර්ය සාධනය - 2016 ජනවාරි සිට මාර්තු දක්වා

	නිෂ්පාදනය(මිලියන)
පෙති සහ කරල්	523.77

	රු.(මිලියන)
විකුණුම්	594.6
මෙහෙයුම් ලාභය	102.0
බදු පෙර දළ ලාභය	117.3
බදු පසු දළ ලාභය	65.3

සංවර්ධන කාර්යයන්

- **කර්මාන්තශාලාව වැඩිදියුණු කිරීම**

නිෂ්පාදන ධාරිතාවය තව දුරටත් වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා අධිවේග ඇසුරුම් යාන්ත්‍රනයට අවශ්‍ය පෙට්ටි සැකසීමේ යන්ත්‍රයක් මිලදී ගන්නා ලදී.

- **නව ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම.**

නව ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම් කටයුතුවල මූලික අදියර අවසන් කර ඇත.

9.3 විජය කුමාරතුංග අනුස්මරණ රෝහල

1998 අංක 38 දරණ විජය කුමාරතුංග අනුස්මරණ රෝහල් පනත මගින් 1999 ඔක්තෝම්බර් 7 වන දින විජය කුමාරතුංග අනුස්මරණ රෝහල පිහිටුවා ඇත. රෝහලේ කළමනාකරණ කටයුතු සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය විසින් පත්කරන ලද අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලයක් විසින් සිදු කරන අතර රජය මගින් මූලික අරමුදල් සපයනු ලැබේ.

උතුරු කොළඹ කලාපයේ ඇති සීඝ්‍රව ජනාකීර්ණ නාගරික පරිසරයක් වන බැවින් කඳාන සිට කටුනායක දක්වා සිටින ජනතාවගේ අවශ්‍ය සෞඛ්‍ය පහසුකම් ලබාදීමට විජය කුමාරතුංග රෝහල විශාල දායකත්වයක් ලබා දෙයි.

සපයන ලද සේවාවන්	මාසික සාමාන්‍ය						
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
බාහිර ප්‍රතිකාර ඒකක	11,231	10,887	10,934	11,316	10,934	11,368	
හදිසි අනතුරු ඒකක	1,681	1,657	1,585	1,543	1,585	1,554	1,769
සායන							
අක්ෂි සායන	6,945	6,657	5,955	5,470	5,955	5,331	6,074
දන්ත සායන	830	735	693	692	693	701	686
වෛද්‍ය සායන	1,838	1,984	1,898	2,072	1,898	2,385	2,896
දියවැඩියා සායන	139	116	114	143	114	180	224
ශල්‍ය	168	117	114	95	114	60	62
ළමා සායන	332	322	175	161	175	143	113
මානසික සායන	146	155	150	168	150	170	188
සුවඳිවි සායන	33	30	21	18	21	12	10
පවුල් සැලසුම්	106	68	32	11	32	5	4
	මාසික සාමාන්‍ය						

සපයන ලද සේවාවන්	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
නිදන්ගත පිළිකා ආරක්ෂණ ඒකකය	-	-	232	506	232	1,206	1,926
රෝගීන් ඇතුලත් කර ගැනීම	1,315	1,031	1,174	1,330	1,174	1,448	1,468
අක්ෂි ශල්‍ය කර්ම	978	648	707	853	707	959	945
පොදු සායන	8	5	13	22	13	9	9
ලේසර් ප්‍රතිකාර	345	287	219	186	219	158	165
රසායනාගාර පරීක්ෂණ	3,404	3,625	3,353	2,840	3,353	3,955	4,762
එක්ස් - රේ පරීක්ෂණ	281	295	286	285	286	378	459
ඊ.සී.ජී. පරීක්ෂණ	206	228	233	250	233	284	251

අක්ෂි ඒකකයේ කාර්ය සාධනය පිළිබඳ සාරාංශය

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
		10,011	11,257	12,830	13,718	13,632
කරන ලද ශල්‍ය කර්ම සංඛ්‍යාව	11,737	7,771	8,180	10,247	11,514	11,341
සායනය සඳහා පැමිණි රෝගීන් සංඛ්‍යාව	83,345	79,871	71,449	65,642	63,983	72,559
කරන ලද ලේසර් ප්‍රතිකාර සංඛ්‍යාව	4,141	3,328	2,619	2,228	1,900	1,984
දෘෂ්ටි සංකුලතා පරීක්ෂණ සංඛ්‍යාව	52,724	45,352	48,523	22,104	17,949	15,258
හදිසි අනතුරු ඒකකය ඇතුලත් වූ සංඛ්‍යාව	1,131	1,838	2,257	2,235	2,194	2,494
අක්ෂි කඳවුරු වලදී ප්‍රතිකාර කරන ලද සංඛ්‍යාව			2,400	3,000	1,891	2,257

අභ්‍යන්තර රෝගීන් කළමනාකරණය කිරීම

වාට්ටුවෙහි ඇති ඇඳන් සංඛ්‍යාවට වඩා කරන ලද ශල්‍ය කර්ම සංඛ්‍යාව වැඩි වීමට හේතු වී ඇත්තේ එක් දිනක් තුළ ශල්‍ය කර්ම කළ රෝගීන් නිවෙස් කරා යැවීමට හැකි වීමයි. මේ නිසා අක්ෂි ඒකකයේ ඇඳන් 88 ක් පමණක් වුවද සියළුම නේවාසික රෝගීන්ට අවශ්‍ය පහසුකම් සැපයීමට හැකි වී ඇත.

රෝගීන් ඇතුලත් කර ගැනීම

	2011	2012	2013	2014	2015
ඇතුලත් වූ රෝගීන් සංඛ්‍යාව	10,186	11,257	12,830	13,718	17,620

ප්‍රධාන සාක්ෂාත් කර ගැනීම්

2015 වර්ෂය තුලදී පහත සඳහන් වෛද්‍ය උපකරණ මිලදී ගැනීම සහ ඉදිකිරීම් නිම කරන ලදී.

1) වෛද්‍ය උපකරණ

- වෛද්‍ය උපකරණ වෙනුවෙන් වැය කරන ලද මුළු මුදල රු. 24,583,437.00

  උපකරණ

  - Vitrectomy Machine
  - Non-Contact Biometry System
  - Auto KeratoRefractometer
  - AB Scanner with Phacymetry
  - Operation Theater Beds
  - Defibrillators

2) ගොඩනැගිලි

- මහල් තුනකින් යුත් නව ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම සඳහා වැය කළ මුදල රු.150,860,032.02 (රසායනාගාරය, පිළිකා කළමනාකරණ ඒකකය, සේවා කාමර පුළුල් කිරීම සඳහා)
- වෙනත් (රසායනාගාරයේ වහලය අළුත්වැඩියා කිරීම) රු. 84,829.00

9.4 ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර රෝහල

1983 අංක 54 දරණ පාර්ලිමේන්තු පනතින් ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර රෝහල ස්ථාපනය කරන ලදී. එම පනතට අනුව ව්‍යවස්ථා මණ්ඩලයක් මඟින් මෙම රෝහල පාලනය කෙරේ. රෝහල ප්‍රවර්ධනයට, නියාමනයට, අධ්‍යාපන, පර්යේෂණ හා අනෙකුත් කාර්යයන්ට අවශ්‍ය ප්‍රතිපාදන මූලධන හා පුනරාවර්ථන වශයෙන් රජය මඟින් වාර්ෂිකව ලබා දේ.

නව CT යන්ත්‍රයක් ලබා දීම.

මූලික සාක්ෂාත් කර ගැනීම්

- රෝගීන්ගේ කාලය සහ මුදල් ඉතිරි වන පරිදි රසායනාගාර වාර්තා ලබාදීමේ ක්‍රියාවලිය කඩිනම් කරමින් රසායනාගාර සේවා පහසුකම් පුළුල් කිරීම.
- පරණ ගොඩනැගිල්ලෙහි ඇති මළ අපහරණ පද්ධතිය හා වැසිකිළි පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීම.
- විකලාංග ඒකකය සඳහා තවත් විශේෂඥ ශල්‍ය වෛද්‍යවරයෙකුගේ සේවය එක් කිරීම.

කාර්ය සාධන හා ප්‍රගති වාර්තාව 2015 - 2016

10. පුද්ගලික අංශයේ සෞඛ්‍ය සංවර්ධනය

පෞද්ගලික වෛද්‍ය අංශ සංවර්ධන අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය සෞඛ්‍ය හා දේශිය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශය යටතේ ස්ථාපිතය. අමාත්‍යාංශය යටතේම ස්ථාපිත කර ඇති පෞද්ගලික සේවා නියාමන සභාව ව්‍යවස්ථාපිත මණ්ඩලයක් ලෙස ක්‍රියා කරනු ලබයි. සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්වරයා පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය සේවා නියාමන සභාවේ සභාපති ලෙසත් පෞද්ගලික වෛද්‍ය අංශ සංවර්ධන අධ්‍යක්ෂ එහි ලේකම් ලෙසත් නිල බලයෙන් පත්වේ. පළාත් සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂවරුන් 09 දෙනාත් ශ්‍රී ලංකා වෛද්‍ය සභාවේ ලේඛකාධිවරයාත් නිල බලයෙන් පත්වනු ලබන අනෙකුත් සාමාජිකයන් වේ. පෞද්ගලික සේවාවන්හි යෙදෙන වෛද්‍ය සහ දන්ත ශල්‍ය වෛද්‍ය අංශ නියෝජිත ආයතනවල නියෝජිතවරුන් සහ පෞද්ගලික රෝහල් සහ සාත්තු නිවාස සංගමයෙහි නියෝජිතයන් 09 දෙනෙකුද නීතී කළමනාකරණය සහ මූල්‍යමය සහ හෙද සේවා වෙනුවෙන් ගරු අමාත්‍යතුමන් විසින් විශේෂයෙන් පත් කරනුලබන නියෝජිතයන් 04 දෙනෙකුද මෙහි සාමාජිකත්වය දරනු ලබයි. පසුව මෙම සාමාජිකයන් 28 දෙනාම නියාමන කවුන්සිලය සඳහා ඇතුලත් වේ.

සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්තුමා ප්‍රමුඛ පුද්ගලික සෞඛ්‍ය සත්කාර සේවා සභාව රැස්වෙමින්

පුද්ගලික වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථාන සඳහා අනුමැතිය ලබාදීම

පුද්ගලික සෞඛ්‍ය ආයතන ප්‍රභේද අනුව ලියාපදිංචිය

ප්‍රභේදය	2016 ජූනි 15 දක්වා දක්වා ලියාපදිංචි සංඛ්‍යාව
පුද්ගලික රෝහල් සහ සාත්තු නිවාස මාතෘ නිවාස	**176**
වෛද්‍ය රසායනාගාර	**878**
වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථාන / රෝග නිවාරණ මධ්‍යස්ථාන / දිවා සුරැකුම් මධ්‍යස්ථාන / වැනල් සේවා	**472**
පූර්ණ කාලින සාමාන්‍ය පුහුණු / බෙහෙත් ශාලා/ වෛද්‍ය සායන	**512**
අර්ධ කාලින සාමාන්‍ය පුහුණු / බෙහෙත් ශාලා/ වෛද්‍ය සායන	**1,367**
පූර්ණ කාලින දන්ත ශල්‍ය චිකිත්සක	**146**
අර්ධ කාලින දන්ත ශල්‍ය චිකිත්සක	**130**
පූර්ණ කාලින විශේෂඥ වෛද්‍ය පුහුණු	**24**

ප්‍රභේදය	2016 ජුනි 15 දක්වා දක්වා ලියාපදිංචි සංඛ්‍යාව
අර්ධ කාලීන විශේෂඥ වෛද්‍ය පුහුණු	**34**
පෞද්ගලික ගිලන්රථ සේවා	**24**
වෙනත් පුද්ගලකි වෛද්‍ය ආයතන	**248**
සම්පූර්ණ පුද්ගලකි වෛද්‍ය ආයතන සංඛ්‍යාව	**4,011**

පුද්ගලික රෝහල් වල පවතින ඇඳන් සංඛ්‍යාව

ඒකක	
සම්පූර්ණ පුද්ගලික රෝහල් සංඛ්‍යාව	176
සම්පූර්ණ ඇඳන් සංඛ්‍යාව	5,722

වසර 2015 - 2016 ප්‍රධාන කාර්ය සාධනයන්

- සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශිය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශය සහ නීති කෙටුම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව සමග එක්ව වර්තමානයේ පවත්නා පුද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන ලියාපදිංචි පනත සංශෝධනය කිරීමේ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධීකරණ්‍ය කිරීම.
- පුද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන ලියාපදිංචි කිරීමේ හා බලපත්‍ර අළුත් කිරීමේ කටයුතු නොකඩවා කරගෙනයාම
- පුද්ගලික සෞඛ්‍ය අංශයේ මානව සම්පත් සංවර්ධනය උදෙසා පුද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන සහ පළාත් වලින් සංවිධානය කරනු ලබන පුහුණු වැඩසටහන් සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රවීණ තාක්ෂණික දායකත්වය ලබාදීම
- පුද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන වලට එරෙහිව කරනු ලබන පැමිණිලි සම්බන්ධව අවශ්‍ය කටයුතු කිරීම
- පුද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන සුපරීක්ෂණ කටයුතු සිදුකිරීම
- අවශ්‍ය අවස්ථාවන්හිදි පුද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන සම්බන්ධයෙන් අනිකුත් ආයතන සමග අවශ්‍ය සම්බන්ධීකරණ කටයුතු සිදුකිරීම (සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශිය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශය,ශ්‍රී ලංකා වෛද්‍ය සභාව, වෘත්තීය සමිති ආදිය සමග)
- පුද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන සම්බන්ධව යෝග්‍ය තොරතුරු පද්ධතියක් ස්ථාපිත කිරීම
- ව්‍යාපෘති යෝජනා ඇගයුමට ලක්කිරීමෙන් අනතුරුව අළුතින් ආරම්භ කිරීමට නියමිත පුද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන සඳහා අවශ්‍ය පූර්ව අනුමැතිය ලබාදීම.
- පුද්ගලකි වෛද්‍ය ආයතන මගින් වකුගඩු බද්ධ කිරීම සඳහා නිර්දේශ ලද රෝගීන්ගේ ලියකියවිලි අවශ්‍ය පරිදි පිරිසැකසුම් කිරීම

වසර 2015 සහ 2016 විශේෂිත සහ වැදගත් නව්‍යතා

- උතුරු මැදපළාත් ප්‍රාදේශිය සෞඛ්‍ය සේවා අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය සමග එක්ව උතුරු මැද පළාත් තෝරාගත් පුද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන සුපරීක්ෂණය සඳහා උපදේශන වැඩමුළුවක් සංවිධානය කිරීම
- ජාතික රුධිර පාරවිලයන සේවාවේ සේවය ලබාගත් පුද්ගලික වෛද්‍ය ආයතනයන් සමග කාර්තුමය ප්‍රගති සමික්ෂණ රැස්වීම් පැවැත්වීම.
- ජනාධිපති අරමුදලෙහි ප්‍රතිලාභ ලැබිම සඳහා තෝරාගත් පෞද්ගලික රෝහල් වලට අවශ්‍ය නිර්ණායක අධික්ෂණය හා නියාමනය
- පුද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන සහ පුද්ගලික වෛද්‍ය රසායානාගාර ලියාපදිංචිය සඳහා අවශ්‍ය අවම අවශ්‍යතාවයන් සම්බන්ධ තොරතුරු නීතිපති කෙටුම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කිරීම.
- පුද්ගලික වෛද්‍ය මධ්‍යස්ථාන, පූර්ණ කාලීන සහ අර්ධ කාලීන වෛද්‍ය සහ දන්ත සේවා ආයතන,ගෘහස්ථ හෙද සාත්තු සේවා, පුද්ගලික ගිලන්රථ සේවා, දිගු කාලීන රැකබලාගැනීම් මධ්‍යස්ථාන සහ සහන සේවා ආයතන ලියාපදිංචිය සඳහා යෝජිත විධි විධාන සැකසීම් කටයුතු අවසන් කරන ලදි
- පුද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන වලට එරෙහිව කරනු ලබන පැමිණිලි සම්බන්ධව අවශ්‍ය කටයුතු කිරීම වඩාත් වැඩි දියුණු කොට කාලීන අවශ්‍යතාවය පරිදි බලාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය පියවර ගන්නා ලදි
- පුද්ගලික වෛද්‍ය ආයතනයන්හි මානව සම්පත් දත්ත, බෝ වන සහ බෝ නොවන රෝග සම්බන්දව විස්තර ඇතුලත්ව තොරතුරු පද්ධතියක් ස්ථාපිත කොට පවත්වාගෙන යනු ලබයි.
- තෝරාගත් පුද්ගලික වෛද්‍ය ආයතන වල කාර්ය මණ්ඩල සඳහා එච් අයි වි ඒඩ්ස් රෝගය වැළැක්වීම සහ ප්‍රතිකාර කටයුතු සිදු කිරීම සම්බන්ධව දැනුම, ආකල්ප සහ පළපුරුද්ද පදනම් කරගත් පුහුණු වැඩමුළුවක් එච් අයි වි ඒඩ්ස් නිවාරණ වැඩසටහන හා සහයෝගීතාවයෙන් යුතුව පවත්වන ලදි.

11. ජංගම වෛද්‍ය සායන වැඩසටහන (සුව උදාන වැඩසටහන)

සුව උදාන වැඩසටහනෙහි මූලික අරමුණ වන්නේ දුෂ්කර,පහසුකම් අවම හා ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල වාසය කරන ජනතාවගේ රෝග නිවාරණ සහ රෝග ප්‍රතිකාරක සෞඛ්‍ය සේවාවන්හි තත්ත්වය ඉහල නංවාලීමය. මෙම අරමුණ සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා අක්ෂි සායන, ජංගම දන්ත සායන, විශේෂඥ වෛද්‍ය සායන, ස්වසන රෝග සායන, වකුගඩු රෝග හඳුනා ගැනීමේ සායන, ළමා හා මාතෘ සායන, පෝෂණ සායන, පිළිකා හඳුනා ගැනීමේ සායන සහ දියවැඩියාව හඳුනා ගැනීමේ රසායනාගාර පරීක්ෂණ සිදු කිරීම යන සේවාවන් මේ යටතේ ප්‍රදානය කෙරේ. එමෙන්ම රෝග නිවාරණ සහ රෝග ප්‍රතිකාරක සෞඛ්‍ය සේවාවන් ඉලක්ක කොටගත් ප්‍රජාව දැනුවත්කිරීමේ වෛද්‍ය ප්‍රදර්ශන හා සම්මන්ත්‍රණ යනාදියද මෙම වැඩසටහන යටතේ සංවිධානය කරනු ලබයි.

ජනවාරි 2015 – දෙසැම්බර් 2015			
අංකය	මාසය	වැඩසටහන පැවැත්වූ ස්ථානය	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව
1	පෙබරවාරි	හම්බන්තොට සූරියවැව ස්වර්ණජිත දහම් පාසල	1100
2	අප්‍රේල්	කිලිනොච්චි මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය	1200
3	මැයි	බේරුවල බී එස් සේනානායක විද්‍යාලය	800
4	ජූනි	පැලවත්ත බුම්බෝල් තේ කම්හල	1200
5	ජූනි	මහනුවර බෝලපේ විහාරය	1200
6	ජූලි	බුලත්සිංහල මධ්‍ය මහා විද්‍යාලය	1050
7	ජූලි	මතුගම ශාන්ත මරියා විද්‍යාලය	390
8	සැප්තැම්බර්	ජාතික ජල සම්පාදන මණ්ඩලය - ගාල්ල	95
9	සැප්තැම්බර්	ශ්‍රී රතනසාර විද්‍යාලය- වග	80
10	ඔක්තෝම්බර්	වයඹ විශ්වවිද්‍යාලය – මාකඳුර, ගෝනවිල	420
11	ඔක්තෝම්බර්	ශ්‍රී සාරද පිරිවෙන – අනුරාධපුර	300
12	ඔක්තෝම්බර්	ධර්ම ජයන්ති විහාරය – පොළොන්නරුව	270
13	ඔක්තෝම්බර්	ජාතික සංවාද අමාත්‍යාංශය – රාජගිරිය	120
14	නොවැම්බර්	අමරකිත්ති පිරිවෙන– අම්පාගම	200
15	නොවැම්බර්	දඹගස්ආර බෝධි සෙනසුන් විහාරස්ථානය – මාතර	250
16	නොවැම්බර්	ස්ටැන්ලි තිලකරත්න විද්‍යාලය– නුගේගොඩ	285
17	නොවැම්බර්	පුවක්පිටිය ඉලුක්කෝවිට විද්‍යාලය - අවිස්සාවේල්ල	240
18	නොවැම්බර්	කටුවැල්ලේගම විද්‍යාලය – දිවුලපිටිය	400
19	දෙසැම්බර්	සවුත්ගේට් ජාත්‍යන්තර පාසල - අම්බලන්ගොඩ	240
20	දෙසැම්බර්	ශාන්ත මරියා දේවස්ථානය - සීදූව	300
21	දෙසැම්බර්	ශ්‍රී විජය සුගත පිරිවෙන – වලාන, පානදුර	500
22	දෙසැම්බර්	හිරණ කණිෂ්ඨ විද්‍යාලය	500
23	දෙසැම්බර්	අභිනවර්ණ විහාරය– සීදූව	250

2016 ජනවාරි – 2016 ජූනි

අංකය	මාසය	වැඩසටහන පැවැත්වූ ස්ථානය	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව
1	**ජනවාරි**	නැලගම ගනේගම පුරාණ රජමහ විහාරය - විතාරන්දෙණිය	900
2	**ජනවාරි**	වැලිකන්ද මහ විද්‍යාලය – පොළොන්නරුව	1100
3	**පෙබරවාරි**	නවගමුව විහාරය – කඩුවෙල	375
4	**මාර්තු**	දිඹුලාගල මැදගම සුමිත්‍රාරාම විහාරය - පොලොන්නරුව	600
5	**මාර්තු**	ධර්මරාජ විහාරස්ථානය – මාදම්පෙ	700
6	**මාර්තු**	අනුරාධපුර නොච්චියාගම ඇලපත්ගම	250
7	**මාර්තු**	කුමාරතුංග මුණිදාස විද්‍යාලය – මීරිගම, කොස්ඇටදෙණිය	235
8	**අප්‍රේල්**	ශ්‍රී සුමංගලාරාම විහාරය – මොරන්තුඩුව, කලපුගම	332
9	**අප්‍රේල්**	බියගම සියඹලාපේවත්ත කණිටු විදුහල	280
10	**අප්‍රේල්**	අනුරාධපුර තලාව ආරියගම	186
11	**අප්‍රේල්**	උමන්දාව මහ විහාර ආශ්‍රමය – කුරුණෑගල	157
12	**අප්‍රේල්**	ධර්මපාල විද්‍යාලය– කළුතර, කටුකුරුන්ද	230
13	**මැයි**	ඉසිපතන පිරිවෙන– මාතර කිරින්ද	300
14	**මැයි**	ධර්මෝධරාරාම විහාරස්ථානය හික්කකඩුව ඉඹුලගොඩ	810
15	**මැයි**	අල් හිදායා විද්‍යාලය– ත්‍රිකුණාමලය	720
16	**ජූනි**	ධම්මිස්සර ජාතික පාසල – නාත්තණ්ඩිය	1800

12. ජාතික සෞඛ්‍ය සංවර්ධන අරමුදල

1981 අංක 13 දරණ පනත මගින් ජාතික සෞඛ්‍ය සංවර්ධන අරමුදල ස්ථාපිත කරන ලදි. මෙහි අරමුණ වන්නේ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය මගින් මහජනතාවට ලබා දෙන සෞඛ්‍ය සේවාවන් පුළුල් කිරීමය. විවෘත පරිත්‍යාගශිලීන්ගේ මෙන්ම ප්‍රධාන ලෙසට ජාතික ලොතැරැයි මණ්ඩලයේ අරමුදල් මගින් මෙම අරමුදලට දායකත්වය ලැබේ.

සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය මගින් සපයනු ලබන සේවාවන් වඩාත් සාධාරණව හා උසස් තත්වයකින් මහජනතාව වෙත ළඟාකරදීම වෙනුවෙන් වැදගත් ක්‍රියාකාරකම් රාශියක් මේ වනවිට ජාතික සෞඛ්‍ය සංවර්ධන අරමුදල මගින් ආරම්භ කර ඇත.

ජාතික සෞඛ්‍ය සංවර්ධන අරමුදලේ අරමුණු වනුයේ

- ශ්‍රී ලංකාවේ සෞඛ්‍ය සේවා කටයුතු සපයන ආයතන උසස් හා වැඩි දියුණු කිරීමට අවශ්‍ය සහාය ලබාදීම
- සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය අනුබල ලබාදීම
- සෞඛ්‍ය සේවා හා සම්බන්ධ පර්යේෂණයන්ට සහාය දැක්වීම
- සෞඛ්‍ය සේවා හා සම්බන්ධ මානව සම්පත් සංවර්ධනය කිරිම වෙනුවෙන් අවශ්‍ය සහාය ලබාදීම
- රෝග නිවාරණ කටයුතු සහ පෞද්ගලික සෞඛ්‍ය වැඩිදියුණු කිරීම් වෙනුවෙන් අවශ්‍ය සහාය ලබාදීම
- අත්‍යවශ්‍ය ඖෂධ සහ උපකරණ ලබාගැනීම වෙනුවෙන් අවශ්‍ය සහාය ලබාදීම

අරමුදල පරිපාලනය සහ කළමනාකරණය කිරීම

මෙම අරමුදල සාමාජිකයන් 07 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත භාරකාර මණ්ඩලයක් මගින් මෙහෙයවනු ලබන අතර එහි සභාපතිත්වය දරනු ලබන්නේ සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් තුමා විසිනි. මෙම සාමාජිකයන් 07 දෙනා අතුරින් මහජන නියෝජිතයන් 03 දෙනෙකු සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාවරයා විසින් පත්කරනු ලබයි.

වසර 2015 සහ 2016 ජූනි දක්වා මූල්‍යමය ප්‍රගතිය

විස්තරය	2015 රු.මි	2016 ජූනි දක්වා රු.මි
ආදායම		
ආරෝග්‍යශාලා ලොතරැයියේ දායකත්වය	69.3	41.6
පරිත්‍යාග	154.6	87.3
ආයෝජන පොලී	20.5	10.7
වෙනත් ආදායම්	51.6	0.2
සම්පූර්ණ ආදායම	**296.5**	**139.8**
වියදම		
සෞඛ්‍ය ආයතන ඉදිකිරීම් හා ප්‍රතිසංස්කරණ කටයුතු	1.8	0.9
සෞඛ්‍ය පර්යේෂණ	143.0	7.3
	61.7	18.1

සෞඛ්‍ය සේවා හා සම්බන්ධ මානව සම්පත්	4.4	-
සංවර්ධනය කිරීම	3.5	-
රෝග නිවාරණ කටයුතු	57.3	1.1
රෝගී ආරක්ෂණය	17.1	10.9
අත්‍යවශ්‍ය ඖෂධ සහ උපකරණ ලබාදීම		
සම්පූර්ණ වැය	**288.8**	**38.3**

කාණ්ඩ II

දේශීය වෛද්‍ය අංශය

1. හැඳින්වීම

ශ්‍රී ලංකාවට උරුම වූ වෛද්‍ය ක්‍රමයක් ඉතා ඈත අතීතයේ සිටම පැවති බවට සාක්ෂි ඇත. බුද්ධදාස රජතුමා සතුන්ට පවා ප්‍රතිකාර කළ බව ඉතිහාසයය තොරතුරු වලින් කියවේ.පුරාවස්තු අතර පවතින බෙහෙත් ඔරු, බෙහෙත් ඇඹරුඃ ගල්වලින් එය තහවුරු වනු ඇත. අද දේශීය වෛද්‍යවරුන් භාවිත නොකලත් ඉතා දියුණු ශල්‍යකර්ම ක්‍රම දේශීය වෛද්‍යවරුන් අතර පැවති බව පොලොන්නරුව හා අනුරාධපුර පුරාවස්තු අතර තිබී හමුවූ ශල්‍ය වෛද්‍ය උපකරණ වලින් පැහැදිලි වේ. අදද ලංකාවේ බොහෝ ප්‍රදේශවල සිටින පාරම්පරික වෛද්‍යවරුන් දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රමයේ හාස්කම් ලොවට පෙන්නුම් කරයි.

යටත් විජිත යුගයෙහි බටහිර වෛද්‍ය ක්‍රමය පැතිරයාමත් සමග දේශීය වෛද්‍ය විද්‍යාව තරමක පසුබෑමකට ලක්විය. එනමුදු දේශීය වෛද්‍ය විද්‍යාවේ ආශ්චර්යය හඳුනාගත් මෙරට පාලකවරු එය නංවාලීමට කටයුතු කරමින්, ආයුර්වේද වෛද්‍ය විද්‍යාල , විශ්ව විද්‍යාල තරමට දියුණු කිරීම සඳහා කටයුතු කරන ලදහ. ඉන් බිහිවන උපාධිධාරීන් හා බටහිර වෛද්‍ය උපාධිධාරීන් සම තත්ත්වයෙහිලා සැලකීමට සමාජය හුරු පුරුදු විය.

කැඩුම් බිඳුම් රෝග හා විෂ වෙදකම සඳහා දේශීය වෛද්‍ය විද්‍යාව ඉතා ජනප්‍රිය වී ඇත. විදේශිකයන් පවා කැඩුම් බිඳුම් ප්‍රතිකාර සඳහා සිංහල වෙදමහතුන් සොයා එන අවස්ථා එමටය. සංචාරක ව්‍යාපාරය හා හෝටල් පාදක කරමින් දේශීය වෙදකම නගා සිටුවීම සඳහා කටයුතු කිරීම මඟින් ජාත්‍යන්තරයටද මෙම මහඟු වෙදකම ගෙනයාම සඳහා වර්තමානයේ කටයුතු කරනු ලැබේ.

නිදහසින් පසු 1949 අංක 49 දරණ ව්‍යවස්ථාව මඟින් ස්වදේශීය ආඥා පනත සංශෝධනයෙන් පසුව දේශීය වෛද්‍ය ලියාපදිංචියට අදාළ වගන්ති විධිමත් ලෙස සංශෝධනය කෙරිණ. 1957 දී ස්වදේශීය වෛද්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව පිහිටුවීම හා එහි කොමසාරිස් ධුරයට පුද්ගලයෙකු පත් කිරීම සිදුවිය. එම පනත නෛතික ව්‍යවස්ථාව ඊබවට පත් වූ පසු ස්වදේශීය වෛද්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව පසුව ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව නමින් ස්ථාපිත විය.

1961 අංක 31 දරණ ආයුර්වේද පනත සම්මත කර ගනිමින් ශ්‍රී ලාංකීය දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රමයට නව පණක් එක් කරන ලදී. ඒ අනුව 1980 වර්ෂයේදී දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රමය ප්‍රවර්ධනය සඳහා නව අමාත්‍යාංශයක් පිහිට වූ අතර එය 1994 දී කැබිනට් අමාත්‍යාංශයක් බවට පත් විය. එතැන් සිට කැබිනට් ඇමතිවරයෙකුගේ හා නියෝජ්‍ය ඇමතිවරයෙකුගේ අධීක්ෂණය යටතේත ක්‍රියාත්මක වූ දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශය නැවත 2015 වසරේදී සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශය යටතට ගැණුනු අතර මුලින් සෞඛ්‍ය හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශය ලෙසත්, 2015 වසර අවසන එය සෞඛ්‍ය, පෝෂණ සහ දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශය බවට පත්විය. ඒ අනුව වර්තමානයේ දේශීය වෛද්‍ය අංශය ලෙස ක්‍රියාත්මක වෙමින්, දේශයේ සෞඛ්‍ය සංරක්ෂණය හා නිරෝගී ජනතාවක්, නිරෝගී ක්‍රම බලකායක්, බිහි කිරීමේ අරමුණින් පහත ක්‍රියාමාර්ග ගෙන ඇත.

- දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රමය නගා සිටුවීම සඳහා ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීම
- සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජාතියක් ගොඩනැගීම සඳහා දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රමය ප්‍රචලිත කිරීම
- දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රම සංරක්ෂණය හා ප්‍රවර්ධනය කිරීම
- දේශීය ඔසු වගාව පුළුල් ලෙස ක්‍රියාත්මක කරමින් ඖෂධ නිෂ්පාදනය ඉහළ දැමීම
- රක්ෂිත ආයුර්වේද වෛද්‍ය ක්‍රමයක් ඇති කිරීම තුලින් සංචාරක කර්මාන්තය වැඩිදියුණු කර එය රටේ සංවර්ධනයට දායක කර ගැනීම
- හෝමියෝපති වෛද්‍ය ක්‍රමයේ ප්‍රවර්ධනයක් ඇති කිරීම

2. දේශීය වෛද්‍ය අංශයේ දැක්ම සහ මෙහෙවර

දැක්ම

හෙල වෙදකමින් සැමට සුවසෙත.

මෙහෙවර

ශ්‍රී ලාංකීය අනන්‍යතාව රැකෙන අයුරින් පර්යේෂණ සහ නවීන තාක්ෂණය උපයෝගී කර ගනිමින් සමස්ත ප්‍රජාවට සුවසෙත සලසා මානව ශක්තීන් වර්ධනය කිරීම තුලින් ඔවුන් ජාතික, ආර්ථික හා සහස්‍ර වර්ධක ඉලක්කයන් සපුරා ගැනීම සඳහා ප්‍රබල අයුරින් දායක කරවීම.

3. දේශීය වෛද්‍ය අංශයේ ප්‍රමුඛතා අංශ

විශේෂ අවධානයට ලක්වූ ප්‍රමුඛතා අංශ	ප්‍රතිඵල නිමැවුම් දර්ශකය
1. දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රම පිළිබඳ නීතිමය රාමුව සවිමත් කිරීම	ආයුර්වේද වෛද්‍ය ක්‍රම භාවිතයේ අක්‍රමිකතා අවම වීම වෘත්තිමය වශයෙන් තෘප්තිමත් ආයුර්වේද වෛද්‍යවරුන් බිහිවීම ආයුර්වේද ප්‍රතිකාර ආයතන නීතිමය පදනමක් මත ශක්තිමත් කිරීම
2. ආයුර්වේද පර්යේෂණ ශක්තිමත් කිරීම හා වැඩිදියුණු කිරීම	ගුණාත්මක භාවයෙන් යුත් නව ආයුර්වේද නිෂ්පාදනවල ප්‍රමාණාත්මක වැඩි වීම ආයුර්වේද පර්යේෂකයින්ගේ අයිතීන් තහවුරු වීම ආයුර්වේද වෛද්‍ය ක්‍රමය සම්බන්ධ පිළිගැනීම පුළුල් වීම ආයුර්වේද පර්යේෂණ හා පර්යේෂකයින් සඳහා වැඩි අවස්ථාවන් සැලසීම බෝ නොවන රෝග පාලනය සඳහා දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රම හඳුන්වා දීම සංරක්ෂණය වූ පාරම්පරික ආයුර්වේද ලේඛන ප්‍රමාණය ඉහළ යාම ආයුර්වේදයට සම්බන්ධ බුද්ධිමය දේපළ අයිතීන් සුරක්ෂිත වීම හා විධිමත් වීම
3. ආයුර්වේදය සඳහා තොරතුරු තාක්ෂණය භාවිතා කිරීම	යාවත්කාලීන වූ තොරතුරු පද්ධතියක් නිර්මාණය වීම ක්‍රමවත් ජාලගත මෙහෙයුම් පද්ධතියක් නිර්මාණය වීම ඊ-ආයුර්වේද වෛද්‍ය ක්‍රමයක් නිර්මාණය වීම දේශීය වෙදකමේ නිම් වළලු පුළුල් වීම
4. ආයුර්වේද සෞඛ්‍ය සංරක්ෂණය යාවත්කාලීන හා වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා මානව සම්පත් සංවර්ධනය	ගුණාත්ම භාවයෙන් යුත් මානව සම්පත ප්‍රමාණාත්මකව වැඩිවීම වෘත්තිමය වශයෙන් තෘප්තිමත් මානව සම්පත වැඩිවීම දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රම සඳහා ඇති ගෝලීය ඉල්ලුම සැපිරිය හැකි වීම පාරම්පරික වෛද්‍යවරුන්ගේ දැනුම හා කුසලතාවය නූතන සමාජ අවශ්‍යතාවය උදෙසා යාවත්කාලීන වීම නිපුණතාවයෙන් යුත් දේශීය වෛද්‍යවරු ප්‍රමාණාත්මකව වැඩිවීම රාජ්‍ය හා පෞද්ලික අංශවල ආයුර්වේද වෛද්‍ය ක්‍රම භාවිත කරන්නන්ගේ දැනුම, ආකල්ප හා කුසලතා වැඩිදියුණු වී තිබීම
5. ආයුර්වේදඖෂධ නිෂ්පාදන වැඩිදියුණු කිරීම සහ ඖෂධ පැළෑටි වගා කිරීම, වැඩිදියුණු කිරීම සහ ඔසු උයන් ආරම්භ කිරීම	ඉහළ ප්‍රමිතියෙන් යුතු ගුණාත්මක ඖෂධ ප්‍රමාණය වැඩිවීම ආයුර්වේදය තුලින් ආදායම් උත්පාදනය ඉහළ යාම ආයුර්වේද ඖෂධ සඳහා ඇති විදේශීය වෙළඳ පොළ අවස්ථා ඉහළ යාම භාවිතයට පහසු ඖෂධ නිෂ්පාදනය ඉහළ යාම
6. ආයුර්වේදය වාණිජකරණය අනුව පවත්වාගෙන යාම	පාරම්පරික වෙදකම ආයුර්වේද සිද්ධ හා යුනානි වෛද්‍ය ක්‍රම ජාත්‍යන්තර වශයෙන් ප්‍රචලිත වීම විශේෂිත වූ ආයුර්වේද ප්‍රතිකාර ක්‍රම සැපයීමට හැකිවන පරිදි නවීන පහසුකම් සහිත රෝහල් ඇතිවීම පවතින ඔසු උයන් හා නව ඔසු උයන් උසස් තත්වයට පත් වීම
7. හෝමියෝපති වෛද්‍ය ක්‍රම භාවිතය ඉහළ නැංවීම	හෝමියෝපති වෛද්‍ය ක්‍රමය ආශ්‍රිත ආයතන විධිමත් ලෙස ස්ථාපිත වීම වෘත්තිමය වශයෙන් තෘප්තිමත් හෝමියෝපති මානව සම්පතක් ඇතිවීම

4. දේශීය වෛද්‍ය අංශය යටතේ ඇති ආයතන

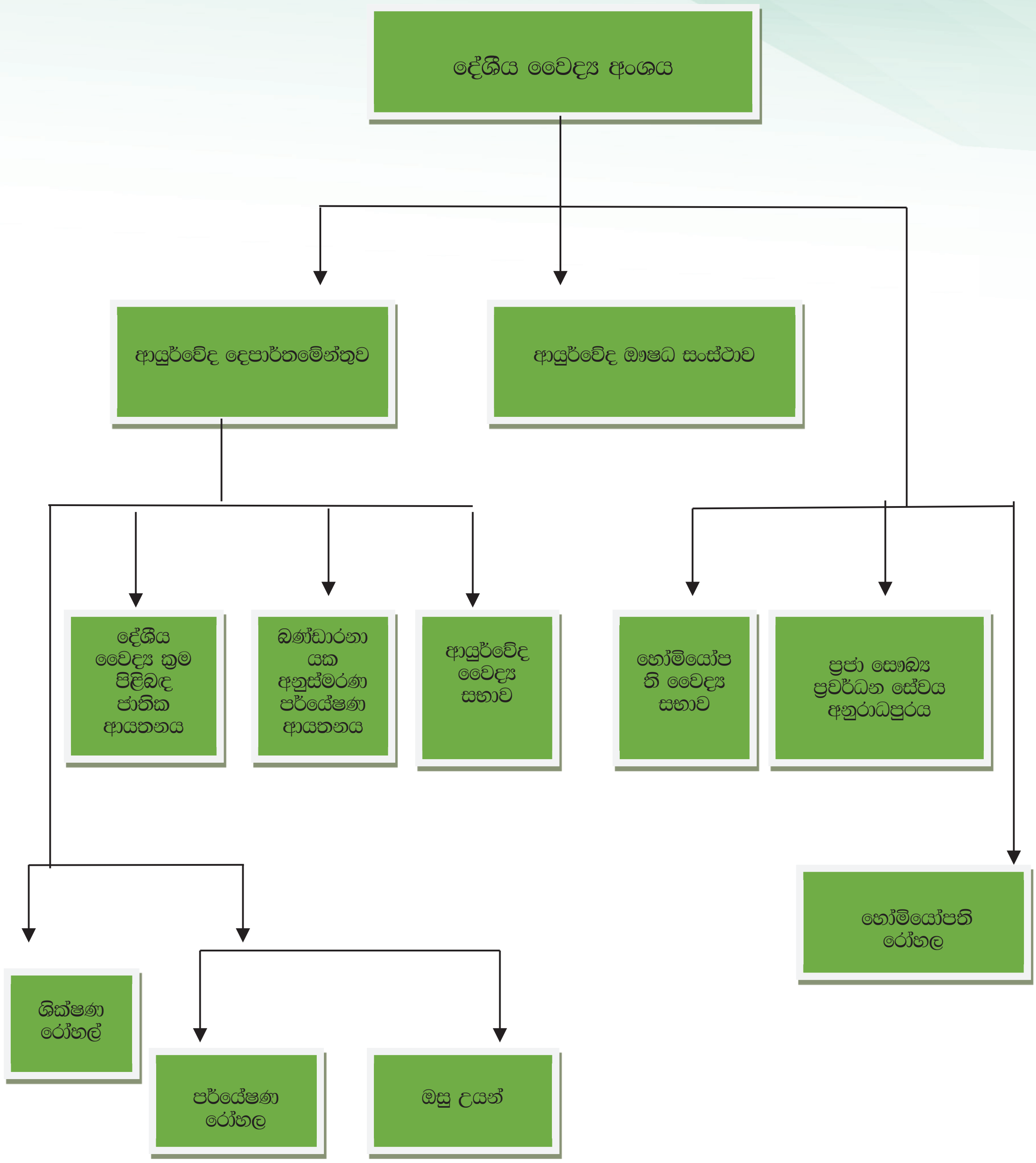

5. දේශීය වෛද්‍ය අංශය - 2016 ජූනි 30 දිනට මූල්‍ය ප්‍රගතිය

කාණ්ඩය/වැය විෂය/අයිතමය	ප්‍රතිපාදන (රු)	වියදම (රු)	වියදම් ප්‍රතිශතය(%)
පුනරාවර්ථන	**264,400,000.00**	**93,331,490.35**	**35.30**
සාමාන්‍ය පරිපාලනය/වෙනත් වැඩසටහන්	230,400,000.00	80,314,070.99	34.86
<u>ආයතන සේවා</u>			
හෝමියෝපති වෛද්‍ය සභාව	10,500,000.00	6,693,929.12	63.75
හෝමියෝපති රෝහල	18,500,000.00	5,552,730.24	30.01
<u>විශේෂ වැඩසටහන්</u> පෝෂණ වැඩසටහන	5,000,000.00	770,760.00	15.42
ප්‍රාග්ධන	**240,300,000.00**	**121,561,539.47**	**50.59**
සාමාන්‍ය පරිපාලනය	5,300,000.00	26,200.00	0.49
<u>විශේෂ වැඩසටහන්</u>			
ප්‍රජා සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන	90,000,000.00	56,450,085.68	62.72
ඖෂධ සංස්ථාවේ ඉදිකිරීම	80,000,000.00	50,000,000.00	62.50
සංරක්ෂණ සභා	7,000,000.00	142,389.05	2.03
තරුණ ඔසුගොවි ගම්මාන වැඩසටහන	2,000,000.00	-	-
හෝමියෝපති වෛද්‍ය සභාව	2,000,000.00	1,999,920.75	99.99
හෝමියෝපති ක්‍රම සංවර්ධනය	50,000,000.00	11,556,646.98	23.11
පෝෂණ මන්දිර	4,000,000.00	1,386,297.01	34.66
මුළු එකතුව	**504,700,000.00**	**214,893,029.82**	**42.58**

6. දේශීය වෛද්‍ය අංශය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන සංවර්ධන ව්‍යාපෘති/වැඩසටහන්වල ප්‍රගතිය

6.1 අනුරාධපුර ප්‍රජා සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන සේවය

ජනතාව දැනුවත් කිරීම තුළින් ඔවුන්ගේ සෞඛ්‍ය තත්ත්වය ඉහළ නංවා ජීවන තත්ත්වය උසස් මට්ටමකට ගෙන ඒම අරමුණු කොට 2005 වසරේදී මෙම වැඩසටහන ආරම්භ කෙරිණ. ඒ අනුව වර්තමානයේ පහත පරිදි නිලධාරීන් සේවයේ යොදවා ඇත.

2016.06.30 දින දක්වා පැවැත්වූ විශේෂ වැඩසටහන්

1. යෝග සංයම අභ්‍යාස වැඩමුළු පැවැත්වීම - රාජ්‍ය ආයතන(ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල) නොච්චියාගම,නාච්චදූව, කහටගස්දිගිලිය, මිහින්තලේ, ගල්නෑව
2. කැබිතිගොල්ලෑව කොට්ඨාශයේ 2016.02.26 දින වකුගඩු රෝග නිවාරණය සම්බන්ධව දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් හා ජංගම වෛද්‍ය සායනයක් පවත්වන ලදී. ඒ සඳහා 150ක පිරිසක් සහභාගි වී ඇත.
3. ජනාධිපති කාර්ය සාධන බලකාය සමග ඒකාබද්ධව වකුගඩු රෝග නිවාරණය පිළිබඳව කැබිතිගොල්ලෑව කොට්ඨාශයේ 2016.03.31 දින පවත්වන ලද ගෘහ ඒකක දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනේදී රාජ්‍ය ආයතන 05ක් හා පවුල් ඒකක 350ක් දැනුවත් කරන ලදී.
4. කැබිතිගොල්ලෑව කලාපය මගින් සෑම මසකම වකුගඩු සායන 02ක් පවත්වනු ලබන අතර ඒ සඳහා සහභාගි වන සංඛ්‍යාව 250ක් පමණ වේ.
5. පදවිය වකුගඩු රෝග නිවාරණ සායනය පැවැත්වීම.
6. මැදවච්චිය වකුගඩු රෝග නිවාරණ සායනය පැවැත්වීම.

ඖෂධ පැළෑටි සංරක්ෂණය හා තිරසාර භාවිතය

රෝගී සත්කාරක සේවා

මානසික සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන්

පෝෂණ වැඩසටහන්

අනුරාධපුර ආයුර්වේද ප්‍රජා සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන සේවය - 2016 ජූනි 30 දිනට ප්‍රගතිය

අනු අංකය	වැඩසටහන	වැඩසටහන් ප්‍රගතිය	පැවැත්වූ වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිලාභීන්
1.	බෝ නොවන රෝග පාලනය	1.ජංගම වෛද්‍ය සායන	306	10189
		යොමු කළ රෝගීන් සංඛ්‍යාව	483	
		2. රෝගීන් හඳුනා ගැනීමේ මූලික පරීක්ෂණ	285	12728
		3. රාජකාරී සේවා ස්ථාන ආශ්‍රිත සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන්	167	5292
		4. යෝග සහ සංයම අභ්‍යාස තුළින් මානසික සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධනය	58	1165
2.	පෝෂණ වැඩසටහන	1.දේශීය ආහාර ප්‍රචලිත කිරීම/ශ්‍රී ලාංකිකයන් සඳහා සුදුසු පෝෂණ සංකල්ප ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන		21898
		2. ප්‍රායෝගික වැඩසටහන්	867	
		3. දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්	998	
		4. ළමා ස්වස්ථතා ප්‍රවර්ධන වැඩසටහන්	868	16963
		5. ළමා සායන	356	
		6. දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්	659	
3.	ප්‍රජා මූලික වැඩිහිටි සෞඛ්‍ය සේවා වැඩසටහන	වැඩිහිටි සෞඛ්‍ය ප්‍රවර්ධන සායන	442	11560
		වැඩිදුර ප්‍රතිකාර සඳහා යොමු කිරීම		164
4.	මාතෘ සංරක්ෂණය "ගැබිණි මව දැයේ සම්පතයි"	මාතෘ සායන	8	254
5.	පාසල් වැඩසටහන්	1. පාසල් සිසුන් සහ අචාර්ය මණ්ඩලය දැනුවත් කිරීම	85	5141
		2. 5 වසර ශිෂ්‍යත්ව උපකාරක වැඩසටහන්	28	1940
		3. පාසල් අශ්‍රිත සායනික සේවා වැඩසටහන	21	1188
		4. යෝග හා සංයම අභ්‍යාස වැඩසටහන	13	410
		5. පසල් ඔසු උයන්	86	
		රෝපිත/ බෙදා හරින ලද පැළ		889
6.	ප්‍රජා සත්කාරක සේවා	1. අභිමංසල ආබාධිත රණවිරු සත්කාරක සේවා	1	33
		2. ප්‍රාදේශීය ජංගම සේවා	51	2190
7.	වෙනත් වැඩසටහන්	1. ගෘහ ඒකක දැනුවත් කිරීම	278	10175
		2. විශේෂ වකුගඩු සායනය/ බෝ නොවන රෝග පාලනය	302	14241
		3. අධ්‍යාත්මික සංවර්ධන වැඩසටහන	79	6308
8.	ඖෂධ පැළෑටි සංරක්ෂණය හා තිරසර භාවිතය	1. ආදර්ශ පැළ තවාන්	16	
		2. කාබනික ගෙවතු වගා	1141	
		3. ඔසු උයන්	401	

6.2 ආයුර්වේද ජීවන දර්ශනය සහ පෝෂණය - දේශීය ආහාර රටාව තුළින් බෝ නොවන රෝග පාලනය පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන

නිරෝගී මෙන්ම දේශමාමක පරපුරක් ජාතියට උරුම කර දීමේ ශ්‍රේෂ්ඨ සංකල්පය පෙරදැරි කර ගනිමින් දේශීය ප්‍රතිකාර ක්‍රම, ආයුර්වේද ජීවන දර්ශනය, දේශීය ආහාර රටා හා සෞඛ්‍ය පුරුදු, අත් බෙහෙත් ක්‍රම සහ ආහාර සැකසීමේදී අනුගමනය කරනු ලබන පෝෂණ ගුණය ඉහළ නැංවීමේ හා ආරක්ෂා කිරීමේ ක්‍රම ආදිය පහසුවෙන් ජීවිත වලට හුරු කර ගැනීම සඳහා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ මට්ටමින් මහජනතාව දැනුවත් කිරීමේ අරමුණ ඇතිව පවත්වනු ලබන වැඩසටහන් මාලාවකි.

ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල හරහා මෙම වැඩසටහන් පැවැත්වීම පිළිබඳව අවශ්‍ය උපදෙස් සහ සහයෝගය දේශීය වෛද්‍ය අංශය මඟින් ලබාදෙන අතර වැඩසටහන් පැවැත්වීම සඳහා සම්පූර්ණ ප්‍රතිපාදන දේශීය වෛද්‍ය අංශය මඟින් ලබා දෙයි.කුලියාපිටිය නැගෙනහිර,කටුවන, අම්බලන්ගොඩ,මීගමුව, කඹුරුපිටිය, පාතදුම්බර, සූරියවැව, පන්නල, මාස්පොත, හක්මණ, මාතලේ, අගලවත්ත, මහර, පොල්ගහවෙල, වාරියපොල, ගිරිබාව, කුලියාපිටිය බටහිර, කොටවෙහෙර යන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ වල 2016 ජුනි මස 30 වන විට පෝෂණ වැඩසටහන් පවත්වා ඇත.

6.3 පෝෂණ මන්දිර වැඩසටහන

දේශීය ආහාර කොළ කැඳ සහ ඔසු පැන් පොදු මහජනතාවට හුරු කර ඒ තුළින් ජනතාවගේ පෝෂණ තත්ත්වයන් වැඩිදියුණු කර නිරෝගී පුරවැසියන් පිරිසක් බිහිකිරීමේ අරමුණින් ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ මට්ටමින් පෝෂණ මන්දිර ඉදි කිරීම මේ මඟින් සිදු කෙරේ. පඬුවස්නුවර නැගෙනහිර,අතුරලිය,රස්නායකපුර, ගලේවෙල යන ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ වල පෝෂණ මන්දිර දැනට ඉදි කෙරෙමින් පවතින අතර, අඟුණකොළපැලැස්ස ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශයේද

පෝෂණ මන්දිරයක් ඉදි කිරීමට සැලසුම් කරමින් පවතී. මෙම පෝෂණ මන්දිර ඉදි කිරීම සඳහා ඇස්මේන්තු කළ මුදල රු. 4,069,490.84ක් වන අතර ඒ සඳහා රු. 3,941,191.23ක ප්‍රතිපාදන නිදහස් කර ඇත.

6.4 සංරක්ෂණ සභා

දිවයින පුරා ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාශ මට්ටමින් පාරම්පරික වෛද්‍යවරුන්ගේ සහභාගීත්වයෙන් සංරක්ෂණ සභා පිහිටවනු ඇත. එහි ප්‍රාදේශීය අධීක්ෂණ නිලධාරියා ලෙස ප්‍රාදේශීය ලේකම් කටයුතු කරන අතර දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රමය තුළින් ඖසු වගාව හා ඖෂධ නිෂ්පාදන කටයුතු සිදු කරමින් මහජනතාව වෙත විශාල මෙහෙයක් මෙමගින් ඉටු කරනු ලැබේ.ඒ අනුව 2015/2016 වසර වලදී දිවයින පුරා සංරක්ෂණ සභා සඳහා ඖෂධ නිෂ්පාදන උපකරණ කට්ටල 90ක් පමණ ලබාදී ඇති අතර මේ සඳහා රු.5,428,571.40 ක මුදලක් වැය කර ඇත.

ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලවලට අදාළ ආයුර්වේද සංරක්ෂණ සභා අතරින් ඖසු උයන් ආරම්භ කිරීමට ව්‍යාපෘති වාර්තා ඉදිරිපත් කරන ලෙසප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලවලට අනුයුක්තව සේවය කරන දේශීය වෛද්‍ය සංවර්ධන නිලධාරීන් දැනුවත් කර ඇත.

දිවයින පුරාපිහිටි ආයුර්වේද සංරක්ෂණ සභාසඳහා පුස්තකාල පහසුකම් ලබා දීම සඳහා ඉල්ලීම් ඉදිරිපත් කරන ලෙස ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන්ට සිදු කරන ලෙස දැනුම් දීම පරිදි මේ වන විට ඉල්ලීම් 130ක් පමණ ඉදිරිපත් වී ඇත. ඒවා සඳහා වානේ අල්මාරියක් හා අවශ්‍ය පොත්පත් ලබා දීමට දැනට කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

6.5 තරුණ ඖසු ගොවි වැඩසටහන

ග්‍රාමීය මට්ටමින් තරුණ තරුණියන් ඖසු වගාව සඳහා යොමු කිරීම තුළින් ඔවුන්ට අතිරේක ආදායම් මාර්ගයක් සකසා දීමේ පරමාර්ථයෙන් ක්‍රියාත්මක වූ වැඩසටහනකි. දේශීය වශයෙන් පවතින අමුද්‍රව්‍ය හිඟය, ඉල්ලුමට සරිලන සැපයුමක් නොතිබීම, විශාල විදේශ විනිමය ප්‍රමාණයක් අමුද්‍රව්‍ය ආනයනයේදී වැයවීම යන කරුණු සැලකිල්ලට ගනිමින් ඊට විසඳුමක් ලෙස මෙම වැඩසටහන ක්‍රියාත්මක වේ. තවද ඉන්දියාව, පාකිස්ථානය වැනි රටවලින් අමුද්‍රව්‍ය ආනයනය කිරීමේදී එම රටවල් ආනයනයන් සීමා කිරීම මෙම වැඩසටහනේ අරමුණයි.

ඒ අනුව ඔසු වගා කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘති වාර්තා ඉදිරිපත් කරන ලෙස ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලවලටඅනුයුක්තව සේවය කරන දේශීය වෛද්‍ය සංවර්ධන නිලධාරීන් දැනුවත් කර ඇත.එමෙන්ම ඌව පළාත මූලික කරගෙන ඔසු වගා ව්‍යාපෘතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.

6.6 හිස තෙල් ගෑමේ රාජ්‍ය උත්සවය - 2016

සෞඛ්‍ය හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශය සහ ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුවේ මූලිකත්වයෙන් වසරක් පාසා පැවැත්වෙන හිස තෙල් ගෑමේ රාජ්‍ය මහෝත්සවය 2016 වර්ෂයේ අප්‍රේල් මස 16 වන දින පූර්ව භාග 10.41 ට යෙදුණු සුභ නැකතින්, ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ජනාධිපති ගරු මෛත්‍රීපාල සිරිසේන මැතිතුමන්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන්, සෞඛ්‍ය හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍ය ගරු රාජිත සේනාරත්න මැතිතුමාගේ සහභාගිත්වයෙන් කළුතර, මලේගොඩ ශ්‍රී පුෂ්පාරාම විහාරස්ථානයේදී පවත්වන ලදී.

6.7 ආයුර්වේද එක්ස්පෝ 2015

එම ප්‍රදර්ශනයේ අවස්ථා කිහිපයක්

ශ්‍රී ලංකා වාණිජ මණ්ඩලය විසින් සෞඛ්‍ය, පෝෂණ සහ දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශයේ පූර්ණ සහයෝගය හා අනුග්‍රහය යටතේ අනෙකුත් රාජ්‍ය ආයතනද සමඟ එක්ව, ආයුර්වේද එක්ස්පෝ 2016 ජාත්‍යන්තර වෙළඳ ප්‍රදර්ශනය හා සම්මන්ත්‍රණය 2016 ජූලි මස 8, 9, 10 තෙදින පුරා බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ශාලාවේදී පවත්වන ලදී.

මෙම ප්‍රදර්ශනයේ ප්‍රධාන අරමුණ වන්නේ ශ්‍රී ලංකාවේ දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රම හා නිෂ්පාදන සඳහා දේශීය හා ජාත්‍යන්තර වශයෙන් නිසි ප්‍රචාරයක් ලබා දී රෝග සුව කිරීමට මෙම වෛද්‍ය ක්‍රමයට ඇති විශ්මිත හැකියාව පිළිබඳව මහජනතාව දැනුවත් කිරීම වේ.

ප්‍රදර්ශනයට සමගාමීව පැවති සම්මන්ත්‍රණ මාලාව, රටවල් කිහිපයක පවතින වෛද්‍ය ක්‍රම, පර්යේෂණ ප්‍රතිඵල, පාරම්පරික වෛද්‍ය දැනුම පිළිබඳව ලොව පිළිගත් විද්වත් මණ්ඩලයකින් කරනු ලැබූ දේශන මාලාවකින් සමන්විත වුණි.

දේශීය වෛද්‍ය අංශය, ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව හා ඒ යටතේ පැවති සියළු ආයතන සමඟ එක්ව මෙම ප්‍රදර්ශනය සඳහා වෙද ගෙදරක ආකෘතිය, ඖෂධ පැළෑටි පිළබඳව ජනතාව දැනුවත් කිරීම, ආයුර්වේද ග්‍රන්ථ ප්‍රදර්ශනය හා අලෙවි කුටිය, පංච කර්ම හා යෝග ප්‍රදර්ශන කුටිය, දේශීය ඖෂධ නිෂ්පාදන අලෙවි සැල ආදී ප්‍රදර්ශන කුටි රාශියක් පවත්වන ලදී. එමෙන්ම පළාත් ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තු මඟින්ද ප්‍රදර්ශන කුටි ඉදිරිපත් කරනු ලැබීය.

7. දේශීය වෛද්‍ය අංශයේ තොරතුරු තාක්ෂණ පිවිසුම

රාජ්‍ය අංශය පරිගණක දැනුම අතින් සන්නද්ධ කිරීම සඳහා වූ ජාතික වැඩපිළිවෙල යටතේ ශ්‍රී ලංකා තොරතුරු තාක්ෂණ අංශයෙන් නිකුත් කළ ප්‍රතිපත්ති අංක 10101 හා 10102 යටතේ දේශීය වෛද්‍ය අංශයේ තොරතුරු තාක්ෂණ අංශය ක්‍රියාත්මක වේ. දේශීය වෛද්‍ය අංශය හා අනුබද්ධ ආයතන වල තොරතුරු තාක්ෂණ අවශ්‍යතාවන්ට ඇවැසි උපදෙස් හා සහයෝගය දෙන අතරම දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රමයේ දැනුම හා යහපත් සෞඛ්‍ය පුරුදු, දේශීය ආහාර භාවිතයේ අගය හා ඖෂධ පැළෑටි පිළිබඳ තොරතුරු ලක්වැසි ජනතාව අතර මෙන්ම ලෝකය පුරාද පැතිරවීමේ ඩිජිටල් කාර්යභාරය මෙම අංශය විසින් හසුරවනු ලැබේ.

මීට අමතරව පහත සඳහන් තාක්ෂණික කාර්යභාරයන් මෙම අංශය මගින් සිදුවේ.

- දේශීය වෛද්‍ය අංශයේ වෙබ් අඩවිය පවත්වාගෙන යාම හා යාවත්කාලීන කිරීම
- දේශීය වෛද්‍ය අංශයේ විද්‍යුත් තැපෑල පවත්වාගෙන යාම
- දේශීය වෛද්‍ය අංශයේ පරිගණක ජාලය නඩත්තු කිරීම සහ යාවත්කාලීන කිරීම
- පරිගණක දෝෂ නිරාකරණය කිරීම
- දේශීය වෛද්‍ය අංශයේ ග්‍රැෆික් නිර්මාණ කටයුතු (පොත් කවර, දැන්වීම්, බැනර්, සංයුක්ත තැටි)සිදු කිරීම
- උත්සව හා රැස්වීම් අවස්ථා සඳහා අවශ්‍ය ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය පහසුකම් සැපයීම හා හැසිරවීම

.

8. ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව

ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව දේශීය වෛද්‍ය අංශයේ කාර්යභාරය හා මෙහෙවර ඉටු කරන ප්‍රධාන ආයතනය වන අතර 1961 අංක 31 දරණ පනත යටතේ ස්ථාපිත කර ඇත. මෙහි ප්‍රධාන කාර්යයන් පහත පරිදි වේ.

1. ආයුර්වේදය අනුව රෝග සුව කිරීම, සෞඛ්‍ය සංරක්ෂණය හා රෝග වළක්වාලීම.
2. ආයුර්වේද පර්යේෂණ කාර්යයන් දිරිමත් කිරීම, ආයුර්වේද අධ්‍යාපනය ඔසු වගා සංවර්ධනය, ඔසු නිෂ්පාදනය හා ජනතාව දැනුවත් කිරීම.

ප්‍රධාන කාර්යයන්

- පර්යේෂණ හා ශික්ෂණ කටයුතු සඳහා රෝහල් හා අනෙකුත් අංශ පිහිටුවීම හා නඩත්තු කිරීම.
- සම්මන්ත්‍රණ, අභ්‍යාස පන්ති හා අධ්‍යයන පාඨමාලා පැවැත්වීම.
- සායනික වෛද්‍ය සේවා හා සාහිත්‍ය පර්යේෂණ පැවැත්වීම.
- ඖෂධ ශාක වගා කිරීම, සංරක්ෂණය හා ප්‍රචලිත කිරීම.
- දිවයිනේ සියළු ලියාපදිංචි ආයුර්වේද වෛද්‍යවරුන් අධීක්ෂණය කිරීම හා පරිපාලනය කිරීම.
- ආයුර්වේද රෝහල්, මධ්‍යම බෙහෙත් ශාලා, ආයුර්වේද ඖෂධ නිෂ්පාදන ආයතන හා පෞද්ගලික ආයුර්වේද අධ්‍යාපනයට අදාල කටයුතු සඳහා නීති හා රෙගුලාසි සකස් කිරීම.

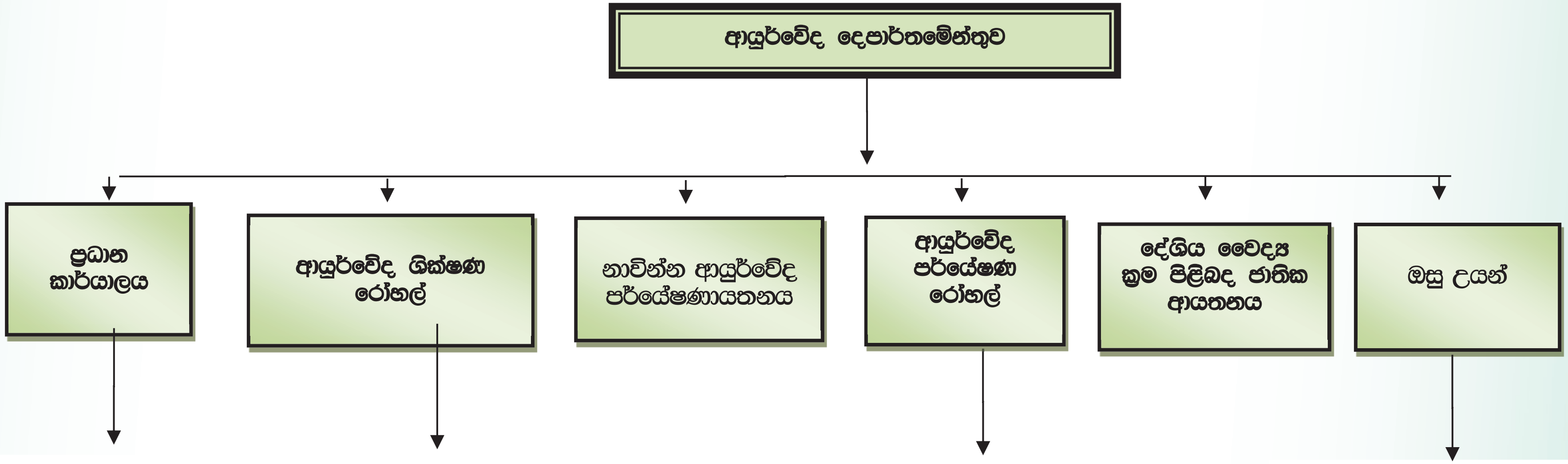

ප්‍රධාන කාර්යාලය

1. ආයතන සහ පාලන අංශය
2. ශිල්පීය අංශය
3. ගිණුම් අංශය
4. සංවර්ධන අංශය
5. විභාග අංශය

ආයුර්වේද ශික්ෂණ රෝහල්

1. ආයුර්වේද ශික්ෂණ රෝහල - බොරැල්ල
2. ගම්පහ වික්‍රමාරච්චි ආයුර්වේද ශික්ෂණරෝහල යක්කල
3. සිද්ධ ශික්ෂණ රෝහල - කයිතඩි
4. සිද්ධ ශික්ෂණ රෝහල -ත්‍රිකුණාමලය
5 ' යුනානි ආයුර්වේද රෝහල -මන්චන්තුඩුව

ආයුර්වේද පර්යේෂණ රෝහල්

1. හම්බන්තොට ආයුර්වේද පර්යේෂණ රෝහල
2. පාරම්පරික පර්යේෂණ රෝහල, මිහින්තලය
3. ආයුර්වේද රෝහල- අම්පාර
4. නාවින්න ආයුර්වේද පර්යේෂණ රෝහල

ඔසු උයන්

1. ගිරාදුරුකෝට්ටේ
2. පල්ලේකැලේ
3. හල්දුම්මුල්ල
4. පින්නදූව
5. පට්ටිපොළ
6. කන්නෙලිය
7. නාවින්න

2016.06.30 දිනට ප්‍රගතිය

(1) ආයතන හා පාලන අංශය

බඳවා ගැනීම්

1. වෛද්‍ය නිලධාරීන් 107 දෙනෙකු බඳවා ගැනීම සඳහා සම්මුඛ පරීක්ෂණ පැවැත්වීමට කටයුතු කර ඇත.
2. ආයුර්වේද සේවා සහායකයින් 132ක් බඳවා ගැනීමට කටයුතු කරමින් පවතී. අනුමැතිය සඳහා අමාත්‍යාංශය වෙත යවා ඇත.
3. සම්බාහන තනතුරු 11ක් සඳහා අයදුම්පත් ඉදිරිපත් කර ඇති අයදුම්කරුවන් අභියෝග්‍යතා පරීක්ෂණයකට ඉදිරිපත් කිරීමට කටයුතු යොදා ඇත.

උසස් කිරීම්

ආයුර්වේද වෛද්‍ය නිලධාරීන් 1 ශ්‍රේණියට උසස් කිරීමට අදාළ සම්මුඛ පරීක්ෂණ මණ්ඩලයේ වාර්තාව රාජ්‍ය සේවා කොමිෂන් සභාව වෙත යවා ඇති අතර කණිෂ්ඨ සේවකයන් උසස් කිරීම සඳහා අයදුම්පත් 10ක් කැඳවාසම්මුඛ පරීක්ෂණ පැවැත්වීමට නියමිතය.

පුහුණු කිරීම්

හෙද නිලධාරීන් 39 දෙනෙකු පුහුණුව අවසන් කර ඇති අතර තාවකාලිකව සේවා ස්ථාන සඳහා අනුයක්ත කර ඇති අතර ඉදිරියේදී ස්ථිර ස්වා ස්ථාන ලබා දීමට කටයුතු කර ඇත.ඔමෙන්ම උපස්ථායක පුහුණුව දැනට ආරම්භ කර ඇති අතර විදේශ පුහුණු වැඩසටහන් සඳහාවෛද්‍ය නිලධාරීන් 7ක් සහභාගී වී ඇත.

(2) සංවර්ධන අංශය

හිස තෙල් ගෑමේ රාජ්‍ය උත්සවය - සිංහල හා හින්දු අළුත් අවුරුද්ද නිමිත්තෙන් පවත්වනු ලබන හිස තෙල් ගෑමේ රාජ්‍ය මහෝත්සවය අතිගරු ජනාධිපති මෛත්‍රීපාල සිරිසේන මැතිතුමන්ගේ ප්‍රධානත්වයෙන්, සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍ය ගරු රාජිත සේනාරත්න මැතිතුමාගේ සහභාගිත්වයෙන් පයාගල, මලේගොඩ ශ්‍රී පුෂ්පාරාම විහාරස්ථානයේදී උත්සවශ්‍රීයෙන් පවත්වන ලදී.

ජංගම සායන - පාරම්පරික වෛද්‍ය ක්‍රමයන් රැක ගනිමින්, දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රමයන්ට ජනතාව හුරු කිරීමේ අරමුණින් දෙපාර්තමේන්තුව ජංගම සායන පවත්වනු ලබන අතර මෙවර ඒ සඳහා ඉල්ලීම් 51ක් ලැබී තිබුණි. එම සායන ආයුර්වේද රෝහල් මඟින් අදාල ස්ථානයන්හිදී පවත්වා ඇත.

දේශීය පාන වර්ග ජනප්‍රිය කිරීමේ වැඩසටහන - වැඩසටහන් 15 ක් සඳහා 26,450කප්‍රමාණයක් ඔසු පැන් ලබා දී ඇති අතර ඒ සඳහා රු.110,500.00ක මුදලක් වැය කර ඇත.

ආයුර්වේද ප්‍රදර්ශන - දේශීය ඖෂධ පැළ සහ දේශීය ප්‍රතිකාර සේවා පිළිබිඹු වන ආකාරයෙන් පවත්වනු ලබන අතර මෙහි අරමුණ වන්නේ ආයුර්වේදය පිළිබඳව ජනතාව දැනුවත් කිරීමයි.

දිනය	ස්ථානය
2016.02.25 - 27	කළුතර බාලිකා විද්‍යාලීය 75 වන සංවත්සරය
2016.03.04 - 06	ජාතික සුව සේවා ප්‍රදර්ශනය - BMICH
2016.05.21 - 25	අරලියගහ මන්දිරයේ ප්‍රධාන රැස්වීම් ශාලාවේ පවත්වනු ලැබූ සර්වඥ ධාතූන් වහන්සේලා ඇතුළු බෞද්ධ පුරාවිද්‍යාත්මක වටිනාකමක් ඇති භාජන ප්‍රදර්ශනය

නොමිලේ ඔසු පැළ ලබාදීම - ආයුර්වේද කොමසාරිස්ගේ අනුමැතිය ඇතිව පාසල් හා රාජ්‍ය ආයතන වලින් ලැබෙන්නාවූ ඉල්ලීම් සඳහා ඔසු පැළ 25 බැගින් නොමිලේ ලබා දෙන අතර මෙම වසරේ පැළ6,271ක් නොමිලේ ලබා දී ඇත .

ඉදිකිරීම් හා අළුත්වැඩියා - 2016.06.30 දිනට ප්‍රගතිය

රෝහල්

කාර්යය	මූල්‍ය ප්‍රතිපාදන (රු.මි.)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.මි.)	වර්තමාන තත්ත්වය
ඉදිකිරීම් කටයුතු			
බොරැල්ල 2 අදියර	1,000.0	227.544	ප්‍රගතිය -48% 3 වන මහලේ Slab මට්ටම දක්වා ඉදිකිරීම් කටයුතු සිදු කර ඇත.
කයිතඩි රෝහලේ ඖෂධාලය	65.0	0.244	2016.04.08 දින මිල ගණන් විවෘත කරන ලදී මිල ගණන් භාරදීමට අවශ්‍ය වාර්තා සෑදීමට ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත සංවර්ධන අධිකාරිය වෙත භාරදීම සඳහා කටයුතු කරමින් සිටින අතර, අදාළ වාර්තා සැකසීම සඳහා 1%ක වියදමින් ගොඩනැගිලි දෙපාර්තමේන්තුව විසින් සිදු කර ගැනීමට කැමැත්ත ප්‍රකාශ කර ඇත.
මන්වන්තුඩුව රෝහලේ ඉදිකිරීම්	10.0		ඉදිකිරීම් කර්මාන්ත සංවර්ධන අධිකාරිය වෙතින් මිල ගණන් කැඳවීම සඳහා අවශ්‍ය ප්‍රසම්පාදන ලියවිලි සකස් කිරීම දක්වා සියළු කාර්යයන් රු.350,000 වටිනාකමකට ඉටු කර ගැනීම සඳහා අනුමැතියට ලැබී ඇත. රෝහල් අවශ්‍යතා ලේඛනයක් සකස් කිරීම සඳහා උපදෙස් ලබා දී ඇත.
මැදවච්චිය රෝහල ඉදිකිරීම	20.0		රෝහලට අවශ්‍ය උපකරණ ලබා ගැනීම සඳහා කටයුතු කරමින් පවතී.

ඔසු උයන් පිහිටුවීම

1. **ඔසු උයන් පිහිටුවීම සඳහා තාක්ෂණික උපදෙස් ලබාදීම, ව්‍යාපෘති යෝජනා සකස් කිරීම හා ක්‍රියාත්මක කරවීම.**
   - යුධ හමුදා මූලස්ථාන හා රෙජිමේන්තු මධ්‍යස්ථාන 16 ක් සඳහා ඔසු උයන් ස්ථාපිත කිරීම.
   - ගනේවත්ත ඖෂධ උද්‍යානය (Development Programmer for existing Herbal Garden at Ganewatta)
   - ජාතික උද්භිද හා සත්ත්ව විද්‍යා දෙපාර්තමේන්තුවේ ඉල්ලීම පරිදි සංවර්ධනය කිරීමට අවශ්‍ය ව්‍යාපෘති යෝජනාව සකස් කර භාරදීම ක්‍රියාත්මක කිරීමට අවශ්‍ය උපදේශාත්මක සේවාවන් ලබාදීම.

- Establishment &Herbal Garden at MAS Fabric ඔස උයන් ඇති කිරීම සඳහා ව්‍යාපෘති යෝජනා Park (Pvt) Ltd Thulhiriyasකස් කර දීම හා ක්‍රියාතමක කිරීම සඳහා
- මන්ද මානසික රෝගී නිවස, මුල්ලේරියාව -සේවය ලබාදීම

2. දැනුවත් කිරීම්, ප්‍රදර්ශන හා වැඩමුළු

i. ඖෂධීය ශාක හදුනාගැනීම, වගාව, භාවිතය හා ඔසු උයන් සැකසීම පිළිබඳ යුධ හමුදා නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීමේ දෙදින වැඩමුළුව - 2016.01.21හා 22හල්දුම්මුල්ල ඔසු උයන.

ii. අරලියගහ මන්දිරයේදී 2016.05.20 – 25දක්වා පැවැත්වූ සර්වඥ ධාතු ප්‍රදර්ශනයට සමගාමී ප්‍රදර්ශනය " සුබ දිවියට බුදු දහමේ ආහාෂය"

3. ඔසු උයන් සංවර්ධන කාර්යයන් (ආර්ථික බෝග වගාවන් ආරම්භ කිරීම)

- හල්දුම්මුල්ල ඔසු උයන - තිප්පිලි, මලිත, හීං අරත්ත
- ගිරාදුරුකොට්ටේ ඔසු උයන - කටුවැල්බටු, රත්නිටුල්, කහතල
- පින්නදූව ඔසු උයන - අමු ඖෂධ ලෙස භාවිතා වන ශාක නව වගා ආරම්භ කිරීම
- පට්ටිපොල - ලොත්සුඹුල්, තුවරලා

අනු අංකය	විස්තරය	ආදායම (රු.)
01	දේශීය ඖෂධ සඳහා බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම හා ලියාපදිංචිය	125,000.00
02	ආනයනික ඖෂධ සඳහා බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම හා ලියාපදිංචිය	1,650,000.00
03	නිමි ඖෂධ ආනයනික සමාගම් ලියාපදිංචිය	10,000.00
04	පෞද්ගලික රෝහල්, පංචකර්ම ආයතන හා බෙහෙත් ශාලා ලියාපදිංචිය	249,500.00
05	ආයුර්වේද ඖෂධ නිෂ්පාදනාගාර ලියාපදිංචිය	649,000.00
06	ලියාපදිංචි ආයුර්වේද ඖෂධ නිෂ්පාදනාගාර හිමියන්ට අමු හා නිමි ඖෂධ ප්‍රවාහනය සඳහා වාර්ෂික බලපත්‍ර නිකුත් කිරීම.	37,100.00

4. වෙනත් අමාත්‍යාංශ/ දෙපාර්තමේන්තු සමඟ ක්‍රියාත්මක කෙරෙන ව්‍යාපෘති.

- පරිසර හා මහවැලි සංවර්ධන අමාත්‍යාංශය.
- කෘෂිකර්ම දෙපාර්තමේන්තුව.

Mainstreaming Biodiversity Conversation and Sustainable use & Improved Human Nutrition and well being (BFN Project) – UNPE / GEF funded Project

"Self-employment program for women to popularize use of nutrition herbal food and beverage in the Society" – 2016

Mainstreaming Biodiversity Conversation and use in Sri Lankan Agro – ecosystems for livelihoods livelihoods and adaptation to climate change (BACC Project) - UNPE / GEF funded Project

(3) ශිල්පීය අංශය - 2016.06.30 දිනට ප්‍රගතිය

- යෝග සංග්‍රහ කමිටුව 3 වරක් සහ අනුකමිටුව 7 වරක් රැස් වීම

- මාධ්‍ය ප්‍රචාරණ දැන්වීම් කමිටුව රැස් වූ වාර ගණන 2 වන අතර,මාධ්‍ය ප්‍රචාරණ දැන්වීම් 5 ක් සඳහා අනුමැතිය ලබා දී ඇත.
- ආනයනය කරන ලද වියළි ඖෂධ ප්‍රමාණය කි.ග්‍රෑම් 1,181,595.500ක් වන අතර ඒවායේ වටිනාකම ඇ.ඩො. 2,871,504.1ක් වේ.
- පෞද්ගලික රෝහල්, පංචකර්ම ආයතන, ආයුර්වේද ඖෂධ නිෂ්පාදනගාර ආදිය පරීක්ෂා කිරීම සඳහා පරීක්ෂණ කණ්ඩායම් පත් කිරීමේ ක්‍රමවත් වැඩපිළිවෙලක් සකස් කර ඇත.
- කංසා චූර්ණය කි.ග්‍රෑම්. - 134 ක් හා පරිපාක ස්ප්‍රීතු ලීටර් 18,000ක් සඳහා නිර්දේශ ලබා දී ඇත.
- දැනට සිංහල මාධ්‍යයෙන් පමණක් ඇති ආකෘති පත්‍ර සිංහල හා ඉංග්‍රීසි යන භාෂා දෙකෙන්ම වෙබ් අඩවියට ඇතුළත් කිරීම සඳහා කටයුතු කරමින් පවතී.
- ආයුර්වේද නීති හා අණපනත් සකස් කිරීම හා සංශෝධනය කිරීම,ආයුර්වේද නීති සංග්‍රහ කමිටුවේ අවසන් යෝජනාව සම්මත කර ගැනීම හා අබිං ආනයනය කිරීමේ බලතල ආයුර්වේද ඖෂධ සංස්ථාව වෙත ලබා ගැනීම යන කරුණු සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.
- ආයුර්වේද ඖෂධ නිෂ්පාදනාගාර සඳහා වර්තමාන අවශ්‍යතාවයන්ට ගැලපෙන ආකාරයට නියාමන පද්ධතියක් සකස් කිරීම ආයුර්වේද පර්යේෂණ ආචාර ධර්ම කමිටුවේ කටයුතු පවත්වාගෙන යාම, ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව විසින් පවත්වන විමර්ශන කටයුතු ආදිය සම්බන්ධයෙන් අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරමින් පවතී.
- 2016 වර්ෂයට ආයුර්වේද සමීක්ෂාව සඳහා සංසකරණ මණ්ඩලය පත් කර ඇති අතර මුද්‍රණය සඳහා කටයුතු සම්පාදනය කරමින් පවතී.
- 2016 වර්ෂයේ හිස තෙල් ගෑමේ උත්සවය වෙනුවෙන් ආයුර්වේද ලිත හා අවුරුදු පොත සැලසුම් කිරීම, මුද්‍රණය කිරීම හා දිවයින පුරා බෙදාහැරීම සිදු කර ඇත. (ලිත් සංහල මාධ්‍ය 60,000 ක් හා දෙමළ මාධ්‍ය 5,000ක් සහ අවුරුදු පොත් - සංහල මාධ්‍ය 1,000 ක් හා දෙමළ මාධ්‍ය 300 ක්.)

(4) ගිණුම් අංශය

ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව - 2016 .06.30 දිනට මූල්‍ය ප්‍රගතිය

කාණ්ඩය/වැය විෂයය/අයිතමය	ප්‍රතිපාදන (රු.)	වියදම (රු.)	ප්‍රතිශතය
පුනරාවර්තන වියදම්	**1,222,500,000.00**	**553,979,375.00**	**45.32**
1. සාමාන්‍ය පරිපාලනය	108,150,000.00	50,363,362.00	46.57
2. රෝහල් සේවා	837,000,000.00	390,736,439.00	46.68
3. පර්යේෂණ	174,050,000.00	67,628,797.00	38.86
4. අධ්‍යාපන හා පරිපාලනය	33,000,000.00	13,622,428.00	41.28
5. ඖෂධ වගාව, සංරක්ෂණය හා ව්‍යාප්තිය	70,300,000.00	31,628,349.00	44.99
ප්‍රාග්ධන වියදම්	**1,300,600,000.00**	**269,839,232.00**	**20.75**
1. සාමාන්‍ය පරිපාලනය	9,800,000.00	729,040.00	7.44
2. රෝග නිවාරණ සේවා	1,132,700,000.00	229,798,282.00	20.29
3. පර්යේෂණ	116,700,000.00	37,545,524.00	32.17
4. අධ්‍යාපන හා පරිපාලනය	9,100,000.00	1,076,566.00	11.83
5. ඖෂධ වගාව හා සංරක්ෂණ ව්‍යාප්තිය	32,300,000.00	689,820.00	2.14
මුළු එකතුව	**2,523,100,000.00**	**823,818,607.00**	**32.65**
1. සාමාන්‍ය පරිපාලනය	117,950,000.00	51,092,402.00	42.32
2. රෝග නිවාරණ සේවා	1,969,700,000.00	620,534,721.00	31.50
3. පර්යේෂණ	290,750,000.00	105,174,321.00	36.17
4. අධ්‍යාපන හා පරිපාලනය	42,100,000.00	14,698,994.00	34.91
5. ඖෂධ වගාව හා සංරක්ෂණ ව්‍යාප්තිය	102,600,000.00	32,318,169.00	31.50
මුළුවියදම	**2,523,100,000.00**	**823,818,607.00**	**32.65**

2016.01.01දින සිට2016.06.30දින දක්වා අත්තිකාරම් බී ගිණුමට මාසික ලැබීම් ප්‍රමාණය රු.13,557,372.72ක් වන අතර ගෙවීම් ප්‍රමාණය රු. 14,868,755.00කි.

2016.06.30 දිනට ප්‍රගතිය

ක්‍රියාකාරකම්	ප්‍රතිපාදන (රු.000)	මූල්‍ය ප්‍රගතිය (රු.000)	භෞතික ප්‍රගතිය
ආයුර්වේද ශාස්ත්‍රී පරීක්ෂණය සඳහා ඉල්ලුම් පත්‍ර කැඳවීම, සම්මුඛ පරීක්ෂණ පැවැත්වීම, සිසුන් ලියාපදිංචි කිරීම හා හැඳුනුම්පත් නිකුත් කිරීම.	150	97	ලැබී ඇති ඉල්ලුම් පත් අතරින් සිසුන් 324 ක් මෙම වසර සඳහා ලියාපදිංචි කර හැඳුනුම්පත් නිකුත් කර ඇත.
ආයුර්වේද ශාස්ත්‍රී වාර්ෂික හා අතිරේක පරීක්ෂණ පැවැත්වීම හා අවසාන වසර පරීක්ෂණයෙන් සමත්වන සිසුන්ට සහතික පත්‍ර පිරිනැමීම.	1500	491	ආයුර්වේද ශාස්ත්‍රී අතිරේක පරීක්ෂණයේ පිළිතුරුපත් පරීක්ෂාව හා ප්‍රතිඵල නිකුත් කිරීම. (සහභාගී වූ සිසුන් සංඛ්‍යාව 338)වාර්ෂික පරීක්ෂණය සඳහා අයදුම්පත් කැඳවීම.
ලංකා සිද්ධ ආයුර්වේද වෛද්‍ය විද්‍යාලයේ අවසාන වසර සිසුන් සඳහා විභාග පැවැත්වීම (දෙමළ මාධ්‍යය)	50	-	
ආයුර්වේද වෛද්‍යවරුන් සඳහා කාර්යක්ෂමතා කඩඉම් පරීක්ෂණය පැවැත්වීම.	280	133	ආයුර්වේද වෛද්‍යවරුන් සඳහා කාර්යක්ෂමතා කඩඉම් පරීක්ෂණය පැවැත්වීම හා ප්‍රතිඵල නිකුත් කිරීම.
ආයුර්වේද ප්‍රජා සෞඛ්‍ය සංවර්ධන නිලධාරීන්ගේ කාර්යක්ෂමතා කඩඉම් පරීක්ෂණය පැවැත්වීම.	20	16	ආයුර්වේද ප්‍රජා සෞඛ්‍ය සංවර්ධන නිලධාරීන්ගේ කාර්යක්ෂමතා කඩඉම් පරීක්ෂණය පැවැත්වීම.
උපස්ථායක,ඖෂධ සංයෝජක, සම්බාහන පාඨමාලා සහ පංචකර්ම උසස් අදාල වන අවසාන සහතික පත්‍ර පාඨමාලාව ආදියට ඇගයීම් පරීක්ෂණ පැවැත්වීම.	75		
ආයුර්වේද වෛද්‍යවරුන් සඳහා වූ ජ්‍යොතිෂ්‍ය පාඨමාලාවේ අවසාන ඇගයීම් පරීක්ෂණය පැවැත්වීම.	50		-
ආයුර්වේද අධ්‍යාපන හා ආරෝග්‍යශාලා මණ්ඩල රැස්වීම්, විභාග පාලක මණ්ඩල රැස්වීම් හා අනු කමිටුවලින් ගන්නා තීරණ ක්‍රියාත්මක කිරීම.	375	103	ආයුර්වේද අධ්‍යාපන හා ආරෝග්‍යශාලා මණ්ඩල රැස්වීම්, විභාග පාලක මණ්ඩල රැස්වීම් පැවැත්වීම.
ආයුර්වේද ශාස්ත්‍රී පාඨමාලාව පැවැත්වීම සඳහා ආයුර්වේද විද්‍යාල පවත්වා ගෙන යාම හා එම විද්‍යාල සඳහා ආධාර මුදල් ප්‍රදානය කිරීම හා පරීක්ෂාව.	2100		

➢ බොරැල්ල ආයුර්වේද රෝහල

- ආරම්භය - 1929
- ඇඳන් - 195
- වාට්ටු - 14

රෝගී සංඛ්‍යා ලේඛන

- බාහිර රෝගීන් - 95,817
- නේවාසික රෝගීන්- 1,048

ඖෂධ නිෂ්පාදනය

අනු අංකය	ඖෂධ වර්ගය	ප්‍රමාණය
01	ක්වාත	බෝතල් 35300
02	අරිෂ්ඨ සහ ආසව	බෝතල් 1995
03	ගුලි/කල්ක/ලේප	කිලෝ ග්‍රෑම් 723.39
04	චූර්ණ වර්ග	කිලෝ ග්‍රෑම් 2014.300
05	තෛල වර්ග	බෝතල් 6203
06	යුනානි ඖෂධ - තෛල වර්ග - සිරප් - චූර්ණ/ගුලි/කල්ක/ලේප	බෝතල් 439 බෝතල් 465 කිලෝ ග්‍රෑම් 1062.650
07	සිද්ධ - තෛල වර්ග - චූර්ණ	බෝතල් 88 කිලෝ ග්‍රෑම් 66.492
08	ක්ෂාර නූල්	360
09	ක්ෂාරචූර්ණ	ග්‍රෑම් 364

➢ ගම්පහ වික්‍රමාරච්චි ආයුර්වේද රෝහල (ශික්ෂණ) - යක්කල

- ආරම්භය - 1984 ජුනි
- වාට්ටු ගණන - 4
- **රෝගී සංඛ්‍යා ලේඛන - 2016.06.30 දිනට**
- බාහිර රෝගීන් - 28,417
- ජ්‍යෙෂ්ඨ පුරවැසි සායන රෝගීන් - 388
- ජංගම සායන රෝගීන් - 687
- නේවාසික රෝගීන් - 500

නිෂ්පාදන ධාරිතාවය

අනු අංකය	ඖෂධ වර්ගය	ප්‍රමාණය
01	ක්වාත වර්ග 04	බෝතල් 5450
02	පාණ්ඩ වර්ග 32	කිලෝ 1081 ග්‍රෑම් 300
03	චූර්ණ වර්ග 16	කිලෝ 481
04	අරිෂ්ඨ ආසව වර්ග 03	බෝතල් 355
05	තෛල වර්ග 05	බෝතල් 703 මිලි ලීටර් 750
06	නවරත්න කල්කය	කිලෝ 27ග්‍රෑම් 650
07	ලාක්ෂාදි ලේපය	කිලෝ 37 ග්‍රෑම් 900
08	රෝහනේ කාෂ්	කිලෝ 16
09	කෛශෝර ගුගුල්	කිලෝ 03 ග්‍රෑම් 540
10	ගෝක්ෂුර ගුගුල්	කිලෝ 27 ග්‍රෑම් 720
11	නේත්‍රා බිංදු	බෝතල් 15

➢ ආයුර්වේද ශික්ෂණ රෝහල - කයිතඩි

- බාහිර රොගී අංශය විවෘත කළ දිනය -1973.06.29
- වාට්ටු සංකීර්ණය විවෘත කළ දිනය -1978.10.02
- වාට්ටු -5
- ඇඳන් -150

රෝගී සංඛ්‍යා ලේඛන - 2016.06.30

- බාහිර රෝගීන් - 23,951
- නේවාසික රෝගීන් - 591

ඖෂධ නිෂ්පාදනය

අනු අංකය	ඖෂධ වර්ගය	ප්‍රමාණය
01	චූර්ණ වර්ග	කිලෝ ග්‍රෑම් 279.65
02	ගුලි වර්ග	කිලෝ ග්‍රෑම් 13.07
03	සින්නසිවප්පු	කිලෝ ග්‍රෑම් 1.750
04	ප්‍රමිනෙයි	බෝතල් 6
05	තෛල වර්ග	බෝතල් 809.5
06	පුන්ගාවි චින්තුරම්	කිලෝ 2
07	ආඩතෝඩ පැණිය	බෝතල් 3.75

➢ මන්චන්තුඩුව ආයුර්වේද රෝහල

2009.11.21දින මධ්‍යම රජයට පවරා ගන්නා ලද මන්චන්තුඩායි ආයුර්වේද රෝහල 2009.12.01දින දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව වෙත නිල වශයෙන් පවරා ගන්නා ලදී.

සේවක සංඛ්‍යා තොරතුරු

- වෛද්‍ය නිලධාරීන් - 04
- උපස්ථායක - 01
- අනෙකුත් කාර්ය මණ්ඩලය - 15

රෝගී සංඛ්‍යා ලේඛන

2016.02.27දින කාන්තන්කුඩි ග්‍රාම නිලධාරී කාර්යාලයේ පැවැත්වූ ජංගම සායනය සඳහා රෝගීන් 70 ක් සහභාගි වූ අතර, ගතවූ මාස 06 ක කාලය තුළ බාහිර රෝගී අංශයෙන් 8697 ක් ප්‍රතිකාර ලබාගෙන ඇත.

➢ අම්පාර ආයුර්වේද රෝහල

2009 අගෝස්තු මස 19 වෙනි දින පැවැත්වූ අමාත්‍ය මණ්ඩල රැස්වීමේදී එළඹුණු තීරණයකට අනුව නැගෙනහිර පළාත් සභාව සතු අම්පාර ආයුර්වේද රෝහල 2009.12.01දින මධ්‍යම රජයේ දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශයට පවරා ගන්නා ලදී. මෙහි වාට්ටු 04 ක් ක්‍රියාත්මක වන අතර ඇඳන් 44 ක් ඇත.

2016.06.30 දින වන විට මෙම රෝහලේ ප්‍රතිකාර ලැබූ බාහිර රෝගීන් ගණන 14,252 ක් වන අතර එම රෝගීන් සඳහා රු. 3,000,841.00 ක ඖෂධ නිකුත් කර ඇත. නේවාසිකව ප්‍රතිකාර ලබා ගැනීම සඳහා රෝගීන් 123 ක් ඇතුළත් වී ඇති අතර එම රෝගීන් සඳහා නිකුත් කරන ලද ඖෂධවල වටිනාකම රු. 198,239.44 ක් වේ. සායන 14 ක් පවත්වා ඇති අතර එමගින් රෝගීන් 659 ක් ප්‍රතිකාර ලබාගෙන ඇත.

ඖෂධ නිෂ්පාදනය

අනු අංකය	ඖෂධ වර්ගය	ප්‍රමාණය
01	ත්‍රිපලා ක්වාතය	බෝතල් 22
02	නාගරාදී ක්වාතය	බෝතල් 14
03	පිප්පලයාද්‍යාසවය	බෝතල් 27
04	සර්ෂපාදී තෛලය	බෝතල් 124

➢ සිද්ධ වෛද්‍ය ශික්ෂණ රෝහල - ත්‍රිකුණාමලය

රෝගී සංඛ්‍යා ලේඛනය - 2016

- බාහිර රෝගී සංඛ්‍යාව - 13084
- නේවාසික රෝගීන් සංඛ්‍යාව - 106
- චර්ම රෝග සායනය - 984
- සන්ධි රෝග සායනය - 1571
- දියවැඩියා රෝග සායනය - 627
- අධ්‍යාතතිය රෝග සායනය - 434
- ස්වසන රෝග සායනය - 1181

➢ චමල් රාජපක්ෂ ආයුර්වේද පර්යේෂණ රෝහල

රෝහලේ ආරම්භය - 2010.10.31
වාට්ටු - 02
ඇඳන් - 137

රෝගී සංඛ්‍යා ලේඛන - 2016.06.30 දිනට
බාහිර රෝගීන් - 13839
නේවාසික රෝගීන් - 155

8.1 බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ආයුර්වේද පර්යේෂණායතනය

නාවින්න පර්යේෂණ රෝහල

ආරම්භය	-	1962.10.14
වාට්ටු ගණන	-	04
ඇඳන්	-	71
බාහිර රෝගීන්	-	45,827
නේවාසික රෝගීන්	-	490

පර්යේෂණායතනය

රෝගී ප්‍රතිකාර සඳහා බාහිර හා නේවාසික රෝගී අංශය ලෙසද, ප්‍රමිතිකරණ, උද්භිද, ඖෂධ නිෂ්පාදන, සාහිත්‍ය පර්යේෂණ යන අංශයන්ගෙන් සමන්විත වේ.

ප්‍රමිතිකරණ අංශයේ ප්‍රගතිය

පර්යේෂණ

1. වෙළඳපොලේ ඇති හා විවිධ දේශගුණික කලාප වලින් ලබාගත් සුදු හඳුන් ශාකයේ රසායනික සංඝටක සංයුතිය GCMS උපකරණය අශ්‍රිතව විශ්ලේෂණය කිරීමේ පර්යේෂණයේ මූලික කටයුතු ආරම්භ කිරීම.
2. ආඩතෝඩ ශාකයේ මුල් කොටස වෙනුවට කඳ, අතු කොටස් යොදා ගැනීමේ හැකියාව පිළිබඳ සොයා බැලීමේ පර්යේෂණයේ මූලික භෞතික රසායනික විශ්ලේෂණ කටයුතු ආරම්භ කිරීම.

පර්යේෂණ ආයතනය මඟින් ක්‍රියාත්මක වැඩසටහන් 2015.07.01 සිට 2015.12.31 දින දක්වා

අනු අංකය	වැඩසටහන/කාර්යය	වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	වියදම් වූ මුදල (රු.)
01	ප්‍රදර්ශන, සම්මන්ත්‍රණ හා වැඩමුළු	08	195,602.43
02	ඖෂධ මිලදී ගැනීම්	04	32,878.00
03	සුළු අළුත්වැඩියා, උපකරණ මිලදී ගැනීම් හා සවිකිරීවිකිරීම්	05	126,702.50
04	දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහන්	08	48,276.00
05	ඵලදායීතා වැඩසටහන්	01	43,882.00
06	පර්යේෂණ කටයුතු		71,160.00
07	පාරම්පරික වෛද්‍ය දැනුම සංරක්ෂණය		19,685.00
08	වෙනත්		51,500.00
	එකතුව		**589,685.93**

2016.06.30 දිනට ප්‍රගතිය

අනු අංකය	වැඩසටහන	පැවැත්වූ ස්ථානය හා දිනය	සහභාගි වූ සංඛ්‍යාව	වියදම(රු.)
01	ජංගම වකුගඩු සායනයක් පැවැත්වීම.	මස්බැද්ද ආයුර්වේද රෝහල - 2016.01.19	වෛද්‍ය නිලධාරීන් 50	1,880.00
02	5S සංකල්පය කාර්ය මණ්ඩලය වෙත හඳුන්වා දීම.	ආයුර්වේද පර්යේෂණායතනය - 2016.02.09	ආයතනික කාර්ය මණ්ඩලය	13,530.00
03	පාරම්පරික වෛද්‍යවරුන් සඳහා එක් දින වැඩමුළුවක් හා ශ්‍රව්‍ය දෘශ්‍ය ඒකකය විවෘත කිරීම.	ආයුර්වේද පර්යේෂණ ශ්‍රවණාගාරය	ගරු අමාත්‍යතුමා, අමාත්‍යාංශ නිලධාරීන් හා තෝරාගත් පාරම්පරික වෛද්‍ය නිලධාරීන්	48,055.00
04	නිපෝන්මාරු වැඩසටහන	ආයුර්වේද පර්යේෂණායතන උද්‍යානය 2016.02.17	ජපන් විදේශ මිත්‍රත්ව තරුණ කණ්ඩායම හා ව්‍යාපෘති අංශය	4,204.00
05	සෛල රෝපණ විද්‍යාගාර සැලැස්ම ස්ථාපිත කිරීම	ආයුර්වේද පර්යේෂණායතන ප්‍රමිතිකරණ විද්‍යාගාරය - 2016.02.17	පිළිකා පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති කණ්ඩායම	1,790.00
06	පාරම්පරික වෛද්‍ය දැනුම සංරක්ෂණ ව්‍යාපෘතිය යටතේ ප්‍රජා සෞඛ්‍ය වෛද්‍ය නිලධාරීන් දැනුවත් කිරීම.	උතුරු නැගෙනහිර හා උතුරු පළාත් ආයුර්වේද කොමසාරිස් කාර්යාලය - 2016.02.26 - 2016.03.01	ව්‍යාපෘති අංශය	93,921.00
07	පුස්කොළ පොත් සංරක්ෂණ ඒකකය අළුත්වැඩියා කිරීම.	ආයුර්වේද පර්යේෂණායතන පුස්තකාලය - 2016.02.23	ව්‍යපෘති අංශය සහ වෛද්‍ය චන්ද්‍රිකා වැලිවිටිගොඩ මෙය	11,259.00
08	පිළිකා පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති සඳහා පර්යේෂණ ඖෂධ මිලදී ගැනීම.	ආයුර්වේද පර්යේෂණායතන 2016.02.23	පිළිකා පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති කණ්ඩායම	88,255.00
09	2015 ජාතික සම්මන්ත්‍රණය සඳහා අනුග්‍රාහකත්වය ලබා දුන් පෞද්ගලික අංශයන් වෙත සහතික පත්‍ර බෙදාදීමේ වැඩසටහන	ආයුර්වේද පර්යේෂණායතන ශ්‍රවණාගාරය 2016.03.09	අනුග්‍රාහක භවතුන් 35 ක් පමණ	8,234.00
10	පිළිකා රෝග පිළිබඳ ආයුර්වේද ප්‍රතිකාරවල සාපල්‍යතාව සෙවීමේ වැඩසටහන	ආයුර්වේද පර්යේෂණායතනය 2016.03.23	පිළිකා පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති කණ්ඩායම	1,320.00

අනු අංකය	වැඩසටහන	පැවැත්වූ ස්ථානය හා දිනය	සහභාගි වූ සංඛ්‍යාව	වියදම(රු.)
11	ඩෙංගු පර්යේෂණය සඳහා ද්‍රව්‍ය මිලදී ගැනීම	ආයුර්වේද පර්යේෂණායතනය 2016.04.01	ඩෙංගු පර්යේෂණ කණ්ඩායම	1,320.00
12	කාලීන වකුගඩු රෝගය සඳහා හීන්නෙරන්චි ශාකය ඇගයීම.	ඇඹිලිපිටිය - 2016.04.04	කාලීන වකුගඩු රෝග පර්යේෂණ ව්‍යාපෘති කණ්ඩායම	8,950.00
13	ආයුර්වේද ක්‍රම පිළිබඳ දැනුවත් කිරීමේ ප්‍රදර්ශනය	ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර විශ්ව විද්‍යාලය, ගංගොඩවිල 2016.05.14-16	ආයතනික කාර්ය මණ්ඩලය	14,760.00
	එකතුව			**297,478.00**

2016 වර්ෂයට වෙන් වූ ප්‍රතිපාදන වලින් මිලියන 27.16ක මුදලක් 2015 වර්ෂය සඳහා මිලදී ගැනීමට නියමිතව තිබූ විද්‍යාගාර උපකරණ වෙනුවෙන් වියදම් කර ඇත.

8.2 දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රම පිළිබඳ ජාතික ආයතනය

ආයුර්වේදය හා දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රම පිළිබඳ නිර්මාණාත්මක හා ඵලදායී අධ්‍යන කේන්ද්‍රස්ථානයක් ලෙස හඳුන්වා දිය හැකි මෙම ආයතනය 1987 වර්ෂයේ ආරම්භ කරන ලදී. ආයුර්වේද සත්කාර සේවය කාර්යක්ෂමව, ගුණාත්මකව හා වඩාත් ඵලදායී ලෙස ජනතාවට සැපයීම උදෙසා සියළුම පාර්ශවයන්ගේ අවබෝදය, කෞෂල්‍ය හා හැසිරීම පුහුණුව මගින් වර්ධනය කිරීම මෙම ආයතනය මගින් සිදු වේ. සම්භාෂා ගුරුකුල වැඩසටහන් පැවැත්වීමත් ඒ තුළින් එක් රැස් කරන දත්ත හරහා දේශීය වෛද්‍ය ක්‍රම පෝෂණය තිරසාර භාවිතයට සෘජුවම මැදිහත්වීම හා අදාළ පිරිස් සඳහා අවශ්‍ය දැනුම ලබා දීමද ආයතනය මගින් ඉටු කෙරේ. මෙම ආයතනය මගින් දිගුකාලීණ මුදල් අය කරන හා කෙටි කාලීන මුදල් අය නොකරන පාඨමාලා පවත්වනු ලබයි. වෛද්‍යවරයාගේ සිට උපස්ථායකයා දක්වාත්, පාසල් සිසුන්, රාජ්‍ය නිලධාරීන්, වැඩිහිටියන්, රූපලාවන්‍ය ශිල්පීණ් ආදී ඉලක්ක ගත කණ්ඩායම් සඳහාත් මෙම පාඨමාලා පවත්වනු ලබයි.

2016.06.30 දිනට ප්‍රගතිය

අනු අංකය	වැඩසටහන	වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව	ඇස්තමේන්තු මුදල (රු.)	වියදම (රු.)
01	වෛද්‍ය නිලධාරී පුහුණු වැඩසටහන්	08	276	570,800.00	397,205.00
02	පාරම්පරික වෛද්‍ය නිලධාරී පුහුණු වැඩසටහන්	04	200	476,000.00	305,316.00
03	හෙද හා වෛද්‍ය සහාය කාර්ය මණ්ඩල හා වෙනත් පුහුණු	04	143	711,500.00	299,581.00
අනු අංකය	වැඩසටහන	වැඩසටහන් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව	ඇස්තමේන්තු මුදල (රු.)	වියදම (රු.)
04	ප්‍රජා සෞඛ්‍ය/මාතෘ හා ළමා පෝෂණ පුහුණු වැඩසටහන්	06	606	233,300.00	218,185.44
05	වස විෂ නැති රටක් ප්‍රදර්ශනය - BMICH	01		-	20,493.00
	එකතුව	**23**	**1225**	**1,991,600.00**	**1,240,780.44**

2015.06.30 සිට 2015.12.31 දක්වා ප්‍රගතිය

අනු අංකය	වැඩසටහන	වැඩසට හන් සංඛ්‍යාව	ප්‍රතිලාභීන් සංඛ්‍යාව	ඇස්තමේන්තු මුදල (රු.)	වියදම (රු.)
01	වෛද්‍ය නිලධාරී පුහුණු වැඩසටහන්	12	540	862,650.00	792,066.00
02	ප්‍රජා සෞඛ්‍ය/මාතෘ හා ළමා පෝෂණ පුහුණු වැඩසටහන්	07	674	221,200.00	160,900.00
03	පාරම්පරික වෛද්‍ය නිලධාරී	06	229	474,900.00	416,951.00
04	හෙද හා වෛද්‍ය සහාය කාර්ය මණ්ඩල හා වෙනත් පුහුණු වැඩසටහන්	06	266	1,124,000.00	1,138,040.00
05	Expo 2015			80,000.00	61,272.00
06	ධාරිතා වර්ධන වැඩසටහන්	01	03	300,000.00	300,000.00
	එකතුව			**3,062,750.00**	**2,869,229.00**

ආයුර්වේද ඔසු උයන්

සජීවී ශාකාගාරයක් ලෙස පවත්වාගෙන යාම (ඖෂධීය ශාක විශේෂ රාශියක් එක් ස්ථානයක වගා කිරීම) ඖෂධීය පැළෑටි සංරක්ෂණය කිරීම සහ ආදර්ශ ඔසු පැළ තවාන් ඇති කිරීම හා වගා පර්යේෂණ සිදු කිරීමේ අරමුණ ඇතිව ආයුර්වේද දෙපාර්තමේන්තුව විසින් ඔසු උයන් ආරම්භ කරන ලදී. මේ වන විට දෙපාර්තමේන්තුව යටතේ ආයුර්වේදඔසු උයන් 7 ක් පාලනය වේ.

ඔසු උයන	මුළු අක්කර ගණන	වගා කර ඇති අක්කර ගණන	සේවයේ යෙදී සිටින සේවක සංඛ්‍යාව
ආයුර්වේද පර්යේෂණායතන ජාතික ඔසු උයන	15	15	කොන්ත්‍රාත් 3
ජාතික පර්යේෂණ ඔසු උයන	65	63	53
පට්ටිපොල ඔසු උයන	32	32	21
ගිරාදුරුකෝට්ටේ ඔසු උයන	178	98	31
පල්ලෙකැලේ ඔසු උයන	03	03	11
පින්නදූව ඔසු උයන	6.5	5.75	10
කන්නෙලිය	3.04		3

➢ නාවින්න – බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ ආයුර්වේද පර්යේෂණායතන ජාතික ඔසු උයන

ඔසු පැළ තවාන

- නිෂ්පාදිත පැළ සංඛ්‍යාව - 6,596
- අලෙවි කළ පැළ සංඛ්‍යාව - 5,584
- අලෙවි ආදායම - රු.253,480.00
- නොමිලේ නිකුත් කළ පැළ - 3,067
- නොමිලේ නිකුත් කළ පැළවල වටිනාකම - රු.96,520.00

ඔසු උයන නැරඹීමට පැමිණීම

- අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා - 21
- පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා - 23
- විදේශීය සංචාරකයින් - 01
- දේශීය සංචාරකයින් - 03

➢ හල්දුම්මුල්ල – ජාතික පර්යේෂණ ඔසු උයන

ඔසු පැළ වාර්තාව

- නිෂ්පාදිත පැළ සංඛ්‍යාව - 11,801
- අලෙවි කළ පැළ සංඛ්‍යාව - 5,389
- අලෙවි ආදායම - රු.248,840.00
- නොමිලේ නිකුත් කළ පැළ - 1,450
- නොමිලේ නිකුත් කළ පැළ වල වටිනාකම - රු.53,185.00

ඔසු උයන නැරඹීමට පැමිණීම

- අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා - 676
- පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා - 07
- විදේශීය සංචාරකයින් - 16
- දේශීය සංචාරකයින් - 175

➢ පට්ටිපොළ – කඳුලැසිය ඔසු උයන

ඔසු පැළ වාර්තාව

- නිෂ්පාදිත පැළ සංඛ්‍යාව - 900
- අලෙවි කළ පැළ සංඛ්‍යාව - 498
- අලෙවි ආදායම - රු.25,610.00
- නොමිලේ නිකුත් කළ පැළ - 19
- නොමිලේ නිකුත් කළ පැළ වල වටිනාකම - රු. 970.00

ඔසු උයන නැරඹීමට පැමිණීම

- අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා - 16
- විදේශීය සංචාරකයින් - 25
- දේශීය සංචාරකයින් - 480

➢ ගිරාඳුරුකෝට්ටේ – රත් නිටුල ඔසු උයන

ඔසු පැළ වාර්තාව

- නිෂ්පාදිත පැළ සංඛ්‍යාව - 8,504
- අලෙවි කළ පැළ සංඛ්‍යාව - 152
- අලෙවි ආදායම - රු.5,190.00
- නොමිලේ නිකුත් කළ පැළ - 2,962
- නොමිලේ නිකුත් කළ පැළ වල වටිනාකම - රු.89,760.00

ඔසු උයන නැරඹීමට පැමිණීම

- අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා - 28
- දේශීය සංචාරකයින් - 70

➢ පල්ලෙකැලේ – ජාතික පර්යේෂණායතන ඔසු උයන

ඔසු පැළ වාර්තාව

- නිෂ්පාදිත පැළ සංඛ්‍යාව - 2,888
- අලෙවි කළ පැළ සංඛ්‍යාව - 3,136
- අලෙවි ආදායම - රු.108,350.00
- නොමිලේ නිකුත් කළ පැළ - 958
- නොමිලේ නිකුත් කළ පැළ වල වටිනාකම - රු.29,960.00

ඔසු උයන නැරඹීමට පැමිණීම

- අධ්‍යයන කටයුතු සඳහා - 415
- පර්යේෂණ කටයුතු සඳහා - 01
- විදේශීය සංචාරකයින් - 02
- දේශීය සංචාරකයින් - 42

➢ පින්නදූව ඔසු උයන

ඔසු පැළ වාර්තාව

- නිෂ්පාදිත පැළ සංඛ්‍යාව - 104,293
- අලෙවි කළ පැළ සංඛ්‍යාව - 2,773
- අලෙවි ආදායම - රු.148,965.00
- නොමිලේ නිකුත් කළ පැළ - 786
- නොමිලේ නිකුත් කළ පැළ වල වටිනාකම
- රු.30,770.00

පින්නදූව ඔසු උයනේ 2016 වසරේ ප්‍රගතිය (2016.01.01 – 2016.06.30දිනට)

- **භූමිය සංරක්ෂණය**

ජීව වැටි - මීටර් 200 ක් පමණ දිගින් යුක්තව සැවැන්දරා වැටියක් යෙදීම.
භූමි ආවරණ වගා - අක්කර භාගයක් පමණ ආවරණ වගා යෙදීම.
කාණු පද්ධති - පිළිසකර කර නවීකරණය කිරීම.

- **ශාක සංරක්ෂණය**

දුර්ලභ ශාක - බෙරලිය, සුදු හඳුන්, රත් හඳුන්, කොකුම්, ලුණුවරණ, කොබ්බෑ, කොතල හිඹුටු, ගල් දෙමට ආදී වශයෙන් ස්ථාපනය කර සංරක්ෂණය කිරීම.
ආවේණික ශාක - රත් බෙරලිය, කැකිරි වරා, හීං බෝවිටියා, ඇටඹ, බදුල්ල, යකඩ මරං, එළ ඔලිඳ ආදී වශයෙන් ස්ථාපනය කර සංරක්ෂණය කිරීම.
සුලභ ශාක - කිරාත, ගල් දෙමට, කොහොඹ, බුළු, ලේ වැරැල්ල, කුඹුක්, මී ආදී වශයෙන් ස්ථාපනය කර සංරක්ෂණය කිරීම.

- **භූමි සංවර්ධනය**

සංවර්ධනය කළ යුතුව ඇති අක්කර එකහමාරක පමණ භූමි ප්‍රමාණය වල් කොටා හෙළිපෙහෙළි කිරීම සහ එයට අමතරව ඉන් අක්කර භාගයක පමණ ප්‍රමාණයක් මුල් ගලවා ඉවත් කර බිම සකසා උදළු ගා සංරක්ෂණය කළ යුතු ඖෂධීය ශාක සංස්ථාපනය කිරීම හා අක්කර භාගයක පමණ කානු කපා පාත්ති සකසා ඉගුරු, කහ වැනි වාණිජ වගා ආරම්භ කිරීමට කටයුතු යොදා ඇත.

භූමි සංවර්ධනය

මී මැසි පාලනය

ශාක සංරක්ෂණය

- ***කාර්යාල ඉදිරිපස ජල ටැංකියක් සාදා ඉන් එකක විසිතුරු මසුන් ඇති කිරීම හා අනෙක් ටැංකියේ ඖෂධීය ජලජ ශාක ස්ථානය කිරීම සඳහා කටයුතු කිරීම.***

- ***ඔසු ගෙවත්තක් නිර්මාණය කිරීම***

- *ඔසු උයනේ ඉදිරි පස විසිතුරු පත්‍රික ඖෂධීය ශාක වැටවල්, අලංකාර වැල් සහිත එල්ලෙන පෝච්චි ස්ථාපනය කිරීම සහ පිළිම සවි කිරීම තුළින් උද්‍යානයේ භූමි අලංකරණය කිරීම.*

නිෂ්පාදන කාර්යයන් - පොලිතීන් බාස්කට්වල සිටුවන ලද රෝපණ ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය 14,988ක් වන අතර ඒවායේ වටිනාකම රු.747,660.00කි.

අලෙවි කාර්යයන් - පොලිතීන් බාස්කට්වල සහ ප්ලාස්ටික් බඳුන්වල සිටුවන ලද රෝපණ ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය 2,773ක් අලෙවි කළ අතර අලෙවි ආදායම රු.169,465.00 ක් වේ.

2016.06.30 දින වන විට පවතින පොලිතීන් බාස්කට්වල සිටුවා ඇති රෝපණ ද්‍රව්‍ය ප්‍රමාණය 19,224ක් සහ ඒවායේ වටිනාකම රු.833,250.00 ක් වේ.

➢ කන්නෙලිය ඔසු උයන

- *උද්‍යාන සංවර්ධන කටයුතු*

- ඉතිරිව ඇති අක්කරයක පමණ බිම් ප්‍රමාණයක් වීසි කැති ගසා හෙළි පෙහෙළි කිරීම.
- අක්කරයක පමණ මුල් ගලවා බිම් සකස් කිරීම.
- උද්‍යානයේ නියමිත පරිදි වලවල් කපා නව ඖෂධීය ශාක සිටුවීම.

කොබෝලීල, වල් කරපිංචා, බෙරලිය, මස්බැද්ද, මූණමල්, යකිනාරං, මඩු, අශෝක, හොර, කුකුරුමාන්, කුඩු දවුලා, කබරොස්ස, එලවරා, ලොත් සුඹුල් ආදිය.

- *නල ජලය ලබා ගැනීමට කටයුතු කිරීම.*

8.4 ආයුර්වේද වෛද්‍ය සභාව

වෘත්තීය ගුණාත්මකභාවය හා අභිමානය සුරක්ෂිත කරමින් ශ්‍රී ලංකා ආයුර්වේද ක්ෂේත්‍රයේ උත්තරීතර ආයතනය බවට පත්වීම. වෘත්තීය ආචාරධර්ම වලට අනුගත වූ උපරිම මහජන සේවාවක් සලසමින් ආයුර්වේද ක්ෂේත්‍රයේ ගුණාත්මක සංවර්ධනය සඳහා අවශ්‍ය නෛතික පදනම සුරක්ෂිත කිරීම.

2015 හා 2016 වර්ෂවල ක්‍රියාත්මක වැඩසටහන්

- හිසතෙල් ගෑමේ රාජ්‍ය උත්සවයට සමගාමීව ලියාපදිංචි වෛද්‍යවරුන් හට ලිත් හා නානු පැකට් තැපැල් කිරීම.

  උක්ත වැඩසටහනට සමගාමීව යාවත්කාලීන ආයුර්වේද වෛද්‍යවරුන් 15,000කට ලිත් හා නානු පැකට් තැපැල් කිරීමට අවශ්‍ය දායකත්වය ලබා දෙන ලදී.

- දේශීය වෛද්‍ය වෘත්තීය සංවර්ධන වැඩසටහන - උතුරු පළාත

තේමාව - දේශීයවෛද්‍ය වෘත්තිකයන්ගේ දැනුම වර්ධනය සඳහා ආයුර්වේද වෛද්‍ය සභාවේ උපරිම දායකත්වය ලබා දීම.

අරමුණු

1. ආයුර්වේද වෛද්‍ය සභාවේ සේවාවන් හා ක්‍රියාකාරීත්වයන් ප්‍රාදේශීය මට්ටමට ගෙන යාම තුළින් ලියාපදිංචි වෛද්‍ය වෘත්තිකයන් සහ සභාව අතර සහයෝගීතාවය වර්ධනය කිරීම.
2. ආයුර්වේද වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ ගුණාත්මක ප්‍රගමනය උදෙසා වෘත්තීය සංවර්ධන ක්‍රියාදාමය සවිබල ගැන්වීම.
3. පාරම්පරික වෛද්‍ය ක්‍රම සංරක්ෂණය සඳහා අදාළ පාර්ශවයන්ගේ සක්‍රිය දායකත්වය ලබා ගැනීම.

ක්‍රියාකාරීත්වයන්

- පාරම්පරික වෛද්‍ය ලියාපදිංචියට අවශ්‍ය අයදුම්පත් නිකුත් කිරීම.
- පාරම්පරික වෛද්‍ය ලියාපදිංචියට අයදුම්පත් භාරගැනීම.
- ලියාපදිංචිය සඳහා එවන ලද අයදුම්පත්වල අඩුපාඩු සැකසීම.
- ලියාපදිංචිය අපේක්ෂිතයන්ගේ ගැටළු විසඳීම.
- ආයුර්වේද වෛද්‍ය සහතික පොත් නිකුත් කිරීම.
- ආයුර්වේද හැඳුනුම්පත් නිකුත් කිරීම.
- ලියාපදිංචි වෛද්‍යවරුන් සඳහා වාහන ලාංඡන නිකුත් කිරීම.
- ජාත්‍යන්තර සහතික සඳහා අයදුම්පත් නිකුත් කිරීම හා භාරගැනීම.
- නම් වෙනස් කිරීමේ හා සහතික පිටපත් නිකුත් කිරීමේ අයදුම්පත් භාර ගැනීම.
- ලියාපදිංචිය අලුත් කිරීමේ අයදුම්පත් නිකුත් කිරීම හා භාරගැනීම.

වැඩසටහනේ ප්‍රගතිය

ලියාපදිංචි ආයුර්වේද වෛද්‍යවරුන් 1027 දෙනෙකුට මෙම වැඩසටහන පිළිබඳව දැනුවත් කර ලිපි තැපැල් කිරීම සිදු කරන ලදී. මීට අමතරව පළාත් ආයුර්වේද කොමසාරිස් කාර්යාලයේ සහයෝගය ඇතිව මෙම ප්‍රදේශයේ පවතින සියළුම රෝහල්, බෙහෙත් ශාලාවල සේවය කරන වෛද්‍යවරුන් හා සියළුම ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල දැනුවත් කිරීමට කටයුතු කරන ලදී.

ඒ අනුව මෙම වැඩසටහනට ලියාපදිංචි වෛද්‍යවරුන් 238 දෙනෙකු සහභාගි වූ අතර ඒ වෙනුවට වියදම් වශයෙන් රු. 101,110.00ක මුදලක් වැය වූ අතර, ආදායම වශයෙන් රු. 495,750.00ක මුදලක් උපයා ගැනීමට හැකි විය.

9. ශ්‍රී ලංකා ආයුර්වේද ඖෂධ සංස්ථාව

දැක්ම

සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජන සමාජයක් අරභයා දේශීය වෛද්‍ය විද්‍යාවේ අනන්‍යතාවය ආරක්ෂා කර ගනිමින් ජාතික හා ජාත්‍යන්තර ඖෂධ අවශ්‍යතා උසස් ප්‍රමිතීන්ගෙන් යුතුව සපුරාලන සේවය මුල් කරගත් පුරෝගාමී ආයතනයක් වීම.

මෙහෙවර

උසස් ප්‍රමිතියකින් යුක්ත ආයුර්වේද ඖෂධ නිෂ්පාදනය, ආනයනය, බෙදාහැරීම, පර්යේෂණ සේවා සැපයීම හා සංරක්ෂණය තුළින් ජනතා අවශ්‍යතා සපුරාලන අතරම සේවක අභිවෘද්ධිය ඇති කිරීම සහ සමාජ සුබසාධනය ඉටු කරලමින් සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජන සමාජයක් අරබයා පුරෝගාමීව කටයුතු කිරීම.

1957 අංක 49 දරණ රාජ්‍ය කාර්මික නීතිගත සංස්ථා පනත යටතේ 1969 මැයි මස 11 වන දින අංක 14853/3 දරණ ලංකා ආණ්ඩුවේ අති විශේෂ ගැසට් නිවේදනයෙන් ගරු කර්මාන්ත හා ධීවර කටයුතු පළිබඳ අමාත්‍ය පිලිප් ගුණවර්ධන මැතිතුමා විසින් ශ්‍රී ලංකා ආයුර්වේද ඖෂධ සංස්ථාව ස්ථාපනය කරන ලදී.

සංස්ථාවේ ප්‍රධාන අරමුණු

1. ආයුර්වේද ඖෂධ උසස් ප්‍රමිතියෙන් යුතුව නිෂ්පාදන කිරීම.
2. රාජ්‍ය අංශයේ සියළුම ආයුර්වේද රෝහල්, මධ්‍යම බෙහෙත් ශාලා හා නිදහස් ආයුර්වේද ප්‍රතිකාර මධ්‍යස්ථාන වලට ඖෂධ සපයන ප්‍රධාන සැපයුම්කරු වීම.
3. ආයුර්වේද, සිද්ධ, යුනානි ඖෂධවලට අමුද්‍රව්‍ය ආනයනය හා දේශීය වෙළඳපොල අවශ්‍යතාවයට අලෙවි කිරීම.
4. තරඟකාරී පෞද්ගලික වෙළඳපොල ඉලක්ක කොට ගුණාත්මකභාවයෙන් සපිරි දේශීය ඖෂධ නිෂ්පාදනය කොට ප්‍රජාව වෙත ප්‍රචලිත කිරීම.
5. දේශීයව නිපදවන අමුද්‍රව්‍ය සහතික මිල ගණන්වලට මිලදී ගැනීම, ගබඩා කිරීම හා සාධාරණ මිලට අලෙවි කිරීම මගින් නිෂ්පාදක ගොවීන්ට උපරිම මිලක් ලබා ගැනීම.
6. ඖෂධ පැළෑටි සංරක්ෂණය කිරීම සහ වගාවන් ව්‍යාප්ත කිරීම.
7. ඖෂධ නිෂ්පාදනයේ ගුණාත්මකභාවය සඳහා පර්යේෂණය කිරීම හා එබඳු ඖෂධ වර්ග ප්‍රමිතිගත කිරීම.
8. ආයුර්වේද ඖෂධ නිෂ්පාදනයට අවශ්‍ය එහෙත් නීතියෙන තහනම් ඖෂධ නීත්‍යානුකූලව ලබාගෙන ඖෂධ නිෂ්පාදනය කරනු ලබන වෛද්‍යවරුන්ට නීත්‍යානුකූලවම ලබාදීම මගින් පාරම්පරික වෛද්‍ය ක්‍රමය රැකගැනීමට ක්‍රියා කිරීම.

සංස්ථාවේ නිෂ්පාදන කරනු ලබන ඖෂධ

ක්වාත වර්ග	ලේහ වර්ග	තෛල වර්ග	රස නිෂ්පාදන වර්ග
චූර්ණ වර්ග	අරිෂ්ඨ වර්ග	සිරප් වර්ග	වටිකා වර්ග
කල්ක වර්ග	ආසව වර්ග	ලේප වර්ග	ගුගුල් වර්ග

සංස්ථාවේ නව නිෂ්පාදන

සුදු හඳුන් ෆේෂ් වොෂ්	කුරුඳු තේ
කෝමාරිකා ෂැම්පු	කුරුඳු කැප්ෂුල්ස්
ගස්ලබු ෆේෂ් වොෂ්	ඉරමුසු හර්බල් තේ
පිපිඤ්ඤා ෆේෂ් වොෂ්	ජීවාලේප බාම්
වෙනිවැල් බොඩි වොෂ්	මස්බැද්ද හර්බල් තේ
කැරට් ෆේෂ් වොෂ්	කෝමාරිකා බීම
නෙල්ලි බීම	ආයුර්වේද තොල් ආලේපන

ජින්ජර් බියර්, සංස්ථා අසමෝදගම් ස්ප්‍රීතු, ගොඩපර ෂැම්පු, ආයුර්වේද හර්බල් ක්‍රීම්, හර්බල් වයින් යනාදිය පර්යේෂණ මට්ටමේ පවතී.

නවීකරණයට බඳුන් කිරීමට යෝජිත නිෂ්පාදන වර්ග

අනු අංකය	නිෂ්පාදන වර්ගය	නිෂ්පාදනයේ වර්තමාන ස්වභාවය	යෝජිත ක්‍රමය
1	චූර්ණවර්ග	25g, 30g, 50g, 100g, 250g, 400g, 500g සහ1kg වශයෙන් පොලිතින් යොදා ඇසුරුම් කරයි.	නියමිත මාත්‍රාවක් සහිතව කැප්ෂුල්ස් සහ පෙති වශයෙන් නිෂ්පාදනය කිරීම.
2	ලේපවර්ග(මේවා බාහිර ආලේපනය)	25g, 30g, 50g, 100g, 250g, 400g, 500g සහ1kgවශයෙන් පොලිතින් යොදා ඇසුරුම් කරයි.	ටියුබ් වල ඇසුරුම් කිරීම.
3	කල්ක,රස, වටිකා සහ ගුලි වර්ග	25g, 30g, 50g, 100g, 250g, 400g, 500g සහ1kgවශයෙන් පොලිතින් යොදා ඇසුරුම් කරයි.	ප්ලාස්ටික් බෝතල් වල ඇසුරුම් කිරීම.
4	අරිෂ්ට, ආසව සහ ක්වාත වර්ග	යල් පැන ගිය ඇසුරුම් ක්‍රම භාවිතා කරයි.	නූතන වෙළඳපලට ගැලපෙන ඇසුරුම් හඳුන්වාදීමට නියමිතය.

- 2016 මුල් මාස 05 තුළ ඖෂධ සංස්ථාව රු.මි.141.57 ක් වටිනා ඖෂධ නිෂ්පාදන කර ඇත.
- දිස්ත්‍රික් ලේකම් කාර්යාල හරහා සංස්ථා නව නිෂ්පාදන ප්‍රවර්ධන ව්‍යාපෘතිය යටතේ සහ BMICH ආයතනයේ පැවැත්වූ විශේෂ අලෙවි කුටි තුළින් 2016.07.22 වන විට රු. 984,974.25 ක අලෙවි ආදායමක් ලබාගෙන ඇත.
- දැනට පවතින අලෙවි මධ්‍යස්ථානවලට අමතරව මාතර හා බොරැල්ල රෝහල් පරිශ්‍රයේ අලෙවි මධ්‍යස්ථාන ආරම්භ කර ඇති අතර මාතලේ, කඳුරුවෙල, අළුත්ගම හා යාපනය යන නගරවල 2016 වර්ෂය තුළ අලෙවිසැල් ආරම්භ කිරීමට නියමිතය.
- සංස්ථාවේ දැනට 348 ක කාර්ය මණ්ඩලයක් සේවයේ යෙදී සිටින අතර මේ වන විට පුරප්පාඩු 27 ක් පවතී. 2015.06.30 සිට2016.06.30 දින වන විට අළුතින් බඳවාගත් සංඛ්‍යාව 43 ක් වේ.

සංස්ථාව විසින් සේවය සුබසාධනය වෙනුවෙන් ගෙන ඇති පියවර

- සේවකයන් වෙනුවෙන් සුභසාධන කටයුතු වැඩි කිරීම සඳහා සේවකයන් 291 ක් වෙනුවෙන් රු. 6000.00බැගින් වවුචර් පත් ලබා දී ඇත.
- සෑම සේවකයෙක් සඳහාම කෙටි ආහාර ලබා දීම.
- වර්ෂයේ ඉතිරිකරගත් වෛද්‍ය නිවාඩු සඳහා ගෙවීම් සිදු කිරීම.

- නිෂ්පාදන දිරි ගැන්වීම සඳහා සේවක පැමිණීම දිරිගැන්වීමට පැමිණීමේ දීමනාව, නිෂ්පාදන දිරිගැන්වීමේ දීමනාව ගෙවීම සිදු කිරීම.

2015 න් පසු ආරම්භ කොට ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින ව්‍යාපෘති සහ වැඩසටහන්

අනු අංකය	වැඩසටහන/ව්‍යාපෘතිය	වැඩසටහන් විස්තරය	වර්ෂය
01	නිකවැරටිය ඔසු උයන නවීකරණය	ඔසු වගා ව්‍යාපෘතිය	2015
02	නව නිෂ්පාදනාගාරයක් ආරම්භ කිරීම	රූපලාවන්‍ය නිෂ්පාදන සහ තොරාගත් පැරණි නිෂ්පාදන නව්‍යකරණයට බඳුන් කිරීම	2015
03	ඉසිවර ඔසු ව්‍යාපෘතිය - 1	නව නිෂ්පාදන වෙළඳපලට හඳුන්වාදීම සඳහා වූ අලෙවි ප්‍රවර්ධන ව්‍යාපෘතියකි. මෙහිදී කාගීල්ස් ව්‍යාපාර ජාලය සමග එක්වී කටයුතු සිදු කෙරේ.	2015
04	ඉසිවර ඔසු ව්‍යාපෘතිය - 11	නව නිෂ්පාදන වෙළඳපලට හඳුන්වාදීම සඳහා වූ අලෙවි ප්‍රවර්ධන ව්‍යාපෘතියකි. මෙහිදී SPC ආයතනයේ අලෙවිනියෝජිතයින් සමග එක්ව අලෙවි කටයුතු සිදු කෙරේ.	2016
05	ඖෂධ අලෙවි ප්‍රවර්ධන සහ ප්‍රචාරණය සමග ඔසු වගා දිරිගැන්වීමේ සහ වස විසෙන් තොර ආහාර භාවිතය පිළිබඳ ජනතාව දැනුවත් කිරීමේ ව්‍යාපෘතිය.	මේ යටතේ දිවයිනේ සෑම දිස්ත්‍රික්කයකම දිසා ලේකම් කාර්යාල සහ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාල කේන්ද්‍ර කර ගනිමින් වැඩසටහන් ක්‍රියාත්මක කරනු ලැබේ. දැනට කළුතර, මාතර සහ යාපනය යන ප්‍රදේශවල වැඩසටහන් කර ඇත.	2016

ආයුර්වේද ඖෂධ සංස්ථාවේ අලෙවි ආදායම 2016 මුල් මාස 05 තුළ රු.මි.193.44 කි. එය පෙර වසරේ එම මාස 05 ට සාපේක්ෂව 26% ක වර්ධනයක් පෙන්නුම් කරයි.

සිව් මහල් ගබඩා සංකීර්ණය ඉදි කිරීම

නව යන්ත්‍ර මිලදී ගැනීම

දැනට සංස්ථාවේ ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතින ප්‍රාග්ධන ව්‍යාපෘතිවල ප්‍රගතිය

අනු අංකය	ව්‍යාපෘතිය	ඇස්තමේන්තු මුදල (රු.මි.)	ලැබුණු මුදල (රු.මි.)	වියදම් වූ මුදල (රු.මි.)
01	**නව සිවි මහල් ගබඩා සංකීර්ණය ඉදි කිරීම.** • භෞතික ප්‍රගතිය - 73% • මූල්‍ය ප්‍රගතිය - 67% • 2016 වසර අවසන් වීමට පෙර ඉදි කිරීම් කටයුතු අවසන් කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.	157.00	143.00	103.00
02	**නව කර්මාන්ත ශාලා ව්‍යාපෘතිය** • කර්මාන්ත ශාලා ඉඩම නිසි පරිදි එළි පෙහෙළි කර ඇත. • විදුලි හා ජල සැපයුම ලබා දී ඇති අතර නිෂ්පාදනාගාරයේ වර්ග අඩි 3850ක කොටසක් සම්පූර්ණයෙන් නවීකරණය කිරීම. • කෝමාරිකා ෂැම්පු, වෙනිවැල් බොඩි වොෂ්, ඉරමුසු ටී, කුරුදු කැප්සියුල්ස්, සුදු හඳුන් ෆේෂල් වොෂ්, පපායා ෆේෂල් වොෂ්, කියුකම්බර් ෆේෂල් වොෂ් සහ එළඟි තෙල් සහ තල තෙල් නිෂ්පාදන ඇසුරුම් කිරීම නව කර්මාන්තශාලාවේ සිදු කෙරේ. • තව දුරටත් නව නිෂ්පාදන බිහි කිරීම සඳහා කාර්මික තාක්ෂණ ආයතනය සමග සම්බන්ධීකරණය වෙයි. • අලුතින් ටී බෑග් ඇසුරුම් කිරීමේ යන්ත්‍රයක්, සුදු යකඩ මිශ්‍ර කිරීමේ යන්ත්‍ර 4 ක් මිලදී ගැනීම, Filling & Capping යන්ත්‍ර 21 ක් මිලදී ගැනීම, වායු සමීකරණ යන්ත්‍ර 3ක් මිලදී ගෙන සවි කිරීම.	561.50	66.00(GT) 62.00(SLDC)	128.00
03	**ඇඹරුම් ගල් යන්ත්‍ර 2ක් මිලදී ගැනීම.** • ප්‍රසම්පාදන ක්‍රියාවලිය ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතී. • 2016 වසර අවසන් වීමට පෙර ඉදි කිරීම් කටයුතු අවසන් කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.	3.50	3.50	0.00
04	• පවතින කර්මාන්තශාලාව නවීකරණය කිරීම. • නවීකරණ කටයුතු වලට අදාළ ප්‍රමාණ වැඩපත් (BOQ) සෑදීම අවසන් කර ඇත. • 2016 වසර අවසන් වීමට පෙර ඉදි කිරීම් කටයුතු අවසන් කිරීමට සැලසුම් කර ඇත.	12.50	12.50	0.00
	මුළු එකතුව	**734.50**	**287.00**	**228.00**

10. හෝමියෝපති වෛද්‍ය ක්‍රමය

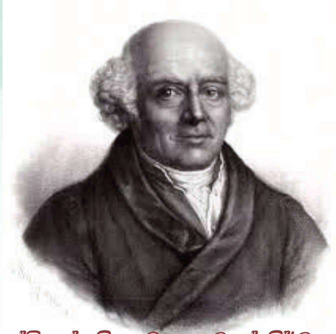

හෝමියෝපති වෛද්‍ය ක්‍රමයේ නිර්මාතෘ

"සමාන දෙයින් සමාන දෙය නැසීම" යන ස්වාභාවික මූල ධර්මය පදනම් කර ගත් වෛද්‍ය ක්‍රමයක් වශයෙන් 18 වන ශත වර්ෂයේ ජර්මන් ජාතික ක්‍රිස්ටියන් ෆෙඩ්‍රික් සැමුවෙල් හානිමාන් නම් වෛද්‍ය විශේෂඥයකු විසින් මෙම වෛද්‍ය ක්‍රමය සොයා ගන්නා ලදී. ඔහු විසින් මෙම වෛද්‍ය ක්‍රමය ලොව පුරා ව්‍යාප්ත කිරීමට ගත් උත්සාහයේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, එහි කුල පරම්පරා ඔස්සේ යමින් 1970 වර්ෂය පමණ වන විට ශ්‍රී ලංකා රජය 1970 අංක 07 දරණ පනත මඟින් මෙම වෛද්‍ය ක්‍රමය පිළිගත් වෛද්‍ය ක්‍රමයක් වශයෙන් ප්‍රචලිත කිරීමට කටයුතු කරන ලදී.

පුද්ගලයකු රෝගී තත්ත්වයට පත් වන්නේ රෝගයට ඔරොත්තු දීමේ හැකියාව නොහොත් ස්වභාවික ප්‍රතිශක්ති දුර්වල වීමෙන් බැවින්, ස්වභාවිකප්‍රතිශක්ති උත්තේජනය කිරීම මඟින් ප්‍රතිකාර කරනු ලබන වෛද්‍ය ක්‍රමයකි. මෙහිදී රෝගයට වෙන වෙන්ව නොව සියළුම මානසික හා කායික රෝහග වලින් සමන්විත රෝගියාට නොහොත් රෝග මූලයට ප්‍රතිකාර කරනු ලබන මෙම සුවිශේෂී වෛද්‍ය ක්‍රමය ප්‍රචලිත කිරීම සඳහා ස්ථාපිත කර ඇති ආයතන වන්නේ අංක 94 දරණ ස්ථානයේ පිහිටි හෝමියෝපති වෛද්‍යසභාවයි. වැලිසර පිහිටි රජයේ හෝමියෝපති රෝහල හෝමියෝපතිප්‍රතිකාර ලබා දෙන ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටි ප්‍රථම හා එකම රෝහල වන අතර මෙම ආයතන දෙකම පාලනය වන්නේ සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශයේ දේශීය වෛද්‍ය අංශය මඟිනි. ශාක, සත්ත්ව ලෝහ වැනි ස්වාභාවික ද්‍රව්‍ය වලින් නිෂ්පාදිත මෙම ඖෂධ අතුරු ආබාධ වලින් තොර මෙන්ම ලාභදායී වන බැවින් ශ්‍රී ලංකාව වැනි දියුණු වෙමින් පවතින රටවල් සඳහා වඩාත් සුදුසුය. ළමා හා කාන්තා රෝග, ඇදුම, පීනස වැනි ස්වසන ආබාධ, සන්ධි ආබාධ, ආම්ලිකතා(ගැස්ට්‍රයිටීස්) ඇතුළු රෝගී තත්ත්ව, මානසික රෝග, සුදු කබර, පොතු කබර වැනි සමේ රෝග, ස්නායු ආබාධ, ඉරුවාරදය, ඩෙංගු, පැපොල, සරම්ප වැනි වෛරස් රොගී තත්ත්ව ඇතුළු සියළුම රෝග සඳහා මෙම වෛද්‍ය ක්‍රමය මඟින් ප්‍රතිකාර කළ හැක.

හෝමියෝපති වෛද්‍ය ක්‍රමය සංවර්ධනය සඳහා ගත් විශේෂ ක්‍රියාමාර්ග.

- **නව හෝමියෝපති පනතක් සම්මත කර ගැනීම.**

2005 වසරේදී හෝමියෝපති වෛද්‍ය ක්‍රමය විධිමත් නියාමනයට හා මහජන සෞඛ්‍ය සේවයක් වශයෙන් දියුණු කිරීමේ අරමුණින් 1970 අංක 07 දරණ පනත පරිච්ඡින්න කර නව පනතක් ගෙන ඒමට පාර්ලිමේන්තු අනුමැතිය ලබාගත් අතර, එම හෝමියෝපති නව පනත් කෙටුම්පත 2016.07.05 දින පාර්ලිමේන්තුවේදී සම්මත විය. එම පනත යටතේ නව හෝමියෝපති වෛද්‍ය සභාව ගරු අමාත්‍යතුමා විසින් පත් කිරීමට නියමිතය. මෙම පනත මඟින් හෝමියෝපති වෛද්‍ය ක්ෂේත්‍රයේ නිසි නියාමනයන් සහ මහජන සෞඛ්‍ය සේවාවක් වශයෙන් රට තුළ ව්‍යාප්ත කිරීමට අපේක්ෂා කෙරේ. විශ්ව විද්‍යාල ප්‍රතිපාදන කොමිෂන් සභාවේ අනුමැතිය යටතේ වෛද්‍ය අධ්‍යාපන ආයතන පිහිටවීම, නිසි ක්‍රමවේදයක් යටතේ සුදුසුකම්ලත් වෛද්‍යවරුන්, ඖෂධවේදීන්, සායන, රෝහල්, ඖෂධහල් ලියාපදිංචිය සඳහා ප්‍රතිපාදන මෙම පනත මඟින් ලබා දී ඇත.

- **ඉන්දියානු රජය සමඟ අවබෝධතා ගිවිසුම**

ඉන්දියානු ආයුෂ් අමාත්‍යාංශය සමග පැවති නිල සාකච්ඡා වලින් පසු ඉන්දියානු රජය සමඟ හෝමියෝපති ඇතුළු වෙනත් වෛකල්පිත වෛද්‍ය ක්‍රම දියුණු කිරීමට අදාළ අවබෝධතා ගිවිසුමකට එළඹීමට අවශ්‍ය කටයුතු කරමින් පවතී. මේ වන විට ශ්‍රී ලංකානු විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශයෙන් සහ නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවේ අවශ්‍ය අනුමැතිය ලැබී ඇති අතර ඉන්දියානු රජයේ එකඟත්වය ලබාගත යුතුව ඇත. මෙම අවබොධතා ගිවිසුම මඟින් ඉන්දියානු හෝමියෝපති උපදේශකවරයෙකු ලබාදීම, හෝමියෝපති අධ්‍යාපන කටයුතු නඟා සිටුවීමට අධාර ලබාදීම සහ අනෙකුත් වෛකල්පිත වෛද්‍ය ක්‍රම සඳහා පර්යේෂණ ක්ෂේත්‍රයේ දියුණු කිරීම අපේක්ෂා කෙරේ.

10.1 හෝමියෝපති රෝහල

දැක්ම

ශ්‍රී ලාංකීය සමස්ත ජනතාවගේ සංවර්ධනයට දායක විය හැකි සෞඛ්‍ය සම්පන්න ජනතාවක් බිහා කිරීම.

මෙහෙවර

ශ්‍රී ලංකාවේ සියළුම ජනතාවට අඩුම වියදමකින් යුතුව රෝග සමනය හා රෝග වළක්වා ගැනීමට පහසු හා ලාභාදායික වෛද්‍ය ක්‍රමයක් ලෙස හෝමියෝපතිවෛද්‍ය ක්‍රමය ප්‍රචලිත කිරීම සඳහා වැලිසර හෝමියෝපති රෝහල මඟින් ක්‍රියාකාරී වැඩසටහනක් ජනතාව අතරට ගෙන යාම.

හෝමියෝපති රෝහලේ සමස්ත කාර්ය මණ්ඩලය 17ක් වන අතර එය කාර්යභාර වෛද්‍ය නිලධාරිනිය, වෛද්‍ය නිලධාරීන් 02 ක් හා අනෙකුත් කාර්ය මණ්ඩලය 14 කින් සමන්විත වේ.

1. බෝ නොවන රෝග පැතිරීමේ ප්‍රවණතාවය ඉහළ යමින් පවතින අවධියක සන්ධි ආබාධ, ඇඳුම, ගැස්ට්‍රයිටිස් ඇතුළු සියළුම මානසික හා කායික රෝග සඳහා රෝගීන් 150 කට පමණ හෝමියෝපති රෝහලේ බාහිර රෝගී අංශයෙන් දෛනිකව ප්‍රතිකාර සපයනු ලැබේ. හෝමියෝපති ඖෂධ භාවිතයට පහසු අතර අතුරු ආබාධ රහිත ප්‍රතිකාර ක්‍රමයකි.

2. හෝමියෝපති රෝහලේකාර්ය මණ්ඩලයේ පහසුකම් වැඩිදියුණු කිරීමේ අරමුණින් මිලියන 79 ක් වටිනාකමකින් යුතු නිල නිවාස සංකීර්ණයක් ඉදි කරමින් පවතින අතර එහි කටයුතු අවසාන අදියරේ පවතී. 2016 වසර සඳහා රු.මිලියන 10 ක් වැය කර ඇත.

3. ඉන්දියානු රජය විසින් දේශීය වෛද්‍ය අංශයට, කල්කටා හෝමියෝපති ජාතික ආයතනයේ හෝමියෝපති උපාධි හැදෑරීමට ලබාදෙන ශිෂ්‍යත්ව සඳහා සිසුන් යොමු කරන අතර, 2015 වසරේ සිසුන් 06 දෙනෙකු උපාධි පාඨමාලාව හැදෑරීමට ඉන්දියාව බලා පිටත්ව යන ලදී. 2016 වසරට මෙම ශිෂ්‍යත්ව සඳහා ජූලි මාසයේ පුවත්පත් දැන්වීම් මඟින් අයදුම්පත් කැඳවනු ලැබ. එමෙන්ම 2010 වසරේ උපාධි පාඨමාලා අවසන් කළ සිසුන් නව දෙනෙකු අතරින් තිදෙනෙකු සඳහා හෝමියෝපති රෝහලේ සායනික පුහුණු අවස්ථාව සපයා දී ඇත.

4. ඉන්දියාවේ ආයුෂ් අමාත්‍යාංශයේ නිල ආරාධනාවකට අනුව අප්‍රේල් මස හෝමියෝපති නිර්මාතෘ සැමුවෙල් හානිමානි මහතාගේ ජන්ම දිනයට සමගාමීව ජාත්‍යන්තර හෝමියෝපති දිනය සැමරීමට සෞඛ්‍ය, පෝෂණ සහ දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශයේ ලේකම් හා අමාත්‍යාංශ නිලධාරීන් සහභාගි වූ අතර, එහිදී හෝමියෝපති අධ්‍යාපන ක්ෂේත්‍රය දියුණු කිරීම හා ඉන්දියානු උපදේශකයෙකු ලබා දීම සම්බන්ධව අවබෝධතා ගිවිසුමකට එළඹීමට අදාළව

අමාත්‍යාංශ මට්ටමින් සාකච්ඡා පැවැත්විය. එම අවබෝධතා ගිවිසුමට අදාළ නිර්දේශ විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශයෙන් සහ නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලැබී ඇති අතර, ඉන්දියානු රජයේ එකගත්වය ලබාගත යුතුව ඇත.

5. එක්ස්පෝ 2016 ප්‍රදර්ශනය 2016.07.08 දින සිට2016.07.10දින දක්වා බණ්ඩාරනායක අනුස්මරණ සම්මන්ත්‍රණ ශාලාවේ පැවති අතර, හෝමියෝපති වෛද්‍ය සායනයක් සහ දැනුවත් කිරීමේ වැඩසටහනක් පැවතුණි. එම තෙදින තුළ ප්‍රදර්ශනය නරඹන්නන් 1903 ක් හෝමියෝපති වෛද්‍ය ක්‍රමය පිළිබඳ දැනුවත් කළ අතර, රෝගීන් 368 දෙනෙකු හට හෝමියෝපති ප්‍රතිකාර ලබා දෙන ලදී.

2016.06.30දිනට රෝගී සංඛ්‍යා ලේඛනය

මාසය	අභ්‍යන්තර රෝගීන්	බාහිර රෝගීන
ජනවාරි	10	2,041
පෙබරවාරි	08	2,399
මාර්තු	07	2,326
අප්‍රේල්	11	1,955
මැයි	06	1,843
ජුනි	08	2,076
එකතුව	**50**	**12,640**

2015.07.01සිට 2016.06.30 දක්වා ප්‍රගතිය

දිනය	සායනය පැවැත්වූ ස්ථානය	කාන්තා	පිරිමි	මුළු සංඛ්‍යාව
2015.07.11	ශාන්ත මේරි විද්‍යාලය, කළුතර	14	22	36
2015.10.25	තෙලගපාත, වත්තල	74	21	95
2015.11.15	ඇල්පිටිවෙල, රාගම	43	24	67
2015.11.25	බොල්ලෑගල ශ්‍රී සුනන්දාරාම විහාරස්ථානය, තල්වත්ත	156	44	200
2016.01.19	හෝමාගම මහින්ද රාජපක්ෂ විද්‍යාලය	74	35	109
2016.01.30	ශ්‍රී සද්ධර්මාරාම විහාරස්ථානය, ගොඩිගමුව, මහරගම	56	37	93
2016.02.22	ශ්‍රී අරියනන්දාරාම විහාරස්ථානය, උඩතුත්තිරිපිටිය	131	63	194
2016.04.21	ගෝනවල, බොල්ලෑගල, ශ්‍රී විජයාරාමය	72	20	92
	මුළු ගණන	**620**	**266**	**886**

2016 Expo ප්‍රදර්ශනයේ අවස්ථා කිහිපයක්

10.2 හෝමියෝපති වෛද්‍ය සභාව

දැක්ම

හෝමියෝපති වෛද්‍ය ක්‍රමය ජාතික සෞඛ්‍ය සේවාවක් දක්වා ප්‍රවර්ධනය කිරීම.

මෙහෙවර

හෝමියෝපති වෛද්‍ය ක්‍රමය අරභයා මාවන හා භෞතික සම්පත් වර්ධනය කිරීම සම්බන්ධ නිසි ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කරමින්, එය පොදු ජනතාව අතර ප්‍රචලිත කිරීම, නගා සිටුවීම හා අභිවර්ධනය කිරීම.

2016.06.30 දිනට ප්‍රගතිය

- අතුරු ආබාධ රහිත බොහෝ රෝග නිට්ටාවට සුව කළ හැකි හෝමියෝපති වෛද්‍ය ක්‍රමය වැඩිම රොගීන් සංඛ්‍යාවකගේ නිරෝගී භාවය ආරක්ෂා කර ගැනීම සඳහා සෞඛ්‍ය සේවාවක් ලෙස ව්‍යාප්ත කිරීමේ අරමුණින් පහත සඳහන් ලෙස හෝමියෝපති සායන 07 මඟින් ප්‍රතිකාර ලබා දී ඇත.

සායනය	ප්‍රතිකාර ලැබූ රෝගීන් සංඛ්‍යාව
දෙහිවල	7,356
පරකඩුව	5,605
මාතලේ	3,673
පාලමුණෙයි	6,059
කුරුණෑගල	5,589
මොණරාගල	1,724
තෝලංගමුව	4,352
එකතුව	**34,358**

- වැලිසර හෝමියෝපති රෝහල සමඟ එක්ව හෝමාගම, මහරගම, උඩතුත්තිරිපිටිය, වරකාපොළ සහ බොල්ලෑගල යන ප්‍රදේශවල ජංගම සායන 04 ක්ද, තොලංගමුව සායනය සමඟ එක්ව එක් ජංගම සායනයක්ද පවත්වන ලදී. මෙම සායන 05 මඟින් රෝගීන් 663 දෙනෙකු ප්‍රතිකාර ලබාගෙන ඇත. මෙම ජංගම සායන දිස්ත්‍රික්ක 03 කට අයත් ස්ථාන 05 කදී පැවැත්වූ අතර එහිදී රෝගීන් පරීක්ෂා කර ප්‍රතිකාර ලබා දීමට අමතරව කෙටි දේශන පැවැත්වීම හා අත් පත්‍රිකා බෙදා හැරීම හා බැනර් ප්‍රදර්ශනය කිරීම මඟින් හෝමියෝපති වෛද්‍ය ක්‍රමය පිළිබඳව ප්‍රචාරයක් ලබා දීමට කටයුතු කරන ලදී.

- හෝමියෝපති වෛද්‍ය සේවාවේ ගුණාත්මකභාවය ගොඩනැගීම සඳහා හෝමියෝපති සායන 07 සඳහා ඖෂධ බහාලුම් ප්ලාස්ටික් උපකරණ හා ඖෂධ බහාලන කවර ලබා දීම.
- මොණරාගල ඉතාමත් කුඩා කාමර කැබැල්ලක පවත්වාගෙන ගිය සායනය 2016.01.25දින වැල්ලවාය පාර, හුලංදාව හන්දියේ පිහිටි මොණරාගල පිහිටි පහසුකම් සහිත රජයේ ගොඩනැගිල්ලක ස්ථාපිත කිරීමට හැකිවීම.
- 2016 වසර සඳහා යාවත්කලීන කළ භාෂාත්‍රයෙන් සකස් කරන ලද හෝමියෝපති වෛද්‍යවරුන්ගේ නාම ලේඛනය සකස් කර ගැසට් පත්‍රයේ පළ කිරීම සඳහා මුද්‍රණාලයට භාර දී ඇත.
- හෝමියෝපති වෛද්‍ය සභාවේ 2011,2012 වාර්ෂික වාර්තා පාර්ලිමේන්තුවේ සභාගත කිරීම සඳහා අවශ්‍ය පොත් හා සංයුක්ත තැටි මුද්‍රණය කිරීම සිදු කරමින් පවතී.
- 2013 වාර්ෂික වාර්තාව කැබිනට් මණ්ඩලය වෙත ඉදිරිපත් කිරීමට අවශ්‍ය පොත් මුද්‍රණය සඳහා කටයුතු කරමින් පවතී.
- 2014 වාර්ෂික වාර්තාවේ කෙටුම්පත සකස් කර ඇත.
- වෛද්‍ය සභා කාර්යාලයේ පුරප්පාඩු වී ඇති කළමනාකරණ සහකාර තනතුර සඳහා සුදුසු අයකු බඳවා ගැනීමට අතුරු පාලක කමිටුව කටයුතු කරමින් පවතී.
- ඖෂධ සංයෝජකයන් සඳහා වන NVQ පාඨමාලාව, ජාතික ආධුනිකත්ව හා කාර්මික් පුහුණු කිරීමේ අධිකාරිය සමඟ සකසා අනුමත කරවා ගැනීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු කරමින් පවතී.
- රජයේ නව හෝමියෝපති සායන 07ක් ආරම්භ කිරීම සඳහා කළමනාකරණ සේවා දෙපාර්තමේන්තුව මඟින් අනුමැතිය ලබාගෙන ඇති අතර එම සායන කළුතර, හම්බන්තොට, නුවරඑළිය, පොළොන්නරුව, අනුරාධපුරය, ත්‍රිකුණාමලය, පුත්තලම යන දිස්ත්‍රික්කයන්හි ආරම්භ කිරීම සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු කරමින් පවතී.

ඇමුණුම්

ඇමුණුම් - 1

ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ගැසට් පත්‍රය

අති විශේෂ

අංක 1989/61 - 2016 ඔක්තෝබර් මස 21 වැනි සිකුරාදා - 2016.10.21

(රජයේ බලයපිට ප්‍රසිද්ධ කරන ලදී)

I වැනි කොටස: (I) වැනි ඡේදය - සාමාන්‍ය

රජයේ නිවේදන

එල්.ඩී.බී. 9/2016

2015 අංක 5 දරන ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරිය පනත

2015 අංක 5 දරන ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරිය පනතේ 118 වැනි වගන්තිය සමග කියවිය යුතු 142 වැනි වගන්තිය යටතේ, සෞඛ්‍ය, පෝෂණ සහ දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යවරයා විසින් සාදනු ලබන නියෝග.

වෛද්‍ය රාජිත සේනාරත්න,
සෞඛ්‍ය, පෝෂණ සහ දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍ය.

2016 ඔක්තෝබර් මස 21 වැනි දින,
කොළඹ දී ය.

නියෝග

1. මෙම නියෝග 2016 අංක 2 දරන ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරි (මිල ඉහළ සීමා) නියෝග යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබේ.

2. (මෙහි මින්මතු "අදාළ දිනය" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රයේ මෙම නියෝග පළකරනු ලැබීමේ දින සිට බලාත්මක විය යුතු (මෙහි මින් මතු "උපලේඛනගත ඖෂධ" යනුවෙන් සඳහන් කරනු ලබන) මෙහි උපලේඛනයේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති ඖෂධ සඳහා මිල සූත්‍රය මත ඉහළ සීමාවක් පැවතිය යුත්තේ ය.

3. උපලේඛනගත ඖෂධ පිළිබඳවන මිල ඉහළ සීමාවන් එම ඖෂධවල සියලු වෙළඳ නාමයන් සහ ඖෂධීය නාමයන් සම්බන්ධයෙන් අදාළ විය යුතු ය.

4. අදාළ දිනයේ සිට හා එදිනට පසුව කිසිදු නිෂ්පාදකයකු, ආනයනකරුවකු, වෙළෙන්දකු හෝ ඖෂධවේදියකු විසින් මෙහි උපලේඛනයේ II වන තීරුවේ දක්වා ඇති කිසිදු උපලේඛනගත ඖෂධයක් එහි V වන තීරුවේ අනුරූපී සටහනේ දක්වා ඇති උපරිම සිල්ලර මිලට (MRP) වඩා වැඩි මිලකට අලෙවි නොකළ යුතු ය.

1A - PG 3186 —857 (2016/10)

මෙම අති විශේෂ ගැසට් පත්‍රය www.documents.gov.lk වෙබ් අඩවියෙන් බාගත කළ හැක.

5. උපලේඛනයේ නිශ්චිතව දක්වා ඇති උපරිම සිල්ලර මිලට වඩා අඩු යම් මිලකට යම් උපලේඛනගත ඖෂධයක් යම් නිෂ්පාදකයකු, ආනයනකරුවකු, වෙළෙන්දකු හෝ ඖෂධවේදියකු විසින් වර්තමානයේ දී විකුණනු ලබන විට ඔහු විසින් එහි මිල වැඩි කිරීමෙන් තොරව එහි පවත්නා මිල අඛණ්ඩව පවත්වා ගෙන යා යුතු ය.

6. නිෂ්පාදිත හෝ අදාළ දිනයේ දී වෙළඳපලේ හෝ ඔසුසලේ විකිණීමට තිබෙන උපලේඛන ගත ඖෂධ තොගයේ අයිතමවල එක් එක් ඒකකයේ වර්තමාන සිල්ලර මිල හෝ මෙහි උපලේඛනයේ දක්වා ඇති අදාළ උපරිම සිල්ලර මිල යන දෙකෙන් වඩාත් අඩු මිල ප්‍රායෝගිකව හැකිතාක් ඉක්මණින්, එසේවුව ද අදාළ දිනයේ සිට දින හතළිස් පහක කාල සීමාවක් ඉකුත් වීමට පෙර අදාළ වෙළඳ ඇසුරුමේ හෝ ලේබලයේ මුද්‍රණය හෝ සළකුණු කළ යුතු ය.

7. ඉහත 6 වන නියෝගයේ විධිවිධානවල කුමක් සඳහන් වුව ද, අදාළ දිනයේ සිට සහ එදිනට පසුව එක් එක් ඒකකයේ උපරිම සිල්ලර මිල උපලේඛනයේ දක්වා ඇති පරිදි විය යුතු ය. උපලේඛනයේ දක්වා ඇති උපරිම සිල්ලර මිල කලින් ප්‍රතිශෝධනය කරනු ලැබුවහොත් මිස අදාළ දිනයේ සිට අවුරුදු දෙකක කාලසීමාවක් සඳහා වලංගුව සහ බලාත්මකව පැවතිය යුතු ය.

8. මෙම නියෝග ක්‍රියාත්මක කිරීම ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරියේ, සෞඛ්‍ය, පෝෂණ හා දේශීය වෛද්‍ය අමාත්‍යාංශයේ හා පාරිභෝගික කටයුතු අධිකාරියේ වගකීම විය යුතු ය.

9. මෙම නියෝගවල විධිවිධාන උල්ලංඝනය කරනු ලබන යම් නිෂ්පාදකයකු, ආනයනකරුවකු, වෙළෙන්දකු හෝ ඖෂධවේදියකු විසින් වරදක් සිදු කරනු ලබන අතර 2015 අංක 5 දරන ජාතික ඖෂධ නියාමන අධිකාරිය පනතේ 132 වැනි වගන්තිය යටතේ ඔහුට එරෙහිව නඩු පැවරිය යුතු ය.

10. මෙහි උපලේඛනයේ දක්වා ඇති උපලේඛනගත ඖෂධවල උපරිම සිල්ලර මිල සෑම සිල්ලර අලෙවිසලකම ප්‍රදර්ශනය කිරීම සෑම නිෂ්පාදකයකු, වෙළෙන්දකු, ආනයනකරුවකු හෝ ඖෂධවේදියකුගේම වගකීම විය යුතු ය.

උපලේඛනය

තෝරා ගත් ඖෂධීය නිෂ්පාදන 48 ක උපරිම සිල්ලර මිල

I වැනි තීරුව	*II වැනි තීරුව* *ඖෂධීය නාමය*	*III වැනි තීරුව* *ලබා ගනු ලබන ක්‍රමය/ මාත්‍රා ආකාරය*	*IV වැනි තීරුව* *ප්‍රමාණය*	*V වැනි තීරුව* *උපරිම මිල/* *(ශ්‍රී ලංකා රුපියල්)*
1	ඇල්බෙන්ඩසෝල්	පෙති	400 මි.ග්‍රෑ.	30.00
2	ඇමොක්සිලින් - ක්ලැවුලිනික්ඇසිඩ්	මුඛ මාර්ගයෙන් දියර වශයෙන් ලබා ගැනීම	156 මි.ග්‍රෑ./ 5 මි.ලි.	287.50
	ඇමොක්සිලින් - ක්ලැවුලිනික්ඇසිඩ්	පෙති	375 මි.ග්‍රෑ.	35.40
	ඇමොක්සිලීන් - ක්ලැවුලිනික්ඇසිඩ්	පෙති	625 මි.ග්‍රෑ.	60.00
	ඇමොක්සිලීන් - ක්ලැවුලිනික්ඇසිඩ්	එන්නත්	1.2 ග්‍රෑ.	631.00
3	කැලැරිත්‍රෝමයිසීන්	පෙති	250 මි.ග්‍රෑ.	36.50
	කැලැරිත්‍රෝමයිසීන්	පෙති	500 මි.ග්‍රෑ.	74.00
	කැලැරිත්‍රෝමයිසීන්	මුඛ මාර්ගයෙන් දියර වශයෙන් ලබා ගැනීම	125 මි.ග්‍රෑ. /5 මි.ලි.	436.00
4	ඇසිත්‍රෝමයිසීන්	පෙති	250 මි.ග්‍රෑ.	37.60
	ඇසිත්‍රෝමයිසීන්	පෙති	500 මි.ග්‍රෑ.	52.75
	ඇසිත්‍රෝමයිසීන්	මුඛ මාර්ගයෙන් දියර වශයෙන් ලබා ගැනීම	200 මි.ග්‍රෑ. /5 මි.ලි.	175.00
5	සෙෆයුරොක්සිම්	පෙති	250 මි.ග්‍රෑ.	45.50
	සෙෆයුරොක්සිම්	පෙති	500 මි.ග්‍රෑ.	72.60
6	ඩොක්සිසයික්ලීන්	පෙති	100 මි.ග්‍රෑ.	10.10
7	ඇසික්ලොවීර්	පෙති	200 මි.ග්‍රෑ.	37.00
8	සිප්රොෆ්ලොක්සසීන්	පෙති	250 මි.ග්‍රෑ.	5.75
	සිප්රොෆ්ලොක්සසීන්	පෙති	500 මි.ග්‍රෑ.	8.50

I වැනි තීරුව	II වැනි තීරුව ඖෂධීය නාමය	III වැනි තීරුව ලබා ගනු ලබන ක්‍රමය/ මාත්‍රා ආකාරය	IV වැනි තීරුව ප්‍රමාණය	V වැනි තීරුව උපරිම මිල/ (ශ්‍රී ලංකා රුපියල්)
9	ලෙවෝෆ්ලොක්සසින්	පෙති	250 මි.ග්‍රෑ.	24.20
	ලෙවෝෆ්ලොක්සසින්	පෙති	500 මි.ග්‍රෑ.	40.00
10	සෙපලෙක්සින්	කරල්	250 මි.ග්‍රෑ.	8.20
	සෙපලෙක්සින්	කරල්	500 මි.ග්‍රෑ.	15.00
	සෙපලෙක්සින්	මුඛ මාර්ගයෙන් දියර වශයෙන් ලබා ගැනීම	125 මි.ග්‍රෑ. /5 මි.ලි.	265.00
11	සෙෆික්සිම්	කරල්	100 මි.ග්‍රෑ.	23.00
	සෙෆික්සිම්	කරල්	200 මි.ග්‍රෑ.	42.70
	සෙෆික්සිම්	මුඛ මාර්ගයෙන් දියර වශයෙන් ලබා ගැනීම	50 මි.ග්‍රෑ. /5 මි.ලි.	345.00
12	ඇම්ලොඩිපින්	පෙති	5 මි.ග්‍රෑ.	15.30
	ඇම්ලොඩිපින්	පෙති	10 මි.ග්‍රෑ.	21.30
13	ඩිල්ටියසම්	පෙති	30 මි.ග්‍රෑ.	2.70
	ඩිල්ටියසම්	පෙති	60 මි.ග්‍රෑ.	8.90
	ඩිල්ටියසම්	පෙති	90 මි.ග්‍රෑ.	21.40
14	ලොසාටන් පොටෑසියම්	පෙති	25 මි.ග්‍රෑ.	7.35
	ලොසාටන් පොටෑසියම්	පෙති	50 මි.ග්‍රෑ.	10.30
15	ලොසාටන්+ එච්සීටී	පෙති	62.5 මි.ග්‍රෑ.	19.45
16	එනලප්‍රිල්	පෙති	5 මි.ග්‍රෑ.	6.00
	එනලප්‍රිල්	පෙති	10 මි.ග්‍රෑ.	10.10
17	ඇටනොලෝල්	පෙති	25 මි.ග්‍රෑ.	3.00
	ඇටනොලෝල්	පෙති	50 මි.ග්‍රෑ.	4.40
	ඇටනොලෝල්	පෙති	100 මි.ග්‍රෑ.	13.00
18	නිෆෙඩිපින්- දීර්ඝ ක්‍රියාකාරිත්වයක් සහිත	පෙති හෝ කරල්	20 මි.ග්‍රෑ.	3.70
19	ක්ලෝපිඩොග්‍රෙල්	පෙති	75 මි.ග්‍රෑ.	17.50
20	ඇටෝවාස්ටැටින්	පෙති	10 මි.ග්‍රෑ.	11.15
	ඇටෝවාස්ටැටින්	පෙති	20 මි.ග්‍රෑ.	17.60
21	රොසුවාස්ටැටින්	පෙති	5 මි.ග්‍රෑ.	21.50
	රොසුවාස්ටැටින්	පෙති	10 මි.ග්‍රෑ.	37.00
22	ටෙල්මිසාටන්	පෙති	20 මි.ග්‍රෑ.	10.20
	ටෙල්මිසාටන්	පෙති	40 මි.ග්‍රෑ.	16.20
	ටෙල්මිසාටන්	පෙති	80 මි.ග්‍රෑ.	30.40
23	ඇස්පිරින්	පෙති	75 මි.ග්‍රෑ.	3.00
	ඇස්පිරින්	පෙති	100 මි.ග්‍රෑ.	5.30

I වැනි තීරුව	II වැනි තීරුව ඖෂධීය නාමය	III වැනි තීරුව ලබා ගනු ලබන ක්‍රමය/ මාත්‍රා ආකාරය	IV වැනි තීරුව ප්‍රමාණය	V වැනි තීරුව උපරිම මිල/ (ශ්‍රී ලංකා රුපියල්)
24	මෙට්පෝමින්	පෙති	500 මි.ග්‍රෑ.	3.95
	මෙට්පෝමින් - දීර්ඝ ක්‍රියාකාරිත්වයක් සහිත	පෙති හෝ කරල්	500 මි.ග්‍රෑ.	7.70
	මෙට්පෝමින්	පෙති	850 මි.ග්‍රෑ.	7.40
25	ග්ලිබෙන්ක්ලමයිඩ්	පෙති	5 මි.ග්‍රෑ.	2.20
26	ග්ලයිකසයිඩ්	පෙති	80 මි.ග්‍රෑ.	11.30
27	තයිරොක්සින්	පෙති	50 මයික්‍රෝ ග්‍රෑ.	6.10
	තයිරොක්සින්	පෙති	100 මයික්‍රෝ ග්‍රෑ.	9.10
28	ග්ලිපිසයිඩ්	පෙති	5 මි.ග්‍රෑ.	7.90
29	ඉබියුප්‍රොෆෙන්	පෙති හෝ කරල්	200 මි.ග්‍රෑ.	1.10
	ඉබියුප්‍රොෆෙන්	පෙති හෝ කරල්	400 මි.ග්‍රෑ.	3.70
30	ඩයික්ලොෆෙනැක්සෝඩියම්	පෙති	50 මි.ග්‍රෑ.	13.00
	ඩයික්ලොෆෙනැක්සෝඩියම්	පෙති	100 මි.ග්‍රෑ.	15.10
31	ඩයික්ලොෆෙනැක්පොටෑසියම්	පෙති	50 මි.ග්‍රෑ.	10.95
32	පැරසිටමෝල්	පෙති	500 මි.ග්‍රෑ.	1.30
33	සෝඩියම්වැල්ප්‍රොඒට්	පෙති	200 මි.ග්‍රෑ.	9.00
34	රිස්පෙරිඩොන්	පෙති	1 මි.ග්‍රෑ.	7.90
	රිස්පෙරිඩොන්	පෙති	2 මි.ග්‍රෑ.	9.25
35	ඔලන්සපින්	පෙති	5 මි.ග්‍රෑ.	10.00
	ඔලන්සපින්	පෙති	10 මි.ග්‍රෑ.	20.80
36	කාබමසපින්	පෙති	200 මි.ග්‍රෑ.	12.00
37	ඇල්ප්‍රසෝලෑම්	පෙති	0.25 මි.ග්‍රෑ.	6.50
	ඇල්ප්‍රසෝලෑම්	පෙති	0.5 මි.ග්‍රෑ.	9.90
38	ෆ්ලුඔක්සටින්	පෙති	20 මි.ග්‍රෑ.	11.00
39	ගැබාපෙන්ටින්	පෙති	100 මි.ග්‍රෑ.	16.75
	ගැබාපෙන්ටින්	පෙති	300 මි.ග්‍රෑ.	33.15
40	බෙක්ලොමෙතසෝන්	ඩීපීකරල් (ආශ්වාස කිරීම)	200 මයික්‍රෝ ග්‍රෑ.	6.00
	බෙක්ලොමෙතසෝන්	ඩීපීකරල් (ආශ්වාස කිරීම)	400 මයික්‍රෝ ග්‍රෑ.	6.80
	බෙක්ලොමෙතසෝන්	මීටර් මාත්‍රා ආශ්වාස උපකරණය (මාත්‍රා 200)	100 මයික්‍රෝ ග්‍රෑ.	507.50
	බෙක්ලොමෙතසෝන්	මීටර් මාත්‍රා ආශ්වාස උපකරණය (මාත්‍රා 200)	250 මයික්‍රෝ ග්‍රෑ.	561.00
41	සැල්බියුටමෝල්	ඩීපීකරල් (ආශ්වාස කිරීම)	200 මයික්‍රෝ ග්‍රෑ.	4.00
	සැල්බියුටමෝල්	ඩීපීකරල් (ආශ්වාස කිරීම)	400 මයික්‍රෝ ග්‍රෑ.	5.50
	සැල්බියුටමෝල්	මීටර් මාත්‍රා ආශ්වාස උපකරණය (මාත්‍රා 200)	100 මයික්‍රෝ ග්‍රෑ.	310.00

I වැනි තීරුව	II වැනි තීරුව ඖෂධීය නාමය	III වැනි තීරුව ලබා ගනු ලබන ක්‍රමය/ මාත්‍රා ආකාරය	IV වැනි තීරුව ප්‍රමාණය	V වැනි තීරුව උපරිම මිල/ (ශ්‍රී ලංකා රුපියල්)
42	මීතයිල්ප්‍රෙඩ්නිසෝලෝන්	පෙති	4 මි.ග්‍රෑ.	11.85
	මීතයිල්ප්‍රෙඩ්නිසෝලෝන්	පෙති	16 මි.ග්‍රෑ.	41.00
43	ඔමෙප්‍රසෝල්	පෙති	20 මි.ග්‍රෑ.	4.50
44	පැන්ටොප්‍රසෝල්	පෙති	20 මි.ග්‍රෑ.	17.00
	පැන්ටොප්‍රසෝල්	පෙති	40 මි.ග්‍රෑ.	28.00
45	ඉසොමෙප්‍රසෝල්	පෙති	20 මි.ග්‍රෑ.	20.20
	ඉසොමෙප්‍රසෝල්	පෙති	40 මි.ග්‍රෑ.	38.40
46	ඩොම්පෙරිඩෝන්	පෙති	10 මි.ග්‍රෑ.	5.40
47	රැබිප්‍රසෝල්	පෙති	10 මි.ග්‍රෑ.	11.30
	රැබිප්‍රසෝල්	පෙති	20 මි.ග්‍රෑ.	21.55
48	ඇලෙන්ඩ්‍රොනික් ඇසිඩ්	පෙති	70 මි.ග්‍රෑ.	101.40

10 - 301

ශ්‍රී ලංකා රජයේ මුද්‍රණ දෙපාර්තමේන්තුවේ මුද්‍රණය කරන ලදී.

රෝහල් වල තොරතුරු

ඇමුණුම 2

රෝහලේ නම	වර්ෂය	පහසුකම් පිළිබඳ විස්තරය: ඇඳන් ගණන	පහසුකම් පිළිබඳ විස්තරය: වාට්ටු ගණන	මානව සම්පත් පිළිබඳ විස්තරය: විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන්	මානව සම්පත් පිළිබඳ විස්තරය: වෛද්‍ය නිලධාරී	මානව සම්පත් පිළිබඳ විස්තරය: හෙද නිලධාරීන්	මානව සම්පත් පිළිබඳ විස්තරය: වෛද්‍ය රසායනාගාර	මානව සම්පත් පිළිබඳ විස්තරය: ඖෂධවේදීන්	මානව සම්පත් පිළිබඳ විස්තරය: විකිරණ ශිල්පීන්	සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්: රසායනාගාර පරීක්ෂණ	සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්: එක්ස් රේ පරීක්ෂණ	සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්: විශේෂ විකිරණ විමර්ශණ	සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්: ඊ සී ජී පරීක්ෂණ	සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්: ප්‍රධාන සැත්කම්	සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්: සුළු සැත්කම්	සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්: එම්.ආර්.අයි.
ශ්‍රී ලංකා ජාතික රෝහල	2012	3,249	106	115	603	2,169	85	81	69	3,315,862	226,137	10,060	39,369	23,334	40,406	8,425
	2015	3,382	79	116	847	2,087	81	84	68	3,449,335	400,910	11,833	53,299	37,449	40,950	8,425
ශික්ෂණ රෝහල්																
මහනුවර ශික්ෂණ රෝහල	2012	2,291	91	80	562	1,740	56	47	38	18,331,191	194,087	818	27,476	24,831	29,884	5,724
	2015	2,292	91	94	612	1,807	58	47	38	2,103,041	182,875	4,355	32,777	24,227	30,118	5,150
උතුරු කොළඹ ශික්ෂණ රෝහල - රාගම	2012	1,421	32	38	286	781	37	32	15	97,363	1,558,117	359	19,600	7,712	14,289	
	2015	1,442	32	92	335	845	37	36	14	1,989,728	133,624	-	11,296	9,962	18,785	-
දකුණු කොළඹ ශික්ෂණ රෝහල	2012	1,098	34	45	380	768	33	36	15	1,149,704	159,944	17,458	7,347	11,650	18,154	-
	2015	1,092	34	31	440	748	32	37	15	1,332,631	190,766	1,109	11,892	11,713	19,918	-

රෝහලේ නම		පහසුකම් පිළිබඳ විස්තරය		මානව සම්පත් පිළිබඳ විස්තරය						සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්						
	වර්ෂය	ඇඳන් ගණන	ඒකක ගණන	විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන් සංඛ්‍යාව	වෛද්‍ය නිලධාරී	හෙද නිලධාරීන්	වෛද්‍ය රසායනාගාර ශිල්පීන්	ඖෂධවේදීන්	විකිරණ ශිල්පීන්	රසායනාගාර පරීක්ෂණ	එක්ස් රේ පරීක්ෂණ	විශේෂ විකිරණ විමර්ශණ	සී ටී ස්කෑන් පරීක්ෂණ	ප්‍රධාන සැත්කම්	සුළු සැත්කම්	එම්.ආර්.අයි.
කාසල් වීදියේ කාන්තා රෝහල	2012	**444**	**6**	**14**	**105**	**318**	**-**	**11**	**3**	**247,595**	**3,536**	**305**	**-**	**7,421**	**2,694**	**-**
	2015	459	7	14	106	311	13	11	3	33,152	2,709	-	-	5,093	2,610	-
රිජ්වේ ආර්යා ළමා රෝහල	**2012**	910	29	53	300	687	31	29	13	1,184,975	72,636	13,911	2,803	2,158	4,387	-
	2015	938	31	54	300	687	30	30	14	1,235,587	105,896	777	3,349	4,932	13,762	-
ද සොයිසා කාන්තා රෝහල	**2012**	343	11	9	101	318	11	8	3	243,350	3,790	-	-	3,341	1,604	-
	2015	343	13	8	91	299	11	8	3	293,170	8,039	-	-	2,954	1,208	-
පේරාදෙණිය ශික්ෂණ රෝහල	**2012**	904	22	-	216	596	24	28	13	710,960	29,922	482	296	9,442	9,648	-
	2015	921	22	8	241	624	24	29	13	699,071	42,872	399	3,333	9,781	5,521	
කරාපිටිය ශික්ෂණ රෝහල	**2012**	1,721	61	93	371	1,164	36	39	18	2,305,141	134,801	1,102	12,449	12,067	28,146	-
	2015	1,851	61	9	384	1,188	-	43	18	1,185,996	188,648	-	21,289	9,923	33,241	5,276

රෝහලේ නම	වර්ෂය	පහසුකම් පිළිබඳ විස්තරය		මානව සම්පත් පිළිබඳ විස්තරය						සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්						
		ඇඳන් ගණන	වාට්ටු ගණන	විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන් ගණන	වෛද්‍ය නිලධාරී	හෙද නිලධාරීන්	වෛද්‍ය රසායනාගාර ශිල්පීන්	ඖෂධවේදීන්	විකිරණ ශිල්පීන්	රසායනාගාර පරීක්ෂණ	එක්ස් රේ පරීක්ෂණ	විශේෂ විකිරණ විමර්ශණ	සී ටී ස්කෑන් පරීක්ෂණ	ප්‍රධාන සැත්කම්	සුළු සැත්කම්	එම්.ආර්.අයි.
මහමෝදර ශික්ෂණ රෝහල	2012	369	12	9	69	277	9	9	3	145,485	3,388	467	-	4,748	1,973	-
	2015	366	11	9	73	265	-	8	3	175,996	3,462	-	-	5,347	1,405	-
අනුරාධපුර ශික්ෂණ රෝහල	2012	1,389	42	42	248	764	32	33	15	1,219,639	102,542	11,914	6,264	12,563	18,872	-
	2015	1,950	46	87	278	875	32	38	15	1,649,885	87,777	12,372	6,264	12,827	17,813	-
මඩකලපුව ශික්ෂණ රෝහල	2012	931	37	31	141	378	20	23	10	638,047	57,528	4,702	-	7,913	1,578	-
	2015	998	35	39	176	463	21	25	8	980,844	72,717	569	5,878	7,463	10,915	-
යාපනය ශික්ෂණ රෝහල	2012	1,250	37	49	172	309	21	19	13	938,415	136,145	13,140	13,505	12,312	22,212	-
	2015	1,323	31	64	220	392	24	28	14	997,229	146,848	13,354	12,045	8,435	26,129	-
ජාතික ඇස් රෝහල	2012	477	17	14	60	158	-	5	-	41,619	-	-	-	14,326	6,224	-
	2015	583	18	15	73	180	4	4	-	46,309	-	-	-	17,011	4,215	-

රෝහලේ නම	වර්ෂය	පහසුකම් පිළිබඳ විස්තරය: ඇඳන් ගණන	පහසුකම් පිළිබඳ විස්තරය: වාට්ටු ගණන	මානව සම්පත් පිළිබඳ විස්තරය: විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන් සංඛ්‍යාව	මානව සම්පත් පිළිබඳ විස්තරය: වෛද්‍ය නිලධාරී	මානව සම්පත් පිළිබඳ විස්තරය: හෙද නිලධාරීන්	මානව සම්පත් පිළිබඳ විස්තරය: වෛද්‍ය රසායනාගාර ශිල්පීන්	මානව සම්පත් පිළිබඳ විස්තරය: ඖෂධවේදීන්	මානව සම්පත් පිළිබඳ විස්තරය: විකිරණ ශිල්පීන්	සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්: රසායනාගාර පරීක්ෂණ	සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්: එක්ස් රේ පරීක්ෂණ	සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්: විශේෂ විකිරණ විමර්ශණ	සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්: සී ටී ස්කෑන් පරීක්ෂණ	සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්: ප්‍රධාන සැත්කම්	සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්: සුළු සැත්කම්	සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්: එම්.ආර්.අයි.
පළාත් මහ රෝහල්																
පළාත් මහ රෝහල - කුරුණෑගල	2012	1,771	60	45	308	1,161	42	39	17	1,041,626	82,613	524	5,926	12,277	23,838	-
	2015	1,802	71	52	390	1,216	40	38	16	1,118,182	90,665	17,998	10,108	11,202	18,350	-
පළාත් මහ රෝහල - රත්නපුර	2012	1,057	21	33	159	644	28	24	13	685,577	84,506	30,106	5,712	7,803	17,701	-
	2015	1,255	45	-	183	667	29	27	13	977,735	88,020	17,164	10,593	8,737	15,955	-
පළාත් මහ රෝහල - බදුල්ල	2012	1,357	41	31	149	589	28	30	12	752,647	90,995	1,110	14,256	12,532	11,501	-
	2015	1,493	66	43	183	606	28	31	11	985,683	97,395	40,848	16,808	12,480	13,102	-
දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල්																
දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල - හම්බන්තොට	2012	588	12	17	83	376	16	17	6	862,309	22,367	5,424	-	3,210	6,829	-
	2015	635	14	-	103	395	16	17	6	678,594	46,748	7,372	4,001	1,311	6,755	-

රෝහලේ නම	වර්ෂය	පහසුකම් පිළිබඳ විස්තරය		මානව සම්පත් පිළිබඳ විස්තරය						සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්						
		ඇඳන් ගණන	වාට්ටු ගණන	විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන් සංඛ්‍යාව	වෛද්‍ය නිලධාරී	හෙද නිලධාරීන්	වෛද්‍ය රසායනාගාර වේදීන්	ඖෂධවේදීන්	විකිරණ ශිල්පීන්	රසායනාගාර පරීක්ෂණ	එක්ස් රේ පරීක්ෂණ	විශේෂ විකිරණ විමර්ශණ	සී ටී ස්කෑන් පරීක්ෂණ	ප්‍රධාන සැත්කම්	සුළු සැත්කම්	එම්.ආර්.අයි.
දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල - අම්පාර	2012	589	16	23	126	301	15	19	5	362,111	21,249	236	3,385	4,047	6,629	-
	2015	565	16	24	102	326	15	19	6	818,967	22,999	189	3,435	2,502	7,318	
දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල - කළුතර	2012	803	32	30	175	604	18	21	9	558,316	78,308	14,729	2,920	4,047	1,501	-
	2015	589	26	32	194	601	20	24	9	550,590	86,720	347	3,792	6,872	14,692	-
දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල - මාතර	2012	1,060	38	28	250	780	28	30	9	1,011,498	45,423	4,720	-	11,032	19,881	-
	2015	1,023	37	34	264	852	30	32	11	2,077,250	56,370	-	6,150	1,871	13,764	-
දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල - නුවර එළිය	2012	414	13	23	100	186	14	12	6	371,058	45,068	5,624	-	2,487	7,249	-
	2015	425	14	26	72	214	14	14	6	571,766	26,713	-	-	3,536	7,260	-
දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල - මොණරාගල	2012	370	14	18	149	219	24	13	4	567,129	41,073	1,394	-	3,805	8,250	-
	2015	441	12	20	82	234	16	12	3	482,234	50,641	402	3,206	7,118	14,238	-

රෝහලේ නම	වර්ෂය	පහසුකම් පිළිබඳ විස්තරය		මානව සම්පත් පිළිබඳ විස්තරය						සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්						
		ඇඳන් ගණන	වාට්ටු ගණන	විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන් සංඛ්‍යාව	වෛද්‍ය නිලධාරී	හෙද නිලධාරීන්	වෛද්‍ය රසායනාගාර ශිල්පීන්	ඖෂධවේදීන්	විකිරණ ශිල්පීන්	රසායනාගාර පරීක්ෂණ	එක්ස් රේ පරීක්ෂණ	විශේෂඥ විකිරණ විමර්ශන	සී ටී ස්කෑන් පරීක්ෂණ	ප්‍රධාන සැත්කම්	සුළු සැත්කම්	එම්.ආර්.අයි.
දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල - පොළොන්නරුව	2012	697	27	25	173	417	18	21	8	462,256	58,840	-	7,201	4,319	13,596	-
	2015	892	27	32	143	477	19	21	8	854,409	178,787	12,262	20,142	5,307	21,144	-
දිස්ත්‍රික් මහ රෝහල - කෑගල්ල	2012	746	19	22	129	556	21	19	7	822,549	42,210	-	-	5,864	10,362	-
	2015	759	16	26	151	560	22	20	7	604,152	56,434	3,092	4,112	5,153	9,748	-
මූලික රෝහල්																
මූලික රෝහල - අක්කරපත්තු	2012	264	11	4	50	78	5	6	3	324,000	13,500	459	-	1,608	2,484	-
	2015	274	7	4	52	97	5	6	3	690,847	22,917	371	574	1,701	2,888	-
මූලික රෝහල කල්මුණේ උතුර	2012	413	11	4	45	132	7	9	3	135,551	11,664	1,280	-	1,887	1,908	-
	2015	413	12	9	59	145	5	10	3	296,068	15,912	1,707	398	1,648	1,225	-
අෂ්රොෆ් අනුස්මරණ රෝහල - කල්මුණේ දකුණ	2012	333	9	5	55	141	11	8	3	242,461	10,408	962	-	770	2,992	-
	2015	286	49	6	71	157	11	7	3	305,531	12,728	3,006	-	580	3,222	-

රෝහලේ නම	වර්ෂය	පහසුකම් පිළිබඳ විස්තරය		මානව සම්පත් පිළිබඳ විස්තරය						සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්						
		ඇඳන් ගණන	වාට්ටු ගණන	විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන් සංඛ්‍යාව	වෛද්‍ය නිලධාරී	හෙද නිලධාරීන්	වෛද්‍ය රසායනාගාර තාක්ෂණවේදීන්	ඖෂධවේදීන්	විකිරණ ශිල්පීන්	රසායනාගාර පරීක්ෂණ	එක්ස් රේ පරීක්ෂණ	විශේෂ විකිරණ විමර්ශණ	සී ටී ස්කෑන් පරීක්ෂණ	ප්‍රධාන සැත්කම්	සුළු සැත්කම්	එම්.ආර්.අයි.
මූලික රෝහල - ගම්පොල	2012	362	9	3	80	178	7	10	2	102,962	15,015	75	-	2,751	3,836	-
	2015	357	10	14	64	176	8	13	3	236,606	21,667	55	-	2,648	3,318	-
මූලික රෝහල - කොත්මලේ	2012	240	10	8	48	114	5	8	2	113,456	8,842	2,520	-	774	2,861	-
	2015	235	48	8	45	125	4	8	2	225,900	11,924	2,450	-	552	2,058	-
විශේෂ රෝහල්																
ජාතික මානසික සෞඛ්‍ය ආයතනය	2012															
	2015	1,491	42	10	50	446	6	8	2	113,548	5,391	162	966	-	-	19
අපේක්ෂා රෝහල - මහරගම	2012	808	24	31	174	438										
	2015	843	25	37	218	478	32	27	39	1,133,510	30,748	3,392	4,591	2,544	3,719	-
සිරිමාවෝ බණ්ඩාරනායක ළමා රෝහල	2012	157	4	16	75	153										
	2015	256	9	29	119	200	10	10	8	235,214	10,060	6,114	4,467	1,248	1,201	4,045

රෝහලේ නම	පහසුකම් පිළිබඳ විස්තරය			මානව සම්පත් පිළිබඳ විස්තරය						සිදු කරන ලද ක්‍රියාකාරකම්						
	වර්ෂය	ඇඳන් ගණන	වාට්ටු ගණන	විශේෂඥ වෛද්‍යවරුන් සංඛ්‍යාව	වෛද්‍ය නිලධාරී	හෙද නිලධාරීන්	වෛද්‍ය රසායනාගාර වේදීන්	ඖෂධවේදීන්	විකිරණ ශිල්පීන්	රසායනාගාර පරීක්ෂණ	එක්ස් රේ පරීක්ෂණ	විශේෂ විකිරණ විමර්ශන	සී ටී ස්කෑන් පරීක්ෂණ	ප්‍රධාන සැත්කම්	සුළු සැත්කම්	එම්.ආර්.අයි.
ළය රෝහල - බදුල්ල	2012	671		8	58	147										
	2015	641	15	11	70	176	8	7	9	187,521	35,630	44	1,665	541	1,072	-
ශ්‍රී ජයවර්ධනපුර මහ රෝහල	2012															
	2015	1,076	24	25	166	551	35	19	8	-	-	-	-	-	-	-